

1.0 Forord

Dansk Lunge Cancer Gruppe (DLCG) og Dansk Lunge Cancer Register (DLCR) udsender hermed årsrapport vedrørende 2007.

Rapporten er behandlet af DLCG's styregruppe og DLCR's forretningsudvalg. DLCG's kommentarer fremgår af rapportens side 3. Rapportens hovedkonklusioner og data præsenteres på DLCG's årsmøde onsdag d. 18. juni 2008.

Beretningsdelen fra DLCG på siderne 3 – 9 består af beretninger fra Styregruppen og arbejdsgrupperne vedr. udredning, kirurgi, screening og DLCR.

Rapportens øvrige del er årsrapport fra DLCR samt kommentarer hertil, og er udarbejdet i samarbejde med Kompetencecenter Region Syd for landsdækkende kliniske kvalitetsdatabaser.

Rapporten udsendes til deltagende afdelinger, afdelingsledelser, sygehusledelser og andre samarbejdspartnere i sundhedsvæsenet. Rapporten kan desuden findes på DLCG's hjemmeside

www.lungecancer.dk (pdf). Yderligere eksemplarer kan rekvireres på dlcr@ouh.regionsyddanmark.dk.

Tekst, tabeller og figurer i rapporten må refereres med angivelse af DLCR årsrapport 2007 som kilde.

Spørgsmål og kommentarer vedrørende rapporten kan rettes til en af nedenstående.

Udgivet af:

Dansk Lunge Cancer Gruppe
v/ Overlæge, dr.med.
Formand for DLCG
Torben Palshof
Onkologisk Afdeling
Århus Universitetshospital

Dansk Lunge Cancer Register
v/ Overlæge, MPM
Leder af DLCR
Erik Jakobsen
Thoraxkirurgisk Afdeling T
Odense Universitetshospital

2.0 Indholdsfortegnelse

1.0 Forord	1
2.0 Indholdsfortegnelse	2
3.0 Beretninger	3
3.1 Dansk Lunge Cancer Gruppe – beretning	3
3.2 Dansk Diagnostisk Lunge Cancer Gruppe - beretning	6
3.3 Dansk Onkologisk Lunge Cancer Gruppe - beretning	7
3.4 Screeningsgruppen under DLCCG – beretning	7
3.5 Dansk Kirurgisk Lunge Cancergruppe – beretning	8
3.6 Dansk Lunge Cancer Register – beretning	8
4.0 Årsrapport Dansk Lunge Cancer Register - 2007	10
4.1 Indledning	10
4.2 Kompetencecentrets kommentarer	10
4.3 Datagrundlag	11
4.4 Statistisk metode	14
4.5 Epidemiologi	15
5.0 Indikatorer i DLCCG	25
5.1 Forløbsindikatorer	28
5.2 Indikatorer for udredning	34
5.3 Indikatorer for kirurgi	38
5.4 Indikatorer for onkologi	41
6.0 Udredende afdelinger	43
6.1 Indledning	43
6.2 Udredningsforløb	44
6.3 Udredningsmetoder	45
6.4 Lungefunktion	53
6.5 Rygning	54
6.6 Klinisk TNM (cTNM)	56
6.7 ECOG Performansstatus	61
6.8 Patologi	62
7.0 Kirurgiske afdelinger	66
7.1 Indledning	66
7.2 Kirurgiforløb	67
7.3 Udredning kirurgi	68
7.4 Ventetider	69
7.5 Operativ aktivitet	69
7.6 Stadier	75
7.7 Overlevelse og mortalitet	77
7.8 Komplikationer	83
7.9 Patologi	84
8.0 Onkologiske afdelinger	90
8.1 Indledning	90
8.2 Onkologiske forløb	91
8.3 Udredning onkologi	93
8.4 Ventetider	93
8.5 Behandlingsaktivitet	93
8.6 Overlevelse og mortalitet	96
8.7 Patologi	100
9.0 Bilag	106
9.1 Bilag A – Tilsluttede afdelinger	106
9.2 Bilag B – Tabel og Figur fortegnelse	107
9.3 Bilag B – Organisationsoversigt DLCCG	110
9.4 Bilag C – Budget DLCCG	119

3.0 Beretninger

3.1 Dansk Lunge Cancer Gruppe – beretning

Forordet er udformet således, at det rummer og dækker en lang række fælles emner og problemstillinger for såvel NIP-arbejdet/rapporten som for den mere detaljerede Årsrapport fra Dansk Lunge Cancer Gruppe og Dansk Lunge Cancer Register.

Tilbageblik

I forordet til NIP-rapport 2004, 2005 og 2006 blev det afslutningsvis anført at:

”Det faglige – administrative og politiske system har en fælles og særlig forpligtigelse for at sikre kvalitet – rettigheder etc. overfor alle – men med særlige hensyn til de svageste patientgrupper. Patienter med lungecancer tilhører en sådan – og da vi aktuelt er de, som primært har indsigt i kvalitetsproblemerne må disse beskrives og løses indenfor systemet.”

Dette havde primært baggrund i, at de centrale kvalitetsdata var langt fra at være opfyldt - fx tid fra henvisning til behandling (operation) - hvor kun ca. 30 % af patienterne blev behandlet inden for 6 uger og ikke de 85 % som var standarden – og denne kvalitetsparameter var for 2005 uændret i forhold til 2004 og 2003 resultaterne. I 2006 var der en forbedring med ca. 10 % dvs. at ca. 33 % opfyldte standarden – og i 2007 er denne forbedret til 34 % - en signifikant forbedring de seneste år – men stadig meget langt fra målet på 85 %.

2006-rapporten blev afsluttet med: *”Det er nu videnskabeligt vist, at lang ventetid nedsætter sandsynligheden for helbredelse af formentlig alle kræftsygdomme – og i relation til lungekræft ville alene en opfyldelse af tærskelværdien for operation på 25 % ved et forsigtigt skøn betyde, at ca. 100 flere patienter kunne helbredes – årligt!*

Det er nu op til de enkelte regioner at kommentere kvaliteten af det som ikke kan gøres om – og beslutte om det nu er tidspunktet for at forstærke kvalitetsudviklingen for den kræftsygdom som er blandt de hurtigst udviklende.”

Disse solide - men klart utilfredsstillende kvalitetsdata - har formentlig været stærkt medvirkende til, at den politiske smertegrænse blev ramt – og i eftersommeren 2007 medførte den ”tsunami” af politiske, administrative og faglige initiativer til markante kvalitetsforbedringer - for forløbene for alle kræftsygdomme – dvs. implementering af de såkaldte pakkeforløb.

Gentagelser vil nogen måske bemærke – men dette forløb bør ikke glemmes – det forventer specielt patienterne. Vi kan dog nu realistisk forvente, at for de nutidige patienter vil tiden fra henvisning til start på behandling forkortes ”dramatisk”. Dette kan klart påvises i de foreløbige forløbsdata allerede fra de sidste kvartaler i 2007. Forbedringen vil dog specielt bæres af tid til afsluttet udredning og til operation – mens tid til start på onkologisk behandling fortsat må forventes at være noget længere end standarderne på grund af kapacitetsproblemer i de onkologiske afdelinger.

Pakkeforløbet for lungecancer – en ny og vedvarende opgave

Som bekendt var lungecancer blandt de fire store kræftsygdomme som først skulle udarbejde pakkeforløb. Arbejdet blev påbegyndt i efteråret 2007 og havde meget stramme tidsfrister, idet der skulle foreligge forslag for forløb for nyhenviste patienter den 1. december 2007. Forslaget blev herefter drøftet og godkendt i Kræftstyregruppen og dernæst i Task Force (dvs. primært af Regionerne). Pakkeforløbet skulle herefter implementeres regionalt i henhold til det nationale forslag således, at det endeligt kunne iværksættes fra 1. april 2008.

Opgaven har af alle parter – dvs. den faglige koordinator – Sundhedsstyrelsen, DLCCG’s Styregruppe og ”Pakkearbejdsgruppen” samt det nationale og regionale administrative miljø krævet en meget betydelig arbejdsindsats, som dog for alle parter har været fagligt stimulerende. Processen har via DMCG.dk været koordineret med de tre øvrige kræftsygdomme (dvs. bryst – colorektal og hoved-halsgrupperne).

Det kan kort siges, at pakkeforløbene beskriver de faglige elementer som diagnostik og behandling omfatter – med tidsgrænser som ikke omfatter ikke-lægeligt begrundet ventetid. De faglige elementer er et ”udtræk” af de kliniske retningslinier – dvs. Referenceprogrammet – og dette er i denne proces derfor blevet opdateret og beskriver de dokumenterbare nyeste standarder.

Pakkearbejdsgruppen skal snarest færdiggøre det primære arbejde – dvs. udarbejde forløbsbeskrivelser som omfatter de resterende faser af det primære sygdomsforløb – fx de palliative opgaver, rehabilitering etc. – og herefter forløbene for de genhenviste patienter. Når dette er afsluttet forsætter processen med revision af de først beskrevne forløb –

og sådan vil det fortsætte med en kontinuerlig overvågning, forbedring og dokumentation af de kvalitetsparametre som beskriver god klinisk praksis – og dermed grundlaget for interventioner – dvs. klinisk kræftforskning.

Nogle vil måske anføre at disse forløbstider blot er en normalisering af tidligere tiders faglige adfærd – selv om der nok er relativt få som kan genkalde sig disse forhold. For at opnå resultater af international standard i sygdommens faser – som er målet i Kræftplan II skal pakkeforløbene kombineres med de bedste standarder for behandling ligesom forskningsindsatsen indenfor såvel diagnostik og behandling i alle sygdommens forløb skal styrkes.

Data på 24.000 patienter med lungecancer – DLCR og LPR

Datakvaliteten af de nu mere end 24.000 patienter som rummes i Dansk Lunge Cancer Register har en meget høj grad af kompletthed (ca. 90 %) – og selvom der ikke foreligger regelret dokumentation for datakorrektheden anses denne for at være tilfredsstillende, idet en lang række datakvalitetsanalyser udviser stor robusthed. Det samlede datasæt anses derfor overordnet for at besidde en tilfredsstillende validitet – og dette er baggrunden for, at den nationale gruppe i en række kommentarer har fundet det relevant at foretage en række supplerende analyser som bl.a. kan genere årsagsforklarende hypoteser.

Som bekendt er der til pakkeforløbene tilknyttet en ”parallel” registreringsopgave – som bl.a. beskriver en række tidsmæssige kvalitetsparametre men også processer som dokumenterer aktiviteter – fx apparaturudnyttelse.

Disse data indkodes i LPR – og opgaven varetages sædvanligvis af de som er dagligt ansvarlige herfor. DLCC/DLCR skal kraftigt opfordre til, at denne registrering bliver så komplet og korrekt som muligt. Når dette er opnået vil DLCR kunne høste en lang række grunddata fra dette centrale register hvilket vil frigøre ressourcer som kan styrke registreringen af forskningsparametre – hvilket er den primære og basale opgave for de kliniske databaser.

For at evaluere kvaliteten af de LPR-baserede data indgår DLCC i et forskningsprojekt med Sundhedsstyrelsen herom. Indtil dette er afsluttet vil registreringen i DLCR fortsætte uændret – dog således, at der nu sikres en løbende registrering. Den LPR-baserede problematik omfatter overordnet to generelle problemstillinger: 1) registreringsrutinen/kulturen af en række LPR-data har et betydeligt forbedringspotentiale og 2) at det vil være vanskeligt i starten at identificere og korrekt LPR-forløbsregistrere de patienter, hvis forløb ikke starter med en henvisning fra primærsektoren.

Kun ca. 50 % af patienterne som har et sådant regelret forløb – og forløbskvaliteten for disse er ikke den faglige udfordring, hvilket klart fremgår af pakkebeskrivelsen. Det er forløbene for den resterende halvdel som stiller særlig faglige og registreringsmæssige udfordringer.

Det skønnes således, at ca. 30 % henvises til yderligere udredning/behandling fra afdelinger som ikke er blandt de ca. 60 afdelinger som er tilknyttet DLCR. Fx en patient som opereres for en hjernemetastase og som efterfølgende skal udredes for primær lungecancer. De resterende 20 % omfatter patienter som indlægges af anden årsag end mistanke om kræft, og hvor mistanken om lungecancer derfor er tilfældig. Disse meget forskellige patientgrupper vil indgå i pakkeforløbet i henhold til den fase hvor det er fagligt relevant at fortsætte udredning/behandling. En præcis angivelse af det tidsmæssige forløb vil blive indrapporteret af den udredende afdeling som er tilknyttet DLCR – mens høst og tolkning af forløbet omsat til LPR-data ofte vil være vanskelig.

Det er specielt disse ikke-regelrette forløb som med pakkeforløbene vil få afkortet udredningstiden – men denne patientgruppe rummer også en væsentlig andel af de, hvor udredning er særlig kompleks og dermed mere tidskrævende end angivet i de fastsatte standarder.

Effekten af pakkeforløbene – tidstro registrering og forskning

Dette er bl.a. baggrunden for, at DLCC's pakkeforløb fortsat opererer med indikator/standardbegreberne – og dermed at kvaliteten er tilfredsstillende når standarden opfyldes for mindst 85 % af alle patienter – dvs. uden undtagelser – uanset årsag til et forlænget forløb! Disse begreber og processtrukturer er relativt ukendte for de øvrige kræftgrupper – men er blevet accepteret som forløbsresultatindikatorer indenfor lungecancer.

For at sikre et optimalt sammenligningsgrundlag er alle resultater i 2007-rapporten beskrevet og analyseret i relation til de nye pakkeforløbs-tidsrammer – fx ensartet tidsterminer til såvel kirurgisk som til onkologisk behandling. En valid vurdering af effekten af pakkeforløbene er kun mulig i relation til lungecancer, idet ingen af de andre kræftgrupper har sammenlignelige forløbsdata.

Rapporteringsefterslæbet er – som det fremgår af rapporten – fortsat meget stort. Registerets bevilling fra regionernes kvalitetsdatapulje er bl.a. forbundet med en forpligtigelse til at udgive kvartalsrapporter – som selvsagt beskriver den aktuelle situation baseret på tidstro og komplette indberetninger. DLCR vil løbende holde kontakt til afdelingerne således, at målet om løbende indrapportering opfyldes af alle afdelinger – hvilket også er en forudsætning for at beskrive kvaliteten i det samlede patientforløb.

DLCR's meget store kliniske dataråmateriale står til rådighed for forskningsprojekter som i retrospektive og/eller prospektive analyser beskriver og afdækker emner af klinisk/klinisk-eksperimentel betydning. Det vil her bl.a. være oplagt, at DLCC/DLCR stimulerer og udvikler kompetencer som muliggør analyser som baseres på metoder indenfor registerforskningsdisciplinen – fx betydningen af komorbiditet.

Det forventes, at det i 2008 bliver muligt at samkøre DLCR med en række komplette årgange fra det reetablerede Cancerregister.

Lindring med forhindring – en klassisk udfordring!

Siden NIP-projektets start i 2003 har det været en forventning/krav om, at der blev formuleret palliative indikatorer. Den første var tid for indlæggelse i de sidste 3 levemåneder – afreporteret i de første par år – men udgik da datagrundlaget var for usikkert. Det var fx uklart om relativt gode resultater – dvs. kort tids indlæggelse – var delvist betinget af, at stamafdelingernes kapacitet var begrænset således, at de som havde behov for indlæggelse i de sidste levemåneder ikke fik dette opfyldt.

Det blev derfor – på baggrund af en dokumentalistrapport – udarbejdet et nyt sæt indikatorer – som i 2007 blev fremsendt til kontaktpersonerne og ledelserne.

Det må desværre erkendes, at indrapporteringen har været så beskeden, at offentliggørelse ikke er meningsfuld. Der blev derfor i begyndelsen af 2008 udsendt spørgeskema til de deltagende afdelingsledelser med anmodning om kommentarer og forslag til forbedring af indikatorsættet.

En svarprocent på ca. 30 % giver ikke grundlag for en definitiv revision – og den nationale gruppe har derfor besluttet internt at revurdere indikatoren.

En lindrende omstændighed i dette ujævne holdnings- og procesforløb er, at en anden kræftgruppe nu anvender indikatorsættet som checkliste når patienter udskrives!

Den nærmeste fremtid for DLCC og DLCR

Dansk Lunge Cancer Gruppe har siden starten i 1992 prioriteret indsatsen med hensyn til sikring af god

klinisk praksis meget højt. Dette kvalitetsarbejde er i høj grad blevet styrket gennem NIP-arbejdet, hvor lungecancer indgår som den eneste kræftsygdom. Dette projekt videreudvikles nu i Den Danske Kvalitetsmodel og forløbstiderne optimeres i pakkeforløbene.

Gruppen kan og skal derfor i højere grad styrke forskningsindsatsen – specielt i relation til oprettelsen af den nationale biobank som optimerer muligheden for kobling af molekylærbiologiske og kliniske data.

Den sidste tids arbejde med pakkeforløb har i nogen grad fjernet fokus fra de udviklende opgaver og en række organisatoriske ændringer overvejes derfor for at ”revitalisere” gruppen. Blandt de afgørende elementer heri er en styrkelse af sammenhængskraften mellem de 3 kliniske fagområder, ligesom der skal sikres konsensus indenfor en række internationale diagnostiske og terapeutiske standarder. Resultatet af disse dialoger vil indgå i det nye referenceprogram.

Registerets udvikling er sikret gennem overførsel af ca. 1 mio. kr. fra puljebevillingen til DLCC – en investering som forventes at muliggøre, at DLCR fastholder og styrker sin position som ”frontløber og first mover” blandt de kliniske DMCC-databaser – og som kan tilbyde sig som et ”1. classes hotel” for kvalitets- og forskningsdata.

Perspektiv

Vi er nu på ”nippet” til en helt ny æra for kvaliteten af kræftbehandling i Danmark – til gavn for såvel patienterne, men også det faglige miljø som forhåbentlig kan stimuleres til den ekstra indsats som gør en klar forskel – og samtidig kan fastholdes i de nye fagligt inspirerende- og patienttilfredsstillende funktioner.

Torben Palshof
Overlæge, dr.med.
Formand DLCC

3.2 Dansk Diagnostisk Lunge Cancer Gruppe - beretning

Dansk Diagnostisk Lunge Cancer Gruppe (DDLCCG) / Lungemedicinsk Forum (LF)

I 2007 har den multidisciplinære DDLCCG holdt møde med henblik på en opdatering af det diagnostiske afsnit i det nationale "Referenceprogram for Lungecancer", som forventes endeligt at kunne udkomme i løbet af 2008. I den forbindelse er indplaceringen af PET/CT i udredningen af mistænkt lungecancer blevet defineret, hvilket efterfølgende er indgået i Sundhedsstyrelsens publikation vedrørende udredning af lungekræft i "pakkeforløb".

Lungemedicinsk Forum (LF) indenfor DDLCCG har sideløbende mødtes ca. én gang i kvartalet. Møderne har omhandlet erfaringer med det nye indberetnings-skema og sidst på året begyndte det nye indberetningsmodul at virke således, at det var muligt løbende at trække data fra systemet, hvorved den enkelte udredende afdeling har kunnet monitorere forløbene.

Det har været et gennemgående indtryk at det korte indberetningsskema har bidraget til en mere rettidig indberetning af udredningsforløb - om end der for nogle afdelinger fortsat er plads til forbedring.

En diskussion om det optimerede udredningsforløb blev, efter regeringens og regionernes udspil om akut udredningsstart, et primært emne, og det dertil hørende "nationale pakkeforløb" for lungecancer-udredning kom i centrum ved møderne. LF har i forbindelse med møderne haft mulighed for at gøre sin indflydelse gældende på det materiale, som DDLCCG fremsendte til Sundhedsstyrelsen, og på den måde haft en god medindflydelse på de slutteligt af Sundhedsstyrelsen fremlagte nationale retningslinier for lungecancerudredning. Gruppen er enige om, at det primære i udredningsforløbet er at den samlede udredningstid minimeres, og de nye regler om "akut" opstart har medført en positiv opmærksomhed omkring lungecancerudredningen og behandlingen.

Udredende afdelinger

Det, i løbet af 2007, udmeldte politiske krav om akut udredning af kræft med bl.a. lungecancer i "den første bølge", gav hospitalsledelserne et velkomment skub til at få accelereret udredningen af mistænkt lungekræft. Den tilknyttede generelle monitorering af udredningsforløb kommer som noget nyt til ikke blot at omfatte patienter, som slutteligt får påvist cancer, og som hidtil har været monitoreret gennem DLCR og NIP, men samtlige patienter som påbegynder et udredningsforløb under mistanke om lungekræft. Fristen for diagnostisk og stadiemæssig afklaring er

forblevet den samme som har været gældende i henhold til NIP-standarden om "85 % udredt indenfor maksimalt 28 kalenderdage" - en standard som, selvom den mange steder i landet har været vanskelig at overholde, er vist at være realistisk mulig. Det har på den anden side ikke været demonstreret noget sted at kunne lade sig gøre på kortere tid for en tilsvarende fraktion af patienter.

Der er derved siden sommeren 2007 kommet øget fokus på "flaskehalsene" i udredningsforløbene, hvilket mange steder har været medvirkende til at finde løsninger på disse problemer. De valgte løsninger har været individuelt tilpasset lokale forhold. Nogle steder har den radiologiske afdeling påtaget sig at visitere patienter direkte til diagnostisk CT og til den lokale udredende lungemedicinske afdeling i tilfælde af, at et konventionelt rtg. thorax udviste tegn på mulig lungecancer. Andre steder har man bibeholdt den traditionelle indgang til udredning via den lungemedicinske afdeling ved henvisning fra praktiserende læge - f.eks. efter at denne har modtaget en beskrivelse af et konventionelt rtg. thorax med angivelse af bestyrket mistanke om lungecancer.

Men uanset valgt løsningsmodel er det indtrykket at udredningsforløbene i 4. kvartal 2007 er forløbet væsentligt hurtigere end i de forudgående 3 kvartaler af 2007.

PET/CT-skanning har fået en mere veldefineret og central rolle i udredningerne. Der er derved på meget kort tid kommet væsentligt øget krav til PET/CT-skanningskapacitet, hvis udredningerne skal kunne gennemføres indenfor fastsatte tidsgrænser.

Med det nu fungerende rapportmodul i DLCR, er det muligt at følge udviklingen i udredningstider for de patienter, som får påvist lungecancer, indenfor en kort bagudgående tidshorisont. Det forventes at hospitalsledelserne vil være interesserede i løbende rapporter om evt. problemer med at overholde fristerne for udredning mhp. tiltag til udbedring af sådanne problemer.

Michael Hansen
Overlæge
Lungemedicinsk afd., Sønderborg Sygehus
Formand lungemedicinsk forum

Torben Riis Rasmussen
Overlæge, ph.d.,
Lungemedicinsk afd., Århus Sygehus,
Formand for DDLCCG

3.3 Dansk Onkologisk Lunge Cancer Gruppe - beretning

Dansk Onkologisk Lunge Cancer Gruppe (DOLG) består af repræsentanter for alle afdelinger, som tilbyder ikke-kirurgisk behandling til lungecancer patienter, det vil sige medicinsk kræftbehandling eller stråleterapi.

Den medicinske kræftbehandling er inde i en betydelig udvikling, efter at der i de senere år er fremkommet en længere række små molekyler, som targeterer specifikke, intracellulære targets. Visse af disse targeterede behandlinger har vist lovende resultater. I 1. linie behandlingen af ikke-småcellet lungecancer (NSCLC) har angiogeneshæmmeren bevacizumab i kombination med kemoterapi givet længere tid til sygdomsprogression og også givet forlænget overlevelse i en ud af to undersøgelser. Behandlingen er foreløbig begrænset til patienter som ikke har planocellulært karcinom og visse andre eksklusioner men er første targeterede behandling som kunne bedre prognosen i første linie behandlingen. Andre targeterede behandlinger som nyligt har vist deres værdi er tyrosin kinase hæmmerne erlotinib og gefitinib som kan anvendes i recidiv behandlingen (2. og 3. linie behandling).

Hidtil er patienter med NSCLC behandlet med samme behandlingsregimer uanset histologisk type. Første behandlingsregime som tog højde for histologisk type var bevacizumab, det var dog ud fra et sikkerheds synspunkt p.g.a. risikoen for blødninger. Nyligt har det vist sig at antimetabolitten pemetrexed har bedst aktivitet ved ikke planocellulær NSCLC og er registreret til brug ved disse histologiske typer ved 1. linie eller 2. linie behandling. Årsagen til forskellen i aktivitet ser ud til at skyldes at det intracellulære target thymidylat synthase er på et højere niveau ved planocellulært karcinom end ved de andre undertyper. En sådan

differentiering af behandlingsvalg falder godt i tråd med den store udvikling der aktuelt sker indenfor tumor markør området. Målet er at kunne fastsætte en individualiseret behandling på baggrund af den enkelte patients tumor markører og genekspressioner. Der fremkommer mange retrospektive analyser indenfor dette felt, bedst kendt er ERCC1 som markør ved adjuverende kemoterapi efter operation, men vi mangler prospektive undersøgelser.

Neoadjuverende kemoterapi inden operation med henblik på at mindske tumorbyrden og øge chancen for radikal operation, samt give en meget tidlig behandling af mikro-metastaser er også et lovende udviklingsområde. I løbet af 2007 har vi i Danmark initieret en landsdækkende randomiseret undersøgelse af dette koncept og også Norske og andre nordiske centre deltager. Patientinklusionen er i gang, dog med en noget langsom initierings fase som forhåbentlig øges, så vi i fællesskab med vores nordiske kolleger kan bidrage med svar på spørgsmålene indenfor dette område.

Selvom der er stadige fremskridt i behandlingen er der dog langt igen og der er stadig mange uafklarede spørgsmål. Vi vil fremdeles lægge vægt på at bidrage med svar på nogle af disse problemstillinger i randomiserede og helst landsdækkende undersøgelser. Vi har en række sådanne undersøgelser i gang, og vil fortsat arbejde på at udvide samarbejdet omkring disse internationalt, både med vores vanlige samarbejdspartnere i Norden, men også fra andre lande.

Jens Benn Sørensen
overlæge, dr.med.
Formand Dansk Onkologisk Lungecancer Gruppe.

3.4 Screeningsgruppen under DLCCG – beretning

Screeningsgruppen fungerer som styregruppe for screeningsprojektet som betegnes Danish Lung Cancer Screening Trial (DLCCST). Projektet startede i oktober 2004 og forventes afsluttet 2009-2010. Projektet omfatter 4104 rygere og tidligere rygere som efter randomisering er fordelt til en CT gruppe der får foretaget lav dosis CT scanning af thorax årligt i 5 år, og en kontrolgruppe der ikke får foretaget CT scanning. Alle deltagere får årligt udført lungefunktionsmåling og besvarer spørgeskemaer vedr. helbredsforhold og livskvalitet. Deltagelsen i forsøget er fortsat høj i både screeningsgruppen og

kontrolgruppen (>95 %) og afviklingen af CT scanningerne er gået efter planen i 2007. Der er etableret et samarbejde med Astra-Zeneca og Datalogisk Institut på Københavns Universitet (DIKU) ved en bevilling fra Det Strategiske Forskningsråd som har sikret 3 Ph.d. studier på DIKU og 1 Ph.d. studie i screeningsprojektet på grundlag af de CT scanninger der foretages i projektet. Herved er der også sikret finansiering af blodprøvetagning fra alle deltagere i screeningsgruppen mhp evaluering af biomarkører for lungecancer og COPD i resten af projektets

løbetid. Tilslutningen fra deltagerne til dette er ganske høj (> 80 %) og dette rummer meget spændende videnskabelige muligheder. Screeningsgruppen har afholdt 3 møder i 2007 og en Temadag i marts 2008 for medarbejdere i projektet. Der er holdt foredrag om projektet i juni 2007 ved ESTS i Leuven, Belgien og i september 2007 ved

IASLC lungecancermøde i Seoul, Sydkorea og i Milano i januar 2008.

Jesper Holst Pedersen
Overlæge, dr.med.
Formand for screeningsgruppen og principal investigator for DLCST

3.5 Dansk Kirurgisk Lunge Cancergruppe – beretning

Gruppen har som i de tidligere år afholdt to møder i relation til årsrapporten og dens data. Forud for udsendelse af årsrapporten blev resultaterne grundigt gennemgået og vurderet, og kommentarerne til rapporten blev drøftet. Efter offentliggørelsen af årsrapporten er der ligeledes, som tidligere, blevet afholdt en intern audit over de patienter der døde inden for de første 30 dage efter operationen i et forsøg på at identificere risikofaktorer. Yderligere har der ved årsmødet i Klassisk Forum med udgangspunkt i årsrapporten været en gennemgang af cTNM og pTNM overensstemmelsen med udgangspunkt i data fra Skejby, der på dette punkt har den største afvigelse. Det er tanken at man hvert år tager et emne op fra årsrapporten og debatterer dette ved det årlige møde i Forum for Klassisk Thoraxkirurgi.

Som tidligere meddelt har to af gruppens medlemmer været deltagere i Sundhedsstyrelsen arbejdsgruppe vedrørende den nye specialeplanlægning. Dette arbejde er nu færdigt og der var enighed blandt de klassiske medlemmer i rådgivningen vedrørende den fremtidige struktur inden for det klassiske område. Gruppens rapport har siden været diskuteret i det rådgivende udvalg for specialeplanlægning og den regionale baggrundsgruppe. Aktuelt afventes så Sundhedsstyrelsens udmelding om den fremtidige struktur og eventuelle yderligere centralisering.

Hans K. Pilegaard
Overlæge
Formand for DKLCG

3.6 Dansk Lunge Cancer Register – beretning

Nye såvel som tidligere læsere af Dansk Lunge Cancer Registers årsrapport kan anbefales at indlede med en grundig gennemlæsning af kapitel 4. Her gennemgås de statistiske metoder og epidemiologiske modeller, som er en forudsætning for det fulde udbytte af rapportens mange tabeller, figurer og kommentarer, og gennemgangen er bevidst gjort overskuelig og forståelig for at optimere nytten af de mange tal og for at inspirere enhver: kliniker, administrator, patient eller hvem, der ellers måtte søge viden her. Den epidemiologisk interesserede vil se på udviklingen: 3.779 nye tilfælde rapporteret i 2007 mod 3.418 i 2004 svarende til at incidensraten fortsat stiger – skønt færre ryger. At det især er flere kvinder – og mange yngre kvinder – der får lungekræft er ingen nyhed, og denne triste konstatering understreges igen med tallene i denne rapport.

Når det gælder cancersygdommens forløb, kan man anlægge flere perspektiver: Patientens, lægens, sygeplejerskens og administratorens. Alle vil i et vist omfang kunne finde nyttige data i denne rapport – ikke mindst fordi den kumulerer tal tilbage fra 2000, så man – med lidt øvelse – kan danne sig et billede i store linier over udviklingen

af de terapeutiske muligheder og resultater, som man så kan holde individuelle tilfælde op imod. Som nævnt i forordet til 2006 rapporten er DLCCR gjort forløbsorienteret, men specielt indrapportering og fortolkning af terapidata fra onkologien er ikke uden forståelsesmæssige problemer, så der vil gå en rum tid endnu, inden årsrapporten vil rumme mere nuancerede forløbsdiagrammer end dem, man finder her i kapitel 4. Tallene fra 2007 får en særlig betydning som platform eller sammenligningsgrundlag, når vi for 2008 og fremover skal vurdere betydningen af de særlige forløbspakker, der blev søsat i oktober 2007 med hensigt at skabe en hurtig, præcis og udtømmende diagnostik og stadietildeling af lungecancer og dermed en hurtig påbegyndelse af den mest hensigtsmæssige behandling.

En enkelt mistelten skal her, som i så mange andre sammenhænge, tages i ed. Den trænede læser vil bemærke, at en væsentlig del af tilvæksten i nye tilfælde siden 2003 skyldes, at vi registrerer flere patienter med stadium IV sygdom, dvs. patienter med metastaser langt væk fra lungerne f.eks. lever, knogler og hjerne. De moderne skannere ser mere end de gamle, og selv meget syge patienter kan skannes, for det er ikke forbundet med smerter eller andet ubehag,

og en hel krop kan skannes på under 5 minutter. En del af disse patienter blev ikke diagnosticeret med samme præcision før, og en del af dem vi registrerer som lungecancer har måske i realiteten cancer af anden, men ukendt, oprindelse plus spredning til lungerne. Dette usikkerheds-element kan hverken statistikere eller epidemiologer korrigere ud af tabellerne, så det er vigtigt at holde sig denne ændring af den diagnostiske tærskel og den teknologisk betingede *stage migration* for øje, når rapportens tal og tendenser analyseres. Som allerede nævnt af DLCCG's formand: Her er tal til eftertanke, til diskussion og til fordybende forskning – og som altid et memento til rygerne om dog at få kvittet tobakken.

2007 det første år hvor den nye forløbsbaserede datamodel for DLCR blev taget fuldt i brug og hvor alle afrapporterede data er organiseret ifølge denne model. Arbejdet med omorganisering af datamodellen herunder konvertering af alle gamle data registreret før foråret 2006 er varetaget i et tæt samarbejde mellem DLCR's systemleverandør CSC Scandihealth A/S, Kompetencecenteret Syd ved professor overlæge dr.med. Anders Green og DLCR's sekretariat. Det betydelige analyse- og programmeringsarbejde er forløbet på bedste vis, og i DLCR vil vi gerne benytte denne beretning til at takke vores samarbejdspartnere for professionelt og veludført arbejde. Omlægningen til forløbsbaseret database betyder, at DLCR systemmæssigt og teknologisk kan leve op til sundhedsvæsenets berettigede forventninger om fortsat at kunne levere opdaterede præcise og korrekte beskrivelser af status for lungekræftbehandlingen i Danmark. De første konsekvenser af omlægning kan observeres i nærværende årsrapport, og vil blive endnu tydeligere i kommende rapporter, hvor den forløbsbaserede opbygning vil give mulighed for uddybende epidemiologiske og statistiske beskrivelser af lungecancerpopulationen. Dermed er der også yderligere muligheder for forskningsmæssig brug af databasen.

Omlægningen til forløbsbaseret database har på den måde også været en del af forudsætningerne for at DLCR fremover kan leve op til kravene fra de bevilligende myndigheder, idet såvel Danske Regioner som Sundhedsministeriets pulje til styrkelse af infrastrukturen for den kliniske kræftforskning, hvorfra DLCR i 2007 modtog bevilling, stiller specifikke krav til DLCR. Arbejdet med disse bevillinger har således også i 2007

optaget meget tid, og da det endnu er uafklaret, hvordan området for kliniske databaser og den kliniske kræftforskning for 2009 og fremover skal finansieres, forventer vi, at meget af efteråret 2008 og starten af 2009 igen skal bruges på at sikre databasens overlevelse. Denne tilstand af permanent økonomisk uafklaring har været en virkelighed for DLCR siden registerets start i 2000. Når de økonomiske bevillinger aldrig rækker mere end 1 til 1½ år frem ligger arbejdet med at sikre forsat overlevelse stort beslag på sekretariats tid og en opfordring herfra skal klart være, at det må være tiden, hvor databaserne får mulighed for at arbejde mere langsigtet med f.eks. 3 års bevillinger, således at kræfterne kan bruges på udvikling, formidling, forskning og alle de andre opgaver databaserne forventes at løse.

Omlægningen til forløbsbasering har på langt de fleste områder været succesfuld, men det har vist sig, at den mere stringente tilgang til registreringen, som systemet nu kræver, også kræver tilvænning for de indberettende afdelinger, og misforståelser omkring hvordan systemet skal bruges er blevet tydeligere. I DLCR's sekretariat har vi derfor besluttet i løbet af efteråret 2008 at arrangere genbesøg hos alle afdelinger tilknyttet DLCR. Her vil vi præsentere de nye registreringsmoduler og rapporter. Sekretariatet vil ligeledes udarbejde en ny registreringsmanual til disse møder.

Denne årsrapport er den første rapport hvor den fulde effekt af vores samkørsel med Patobanken er synlig. Oplysninger om patologi blev ikke afrapporteret i årsrapporten for 2006, da arbejdet med data fra Patobanken viste, at den algoritme vi anvendte til at udtrække og "oversætte" data fra Patobanken med ikke var præcis nok. Siden har vi i samarbejde med Patobanken og CSC Scandihealth A/S revideret denne algoritme, og vi mener nu at udtrækket giver et troværdigt og korrekt billede. Fremover vil DLCR anvende udtrækket i arbejdet med at sikre høj datakomplethed i DLCR, idet vi med udgangspunkt i udtrækket vil identificere patienter, der endnu ikke er registreret i DLCR, og bruge disse oplysninger til at "rykke" afdelingerne.

Kell Østerlind
Overlæge, dr.med.
formand for DLCR

Erik Jakobsen
Overlæge MPM
Leder af DLCR

4.0 Årsrapport Dansk Lunge Cancer Register - 2007.

4.1 Indledning

Hermed foreligger årsrapport 2007 fra Dansk Lunge Cancer Register. Rapporten dækker perioden:

1. januar – 31. december 2007.

Rapporten dækker data registreret i Dansk Lunge Cancer Register (DLCR) indberettet fra udredende, kirurgiske og onkologiske afdelinger til databasen senest 7. marts 2008. Resultaterne i rapporten sammenholdes med resultaterne fra årene 2000, 2001, 2002, 2003, 2004, 2005 og 2006. Der vil kunne forekomme uoverensstemmelser med tidligere årsrapporter af følgende årsager:

- Der er anvendt en ny algoritme, udviklet af DLCR og Patobanken, for at sammenfatte data fra Patobanken; derved kan den patologiske klassifikation for det enkelte sygdomsforløb have ændret sig
- Der er igennem årene foretaget ændringer af indikatorsættet
- DLCR er fra 1. april 2007 overgået fra at være *kontakt* baseret til at være *forløbs* baseret, hvilket kan have medført tab og ændringer ved overførslen af data fra det gamle til det nye produktionssystem; disse fejl skønnes dog begrænsede i omfang
- Nærværende rapport er baseret på alle opdateringer foretaget efter skæringsdatoerne for tidligere års rapporter

Patobankdiagnose > operationsdiagnose > udredningsdiagnose > onkologisk registreret diagnose.

Diagnosedatoen sættes til den først registrerede henvisningsdato, der er indberettet fra de deltagende afdelinger.

Desværre betød omlægninger i Region Hovedstadens organisation af IT et kortvarigt stop i dataleverancerne fra Patobanken omkring årsskiftet 2007/8, hvorfor årsrapporten mangler en del patologiplysninger vedrørende 2007. Leverancen af data er nu genoptaget så denne manglen vil blive korrigeret i de kommende rapporter.

DLCR har besluttet at mesotheliomer fortsat skal registreres i registeret. Det er fortsat meget ujævnt i hvor høj grad afdelingerne anvender denne mulighed. I 2007 havde 0,3% af de indberettede diagnosen mesotheliom. Disse patienter er medregnet i populationen af patienter med primær lungecancer i

denne rapport, hvilket vil blive rettet i de kommende årsrapporter.

Dataudtræk fra Det Centrale Personregister er anvendt til dels at bestemme patienternes bopælskommune på diagnosetidspunktet (operationelt defineret som tidspunktet for oprettelse i DLCR) og dels til at bestemme en evt. dødsdato.

På grund af regionalreformen pr. 1. januar 2007 er alle gamle kommunekoder omklassificeret i henhold til de nye kommunekoder. Alle indikatorer afreporteres geografisk i henhold til den nye regionsinddeling.

4.2 Kompetencecentrets kommentarer

Nedenstående kommentar fra Kompetencecenter Syd er afgivet i henhold til basiskravene for de nationale kliniske kvalitetsdatabaser.

Indikatorsættet i DLCR er sammenfaldende med indikatorsættet, som bruges i Det Nationale Indikatorprojekt (NIP) for lungecancer-området. Indikatorsættet er analyseret ved kompetencecenteret af klinisk epidemiolog i samarbejde med biostatistikere.

Der er på andet sted i rapporten foretaget en vurdering af kompleksitet og kvalitet af det datamateriale, som ligger til grund for rapportens analyser. Sammenfattende vurderes kompleksiteten af patientregistreringen i DLCR at være nået op på mere end 90 %. I modsætning til tidligere år har det på grund af omlægning til en forløbsbaseret datamodel ikke været muligt at udnytte datasættet til konkrete beregninger af registreringskomplektheden. Komplektheden kan først kvantificeres på en valid måde, når Cancerregisteret er kommet i funktion. Hvad angår datakomplektheden for de registrerede patienter er der for hver indikator foretaget konkret beregning. Det fremgår, at datakomplektheden gennemgående er skønnet til at være på et højt niveau, men at specielt indikatorer, der involverer oplysninger fra flere forskellige kilder, er belastet med noget nedsat datakomplekthed.

Det bemærkes, at indberetningen af data til DLCR er karakteriseret ved en betydelighed træghed. Rapportens resultater for år 2007 – og til en vis grad også for år 2006 – må anses for ufuldstændige, indtil den fornødne efterregistrering har fundet sted. Rapporten indeholder afsnit, der på fyldestgørende måde redegør for dataindsamling, datakvalitet og de anvendte statistiske metoder. Indikatorresultaterne er offentliggjort regionsvist såvel som efter specificeret

udredende og behandlende enhed (sygehusniveau) og præsenteres samlet i et selvstændigt kapitel. De enkelte indikatorers resultater er kommenteret og rummer efter relevans anbefalinger og konkrete anvisninger på kvalitetsforbedrende tiltag. Det er kompetencecenterets vurdering, at der foreligger statistisk-epidemiologisk dækning for de anførte kommentarer. Det er i denne sammenhæng vigtigt at understrege, at udnyttelsen af DLCR's resultater i kvalitetsforbedrende øjemed først og fremmest foregår i forbindelse med de regionale audits, der gennemføres årligt som led i NIP-processen.

Kompetencecenteret er i løbende dialog med DLCR hvad angår forbedringer i dataanalysen. Det forventes, at DLCR inden for det næste år vil blive koblet op på en analyseportal for at skabe mulighed for løbende web-baseret afrapportering til brugerne og ledelsessystemer.

4.3 Datagrundlag

Oversigt over data

Datagrundlaget for nærværende rapport udgøres af data, indberettet til DLCR til og med 17. marts 2008. Tabel 4.3.1 giver en oversigt over de lungecancerforløb, der indgår i rapporten, fordelt efter behandlingsforhold. De i alt 24153 lungecancerforløb repræsenterer 24115 patienter, idet 38 patienter indgår med hver 2 på hinanden efterfølgende lungecancerforløb.

Oversigt over lungecancerforløb, registreret ved DLCR og som ligger til grund for nærværende rapport. *Forløb for patienter med bopæl registreret i Grønland/udlandet er ekskluderet*

4.3.1 Tabel Oversigt over lungecancerforløb i DLCR.

Diagnoseår	+ operation		+ operation		Total
	+ onkologisk beh.	- onkologisk beh.	+ onkologisk beh.	- onkologisk beh.	
2000	17	533	11	1209	1770
2001	45	438	56	1771	2310
2002	121	549	292	1648	2610
2003	216	434	1046	1389	3085
2004	227	388	1721	1082	3418
2005	293	393	1754	1095	3535
2006	185	458	1611	1392	3646
2007	118	497	1457	1707	3779
Total	1222	3690	7948	11293	24153

Et lille antal patienter er registreret med bopæl uden for Danmark, alle med bopæl i Grønland. Disse patienters lungecancerforløb er specielle hvad angår udredningsforhold og koblingen mellem udredning

og behandling; forløbene er derfor ekskluderet fra alle analyser. Tabel 4.3.2 giver en oversigt over disse forløb.

4.3.2 Tabel Oversigt over lungecancerforløb, Grønland/udlandet.

Diagnoseår	+ operation		+ operation		Total
	+ onkologisk beh.	- onkologisk beh.	+ onkologisk beh.	- onkologisk beh.	
2000	0	7	0	0	7
2001	0	5	0	1	6
2002	1	10	0	0	11
2003	0	2	1	1	4
2004	1	6	9	4	20
2005	0	5	6	1	12
2006	1	9	6	3	19
2007	0	3	3	0	6
Total	3	47	25	10	85

Komplethed af patientregistrering

En ekstern validering af kompletheden af patientregistreringen i Dansk Lungecancerregister forudsætter samkørsel med Cancerregistret i Sundhedsstyrelsen. På tidspunktet for udarbejdelsen af nærværende rapport er Cancerregistret imidlertid kun opdateret til og med år 2001, hvorfor denne strategi til komplekshedsanalyse ikke har kunnet anvendes.

I årsrapporterne for 2005 og 2006 har det været muligt at benytte sandsynligsstatistiske metoder til at estimere kompletheden af patientregistreringen, idet de udredende og behandlende afdelinger har indberettet patientdata uafhængigt af hinanden. Det er således blevet sandsynliggjort, at registreringskompletheden ved DLCR er over 90 %. Med overgangen til en forløbsbaseret datamodel er uafhængigheden mellem de indberettende enheder ophævet, hvorfor der ikke længere kan beregnes komplethed ved hjælp af indirekte metoder. Antal af lungecancerforløb, der diagnosticeres om året, er stigende (Tabel 4.3.1) og giver således ikke grund til at formode en reduktion i komplekshedsgraden for patientregistrering. En fyldestgørende vurdering af patientregistreringens komplethed i DLCR må imidlertid afvente Cancerregistrets opdatering.

Komplethed af variable

Kompletheden af de registrerede data for det enkelte lungecancerforløb er af stor betydning for resultaternes validitet. Kompletheden af de registrerede data evalueres på to niveauer:

(1) Ved andelen af patientforløb, som for en given indikator har tilstrækkelig information til at kunne indgå i værdisættelsen af *den ujusterede indikator*; manglende data vil typisk dreje sig om henvisningsdatoer til f.eks. behandlende afdeling, men vil for indikatorerne angående samlet ventetid fra henvisning til behandling (IIIb2, IIIc2 og IIId2) også inkludere forløb med manglende indberetning fra udredende afdelinger

(2) Ved andelen af patientforløb, som for en given indikator har tilstrækkelig information til at kunne indgå i *den statistiske analyse* for at vurdere heterogenitet, udvikling over tid samt de prognostiske faktoreres betydning; manglende data vil, ud over de under (1) anførte forhold, kunne tilskrives manglende oplysning om patologiidiagnose og/eller stadietinddeling.

For hver indikator gives indledningsvist en oversigt over datakompletheden på disse to niveauer, hvoraf det første altid vil repræsentere en sand delmængde af det andet niveau.

Flere indikatorer afspejler kvaliteten af behandlingen på tværs af udredende og behandlende afdelinger, f.eks. indikatorerne IIIb2, IIIc2 og IIId2 (Samlet ventetid for udredning og behandling) og indikator V (resektionsrate). Til beregning af disse indikatorer kræves data fra alle involverede afdelinger. Nedenfor i tabel 4.3.3 er derfor givet en oversigt over kompletheden af *koblingen* af data fra de tre afdelingstyper, dvs. andelen af patientforløb indberettet fra en behandlende afdeling, som mangler indberetning fra en udredende afdeling.

Der er ret udtalt forskel mellem regioner med hensyn til andel af forløb, som er indberettet fra en behandlende afdeling uden at være indberettet fra en udredende afdeling. Kompletheden mellem behandling og foreliggende udredningsdata er på et ret lavt niveau og ikke væsentligt øget i forhold til tidligere års opgørelser; kompletheden er dog noget større for onkologisk behandling i forhold til operativ behandling. Resultaterne betyder, at der er stor usikkerhed forbundet med indikatorer, som omfatter begge afdelingstyper. Det drejer sig om indikatorerne IIIb2, IIIc2 og IIId2 (Samlet ventetid for udredning og behandling) og indikator IV (Overensstemmelse mellem cTNM og pTNM). Totalerne for patientforløb uden udredning (167 forløb med operation, henholdsvis 286 forløb med onkologisk vurdering og eventuel behandling) indeholder forløb, er enten ikke indberettet fra en af de formelt udredende afdelinger eller mangler indberetning af erstatningsudredning fra behandlende afdeling.

Som konsekvens af omlægningen til forløbsbaseret datamodel i DLCR burde en behandlende afdeling skulle indberette erstatningsdata for udredning i det omfang, den behandlende afdeling ikke har kunnet pege på en udredende afdeling. Den manglende perfekte kobling mellem behandlingsdata og foreliggende udredningsdata må derfor skulle tilskrives manglende indberetninger om udredningsdata af størrelsesordenen 450 forløb for år 2007. Hertil kommer et ukendt antal forløb med manglende indberetning af behandlingsdata.

4.3.3 Tabel Datakomplethed vurderet ved koblingen af data fra henholdsvis kirurgisk og/eller onkologisk behandling og udredningsdata

	Patienter med 1. operationsdato i 2007			Patienter med 1. onkologiske behandling i 2007		
Patient bopæl	Antal behandlede	Heraf uden udredning	Komplethed (%)	Antal behandlede	Heraf uden udredning	Komplethed (%)
Hovedstaden	170	51	70.0	500	89	82.2
Sjælland	82	32	61.0	270	50	81.5
Syddanmark	141	22	84.4	548	61	88.9
Midtjylland	218	21	90.4	238	15	93.7
Nordjylland	86	37	57.0	239	64	73.2
Uoplyst	3	4	*	8	7	*
Total	700	167	76.1	1803	286	84.1

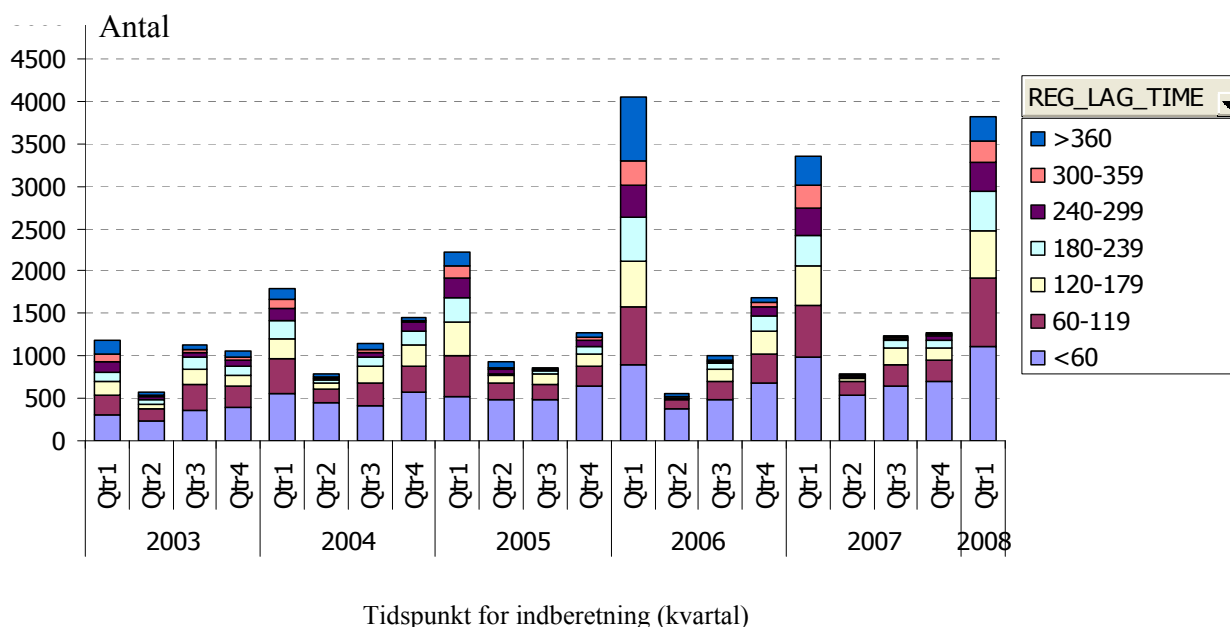
*: Ikke beregnet på grund af for små tal

Latenstid for dataindberetning

Det må forventes, at der i stigende grad sættes fokus på løbende afrapportering af indikatorværdier og andre aggregerede analyser fra de kliniske kvalitetsdatabaser. I denne sammenhæng er det af afgørende betydning, at data indberettes uden unødigt ventetid i forhold til, hvornår den indberetningsrelevante begivenhed rent faktisk har fundet sted.

I DLCR er det muligt løbende at monitorere latenstiden i dataindberetning ved at sammenholde intervallet mellem, hvornår den relevante begivenhed har fundet sted og dato for registrering i DLCR. Dette er illustreret kvartalsvist i Figur 4.3.4 (alle begivenheder, dvs. udredning og behandling betragtet under ét)

4.3.4 Figur Latenstid for indberetning af data i DLCR: Varighed (i dage) fra begivenhed indtil indberetning af begivenhed, opgjort i forhold til indberetningstidspunktet. Alle typer af begivenheder kombineret

Der er en udtalt tendens til ophobning af indberetninger i første kvartal af hvert år, svarende til deadline for indberetning til årsrapporten. Generelt er andelen af tidstro indberetninger (her defineret som indberetninger, der finder sted mindre end 60 dage

efter stedfunden begivenhed) lille; en ikke ubetydelig del af indberetningerne finder sted med mere end et års latenstid. Overordnet set er billedet det samme for udredninger, operationer og onkologiske behandlinger (data ikke vist).

Specielt for onkologiske behandlinger kan der være naturlige forklaringer til en vis latenstid. Onkologisk behandling gives ofte i serier og kan strække sig over måneder. Såfremt onkologiske data først indberettes ved behandlingens afslutning, vil dette hyppigst kunne ske mange måneder efter starten på behandlingen, som ellers er af primær betydning i indikatorsammenhæng. Både udredning og kirurgisk behandling gennemføres over en væsentligt kortere

tidshorisont og burde principielt kunne indberettes meget hurtigt efter stedfunden begivenhed.

Der vil være behov for løbende at overveje mulighederne for mere tidstro registrering i DLCR generelt, men ikke mindst for onkologiske behandlinger. Ellers vil DLCR have svært ved at kunne levere rimeligt tidstro data i forbindelse med f.eks. månedsvise eller kvartalsvise afrapporteringer.

4.4 Statistisk metode

Punktestimater og deres sikkerhedsintervaller

Alle indikatorer, der er omfattet af nærværende rapport, er proportioner af natur. For hver indikator angives antallet af patientforløb, som indgår i værdisættelsen af indikatoren (indikatorens nævner), samt antallet af patientforløb, der opfylder kravet om tilfredsstillende indsats i relation til den pågældende indikator (indikatorens tæller).

Kolonnen "Proportion" repræsenterer værdisættelsen af indikatoren, dvs. tæller divideret med nævner som beskrevet ovenfor. Denne proportion er *ujusteret* i forhold til prognostiske faktorer og justeringsfaktorer. Der angives endvidere grænserne for 95 % sikkerhedsintervallet ("CL(lav)", henholdsvis "CL(høj)"). Sikkerhedsintervallerne er beregnet under antagelse af binomialfordeling; for proportioner af størrelsen 0 er der tillagt 0,5 til tællerværdien, og tilsvarende er tællerværdien fratrasket 0,5 for proportioner af størrelsen 1. Sikkerhedsintervallet udtrykker den præcision, som punktestimatet statistisk er bestemt med og vil alt andet lige være bredt for lavt antal patientforløb og smalt for højt antal patientforløb.

Tabellerne præsenterer også det antal patientforløb, for hvilke manglende data medfører, at den ujusterede indikator ikke kan belyses (angivet i søjlen "Antal med manglende data"). Tilsvarende angives i kolonnen "Komplethed" de ubelyste patienters procentandel af det samlede antal patientforløb i kategorien. Der henvises i øvrigt til afsnittet "Komplethed af variable" ovenfor.

For kategorier med et tal, der er 10 eller mindre i nævneren, foretages der ingen beregning af punktestimat og sikkerhedsinterval; i stedet er der anført markering med "*".

Til sammenligning er der angivet tilsvarende proportioner (i %) for tidligere år, samt for årene samlet.

Hver indikator er angivet på regionsniveau (efter patientens bopæl på diagnosetidspunktet) såvel som på nationalt niveau. For alle indikatorer på nær den totale overlevelse (indikatorerne Ia og Ib) er der

endvidere foretaget stratifikation efter det sygehus, hvor udredning og/eller behandling har fundet sted. Herved kan hver region, henholdsvis sygehus opnå overblik over hvor specielt deres indikatorværdi er placeret i forhold til dels den nationale indikatorværdi, dels den af indikatorgruppen fastlagte tærskelværdi.

Statistiske metoder: Basale ideer

De avancerede statistiske metoder, som anvendes i denne rapport, fokuserer primært på vurdering af eventuel geografisk heterogenitet på regions-, henholdsvis sygehusniveau. Et vigtigt spørgsmål, som der skal tages stilling til, er om der findes en "ægte" strukturel variabilitet i den enkelte indikator, eller om der simpelthen er tale om tilfældig variation som forklaring på geografiske forskelle.

Dette fører til hierarkiske modeller, hvor der tillades strukturel variabilitet imellem geografiske områder. Hvis den eksisterer, kan denne variabilitet skyldes ikke observerbare kovariater, som man ikke har taget højde for.

Den grundlæggende idé bag en hierarkisk model er at opdele variationen, som observeres blandt de område-specifikke estimater, i en tilfældig variation *inden for* hvert enkelt område og systematisk variation *imellem* områderne. Det sidste er beskrevet af en normal fordeling med en standarddeviation, τ , som beskriver variationen af områdernes sande niveau, dvs. det niveau, som ville være observeret i en situation med et meget stort antal områder. Denne standarddeviation, τ , kan estimeres ud fra foreliggende data; jo højere værdi af τ , jo større er den systematiske variation. En værdi af τ tæt på 0 indikerer, at der ingen variation er områderne imellem.

Der findes forskellige typer af hierarkiske modeller, afhængig af datatypen og forskellige estimationsteknikker. I denne rapport andrager indikatorerne Ia, Ib, IIa, IIb og IIc; ventetid til død; der anvendes en frailty model til analyse af heterogenitet i overlevelsestider. De øvrige indikatorer behandles som proportioner og analyseres

med en såkaldt logistisk tilfældig effekt model til analyse af binære data.

Da disse modeller har en tendens til at modellere det specifikke niveau for hvert område på en bestemt skala, så som log-odds eller log-hazard, er en direkte fortolkning af τ ofte kompliceret. Derfor vil τ sædvanligvis blive oversat til odds-ratio eller hazard-ratio, som svarer til en kontrastering af værdien for 95-percentilen ("højeste" område") med værdien for 5-percentilen ("laveste" område). Derudover vil blive rapporteret p-værdier svarende til en test af $\tau=0$, dvs. nul-hypotesen svarende til ingen forskel imellem områderne.

Heterogeniteten imellem områder skyldes ikke nødvendigvis forskelle i behandlingsindsats og resultater, men kan simpelthen forklares ved forskelle i sammensætningen af populationer imellem områder. Der kan tages højde for dette ved at tilføje individualspecifikke covariater til den hierarkiske

model. I dette tilfælde beskriver

heterogenitetsparameteren τ (og kontrasten mellem 95 % højeste og 5 % laveste område) den variation imellem områderne, som ikke kan forklares ud fra forskelle i populationerne mht. til de covariater, som er inkluderet i modellen.

Ud over heterogenitet imellem områder (regioner, henholdsvis sygehuse) indgår kalendertid som selvstændig studiefaktor for herved at muliggøre vurdering af indikatorudvikling over tid, når der er taget højde for de øvrige analyserede kilder til variation.

For hver indikator sammenfattes den statistisk-epidemiologiske analyse. Detaljerne af de statistiske analyser fremlægges i NIP-rapporten, hvortil henvises.

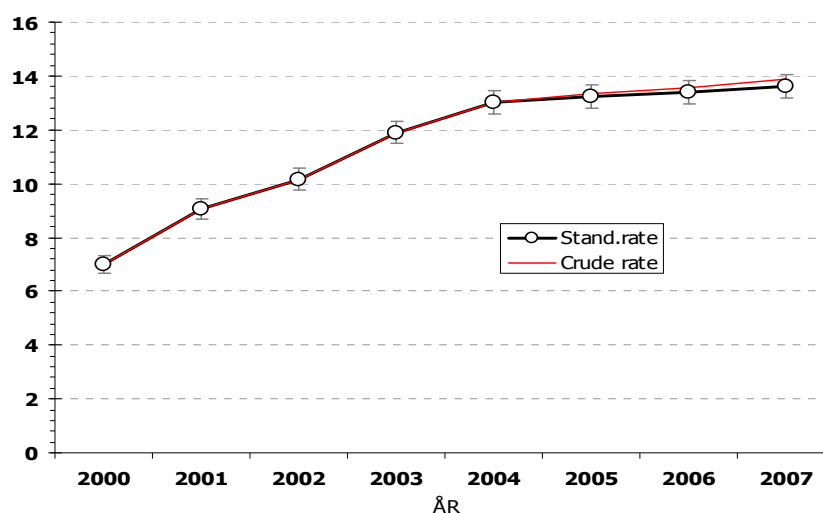
4.5 Epidemiologi

Incidens i DLCR-populationen

Diagnosticeringsdatoen for lungecancerforløbene registreret i DLCR kan danne grundlag for estimering af incidensraten for primær lungecancer i Danmark

(Figur 4.5.1). Incidensen repræsenterer i denne sammenhæng tilgangsraten til registerpopulationen i DLCR. Figuren dækker perioden fra og med år 2000.

4.5.1 Figur Incidensrate (pr. 10 000 personer i risiko i aldersklassen 40+ år) for registrering med diagnosen primær lungecancer i DLCR, hele Danmark. Der vises ujusteret rate såvel som rate (med 95 % - sikkerhedsinterval) standardiseret til risikoårenes sammensætning (40+ år) for år 2003

Incidensraten viser stigende tendens, specielt op til år 2004, hvorefter stigningen kun er svag. Der er reelt ingen forskel på den ujusterede og den aldersstandardiserede incidensrate. Stigningen kan være reel, men kan også afspejle stigende registrerings-

komplethed specielt for den første del af registreringsperioden. En dyberegående vurdering af udviklingen i incidensen af primær lungecancer i Danmark forudsætter en sammenligning med incidensestimerne fra Cancerregisteret, men disse

er som tidligere anført ikke tilgængelige på indeværende tidspunkt.

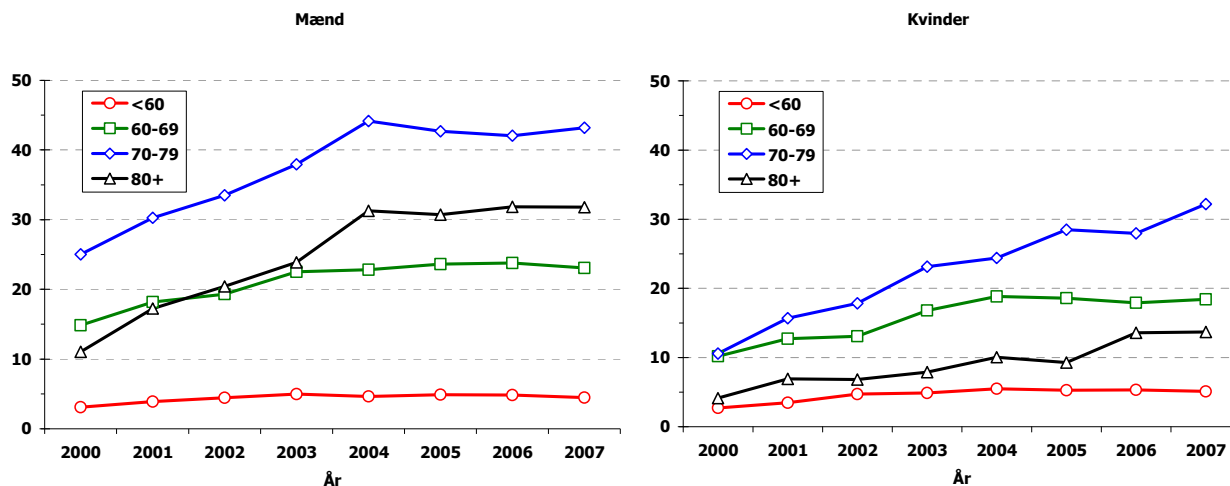
Det ville være nærliggende at analysere den regionale incidens af registreringen af primær lungecancer. Dette kan imidlertid ikke foretages på indeværende

tidspunkt, idet de nødvendige oplysninger om baggrundsbefolkningens fordeling i henhold til den nye regionale inddeling ikke er tilgængelige for perioden før 1. januar 2005.

De kønsopdelte incidensrater fremgår af følgende:

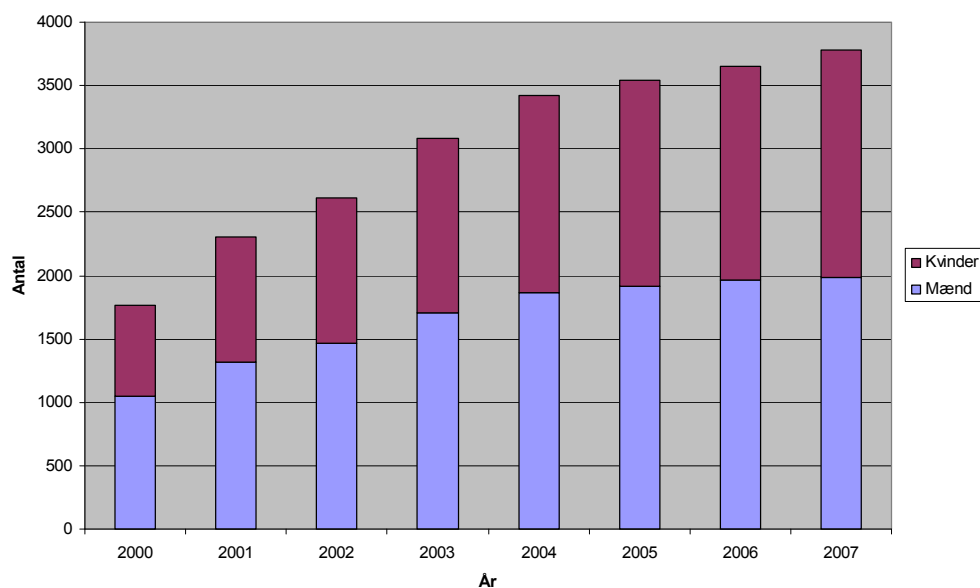
4.5.2 Figur Incidensrate – kønsopdelt

REGION: Danmark. Alders specifikke INCIDENSRATER pr. 10000

Siden 2004 har incidensen for mænd været konstant, mens den for kvinder fortsat er stigende. Den samlede fordeling på mænd/kvinder fremgår af følgende figur:

4.5.3 Figur Kønsfordeling

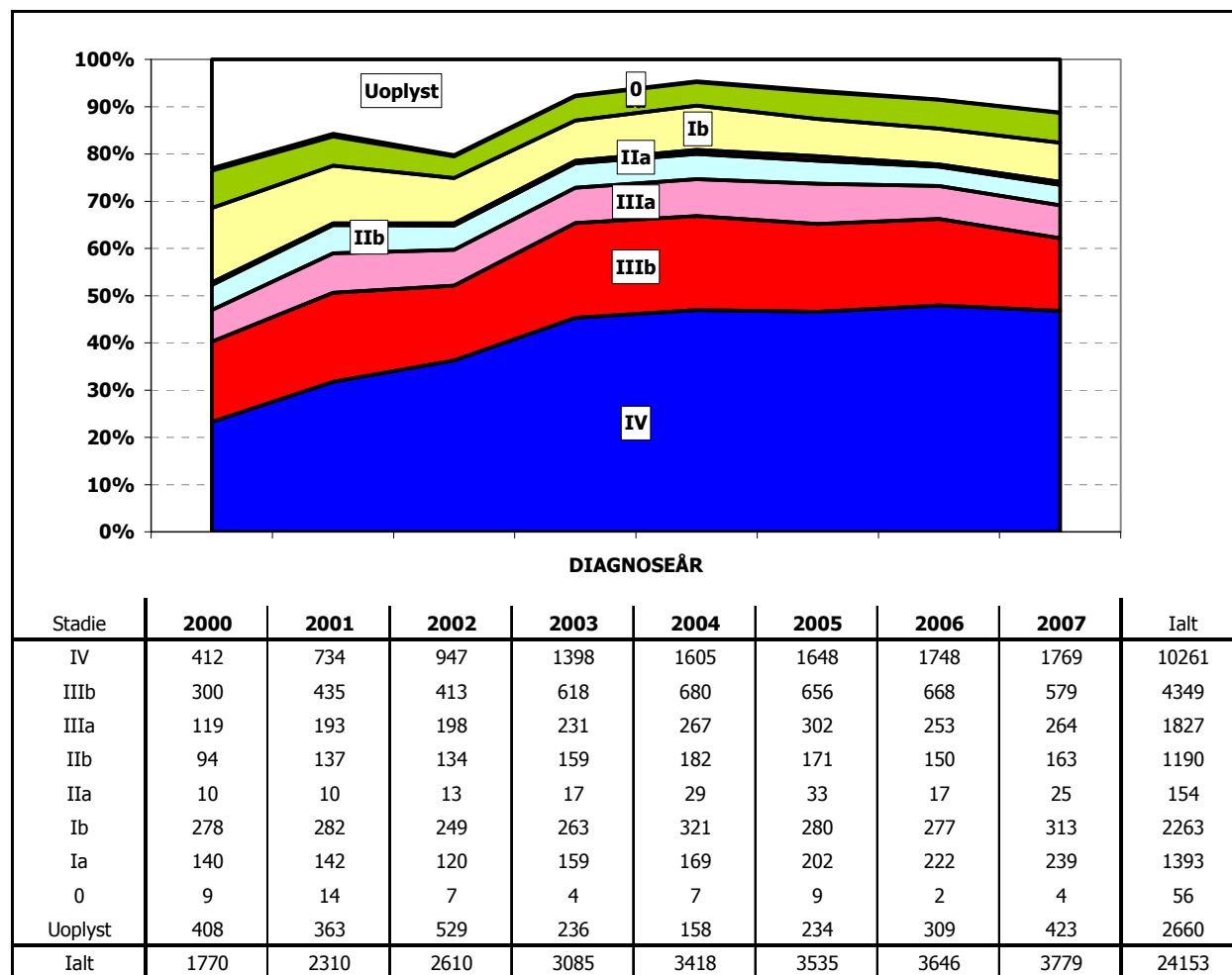

Fordeling på sygdomsstadie i DLCR-populationen

Patienternes sygdomsstadie er en væsentlig prognostisk faktor, idet avanceret stadie vil reducere mulighederne for kirurgisk intervention og anden form for intenderet kurativ behandling. Såfremt

diagnosen primær lungecancer etableres tidligt (svarende til lavt stadie), øges mulighederne for intenderet kurativ indsats og dermed forbedret prognose. Figur 4.5.4 viser fordelingen på stadie for patienter med primær lungecancer i DLCR, opgjort efter diagnoseår.

4.5.4 Figur Fordeling på stadie for patientforløb med primær lungecancer i DLCR, hele Danmark. Såfremt der er registreret stadie i forbindelse med operation, vil denne registrering gå forud for eventuel registrering af stadie i forbindelse med udredning, som går forud for eventuel registrering af stadie ved onkologisk behandling.

Udviklingen indtil år 2003 i den relative fordeling af stadier afspejler, at onkologisk indberetning til DLCR først kom i gang i år 2003. Andelen af patienter med de mest belastende stadier (IIIb og IV) fra år 2003 og fremefter er rimeligt konstant over tid, specielt når det tages i betragtning at andelen af patienter med

uoplyst stadie viser en stigende tendens over de senere år.

At ca. 65 % af patienter er i stadie IIIb eller IV på diagnosetidspunktet, indikerer et stort behov for tidligere opsporing af tilfælde af primær lungecancer.

Patologidata i DLCR-populationen

Kendskab til patologien ved primær lungecancer er, sammenholdt med korrekt vurdering af sygdomsstadie, vigtig af hensyn til at kunne give det mest hensigtsmæssige behandlingstilbud.

Indtil Patobanken i 2004 blev etableret som central datakilde for informationer indberettet fra al patologi-udredning, blev oplysning om cancerpatologi indberettet til DLCR via de registrerende enheder. I de seneste produktionsversioner af DLCR har Patobanken været den eneste kilde til information om cancerpatologi for DLCR.

Tabel 4.5.5 sammenfatter status for information om cancerpatologi for lungecancerforløbene i DLCR efter diagnoseår, henholdsvis operationsstatus. Andelen af forløb med uoplyst cancerpatologi er generelt 10-15 %, men højere for 2007 (30 %). Det høje tal for forløb med uoplyst patologi fra 2007 skal efter al sandsynlighed forklares med, at Patobanken ikke nåede at foretage den fornødne samkøring med

en del tilfælde af lungecancer indberettet i begyndelsen af år 2008. For opererede patienter er andelen af forløb med uoplyst cancerpatologi særdeles lille sv.t. størrelsesordenen 1 %; dog ligger andelen lidt højere (ca. 5 %) for forløb med diagnose i året 2007, hvilket formentligt skal forklares med forsinket samkørsel i Patobanken (jvf. ovenfor).

4.5.5 Tabel Oversigt over lungecancerforløbene - patologi, klassificeret i forhold til operationsstatus

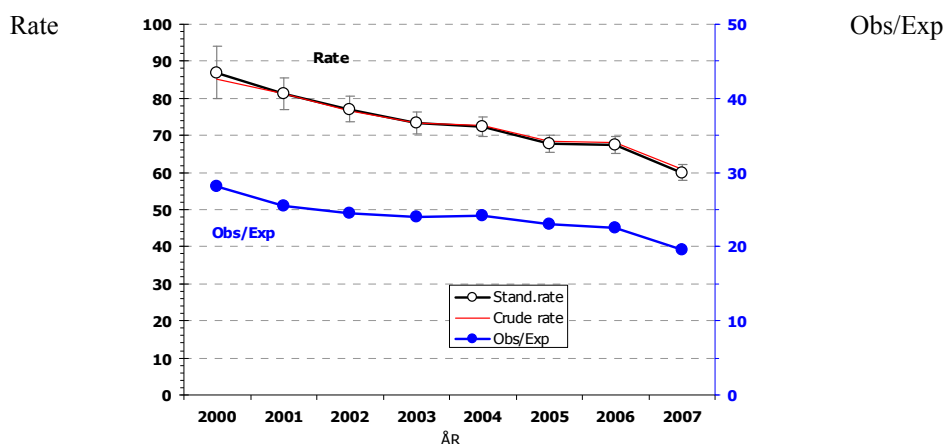
Diagnoseår	+ OPERATION			- OPERATION			IALT		
	+ Patologi data	- Patologi data	% med Patologi data	+ Patologi data	- Patologi data	% med Patologi data	+ Patologi data	- Patologi data	% med Patologi data
2000	543	7	98.7	955	265	78.3	1498	272	84.6
2001	478	5	99.0	1417	410	77.6	1895	415	82.0
2002	660	10	98.5	1508	432	77.7	2168	442	83.1
2003	641	9	98.6	2122	313	87.1	2763	322	89.6
2004	609	6	99.0	2530	273	90.3	3139	279	91.8
2005	681	5	99.3	2402	447	84.3	3083	452	87.2
2006	637	6	99.1	2460	543	81.9	3097	549	84.9
2007	587	28	95.4	2074	1090	65.5	2661	1118	70.4
Ialt	4836	76	98.5	15468	3773	80.4	20304	3849	84.1

Dødelighed i DLCR-populationen

Når der for den enkelte patient holdes regnskab med tilgang (sv.t. diagnose) og afgang (sv.t. dødsdato eller evt. emigrationsdato), kan der redegøres for antal patientår i risiko for død inden for de enkelte kalenderår dækket af registreringen. Eksempelvis vil et forløb med diagnosedato 1. februar 2006 afsluttende med død d. 28. februar 2006 bidrage med $28/365 = 0,0767$ patientår i risiko for død i kalenderåret 2006, mens et forløb med diagnose 30. november 2005 og overlevelse pr. 15. marts 2007 vil bidrage med 1 patientår i risiko for død i kalenderåret 2006. Registreret antal døde i et kalenderår, divideret med summen af de enkelte forløbs

patientår i risiko for død i pågældende kalenderår, repræsenterer den ”dynamiske” mortalitetsrate, altså antal registrerede dødsfald divideret med den underliggende persontid i risiko for død inden for rammerne af det enkelte kalenderår. Ud fra antallet af patientår kan der endvidere estimeres det antal dødsfald, der ville forventes blandt patienterne i pågældende kalenderår, såfremt patientpopulationens dødelighed (køns- og aldersjusteret) fulgte den generelle baggrundsbefolkningens dødelighed. Mortalitetsraten for primær lungecancer og dens udvikling over tid er, sammen med ratio for Observeret/Forventet antal døde, vist i Figur 4.5.6.

4.5.6 Figur Mortalitetsrater (pr. 100 patientår i risiko) for primær lungecancer i DLCR, hele Danmark. Opgjort pr. 7. marts 2008. Der vises ujusteret rate såvel som rate (med 95 % - sikkerhedsinterval) standardiseret til patientårenes sammensætning for år 2003. Obs/Exp-kurven viser ratioen observeret/forventet antal døde

Mortalitetsraten er ret markant faldende, men er fremdeles på et overordentligt højt niveau. En mortalitetsrate på f.eks. 70 pr. 100 patientår svarer til, at den gennemsnitlige levetid efter diagnose er ca. 1,4-1,5 år. Den relative dødelighed (udtrykt ved observeret antal døde i forhold til forventet antal døde) viser også en faldende tendens.

Lungecancerforløb: Patientens perspektiv

Forløbet med primær lungecancer kan betragtes som en sammenhængende serie af begivenheder fra diagnose over behandling til død. Selv om forløbsgangen først er blevet implementeret i den nye datamodel for DLCR i år 2007, har det været muligt at reorganisere data for tidligere begivenheder inden for rammerne af lungecancerforløb, således som det har været beskrevet i de to forudgående årsrapporter. Ved at følge en kohorte af patienter fra diagnose og fremefter i tid opnås således fundamentet for at kunne anlægge prognostiske vurderinger, altså et billede af fremtidsudsigterne for en patient.

Figur 4.5.7 sammenfatter med opgørelsestidspunkt d. 7. marts 2008 alle foreliggende data inden for rammerne af et samlet lungecancerforløb for kohorten af patienter med diagnose i år 2005. Behandlinger og dødsfald kan således være indtruffen i 2005 eller senere.

I den valgte model kan man inddele et lungecancerforløb i tre faser (tilstande):

- Patienten er diagnosticeret, men der er ikke givet specifik behandling
- Patienten har modtaget intenderet kurativ behandling, men ikke palliativ behandling
- Patienten har modtaget palliativ behandling, med eller uden forudgående intenderet kurativ behandling

Overgangene mellem de forskellige stadier forudsættes irreversible, og død kan indtræffe fra ethvert af stadierne. Emigrationer udelades af betragtning, da forholdet næppe har nogen betydning efter diagnosticering af primær lungecancer.

Det fremgår, at for de 3535 registrerede lungecancerforløb med diagnose i 2005 foreligger der formaliserede udredningsdata for ca. 80 %. Resten må repræsentere enten manglende indberetning af udredningsdata eller tilfælde, hvor diagnosen er stillet i forbindelse med udredning gennemført på anden afdeling end lungemedicinsk.

En del af det særdeles markante fald fra 2006 og 2007 skal muligvis forklares ved manglende dødsdata for nye tilfælde, indberettet i dagene i marts måned 2008, hvor samkørslen med CPR fandt sted.

Af de i alt 3535 diagnosticerede tilfælde er 1000 (ca. 28 %) døde på opgørelsestidspunktet uden registrerede behandlingsdata. Det er uafklaret, hvorvidt dette afspejler virkeligheden eller repræsenterer situationen med manglende indberetning af behandlingsdata. På opgørelsestidspunktet resterer 95 patienter, som ikke er døde, men som heller ikke har fået registreret behandling; dette bør ud fra en klinisk betragtning give anledning til overvejelser om fejldiagnosticering eller manglende indberetning af behandlingsdata.

Der er registreret intenderet kurativ behandling for 1004 forløb. Heraf er 404 patienter (ca. 40 %) i live på opgørelsestidspunktet, mens resten enten er døde (ca. 43 %) eller videregået til palliativ behandling (ca. 17 %).

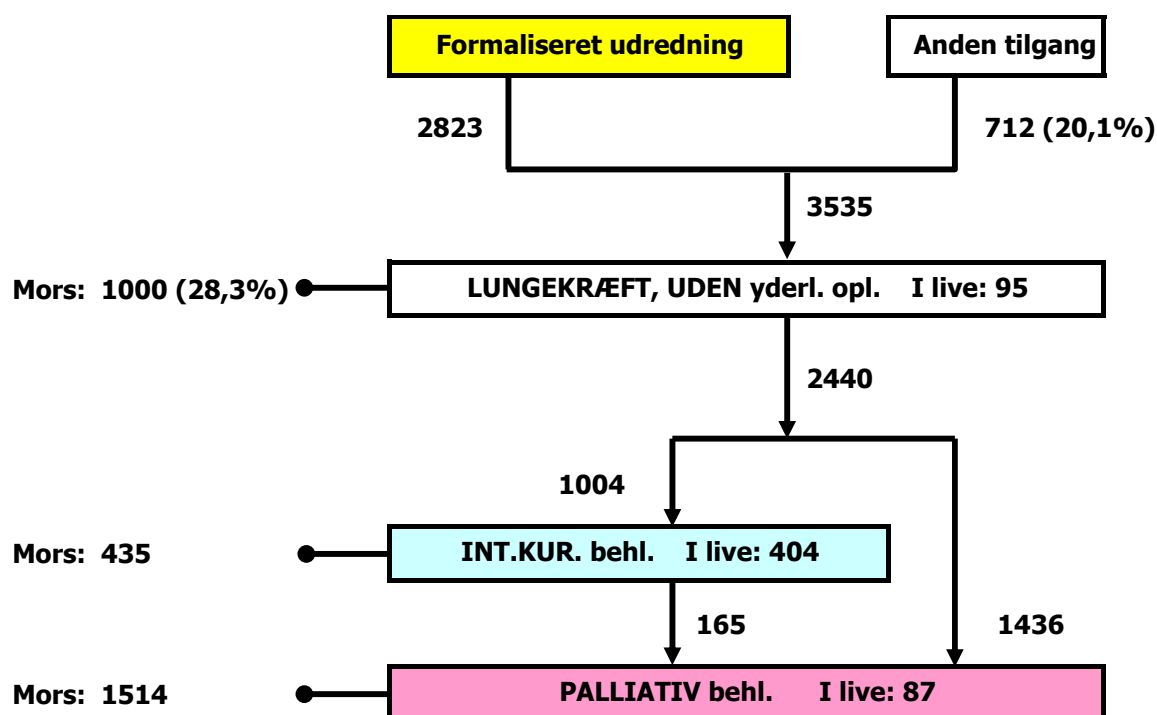
Der er 1436 forløb, hvor der ikke er fundet indikation for intenderet kurativ behandling, men hvor patienterne er henvist direkte til palliativ behandling. Hertil kommer 165 forløb, som repræsenterer progression fra intenderet kurativ behandling til palliativ behandling. Af de i alt 1601 patienter, som har modtaget palliativ behandling, er 87 registreret i live på opgørelsestidspunktet, mens resten (ca. 95 %) er døde.

Sammenfattende er 586 (knap 17 %) patienter med diagnosticeret primær lungecancer i 2005 fremdeles i live på opgørelsestidspunktet, som svarer til mellem knapt 27 og knapt 39 måneder efter diagnosedatoen.

Det skal understreges, at Figur 4.5.7 giver et øjebliksbillede af patientkohorten på opgørelsestidspunktet, og at billedet vil ændre sig i takt med, at der indløber opfølgninger om dødsdata samt eventuelle efterregistreringer af behandlinger.

På indeværende tidspunkt vil det på grund af latensid i dataindberetningen være misvisende at fremlægge tilsvarende sammenfatninger for patienterne med diagnose i 2006, henholdsvis 2007.

4.5.7 Figur Luncancerforløb for patienter med diagnose i året 2005. Forløb, hvor patienten har registreret bopæl i Grønland/udlandet, er ekskluderet. Opgjort pr. 7. marts 2008

Luncancerforløb: Samfundets perspektiv

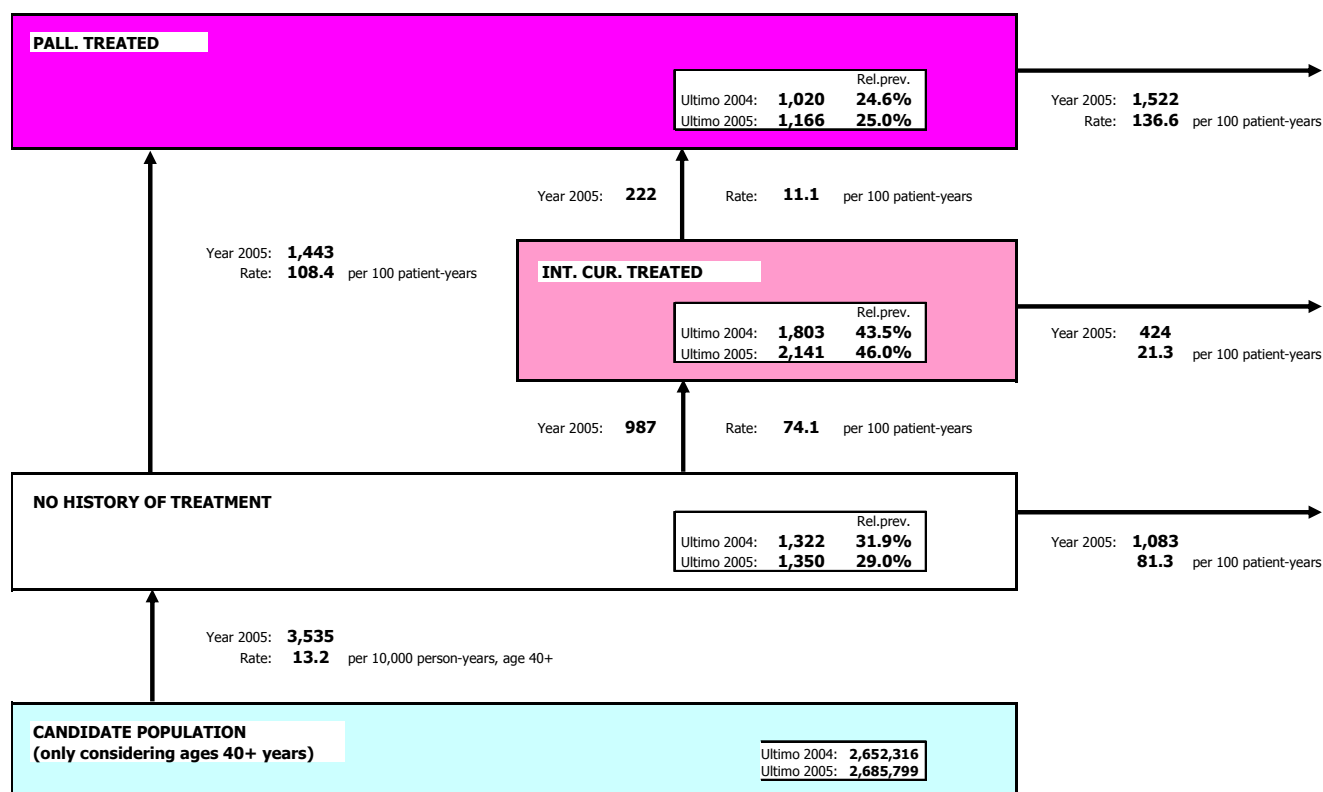
I modsætning til kohorte-betragtningen anlagt i Figur 4.5.7 kan der anlægges en betragtning over, hvorledes diagnosticering, behandling og død ved primær luncancer finder sted i den ”dynamiske” befolkning. Dette er gjort i Figur 4.5.8 inden for rammerne af en ”box-model”, som sammenfatter alle data med reference til registrerede begivenheder indtruffen i 2005. Figuren sammenfatter således data for forløb, diagnosticeret i 2005 eller tidligere og er derfor ikke direkte sammenlignelige med data i Figur 4.5.7.

Antal registrerede overgange mellem de forskellige tilstande er sammenholdt med den underliggende

patienttid gennemlevet i år 2005 i de respektive tilstande. Herved opnås overgangsraterne (progressionsraterne). Tilsvarende anvendes registreret antal dødsfald (uanset årsagsforhold) i år 2005 til beregning af årets dødsrate fra hver tilstand.

Figur 4.5.8 sammenfatter således alle nøgletal vedrørende diagnosticering, behandling, progression og død ved primær luncancer i den danske befolkning for et givet kalenderår, her 2005. Ved at fremstille nøgletallene i box-modellen år efter år, kan der opnås en overordnet monitorering af indsatser, progressioner og dødelighed ved primær luncancer (se nedenfor, Figur 4.5.9 og Figur 4.5.10).

4.5.8 Figur Box-model Sammenfatning af nøgletal for primær lungecancer i Danmark i år 2005. Forløb, hvor patienten har registreret bopæl i Grønland/udlandet, er ekskluderet. Overgangs- og dødsrater er ujusterede. Opgjort pr. 7. marts 2008

Forklaring: 'Pall. treated': Palliativ behandling registreret uanset evt. forudgående intenderet kurativ behandling; 'No history of treatment': Ingen behandling registreret; 'Int.Cur.treated': Intenderet kurativ, men ikke palliativ behandling registreret

Det fremgår af Figur 4.5.8, at der i år 2005 er tilgået 3535 nye tilfælde (jvf. Figur 4.5.5) til tilstanden 'Ingen registreret behandling'. Prævalensen af denne tilstand har været tilnærmelsesvis konstant igennem 2005 (med en marginal øgning fra en prævalens på 1322 ved begyndelsen af år 2005 til 1350 ved årets slutning). Den samlede afgang fra denne tilstand er 1083 dødsfald, 1443 progressioner direkte til palliativ behandling samt 987 progressioner til intenderet kurativ behandling.

Tilstanden 'Intenderet kurativ behandling' er øget lidt i løbet af år 2005, med en tilgang på 987 og afgang på 424 dødsfald samt 222 progressioner til tilstanden 'Palliativ behandling'.

Tilstanden 'Palliativ behandling' er ligeledes øget en anelse i løbet af år 2005, med en tilgang på 1443

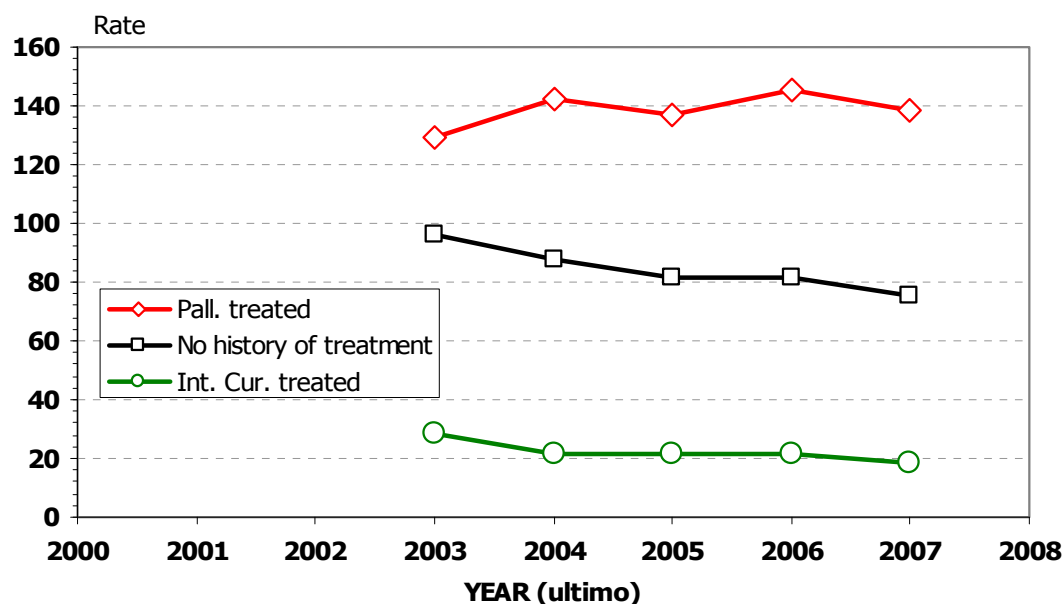
direkte fra 'Ingen registreret behandling' og en progression på 222 forløb fra 'Intenderet kurativ behandling' over for 1522 dødsfald.

Dødsraterne er på højt niveau og som forventet højest fra tilstanden 'Palliativ behandling'.

Det skal understreges, at data i Figur 4.5.6 må fortolkes med forbehold, idet fremstillingen er følsom for manglende indberetninger.

Som anført ovenfor giver fremstillingen af nøgletallene i Figur 4.5.6 konsekutivt år efter år mulighed for at tilvejebringe en overordnet monitorering af indsatser, progressioner og dødelighed ved primær lungecancer i Danmark. Dette er illustreret i Figur 4.5.9 hvad angår dødsrater specificeret for hver af de tre angivne tilstande.

4.5.9 Figur Tendenser over tid i dødsrater (angivet som antal tilfælde pr. 100 patientår) for de i Figur 4.5.8 anførte tilstande. Forløb, hvor patienten har registreret bopæl i Grønland/udlandet, er ekskluderet. Dødsrater er ujusterede. Opgjort pr. 7. marts 2008

Forklaring: 'Pall. treated': Palliativ behandling registreret uanset evt. forudgående intenderet kurativ behandling; 'No history of treatment': Ingen behandling registreret; 'Int.Cur.treated': Intenderet kurativ, men ikke palliativ behandling registreret

Som forventet ligger dødsraten for tilstanden 'Palliativ behandling' særdeles højt og er stort set konstant over årrækken.

Dødsraten for tilstanden 'Intenderet kurativ behandling' er svagt faldende, hvilket må tages som en positiv og ønskelig udvikling.

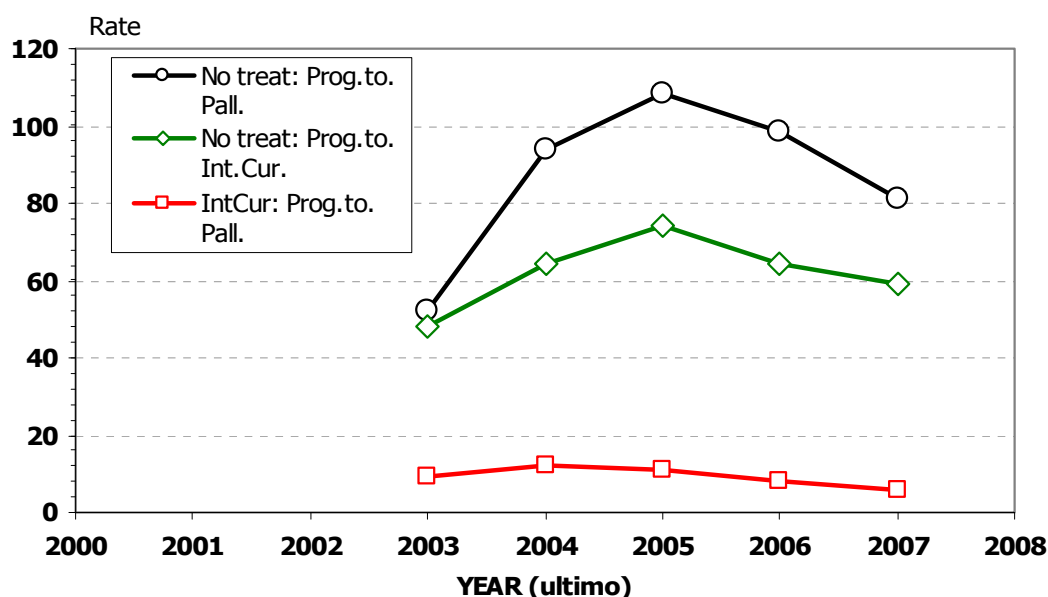
For tilstanden 'Ingen registreret behandling' ligger dødsraten intermediært i forhold til de to øvrige tilstande, med en klart faldende tendens. Patienterne i denne tilstand repræsenterer en blandingsgruppe bestående af patienter, der afventer behandling, samt patienter for hvem der ikke er fundet behandlingsindikation eller som har fravalgt tilbudt behandling. For fremtidige data vil den nye forløbsbaserede datamodel kunne give en mere detaljeret monitorering og vil blandt andet kunne belyse

eventuelle dødsfald indtruffet mens patienten afventer behandling.

Figur 4.5.10 fremstiller på tilsvarende måde udviklingen over tid i progressionsraterne fra de relevante tilstande angivet i Figur 4.5.8. Ud fra en kvalitetsmæssig betragtning er det ønskeligt, såfremt progressionsraten fra 'Ingen registreret behandling' til 'Intenderet kurativ behandling' viser en stigende tendens. Tilsvarende er det ønskeligt, såfremt progressionsrater til 'Palliativ behandling' fra 'Ingen registreret behandling', henholdsvis 'Intenderet kurativ behandling' viser en faldende tendens.

Figur 4.5.10 viser et noget broget og uklart billede. Forholdene skal formentlig i høj grad tilskrives manglende registrering af behandlingsdata, specielt for årene 2004, 2006 og 2007.

4.5.10 Figur Tendenser over tid i progressionsrater (angivet som antal tilfælde pr. 100 patientår) for de i Figur 4.5.8 anførte tilstande. Forløb, hvor patienten har registreret bopæl i Grønland/udlandet, er ekskluderet. Progressionsrater er ujusterede. Opgjort pr. 7. marts 2008

Forklaring: 'No treat: Prog.to.Pall.': Overgang fra ingen behandling direkte til palliativ behandling; 'No treat: Prog.to.Int.Cur': Overgang fra ingen behandling til intenderet kurativ behandling; 'Int Cur: Prog.to.Pall.': Overgang fra intenderet kurativ behandling til palliativ behandling

Afsluttende epidemiologiske betragtninger

Udarbejdelsen af nærværende årsrapport har givet anledning til en række "frie" kommentarer fra et epidemiologisk synspunkt:

- Årsrapporten for 2007 er den første, der tager udgangspunkt i den nye forløbsbaserede datamodel. I skrivende stund mangler vi endnu at se den forventede gunstige effekt på datakompletheden; dette gælder specielt, at den nye datamodel giver mulighed for inden for et forløb at koble fra en udredende afdeling til en identificeret behandlende afdeling, som der er rettet henvendelse til; tilsvarende kan en behandlende afdeling pege tilbage på en udredende afdeling der endnu ikke måtte have indberettet udredningsdata, subsidiært selv indberette erstatningsudredningsdata. En ret udtalt latenstid i indberetningen til DLCR medfører, at den fulde effekt af den nye datamodel først vil slå igennem for 2007 data i forbindelse med rapporten for år 2008.
- Den nye forløbsbaserede datamodel har medført, at det ikke længere er muligt at foretage indirekte estimering af patientregistreringens kompletthed i DLCR. Situationen stiller således krav og forventning om, at Cancerregisteret på ny vil blive leveringsdygtigt i opdaterede, valide incidensestimer for primær lungecancer i Danmark, således at disse oplysninger kan udnyttes som uafhængig kilde til vurdering af registreringskompletheden i DLCR.

- I lighed med sidste udnyttes i år systematisk information fra Patobank, og DLCR har i samarbejde med Patobanken i løbet af 2007 og begyndelsen af 2008 udviklet en ny algoritme til at sammenfatte den foreliggende relevante information i Patobanken for en given patient. I forhold til nogle af de problemer, der i sidste årsrapport kunne beskrives omkring sammenfatningen af data fra Patobanken, synes situationen forbedret. I lighed med anbefaling fra sidste årsrapport må det tilrådes, at der gennemføres et projekt til nærmere belysning af korrelationen mellem sammenfatningen af Patobankdata og klinisk registrerede patologidata.
- Analyser af tidsrummet mellem hvornår en begivenhed indtræffer (for eksempel en operation eller en påbegyndt onkologisk behandling) og hvornår begivenheden indberettes til DLCR godtgør, at der foreligger et væsentligt efterslæb i indberetningerne. Dette efterslæb medfører blandt andet, at data for året 2007 er ufuldstændige. Dette billede har ikke ændret sig væsentligt efter overgangen til en forløbsbaseret datamodel i afrapporteringsåret. Der kan i en vis udstrækning være helt legitime årsager bag latenstiden. Ikke desto mindre stilles der krav om stadigt hyppigere opgørelser over bl.a. udviklingen i varighed fra henvisning/udredning til behandling, og det forventes i stigende grad, at klinikerne regelmæssigt modtager oversigter fra databasen til brug i den løbende kvalitetsudvikling. Der opfordres til, at DLCC tager diskussionen op med henblik på at sikre en mere tidstro indberetning fremover.

5.0 Indikatorer i DLCR

DLCR og Det Nationale Indikatorprojekt (NIP) arbejder med det samme datasæt og ”deler” derfor også indikatorer, således at de indikatorer der afrapporteres i NIP også er gældende for DLCR, hvorfor de også præsenteres i nærværende rapport. For mere detaljeret præsentation henvises til NIP-rapporten, der offentliggøres på www.sundhed.dk samtidigt med DLCR årsrapporten.

Der henvises i øvrigt til kommentar vedr. mesotheliomer på side 10.

Patientforløbene allokeres til en periode for afrapportering i forhold til den aktuelle indikator som specificeret i Tabel 5.0.1 nedenfor. Vedrører indikatoren operativ aktivitet (indikatorerne IIa, IIb, IIc, IId, IIb1, IIb2 og IV) allokeres forløbene efter *først registrerede operationsdato*. For de øvrige behandlingsrelaterede indikatorer allokeres forløbene efter *diagnosedato* (indikatorerne Ia, Ib, Ic og V) eller *først registrerede behandlingsdato*, afhængigt af relevansen for pågældende indikator (indikatorerne IIc1, IIc2, IIId1 og IIId2). For indikatoren vedrørende udredningstid (IIIa) allokeres forløbene efter først registrerede dato for udredningens afslutning.

Det søges på basis af et afgrænset antal indikatorer at belyse følgende:

- Opfylder udredning og behandling de fastlagte tærskelværdier?
- Er der klinisk betydningsfuld variation i udredning og behandling over tid og mellem forskellige regioner, henholdsvis sygehuse i Danmark?

Indikatoroversigt

I forbindelse med omlægningen af DLCR til forløbsbaseret er der foretaget en forenklet revision af indikatorsættet som vist i tabel 5.0.1

5.0.1 Tabel Indikatorskema: Indikatorer, tærskelværdier og relevante variable vedr. primær lungecancer
I kolonnen ”Tidsreference” er med *kursiv* markeret den dato, der definerer inklusion i perioden for afrapportering

Indikatorområde	Indikator-nummer	Indikator	Type	Tærskel-værdi	Tidsreference	Prognostiske faktorer	Justerings-faktorer
I. OVERLEVELSE, TOTALT	Ia	Andel patienter i live efter 1 år	Resultat	30%	Fra <i>diagnosedato</i>	Stadie	Alder Køn
	Ib	Andel patienter i live efter 2 år	Resultat	15%	Fra <i>diagnosedato</i>	Patologi Region Årstal	
	Ic	Andel patienter i live efter 5 år	Resultat	10%	Fra <i>diagnosedato</i>	Årstal	
II. OVERLEVELSE EFTER KIRURGI	IIa	Andel patienter i live efter 30 dage	Resultat	95%	Fra <i>operationsdato</i>	Stadie	Alder Køn
	IIb	Andel patienter i live efter 1 år	Resultat	60%	Fra <i>operationsdato</i>	Operationstype Region	
	IIc	Andel patienter i live efter 2 år	Resultat	55%	Fra <i>operationsdato</i>	Sygehus Årstal	
	IId	Andel patienter i live efter 5 år	Resultat	40%	Fra <i>operationsdato</i>	Årstal	
III. VENTETID	IIIa	Andel patienter hvor det diagnostiske pakkeforløb er afsluttet senest 28 dage efter påbegyndelsen	Proces	85%	Dato for udrednings Slut - dato for henvisning til udredning	Region Sygehus Årstal	Alder Køn
	IIIb1	Andel patienter opereret senest 14 dage efter accept af det videre forløb (dvs. henvisning til operation)	Proces	85%	Dato for 1. operation - dato for henvisning til kirurgi		
	IIIb2	Andel patienter opereret senest 42 dage efter påbegyndelse af det diagnostiske forløb	Proces	85%	Dato for 1. operation – dato for henvisning til udredning		
	IIIc1	Andel patienter påbegyndt kemoterapi senest 14 dage efter accept af det videre forløb (dvs. henvisning til kemoterapi)	Proces	85%	Dato for 1. kemoterapi - dato for henvisning til kemoterapi		
	IIIc2	Andel patienter påbegyndt kemoterapi senest 42 dage efter påbegyndelse af det diagnostiske forløb	Proces	85%	Dato for 1. kemoterapi - dato for henvisning til udredning		
	IIId1	Andel patienter påbegyndt stråleterapi senest 14 dage efter accept af det videre forløb (dvs. henvisning til stråleterapi)	Proces	85%	Dato for 1. stråleterapi - dato for henvisning til kemoterapi		
	IIId2	Andel patienter påbegyndt stråleterapi senest 42 dage efter påbegyndelse af det diagnostiske forløb	Proces	85%	Dato for 1. stråleterapi - dato for henvisning til udredning		
IV. STADIE-KLASSIFIKATION	IV	Andel patienter med overensstemmelse mellem cTNM og pTNM	Proces	85%	Operationsdato	Region Udredende sygehus Årstal	Alder Køn
V. RESEKTIONS-RATE	V	Andel patienter, der er reseceret	Proces	25%	Diagnosedato	Region Årstal	Alder Køn
VI. PALLIATION	VI	Under udvikling	Proces				

For hvert lungecancerforløb registreret i DLCR forefindes data for variable, der er relevante at tage i betragtning i forbindelse med analyse og vurdering af den enkelte indikator.

Primære faktorer er de variabler, som vil være af umiddelbar relevans i vurderingen af variation. I den foreliggende sammenhæng drejer det sig om *kalendertid* (tidspunkt for diagnose, henholdsvis tidspunkt for udredning/operation/onkologisk behandling afhængigt af den enkelte indikator) og *geografi*. Variablen geografi vurderes dels ved patientbopæl på diagnosetidspunktet (regionsniveau), dels - afhængigt af relevans for den enkelte indikator – på sygehusniveau.

Prognostiske faktorer repræsenterer variable, for hvilke det er klinisk relevant at kunne kvantificere en eventuel indvirkning på den enkelte indikators værdi, når indikatorværdien, stratificeret efter de primære faktorer, skal fortolkes. Hvad angår indikatorerne for patientoverlevelse er patologisk diagnose (SCLC versus NSCLC) og sygdomsstadie vigtige prognostiske faktorer. Specielt for overlevelse efter operation indgår operationstype som prognostisk faktor.

Alder og køn udgør *justeringsfaktorer*, som ikke i sig selv er af interesse i relation til den enkelte indikator, men som der nødvendigvis må tages højde for ved sammenligning af indikatorværdi mellem regioner og afdelinger, samt over kalendertid.

Som anført rapporteres indikatorerne stratificeret for kalendertid, henholdsvis region/sygehus, men i øvrigt ujusteret hvad angår de øvrige prognostiske faktorer og justeringsfaktorerne. I den statistiske analyse af hver indikator indgår ud over selve indikatoren alle andre faktorer i en samlet model som beskrevet i afsnittet ”Statistiske metoder: Basale ideer”.

Indikatorerne for varighed til start på onkologisk behandling er i lighed med tidligere adskilt hvad angår kemoterapi over for stråleterapi (IIIc1 og IIIc2 for kemoterapi, og IIId1 og IIId2 for stråleterapi). For en række lungecancerforløb er det registreret, at der er påbegyndt kemoterapi og stråleterapi på samme dato. I disse tilfælde indgår forløbet dobbelt ved at bidrage til indikatorværdisættelsen for både kemoterapi og stråleterapi.

Hidtil har der i indikatorerne været skelnet mellem kemoterapi og stråleterapi, således at der har været tillagt yderligere 14 dage i de hidtidige ventetider til stråleterapi i forhold til ventetider for kemoterapi (og operation). Som konsekvens af, at cancerudredning og – behandling nu skal betragtes som akutte aktiviteter, er indikatoralgoritmerne

gjort ensartede for varighed til operation, kemoterapi og stråleterapi. Følgelig har indikatorgruppen besluttet, at den øverste grænse for varighed fra henvisning til start på behandling globalt er 14 dage, mens øverste grænse fra påbegyndt udredning til start på behandling globalt er 42 dage.

Indikator V (resektionsrate) forudsætter principielt, at uafhængige registreringer af nye tilfælde af primær lungecancer er tilgængelige. Valide nationale incidensopgørelser over antallet af nye tilfælde med lungecancer findes fortsat ikke, da Sundhedsstyrelsens Cancerregister kun er opdateret til og med år 2001. Data fra Landspatientregisteret (LPR) vedrørende lungecancer har vist sig ikke at kunne erstatte de validerede incidensopgørelser fra Cancerregisteret, da undersøgelser har demonstreret, at op mod 20 % af patienterne i LPR er fejlregistrerede. Efter omlægningen af DLCR fra at være kontaktbaseret til at være forløbsbaseret, er indikator V forsøgsvis atter medtaget fra og med år 2007. Indtil Cancerregisteret bliver leveringsdygtigt i opdaterede incidensdata, benytter indikatoren som reference det samlede antal lungecancerforløb, som er registreret i DLCR for et givet kalenderår.

Indikatorområde VI (palliative indikatorer) er blevet indberettet fra og med år 2007. Efter en vurdering i indikatorgruppen er det imidlertid blevet besluttet at foretage en dyberegående evaluering af dette indikatorområde. Indikatorerne vil derfor ikke blive offentliggjort i nærværende rapport, men der vil blive udarbejdet en speciel rapport til fremlæggelse for indikatorgruppen.

Vedr. statistiske metoder henvises til gennemgangen side 14.

5.1 Forløbsindikatorer

5.1.1 Tabel Andel af patienter i live efter 1 år

INDIKATOR Ia: Andel af patienter i live efter 1 år

ÅR: 2006

TÆRSKELVÆRDI: 30%

LANDSGENNEMSNIT: 37.8% (36.3% - 39.4%)

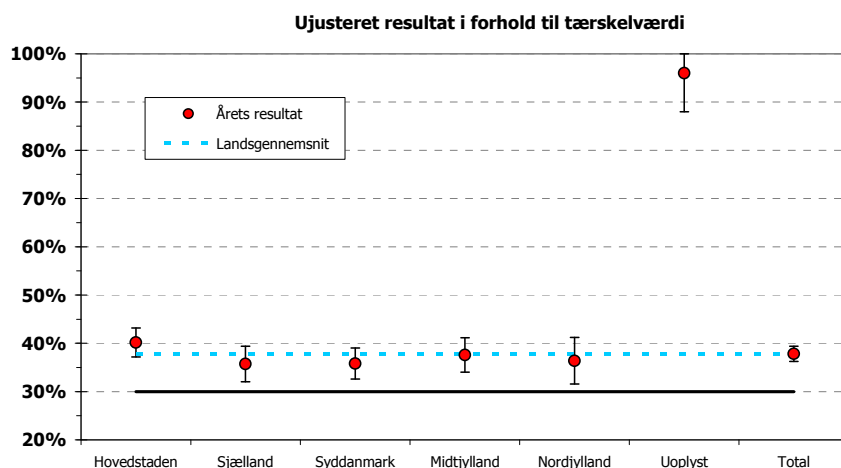
Patientgrundlag:

Alle

Tidsreference:

Efter diagnosedato

INDIKATOR Ia: Andel af patienter i live efter 1 år						Komplethed		Tidligere år			
TÆRSKELVÆRDI: 30% ÅR: 2006								Proportioner			
Patient bopæl	Nævner	Tæller	Proportion	CL(lav)	CL(høj)	Antal med manglende data	%	2005	2004	2003	Alle år
Hovedstaden	1001	402	40.2%	37.2%	43.2%	0	100.0%	37.3%	37.2%	39.0%	38.4%
Sjælland	655	234	35.7%	32.1%	39.4%	0	100.0%	37.2%	39.0%	36.8%	37.1%
Syddanmark	843	302	35.8%	32.6%	39.0%	0	100.0%	38.3%	35.7%	34.5%	36.1%
Midtjylland	729	274	37.6%	34.0%	41.2%	0	100.0%	37.6%	36.1%	35.8%	36.8%
Nordjylland	393	143	36.4%	31.6%	41.2%	0	100.0%	35.5%	40.6%	36.0%	37.2%
Uoplyst	25	24	96.0%	88.0%	100.0%	0	100.0%	100.0%	100.0%	*	98.3%
Total	3646	1379	37.8%	36.3%	39.4%	0	100.0%	37.7%	37.6%	36.6%	37.4%

Klinisk-epidemiologisk kommentar:

Datasættet er komplet hvad angår værdisættelse af den ujusterede indikator. Datakompletheden er reduceret, men fremdeles omkring 80 % - 90 %, hvad angår den statistiske analyse; bortfaldet skyldes manglende information om sygdomsstadie eller patologiforhold. Indikatorniveau ligger over tærskelværdien, og indikatoren udviser ydermere en lille, men dog statistisk grænsestignende forbedring over tid. Selv om der er statistisk evidens for resterende heterogenitet mellem regionerne, er denne forskel lille og næppe af betydende klinisk relevans. Stadie er en vigtig prognostisk faktor med effekter som forventet (jo højere stadie, jo dårlig prognose). Der er ingen signifikant effekt af patologi type.

Kvinder har statistisk signifikant forbedret prognose i forhold til mænd. Høj alder er forbundet med dårligst prognose.

Kommentar og anbefalinger:

Denne indikator understøtter data fra Figur 4.5.6, der dokumenterer faldende mortalitetsrater i DLCCR populationen, som altså også kan aflæses som stigende 1 års overlevelse. Stigende behandlingsrate, forbedrede behandlingsmetoder og forbedret kvalitet i behandlingen kan alle være betydende faktorer med indflydelse på denne udvikling. Resultaterne regionalt som nationalt ligger pænt over standarden og giver ikke anledning til yderligere anbefalinger.

5.1.2 Tabel Andel af patienter i live efter 2 år

INDIKATOR Ib: Andel af patienter i live efter 2 år

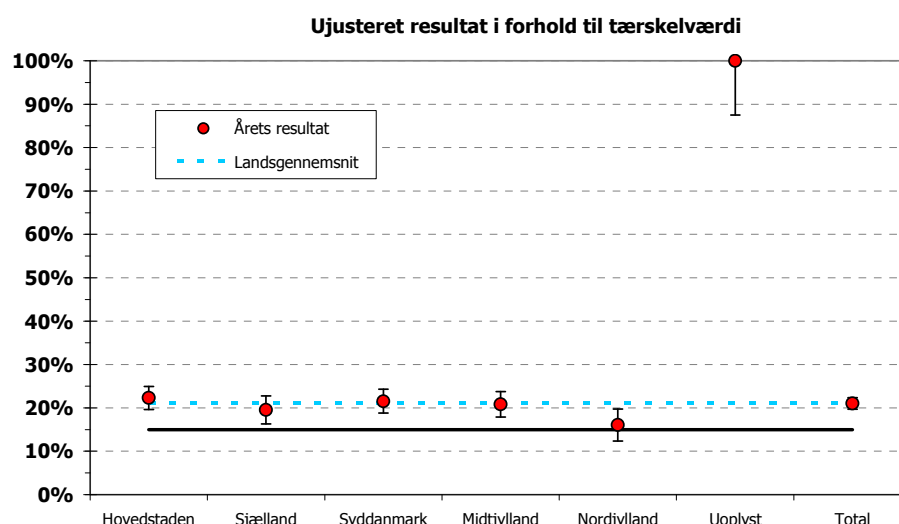
ÅR: 2005

TÆRSKELVÆRDI: 15%

LANDSGENNEMSNIT: 21.0% (19.7% - 22.4%)

Patientgrundlag: Alle
Tidsreference: Efter diagnosedato

INDIKATOR Ib: Andel af patienter i live efter 2 år						Komplethed		Tidligere år		
TÆRSKELVÆRDI: 15% ÅR: 2005								Proportioner		
Patient bopæl	Nævner	Tæller	Proportion	CL(lav)	CL(høj)	Antal med manglende data	%	2004	2003	Alle år
Hovedstaden	946	211	22.3%	19.7%	24.9%	0	100.0%	19.3%	21.1%	20.9%
Sjælland	589	115	19.5%	16.3%	22.8%	0	100.0%	21.7%	21.1%	20.7%
Syddanmark	851	183	21.5%	18.8%	24.3%	0	100.0%	20.6%	18.5%	20.2%
Midtjylland	753	157	20.8%	17.9%	23.8%	0	100.0%	20.3%	20.6%	20.6%
Nordjylland	380	61	16.1%	12.4%	19.7%	0	100.0%	20.9%	15.8%	17.7%
Uoplyst	16	16	100.0%	87.5%	100.0%	0	100.0%	100.0%	*	100.0%
Total	3535	743	21.0%	19.7%	22.4%	0	100.0%	20.7%	19.7%	20.5%

Klinisk-epidemiologisk kommentar:

Datasættet er komplet hvad angår værdisættelse af den ujusterede indikator. Datakompletheden er reduceret, men fremdeles omkring 80 % - 85 %, hvad angår den statistiske analyse; bortfaldet skyldes manglende information om sygdomsstadie eller patologiforhold. Indikatorniveau ligger over tærskelværdien, og indikatoren udviser ydermere en lille forbedring over tid, som er statistisk grænsesignifikant. Selv om der er statistisk evidens for resterende heterogenitet mellem regionerne, er denne forskel lille og næppe af betydende klinisk relevans. Stadie er en vigtig prognostisk faktor med effekter som forventet (jo højere stadie, jo dårlige prognose). Der er ingen signifikant effekt af

patologitype. Kvinder har statistisk signifikant forbedret prognose i forhold til mænd. Høj alder er forbundet med dårligst prognose.

Kommentar og anbefalinger:

Denne indikator understøtter data fra Figur 4.5.6, der dokumenterer faldende mortalitetsrater i DLCCR populationen, som altså også kan aflæses som stigende 2 års overlevelse. Stigende behandlingsrate, forbedrede behandlingsmetoder og forbedret kvalitet i behandlingen kan alle være betydende faktorer med indflydelse på denne udvikling. Resultaterne regionalt som nationalt ligger pænt over standarden og giver ikke anledning til yderligere anbefalinger.

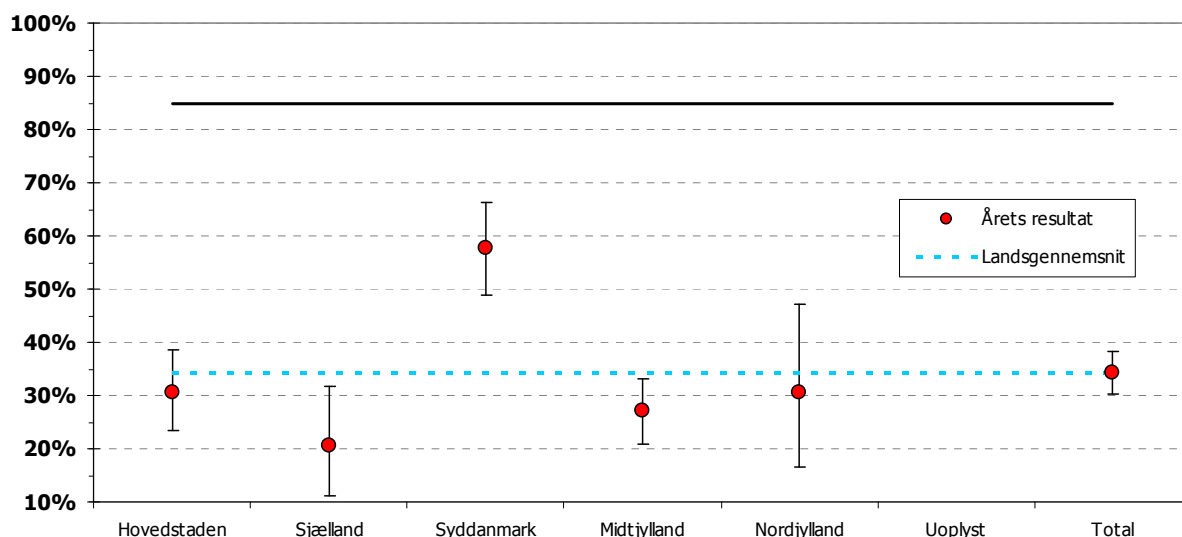
5.1.3 Tabel Samlet ventetid på behandling – kirurgi

INDIKATOR IIIb2: Andel patienter opereret senest 42 dage efter påbegyndelse af det diagnostiske forløb								Tidligere år			
TÆRSKELVÆRDI: 85%											

For nærmere datadefinitioner henvises til NIP-rapport. På området ventetid er der defineret en national standard jvn.f. s. 26, idet minimum 85 % af patienterne skal opereres inden for 42 dage efter

modtaget henvisning. Resultaterne for de enkelte regioner med anførte sikkerhedsgrænser og det nationale resultat og standarden til sammenligning er anført i følgende figur

Ujusteret resultat i forhold til tærskelværdi 2007

Klinisk-epidemiologisk kommentar:

Datakompletheden er væsentligt kompromitteret, først og fremmest på grund af manglende udredningsinformation, og dermed manglende oplysning om start på udredning, for en forholdsvis stor andel af forløbene. Indikatorniveau er væsentligt under tærskelværdien, men udviser en statistisk signifikant svagt stigende tendens over tid, specielt igennem de senere år. Der er statistisk evidens for ret udtalt heterogenitet hvad angår regioner såvel som sygehuse.

Kommentar og anbefalinger:

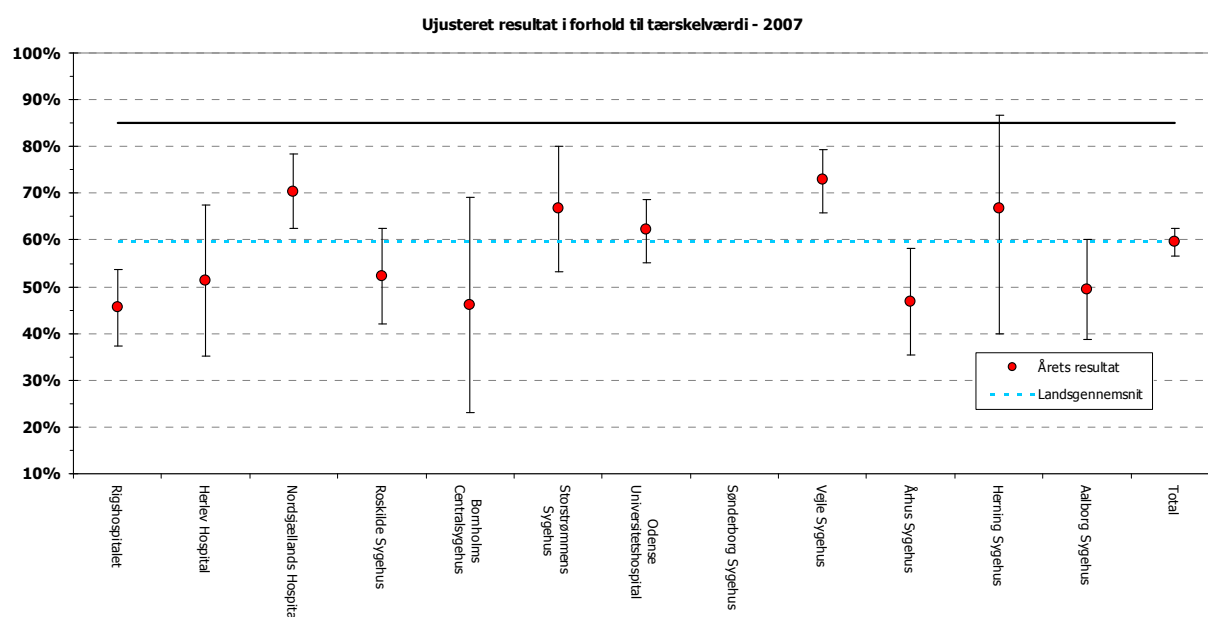
Effekten af de indførte pakkeforløb viser sig tydeligt i sidste kvartal af 2007, og det må forventes at denne indikator viser markant fremgang i næste årsrapport. Den regionale heterogenitet viser klart at målrettet satsning på ventetidsområdet i ledelsessystemet kan have synlige effekter, og det kan anbefales at erfaringerne fra regioner med positive resultater udbredes nationalt.

5.1.4 Tabel Samlet ventetid på behandling – onkologi – kemoterapi

INDIKATOR IIIc2: Andel patienter påbegyndt kemoterapi senest 42 dage efter påbegyndelse af det diagnostiske forløb								Tidligere år				
TÆRSKELVÆRDI: 85% ÅR: 2007						Komplethed		Proportioner				
Behandlernde sygehus	Nævner	Tæller	Proportion	CL(lav)	CL(høj)	Antal med manglende data	%	2006	2005	2004	2003	Alle år
Rigshospitalet	134	61	45,5%	37,3%	53,7%	47	74,0%	37,2%	44,3%	40,3%	*	42,9%
Herlev Hospital	37	19	51,4%	35,1%	67,6%	13	74,0%	50,0%	35,2%	27,7%	36,8%	37,5%
Nordsjællands Hospital	125	88	70,4%	62,4%	78,4%	13	90,6%	51,5%	52,6%	*	66,7%	62,8%
Roskilde Sygehus	88	46	52,3%	42,0%	62,5%	16	84,6%	51,3%	49,3%	64,3%	71,4%	54,0%
Bornholms Centralsygehus	13	6	46,2%	23,1%	69,2%	0	100,0%	61,5%	*	*	*	53,8%
Storstrømmens Sygehus	45	30	66,7%	53,3%	80,0%	6	88,2%	58,7%	63,8%	59,2%	33,3%	60,2%
Odense Universitetshospital	201	125	62,2%	55,2%	68,7%	19	91,4%	48,3%	49,7%	54,0%	57,5%	54,6%
Sønderborg Sygehus	6	6	*	*	*	9	40,0%	*	75,0%	*	*	87,2%
Vejle Sygehus	170	124	72,9%	65,9%	79,4%	14	92,4%	64,9%	68,4%	56,0%	66,7%	66,9%
Århus Sygehus	79	37	46,8%	35,4%	58,2%	3	96,3%	30,8%	26,3%	31,9%	*	32,4%
Herning Sygehus	15	10	66,7%	40,0%	86,7%	1	93,8%	73,3%	*	*	*	67,9%
Aalborg Sygehus	85	42	49,4%	38,8%	60,0%	29	74,6%	51,6%	38,5%	37,9%	42,1%	44,5%
Total	998	594	59,5%	56,5%	62,5%	170	85,4%	51,3%	46,9%	44,6%	54,1%	51,5%

For nærmere datadefinitioner henvises til NIP-rapport. På området ventetid er der defineret en national standard jvn.f. s. 26, idet minimum 85 % af patienterne skal starte behandling inden for 42 dage

efter modtaget henvisning. Resultaterne for de enkelte regioner med anførte sikkerhedsgrænser og det nationale resultat og standarden til sammenligning er anført i følgende figur

Klinisk-epidemiologisk kommentar:

Datakompletheden er kompromitteret som følge af dels manglende udredningsdata, dels uoverensstemmelse mellem tidspunkt for udredningsstart over for tidspunkt for påbegyndt behandling. Indikatorniveau er væsentligt under tærskelværdien, men udviser en stigende tendens for årene 2004 og fremefter; tendensen er dog ikke statistisk signifikant. Der er statistisk evidens for heterogenitet hvad angår regioner såvel som sygehuse.

Kommentar og anbefalinger:

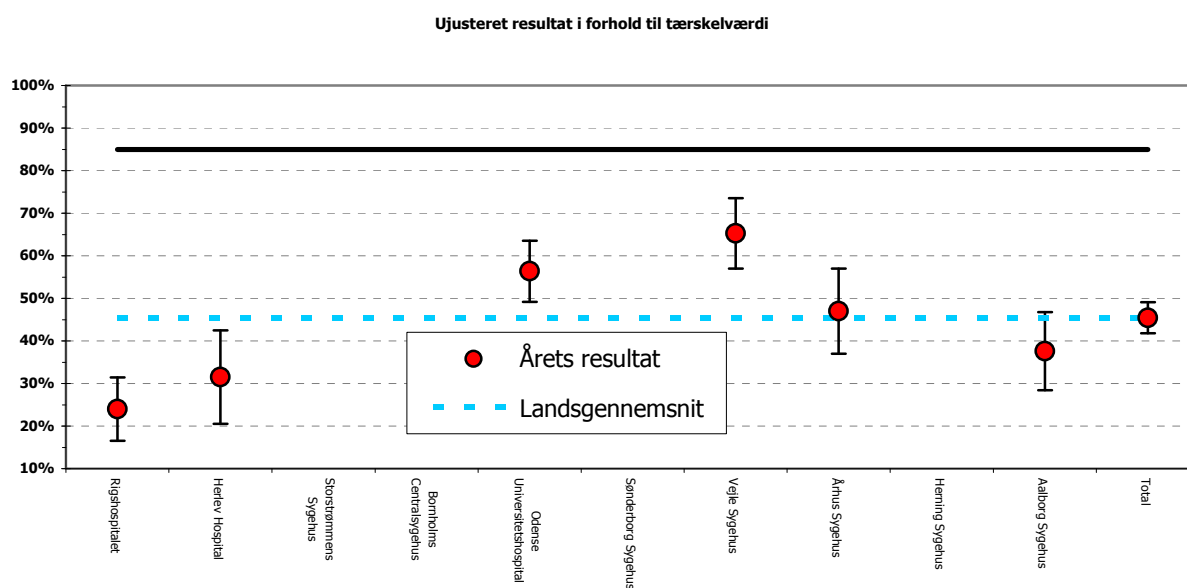
Effekten af de indførte pakkeforløb viser sig tydeligt i sidste kvartal af 2007 og det må forventes at også denne indikator viser markant fremgang i næste årsrapport. Den regionale heterogenitet viser klart at målrettet satsning på ventetidsområdet i ledelsessystemet kan have synlige effekter og det kan anbefales at erfaringerne fra regioner med positive resultater udbredes nationalt.

5.1.5 Tabel Samlet ventetid på behandling – onkologi - stråleterapi

INDIKATOR IIIId2: Andel patienter påbegyndt stråleterapi senest 42 dage efter påbegyndelse af det diagnostiske forløb								Tidligere år				
TÆRSKELVÆRDI: 85% ÅR: 2007						Komplethed		Proportioner				
Behandlerende sygehus	Nævner	Tæller	Proportion	CL(lav)	CL(høj)	Antal med manglende data	%	2006	2005	2004	2003	Alle år
Rigshospitalet	121	29	24,0%	16,5%	31,4%	42	74,2%	24,8%	26,1%	18,9%	22,2%	23,3%
Herlev Hospital	73	23	31,5%	20,5%	42,5%	12	85,9%	36,8%	29,1%	32,7%	25,5%	31,4%
Storstrømmens Sygehus	3	1	*	*	*	0	*	*	*	*	*	41,7%
Bornholms Centralsygehus	1	0	*	*	*	0	*	*	*	*	*	*
Odense Universitetshospital	181	102	56,4%	49,2%	63,5%	16	91,9%	42,2%	50,0%	47,3%	49,1%	49,1%
Sønderborg Sygehus	3	2	*	*	*	4	*	*	*	*	*	89,5%
Vejle Sygehus	121	79	65,3%	57,0%	73,6%	11	91,7%	70,7%	72,2%	60,0%	56,0%	64,6%
Århus Sygehus	100	47	47,0%	37,0%	57,0%	6	94,3%	25,4%	26,4%	25,2%	*	29,5%
Herning Sygehus	1	0	*	*	*	0	*	*	*	*	*	*
Aalborg Sygehus	109	41	37,6%	28,4%	46,8%	30	78,4%	26,7%	22,0%	29,0%	29,1%	28,8%
Total	713	324	45,4%	41,8%	49,1%	121	85,5%	37,2%	36,7%	35,8%	42,4%	39,1%

For nærmere datadefinitioner henvises til NIP-rapport. På området ventetid er der defineret en national standard jvn.f. s. 26, idet minimum 85 % af patienterne skal starte behandling inden for 42 dage

efter modtaget henvisning. Resultaterne for de enkelte regioner med anførte sikkerhedsgrenser og det nationale resultat og standarden til sammenligning er anført i følgende figur

Klinisk-epidemiologisk kommentar:

Datakompletheden er kompromitteret som følge af dels manglende udredningsdata, dels uoverensstemmelse mellem tidspunkt for udredningsstart over for tidspunkt for påbegyndt behandling. Indikatorværdierne er ikke sammenlignelige med tidligere års rapporter, da nedsættelsen af varighedskriteriet fra 56 dage til 42 dage rent teknisk har sænket niveauet. Niveauet for Indikatorværdierne er langt under tærskelværdien, men år 2007 har statistisk signifikant højere værdi end de foregående år. Der er statistisk evidens for

udtalt heterogenitet hvad angår regioner såvel som sygehuse.

Kommentar og anbefalinger:

Effekten af de indførte pakkeforløb viser sig tydeligt i sidste kvartal af 2007, og det må forventes at også denne indikator viser markant fremgang i næste årsrapport. Den regionale heterogenitet viser klart at målrettet satsning på ventetidsområdet i ledelsessystemet kan have synlige effekter, og det kan anbefales at erfaringerne fra regioner med positive resultater udbredes nationalt.

5.1.6 Tabel Resektionsrate

INDIKATOR V: Andel af patienter hvor der er foretaget resektion						Komplethed	
TÆRSKELVÆRDI: 25% ÅR: 2007							
Patient bopæl	Nævner	Tæller	Proportion	CL(lav)	CL(høj)	Antal med manglende data	%
Hovedstaden	1092	129	11,8%	9,9%	13,7%	0	100,0%
Sjælland	605	69	11,4%	8,9%	14,0%	0	100,0%
Syddanmark	899	115	12,8%	10,7%	15,0%	0	100,0%
Midtjylland	758	180	23,7%	20,7%	26,8%	0	100,0%
Nordjylland	405	74	18,3%	14,6%	22,2%	0	100,0%
Uoplyst	20	3	15,0%	0,0%	30,0%	0	100,0%
Total	3779	570	15,1%	13,9%	16,2%	0	100,0%

Indikatoren kvantificerer i hvilken udstrækning, der er foretaget resektion (dvs. alle operationstyper på nær eksplorativt indgreb).

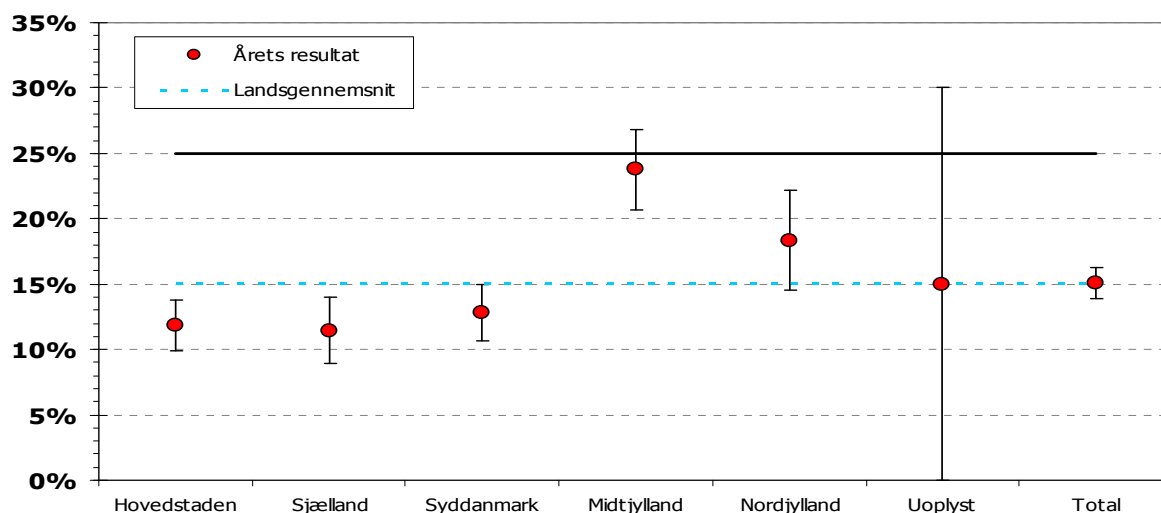
Indikatoren berettigelse ligger i, at operation for primær lungecancer må anses for en forudsætning for effektiv behandling og dermed bedret prognose. Højt kvalitetsniveau i indsatsen mod primær lungecancer er derfor kendetegnet ved, at patienterne diagnosticeres så tidligt i sygdomsforløbet at det er

relevant at tilbyde operativ behandling. Som tærskelværdi er fastlagt en resektionsrate på 25 %.

I kvantificeringen af indikatoren indgår alle patienter efter diagnoseår. Indikatoren belyses pr. definition kun for patienter, der har registreringer for både udredning og kirurgisk indsats.

Indikatoren stratificeres primært efter region svarende til patientbopæl.

Ujusteret resultat i forhold til tærskelværdi

Klinisk-epidemiologisk kommentar:

Der er evidens for heterogenitet. Datasættet er komplet for beregning af den ujusterede indikator og stort set komplet for den statistiske analyse. Indikatorværdien er væsentlig under tærskelværdien, og der er statistisk evidens for heterogenitet på regionsniveau. Da indikatoren først er værdisat fra og med året 2007, kan der ikke præsenteres analyser af eventuelle tendenser over tid.

Kommentar og anbefalinger:

I lighed med tidligere år hvor indikatoren blev beregnet findes udsat heterogenitet. Ses på cTNM fordelingen af patienterne findes en tilsvarende forskel. Nærmere analyse af baggrunden for denne forskel i de regionale patientpopulationer bør udføres.

5.2 Indikatorer for udredning

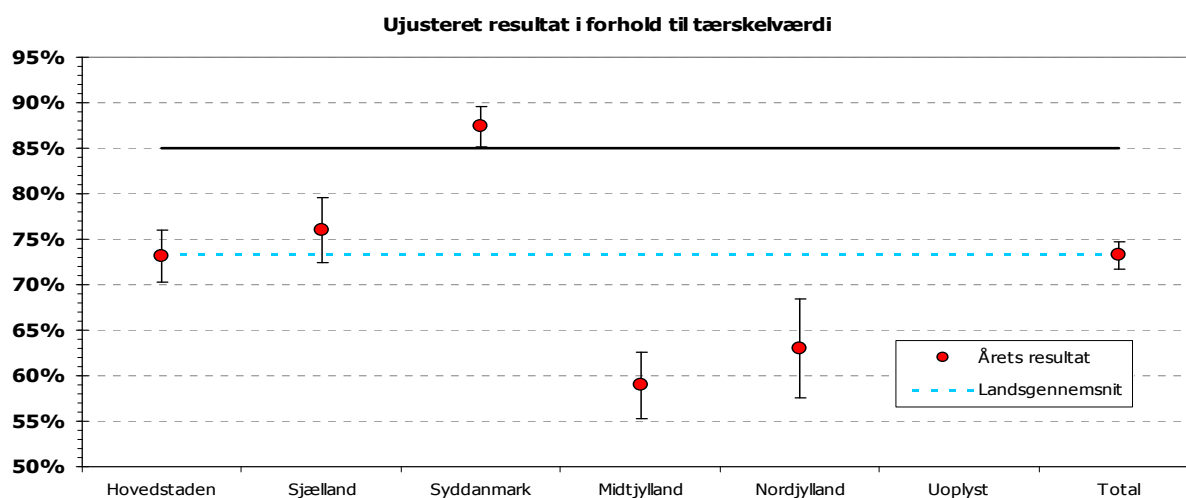
Følgende resultater fremgår af NIP-rapporten, idet tabel 5.2.1 viser resultaterne på regionsniveau og 5.2.2 på afdelingsniveau:

5.2.1 Tabel Ventetider på udredning - regionalt

INDIKATOR IIIa: Andel patienter med afsluttet diagnostisk pakkeforløb senest 28 dage efter påbegyndelsen								Tidligere år				
TÆRSKELVÆRDI: 85%		ÅR: 2007				Komplethed		Proportioner				
Patient bopæl	Nævner	Tæller	Proportion	CL(lav)	CL(høj)	Antal med manglende data	%	2006	2005	2004	2003	Alle år
Hovedstaden	957	700	73,1%	70,3%	76,0%	0	100,0%	72,8%	65,0%	62,7%	63,9%	68,0%
Sjælland	530	403	76,0%	72,5%	79,6%	0	100,0%	74,5%	67,4%	72,0%	68,7%	72,1%
Syddanmark	844	738	87,4%	85,2%	89,6%	0	100,0%	81,1%	76,0%	77,1%	75,4%	79,8%
Midtjylland	721	425	58,9%	55,3%	62,6%	1	99,9%	47,9%	52,9%	60,2%	52,4%	54,6%
Nordjylland	295	186	63,1%	57,6%	68,5%	0	100,0%	56,9%	59,9%	55,0%	54,0%	58,1%
Uoplyst	8	5	*	*	*	0	*	*	*	*	*	68,0%
Total	3355	2457	73,2%	71,7%	74,7%	1	100,0%	68,3%	65,1%	66,3%	64,2%	67,7%

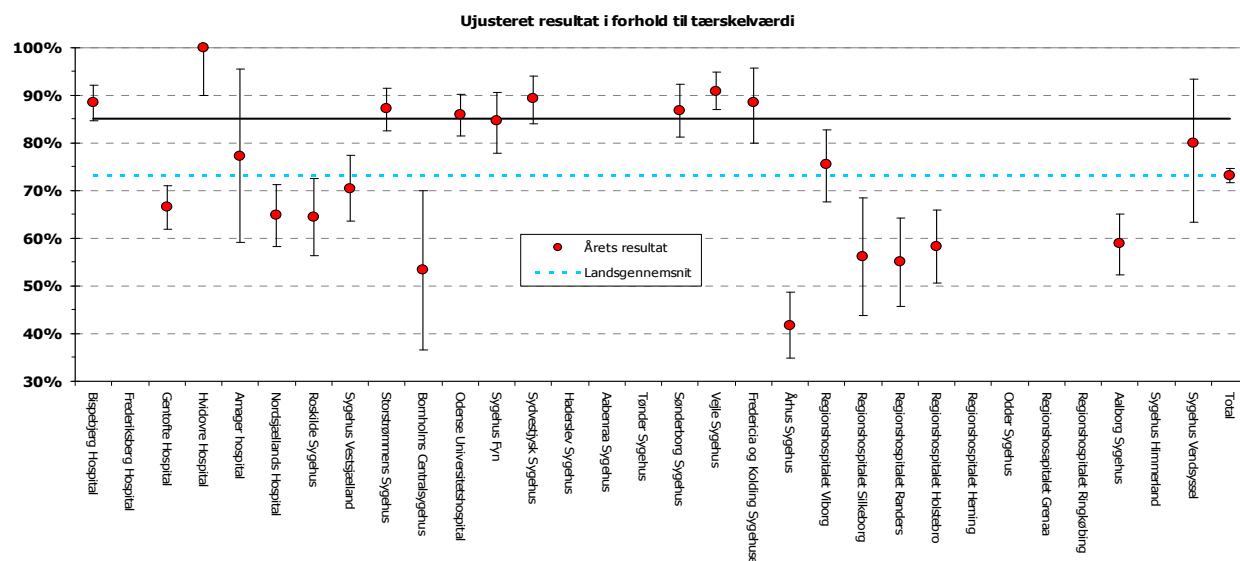
For nærmere datadefinitioner henvises til NIP-rapport. På området ventetid er der defineret en national standard jvn.f. s. 26, idet minimum 85 % af patienterne skal afslutte udredning inden for 28 dage efter modtaget henvisning. Resultaterne for de

enkelte regioner og afdelinger med anførte sikkerhedsgrænser og det nationale resultat og standarden til sammenligning er anført i følgende figur

5.2.2 Tabel Ventetider på udredning – afdelinger

INDIKATOR IIIA: Andel patienter med afsluttet diagnostisk pakkeforløb senest 28 dage efter påbegyndelsen								Tidligere år				
TÆRSKELVÆRDI: 85% ÅR: 2007						Komplethed		Proportioner				
Udredende sygehus	Nævner	Tæller	Proportion	CL(lav)	CL(høj)	Antal med manglende data	%	2006	2005	2004	2003	Alle år
Bispebjerg Hospital	289	256	88,6%	84,8%	92,0%	0	100,0%	78,6%	65,1%	71,8%	75,9%	76,8%
Frederiksberg Hospital	0	0	*	*	*	*	*	*	*	100,0%	87,5%	91,8%
Gentofte Hospital	402	268	66,7%	61,9%	71,1%	0	100,0%	71,5%	64,2%	47,1%	48,4%	60,1%
Hvidovre Hospital	20	20	100,0%	90,0%	100,0%	0	100,0%	96,6%	100,0%	100,0%	97,2%	98,5%
Amager hospital	22	17	77,3%	59,1%	95,5%	0	100,0%	*	*	*	*	78,9%
Nordsjællands Hospital	213	138	64,8%	58,2%	71,4%	0	100,0%	60,1%	58,9%	63,9%	67,4%	63,2%
Roskilde Sygehus	135	87	64,4%	56,3%	72,6%	0	100,0%	67,7%	51,0%	76,9%	72,9%	66,6%
Sygehus Vestsjælland	173	122	70,5%	63,6%	77,5%	0	100,0%	76,0%	63,2%	69,2%	69,0%	70,0%
Storstrømmens Sygehus	211	184	87,2%	82,5%	91,5%	0	100,0%	75,0%	79,1%	72,1%	67,4%	77,0%
Bornholms Centralsygehus	30	16	53,3%	36,7%	70,0%	0	100,0%	74,2%	73,3%	85,7%	80,6%	72,3%
Odense Universitetshospital	243	209	86,0%	81,5%	90,1%	0	100,0%	78,7%	63,9%	75,5%	72,2%	75,1%
Sygehus Fyn	117	99	84,6%	77,8%	90,6%	0	100,0%	78,2%	80,2%	63,3%	61,3%	75,9%
Sydvestjysk Sygehus	151	135	89,4%	84,1%	94,0%	0	100,0%	88,2%	91,0%	86,6%	87,4%	88,6%
Haderslev Sygehus	0	0	*	*	*	*	*	69,6%	66,0%	73,8%	74,1%	70,4%
Aabenraa Sygehus	1	1	*	*	*	0	*	*	50,0%	*	*	58,1%
Tønder Sygehus	0	0	*	*	*	*	*	*	83,3%	36,0%	58,6%	54,5%
Sønderborg Sygehus	145	126	86,9%	81,4%	92,4%	0	100,0%	88,3%	76,8%	67,6%	69,8%	82,5%
Vejle Sygehus	199	181	91,0%	86,9%	95,0%	0	100,0%	85,7%	85,3%	90,3%	83,4%	87,3%
Fredericia og Kolding Sygehuse	70	62	88,6%	80,0%	95,7%	0	100,0%	54,3%	*	*	*	75,0%
Århus Sygehus	201	84	41,8%	34,8%	48,8%	0	100,0%	29,6%	45,0%	46,9%	31,6%	39,2%
Regionshospitalet Viborg	127	96	75,6%	67,7%	82,7%	0	100,0%	63,0%	53,7%	58,5%	49,6%	60,1%
Regionshospitalet Silkeborg	57	32	56,1%	43,9%	68,4%	0	100,0%	45,5%	39,7%	52,9%	32,7%	45,8%
Regionshospitalet Randers	120	66	55,0%	45,8%	64,2%	0	100,0%	39,8%	59,5%	79,1%	80,4%	60,9%
Regionshospitalet Holstebro	170	99	58,2%	50,6%	65,9%	0	100,0%	48,5%	48,5%	47,0%	56,1%	51,9%
Regionshospitalet Herning	2	1	*	*	*	1	*	*	*	*	*	75,0%
Odder Sygehus	0	0	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*
Regionshospitalet Grenaa	0	0	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*
Regionshospitalet Ringkøbing	0	0	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*
Aalborg Sygehus	227	134	59,0%	52,4%	65,2%	0	100,0%	54,4%	48,9%	47,6%	44,8%	52,3%
Sygehus Himmerland	0	0	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*
Sygehus Vendsyssel	30	24	80,0%	63,3%	93,3%	0	100,0%	63,6%	81,1%	73,4%	56,9%	70,6%
Total	3355	2457	73,2%	71,7%	74,7%	1	100,0%	68,3%	65,1%	66,3%	64,2%	67,7%

Klinisk-epidemiologisk kommentar:

Datasættet er noget nær komplet hvad angår beregning af både den ujusterede indikator og den statistiske analyse. Indikatorniveau ligger et godt stykke under tærskelværdien, men med en statistisk signifikant stigende tendens. Der er statistisk evidens for ret udtalt heterogenitet hvad angår regioner såvel som sygehuse.

Kommentar og anbefalinger:

Effekten af de indførte pakkeforløb viser sig tydeligt i sidste kvartal af 2007, og det må forventes at også denne indikator viser markant fremgang i næste årsrapport. Den regionale heterogenitet viser klart at målrettet satsning på ventetidsområdet i ledelsessystemet kan have synlige effekter, og det kan anbefales at erfaringerne fra regioner med positive resultater udbredes nationalt.

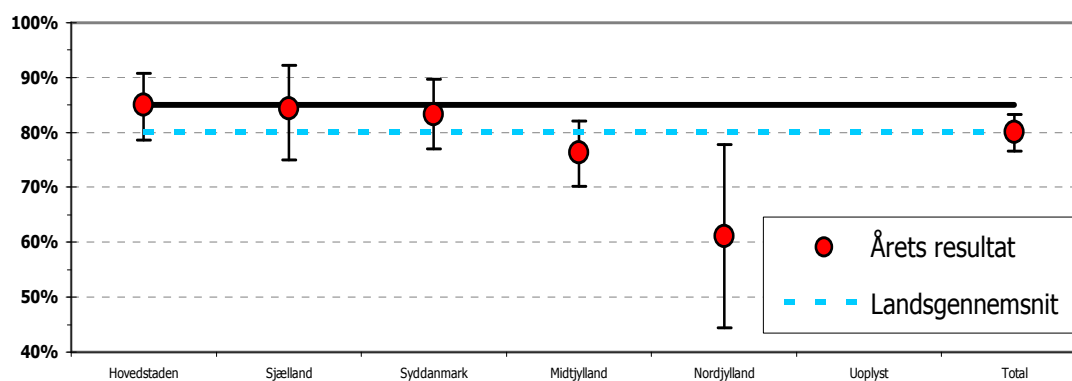
5.2.3 Tabel cTNM / pTNM overensstemmelse

I årsrapporten vedrørende 2007 fra Det Nationale Indikatorprojekt opgøres overensstemmelsen mellem cTNM og pTNM, idet uoverensstemmelse er

defineret til nærmere præciseret betydende uoverensstemmelse (der henvises til NIP rapporten).

INDIKATOR IV: Andel patienter hvor stadieklassifikation ved udredning er i overensstemmelse med postoperativ stadieklassifikation								Tidligere år			
TÆRSKELVÆRDI: 85%											

Ujusteret resultat i forhold til tærskelværdi

5.2.4 Tabel cTNM / pTNM overensstemmelse – afdelinger

INDIKATOR IV: Andel patienter hvor stadieklassifikation ved udredning er i overensstemmelse med postoperativ stadieklassifikation								Tidligere år				
TÆRSKELVÆRDI: 85% ÅR: 2007 Komplethed								Proportioner				
Udredende sygehus	Nævner	Tæller	Proportion	CL(lav)	CL(høj)	Antal med manglende data	%	2006	2005	2004	2003	Alle år
Bispebjerg Hospital	50	46	92,0%	84,0%	98,0%	0	100,0%	83,7%	88,0%	77,1%	70,6%	83,1%
Gentofte Hospital	71	57	80,3%	70,4%	88,7%	0	100,0%	80,4%	80,8%	73,8%	87,5%	80,2%
Hvidovre Hospital	0	0	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*
Amager hospital	1	1	*	*	*	0	*	*	*	*	*	*
Nordsjællands Hospital	19	17	89,5%	73,7%	100,0%	0	100,0%	76,5%	*	77,8%	*	78,4%
Roskilde Sygehus	17	16	94,1%	82,4%	100,0%	0	100,0%	93,8%	81,3%	68,4%	76,9%	82,7%
Sygehus Vestsjælland	27	22	81,5%	66,7%	96,3%	0	100,0%	71,4%	73,0%	58,8%	*	71,4%
Storstrømmens Sygehus	16	12	75,0%	50,0%	93,8%	0	100,0%	78,3%	78,9%	58,3%	*	69,2%
Bornholms Centralsygehus	4	3	*	*	*	0	*	*	*	*	*	86,2%
Odense Universitetshospital	40	36	90,0%	80,0%	97,5%	0	100,0%	80,0%	84,9%	81,3%	*	84,3%
Sygehus Fyn	7	6	*	*	*	0	*	*	64,7%	*	*	71,1%
Aabenraa Sygehus	0	0	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*
Tønder Sygehus	0	0	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*
Haderslev Sygehus	0	0	*	*	*	*	*	*	64,3%	*	*	71,4%
Sønderborg Sygehus	28	19	67,9%	50,0%	85,7%	0	100,0%	66,7%	*	*	*	62,5%
Sydvestjysk Sygehus	23	18	78,3%	60,9%	95,7%	0	100,0%	64,7%	91,3%	64,0%	*	72,8%
Fredericia og Kolding Sygehuse	8	8	*	*	*	0	*	*	*	*	*	93,8%
Vejle Sygehus	39	36	92,3%	82,1%	100,0%	0	100,0%	81,5%	88,9%	71,9%	*	82,9%
Århus Sygehus	60	45	75,0%	63,3%	85,0%	0	100,0%	72,2%	62,5%	82,8%	77,8%	72,8%
Regionshospitalet Randers	33	24	72,7%	57,6%	87,9%	0	100,0%	75,9%	80,0%	79,3%	*	75,6%
Regionshospitalet Silkeborg	15	7	46,7%	20,0%	73,3%	0	100,0%	63,6%	*	64,7%	*	60,0%
Regionshospitalet Holstebro	46	35	76,1%	63,0%	87,0%	0	100,0%	72,2%	80,0%	71,4%	54,5%	73,1%
Regionshospitalet Herning	0	0	*	*	*	1	*	*	*	*	*	*
Regionshospitalet Viborg	34	26	76,5%	61,8%	91,2%	0	100,0%	56,0%	78,6%	86,2%	*	75,4%
Odder Sygehus	0	0	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*
Aalborg Sygehus	23	15	65,2%	43,5%	82,6%	0	100,0%	65,5%	71,4%	59,1%	*	64,9%
Sygehus Vendsyssel	0	0	*	*	*	*	*	*	*	*	*	66,7%
Uoplyst	0	0	*	*	*	138	0,0%	*	*	*	*	*
Total	561	449	80,0%	76,6%	83,2%	139	80,1%	74,8%	78,1%	73,0%	69,2%	76,1%

Klinisk-epidemiologisk kommentar:

Datakompletheden er væsentligt kompromitteret, specielt for året 2003. Deficit skyldes kombinationer af manglende data vedr. stadieklassifikation i udredningsfasen, henholdsvis postoperativt, og manglende udredningsdata generelt. Indikatorniveau er under tærskelværdien, men med statistisk evidens for en generelt stigende tendens. Der er statistisk evidens for udtalt heterogenitet hvad angår regioner såvel som sygehuse.

Kommentar og anbefalinger:

Indikatoren viser markant fremgang, idet der nu er overensstemmelse i 80 % af de registrerede patienter. Nationalt er der stadig plads til forbedring, ligesom der er stor forskel på afdelinger og regioner. I det omfang der er konsensus om, at indikatoren reelt afspejler betydende forskel mellem cTNM og pTNM, der potentielt kunne være afgørende for behandlingsvalget, må det være interessant at øge denne indikatorværdi, og det anbefales at arbejde mod større ensartethed i udredningsprocedurer og patientbehandling.

5.3 Indikatorer for kirurgi

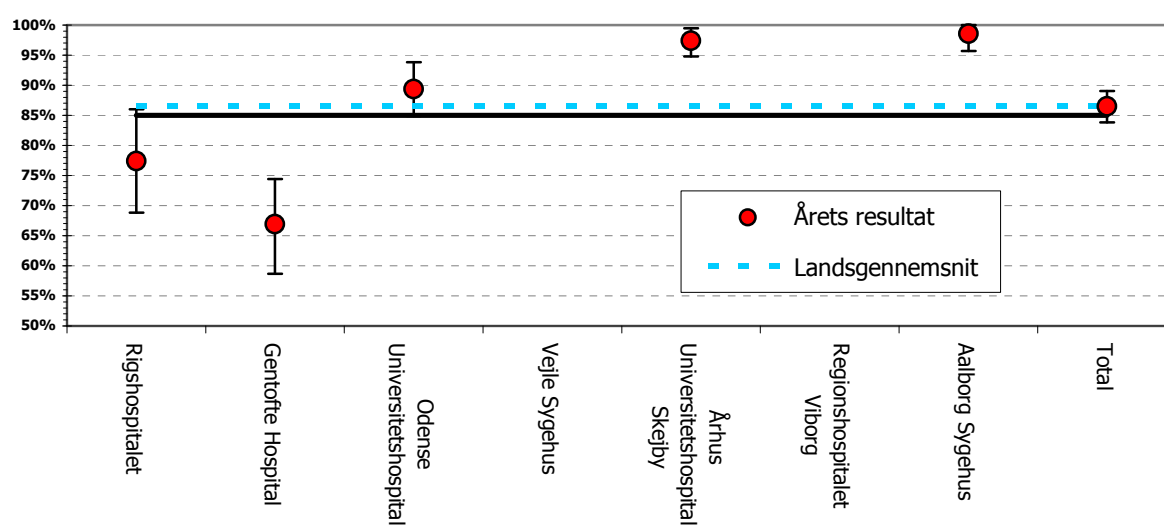
5.3.1 Tabel Ventetider på kirurgi – afdelinger

INDIKATOR IIIB1: Andel patienter opereret senest 14 dage efter accept af det videre forløb								Tidligere år				
TÆRSKELVÆRDI: 85%												

For nærmere datadefinitioner henvises til NIP-rapport. På området ventetid er der defineret en national standard jvn.f. s. 26, idet minimum 85 % af patienterne skal opereres inden for 14 dage efter modtaget henvisning. Resultaterne for de enkelte afdelinger med anførte sikkerhedsgrænser og det

ationale resultat og standarden til sammenligning er anført i følgende figur. Det skal anføres at de medregnede antal i figuren er afdelingerne totalt opererede minus patienter, der har modtaget neoadjuverende behandling eller har frasagt sig ventetidsgarantien:

Ujusteret resultat i forhold til tærskelværdi - 2007

Klinisk-epidemiologisk kommentar:

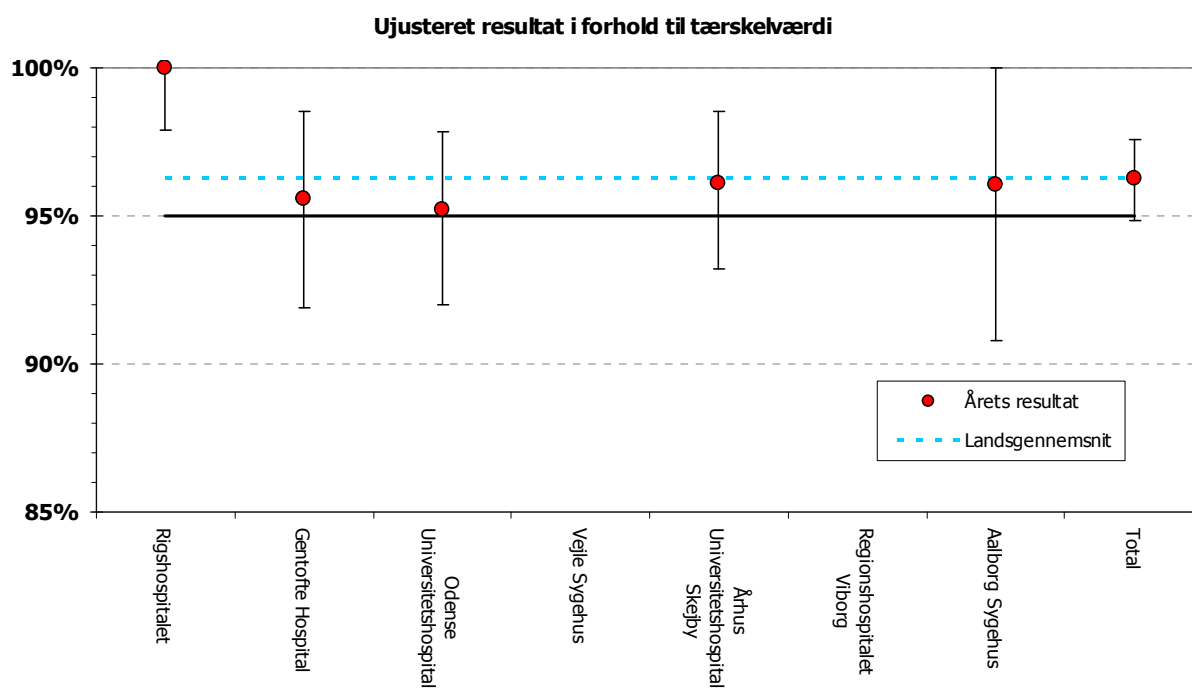
Datasættet er komplet hvad angår beregning af den ujusterede indikator og stort set komplet hvad angår den statistiske analyse. Indikatorværdien viser generelt stigende tendens og ligger for årene 2006 og 2007 på, henholdsvis lidt over tærskelværdien; værdierne for årene 2003, 2004 og 2005 ligger statistisk signifikant lavere end for årene 2006 og 2007. Der er statistisk evidens for særdeles udtalt heterogenitet hvad angår regioner såvel som sygehuse.

Kommentar og anbefalinger:

Effekten af de indførte pakkeforløb viser sig tydeligt i sidste kvartal af 2007, og det må forventes at også denne indikator viser markant fremgang i næste årsrapport. Den regionale heterogenitet viser klart at målrettet satsning på ventetidsområdet i ledelsessystemet kan have synlige effekter, og det kan anbefales at erfaringerne fra regioner med positive resultater udbredes nationalt.

5.3.2 Tabel 30-dages overlevelse efter kirurgi - afdelinger

INDIKATOR IIA: Andel af kirurgiske patienter i live efter 30 dage						Komplethed		Tidligere år					
TÆRSKELVÆRDI: 95% ÅR: 2007								Proportioner					
Behandlerende sygehus	Nævner	Tæller	Proportion	CL(lav)	CL(høj)	Antal med manglende data	%	2006	2005	2004	2003	Alle år	
Rigshospitalet	95	95	100,0%	97,9%	100,0%	0	100,0%	98,2%	98,0%	99,0%	95,3%	97,9%	
Gentofte Hospital	136	130	95,6%	91,9%	98,5%	0	100,0%	98,4%	95,6%	92,2%	98,4%	96,0%	
Odense Universitetshospital	187	178	95,2%	92,0%	97,9%	0	100,0%	96,6%	98,6%	97,3%	92,3%	96,1%	
Vejle Sygehus	0	0	*	*	*	*	*	*	*	96,6%	100,0%	98,3%	
Århus Universitetshospital, Skejby	206	198	96,1%	93,2%	98,5%	0	100,0%	95,7%	95,5%	94,3%	93,1%	95,1%	
Regionshospitalet Viborg	0	0	*	*	*	*	*	*	*	*	91,7%	93,3%	
Aalborg Sygehus	76	73	96,1%	90,8%	100,0%	0	100,0%	95,7%	94,8%	96,8%	88,7%	94,7%	
Total	700	674	96,3%	94,9%	97,6%	0	100,0%	96,9%	96,9%	95,7%	94,3%	96,0%	

Klinisk-epidemiologisk kommentar:

Datasættet har maksimal kompletthed hvad angår beregning af den ujusterede indikator og er stort set komplet (fraset år 2003) hvad angår den statistiske analyse. Indikatorniveau ligger lige over tærskelværdien, og der er ingen statistisk signifikant ændring over tid. Der er ikke statistisk evidens for heterogenitet mellem hverken regioner eller sygehuse. Stadie IV er forbundet med dårligere prognose i forhold til stadie I. Operationstypen

pneumonektomi er forbundet med dårligst prognose. Kvinder har statistisk signifikant bedre prognose end mænd, og høj alder er forbundet med dårligst prognose.

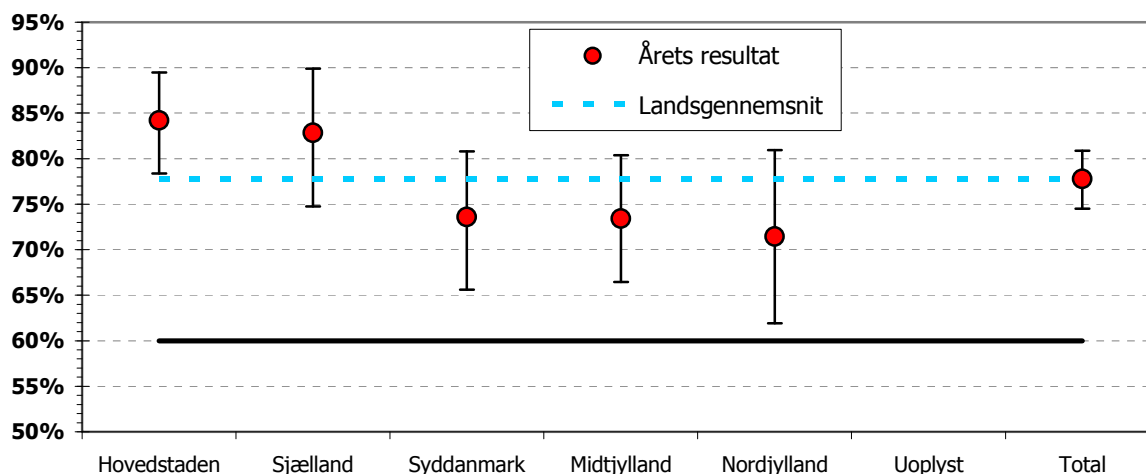
Kommentar og anbefalinger:

Kvaliteten på området er uændret god med ingen heterogenitet mellem afdelingerne. Fortsat fokus på risikopatienter anbefales.

5.3.3 Tabel Overlevelse efter kirurgi

INDIKATOR I Ib: Andel af kirurgiske patienter i live efter 1 år						Komplethed		Tidligere år			
TÆRSKELVÆRDI: 60% ÅR: 2006								Proportioner			
Patient bopæl	Nævner	Tæller	Proportion	CL(lav)	CL(høj)	Antal med manglende data	%	2005	2004	2003	Alle år
Hovedstaden	171	144	84,2%	78,4%	89,5%	0	100,0%	80,9%	74,0%	77,7%	79,2%
Sjælland	99	82	82,8%	74,7%	89,9%	0	100,0%	75,5%	72,8%	61,1%	73,4%
Syddanmark	125	92	73,6%	65,6%	80,8%	0	100,0%	79,6%	75,0%	76,2%	76,3%
Midtjylland	158	116	73,4%	66,5%	80,4%	0	100,0%	72,8%	69,0%	70,3%	71,4%
Nordjylland	84	60	71,4%	61,9%	81,0%	0	100,0%	72,2%	74,3%	62,0%	70,1%
Uoplyst	6	6	*	*	*	0	*	*	*	*	100,0%
Total	643	500	77,8%	74,5%	80,9%	0	100,0%	77,1%	73,0%	71,8%	74,9%

Ujusteret resultat i forhold til tærskelværdi

Klinisk-epidemiologisk kommentar:

Datasættet har maksimal kompletthed hvad angår beregning af den ujusterede indikator og er stort set komplet (fraset år 2003) hvad angår den statistiske analyse. Indikatorniveau ligger væsentligt over tærskelværdien, og der er en stigende tendens over tid, som dog ikke opnår statistisk signifikans. Der er statistisk evidens for heterogenitet hvad angår regioner såvel som sygehuse. Stadier større end I er forbundet med dårligere prognose i forhold til stadie I. Operationstyperne pneumonektomi og eksplorativt

indgreb er forbundet med dårligst prognose. Kvinder har statistisk signifikant bedre prognose end mænd, og høj alder er forbundet med dårligst prognose.

Kommentar og anbefalinger:

Indikatoren viser konstant bedre værdier over tid og set på hele perioden fra 2000 – 2007 findes signifikant bedret 1 års overlevelse. Alle afdelinger ligger pænt over standarden. Indikatoren afspejler den generelle tendens til bedret overlevelse for de danske patienter.

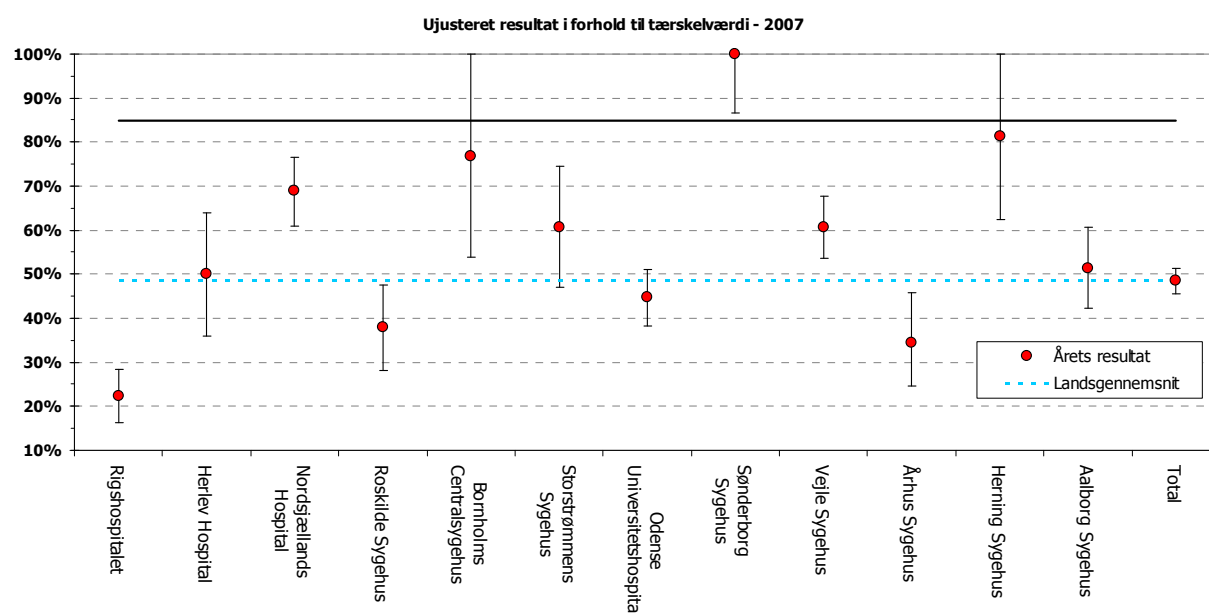
5.4 Indikatorer for onkologi

5.4.1 Tabel Ventetider på onkologi kemoterapi – afdelinger

INDIKATOR IIIC1: Andel patienter påbegyndt kemoterapi senest 14 dage efter accept af det videre forløb								Tidligere år				
TÆRSKELVÆRDI: 85% ÅR: 2007						Komplethed		Proportioner				
Behandlerende sygehus	Nævner	Tæller	Proportion	CL(lav)	CL(høj)	Antal med manglende data	%	2006	2005	2004	2003	Alle år
Rigshospitalet	179	40	22,3%	16,2%	28,5%	2	98,9%	26,9%	33,8%	29,7%	62,5%	28,8%
Herlev Hospital	50	25	50,0%	36,0%	64,0%	0	100,0%	50,0%	43,9%	22,7%	31,0%	37,0%
Nordsjællands Hospital	136	94	69,1%	61,0%	76,5%	2	98,6%	72,3%	76,2%	*	92,3%	72,0%
Roskilde Sygehus	103	39	37,9%	28,2%	47,6%	1	99,0%	40,5%	50,5%	53,2%	81,3%	46,0%
Bornholms Centralsygehus	13	10	76,9%	53,8%	100,0%	0	100,0%	92,3%	*	*	*	84,6%
Storstrømmens Sygehus	51	31	60,8%	47,1%	74,5%	0	100,0%	54,5%	55,2%	45,8%	31,6%	52,6%
Odense Universitetshospital	219	98	44,7%	38,4%	51,1%	1	99,5%	39,8%	39,8%	36,0%	39,9%	40,3%
Sønderborg Sygehus	15	15	100,0%	86,7%	100,0%	0	100,0%	93,8%	68,4%	86,7%	93,3%	87,5%
Vejle Sygehus	183	111	60,7%	53,6%	67,8%	1	99,5%	60,0%	44,4%	31,9%	56,4%	52,4%
Århus Sygehus	81	28	34,6%	24,7%	45,7%	1	98,8%	29,1%	24,9%	28,9%	*	28,3%
Herning Sygehus	16	13	81,3%	62,5%	100,0%	0	100,0%	88,5%	*	83,3%	*	85,1%
Aalborg Sygehus	109	56	51,4%	42,2%	60,6%	5	95,6%	53,9%	28,4%	39,5%	47,2%	44,4%
Total	1155	560	48,5%	45,6%	51,3%	13	98,9%	49,2%	41,3%	34,6%	46,8%	44,1%

For nærmere datadefinitioner henvises til NIP-rapport. På området ventetid er der defineret en national standard jvn.f. s. 26, idet minimum 85 % af patienterne skal modtage første kemokur inden for 14

dage efter modtaget henvisning. Resultaterne for de enkelte afdelinger med anførte sikkerhedsgrænser og det nationale resultat og standarden til sammenligning er anført i følgende figur.

Klinisk-epidemiologisk kommentar:

Datakompletheden er høj for beregning af den ujusterede indikator såvel som for den statistiske analyse. Indikatorniveau er væsentligt under tærskelværdien, men udviser en statistisk signifikant stigende tendens for årene 2004 og 2005. Der er ingen statistisk evidens for heterogenitet hvad angår regioner, men derimod statistisk evidens for særdeles udtalt heterogenitet hvad angår sygehuse.

Kommentar og anbefalinger:

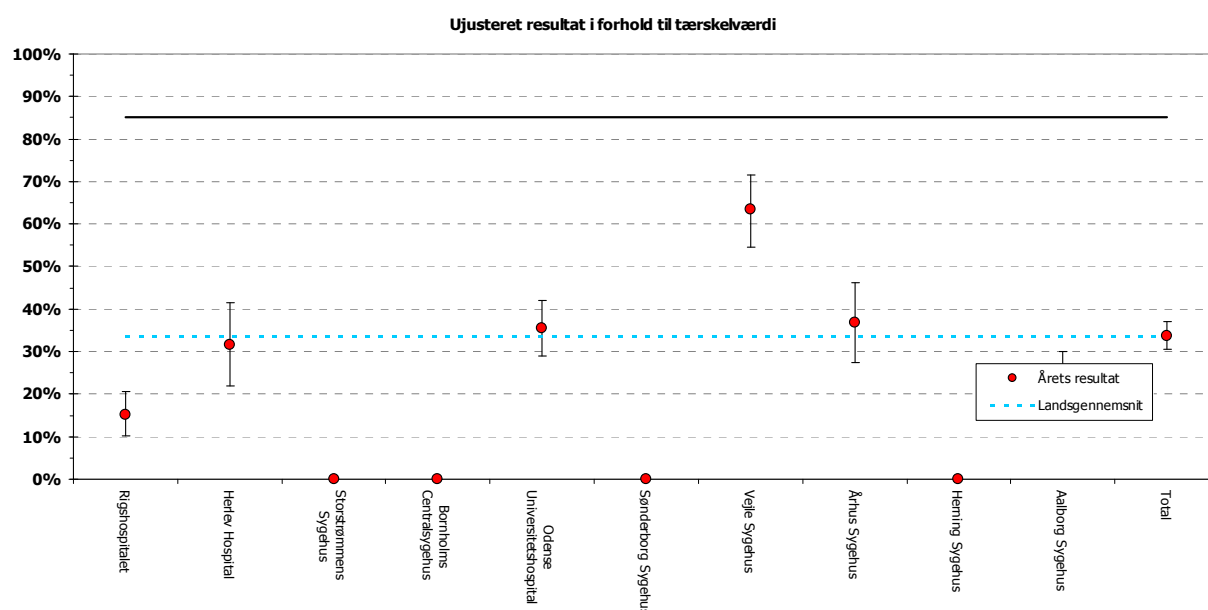
Effekten af de indførte pakkeforløb viser sig tydeligt i sidste kvartal af 2007, og det må forventes at også denne indikator viser markant fremgang i næste årsrapport. Den regionale heterogenitet viser klart at målrettet satsning på ventetidsområdet i ledelsessystemet kan have synlige effekter, og det kan anbefales at erfaringerne fra regioner med positive resultater udbredes nationalt.

5.4.2 Tabel Ventetider på onkologi stråle – afdelinger

INDIKATOR IIId1: Andel patienter påbegyndt stråleterapi senest 14 dage efter accept af det videre forløb								Tidligere år				
TÆRSKELVÆRDI: 85% ÅR: 2007						Komplethed		Proportioner				
Behandelende sygehus	Nævner	Tæller	Proportion	CL(lav)	CL(høj)	Antal med manglende data	%	2006	2005	2004	2003	Alle år
Rigshospitalet	159	24	15,1%	10,1%	20,8%	4	97,5%	17,9%	27,7%	16,2%	40,9%	19,8%
Herlev Hospital	82	26	31,7%	22,0%	41,5%	3	96,5%	32,9%	37,7%	32,4%	28,1%	33,1%
Storstrømmens Sygehus	3	1	*	*	*	0	*	*	*	*	*	28,6%
Bornholms Centralsygehus	1	0	*	*	*	0	*	*	*	*	*	*
Odense Universitetshospital	197	70	35,5%	28,9%	42,1%	0	100,0%	39,0%	39,1%	34,7%	41,6%	37,9%
Sønderborg Sygehus	7	6	*	*	*	0	*	*	*	*	*	93,5%
Vejle Sygehus	123	78	63,4%	54,5%	71,5%	9	93,2%	64,1%	39,4%	43,5%	58,0%	53,8%
Århus Sygehus	106	39	36,8%	27,4%	46,2%	0	100,0%	27,2%	31,7%	30,6%	*	31,1%
Herning Sygehus	1	0	*	*	*	0	*	*	*	*	*	*
Aalborg Sygehus	133	30	22,6%	15,8%	30,1%	6	95,7%	25,0%	18,9%	21,3%	25,9%	22,4%
Total	812	274	33,7%	30,5%	37,1%	22	97,4%	33,7%	33,1%	30,4%	39,5%	33,6%

For nærmere datadefinitioner henvises til NIP-rapport. På området ventetid er der defineret en national standard jvn.f. s. 26, idet minimum 85 % af patienterne skal modtage første stråleterapi inden for

14 dage efter modtaget henvisning. Resultaterne for de enkelte afdelinger med anførte sikkerhedsgrenser og det nationale resultat og standarden til sammenligning er anført i følgende figur.

Klinisk-epidemiologisk kommentar:

Datakompletheden er høj for beregning af den ujusterede indikator såvel som for den statistiske analyse. Indikatorværdierne er ikke sammenlignelige med tidligere års rapporter, da nedsættelsen af varighedskriteriet fra 28 dage til 14 dage rent teknisk har sænket niveauet. Indikatorværdierne ligger langt under tærskelværdien uden statistisk evidens for ændring over tid. Der er statistisk evidens for ret udtalt heterogenitet hvad angår regioner såvel som sygehuse.

Kommentar og anbefalinger:

Effekten af de indførte pakkeforløb viser sig tydeligt i sidste kvartal af 2007, og det må forventes at også denne indikator viser markant fremgang i næste årsrapport. Den regionale heterogenitet viser klart at målrettet satsning på ventetidsområdet i ledelsessystemet kan have synlige effekter og det kan anbefales at erfaringerne fra regioner med positive resultater udbredes nationalt.

6.0 Udredende afdelinger

6.1 Indledning

De hospitalsbaserede udredningstider, som her opgjort i DLCR Årsrapport 2007, har siden sommeren 2007 fået fornyet aktualitet. Den aktuelle årsrapport viser desværre kun helårstal, som for flere regioner fortsat ikke er tilfredsstillende (jf. tabel 5.2.1). Én region må lykønskes for i helhed at være nået "i mål" med 87,4% af patienterne udredt indenfor maksimalt 4 uger. Men det formodes, at der for flertallet af udredende afdelinger/hospitaler er sket betydelige forbedringer i sidste kvartal 2007. Det skal dog samtidig bemærkes, at den vigtigste ventetid for patienten må være den samlede tid fra påbegyndt udredning og indtil påbegyndt behandling. Tabeller for den samlede ventetid fra udredningsstart til kirurgisk og onkologisk behandling, opdelt efter udredende afdeling, kan hjælpe til at identificere eventuelle logistiske eller praktiske forhold, som kan være forsinkende for overgangen fra udredning til behandling.

Når man i tabel 5.2.2 ser regionstallene for udredningstid fordelt på sygehuse og sammenligner højeste (Region Syd) og laveste (Region Midt), så får man et billede af en klar regionsrelateret forskel, som er større end forskellen mellem sygehuse indenfor den enkelte region. Dette kunne tolkes som et resultat af en systematisk forskel i den overordnede regionale strategi for de 2 regioner. Men samtidig er den regionale fordeling også tæt knyttet til kirurgiske centre, hvorfor det kan være vanskeligt at adskille betydningen af hver af de 2 forhold.

For indberettede undersøgelsesmetoder og angivet metode, som har stillet diagnosen, ses klare lokale forskelle mht. udredningstilrettelæggelse. I hvilket omfang dette har betydning for udredningstid og slutresultat af udredningen er uafklaret.

Trods efterhånden adskillige års anstrengelser er der endnu ikke på landsplan nogen sikker stigning i antal operable patienter (sv.t. stadierne Ia-IIb) (jf. figur-tabel 4.5.4), om end antallet i stadierne Ia-IIb på 740 for 2007 er det indtil nu højeste antal. Vurderingen er desværre også vanskeliggjort af det store antal "Uoplyst" stadie! Den nu søsatte rutine med udsendelse af fejllister kan forhåbentligt reducere dette uacceptabelt høje antal. Men med forbehold for fornævnte ses der også en regionsrelateret forskel i andelen af patienter bedømt i cTNM stadie Ia-IIb (jf. tabel 6.6.9), hvor samme region, som har de længste

udredningstider, også klassificerer en markant større andel patienter i stadierne Ia-IIb og får den største andel patienter opereret - uden at dermed nødvendigvis kan udledes en årsagssammenhæng imellem de 2 forhold.

For den overordnede udredningskvalitets-indikator "cTNM/pTNM overensstemmelse" så har flertallet af regioner nu nået standardværdien på 85% overensstemmelse. Men samme region (Region Midt), som altså også har en markant højere fraktion af patienter i operable cTNM-stadier og tilsvarende markant højere resektionsrate, "halter" noget efter. De to forhold kunne være relaterede derved, at desto flere patienter regionens thoraxkirurgiske center (Skejby Sygehus) accepterer til kirurgi, desto flere uoverensstemmelser kan "afsløres", mens der kan forventes større overensstemmelse, hvis den regionale thoraxkirurgiske afdeling er mere restriktiv mht. at acceptere patienter til kirurgi. I tabel 7.6.2 over pTNM-stadiefordelingen fordelt på kirurgiske centre, synes den større andel opererede patienter ikke at have ført til "afsløring" af flere patienter i klart inoperable stadier (stadie IIIb & IV) i Skejby, end hvad der ses for de øvrige kirurgiske centre. Men tabel 7.6.3 over cN/pN-skift (fra N0/N1 til N2/N3) synes dog at vise, at der for Region Midt / Skejby Sygehus er væsentligt flere sådanne skift opad i N-stadiet. Samstemmende hermed ses da også i tabel 7.6.2 for Skejby en relativt større fraktion opererede patienter i pTNM-stadie IIIa. Tabel 7.7.9 kan godt, når man alene ser på lobektomierne, give indtryk af, at den relative overrepræsentation af pTNM-IIIa for Region Midt / Skejby har en (forventelig) afsmittende effekt på 1-års overlevelsen, mens 2- og 5-års overlevelsen ikke synes at adskille sig fra de øvrige regioner / kirurgiske centre. Hvis man ser dette i sammenhæng med en betydeligt større resektionsrate - med det forbehold at der ikke er tale om en patient-kohorte, men at hvert tal stammer fra forskellige og uafhængige patient-årgange - så må nettoresultatet totalt set forventes at blive flere langtidsoverlevende (> 5 år) i Region Midt.

Torben Riis Rasmussen
Overlæge, Ph.D
Lungemedicinsk Forum,
Dansk Diagnostisk Lunge Cancer Gruppe

6.2 Udredningsforløb

Udredningen af de indberettede lungecancerpatienter foregik i 2007 på 27 lungemedicinske, medicinske og øre-næse-hals afdelinger. Afdelingerne har indberettet følgende antal patientforløb med lungecancer (C34). Patienterne i tabel 6.2.2 er

allokeret efter udredende afdeling uafhængig af bopælskommune. Et forløb tælles kun med én gang. I årsrapporten er alle patienter med primær lungecancer og mesotheliom medregnet. Omkring fordelingen af disse henvises til tabel 6.8.3.

6.2.1 Tabel Udredningspopulation – nationalt og regionalt 2000 – 2007

REGION	2007	2006	2005	2004	2003	2002	2001	2000
Hovedstaden	949	794	673	730	755	633	700	398
Sjælland	530	521	484	423	317	213	217	93
Syddanmark	824	746	743	678	672	573	454	354
Midtjylland	720	629	646	598	574	453	440	412
Nordjylland	295	295	292	291	192	188	165	112
Uoplyst	8	10	5	1	1	0	1	0
Total	3326	2995	2843	2721	2511	2060	1977	1369

6.2.2 Tabel Udredningspopulation – afdelinger 2000 - 2007

Afdeling	2007	2006	2005	2004	2003	2002	2001	2000
Bispebjerg	289	238	215	236	220	218	289	253
Hvidovre	20	29	20	32	36	27	27	24
Amager	22	6	1	0	9	15	0	0
Frederiksberg	0	10	10	13	16	13	15	17
Gentofte	402	344	313	294	353	344	372	104
Hillerød	205	142	94	144	96	12	1	0
Kalundborg	2	0	0	0	0	0	0	0
Roskilde	135	93	96	105	96	99	110	57
Holbæk	168	222	185	133	88	16	38	3
Slagelse	3	1	0	0	0	0	0	0
Slagelse	0	2	0	0	0	0	0	0
Slagelse: ØNH	0	0	0	0	0	4	19	22
Næstved	208	146	118	116	104	90	44	6
Nykøbing F	3	54	78	67	25	0	0	0
Bornholm	30	31	30	14	36	6	6	4
Odense	228	186	208	199	222	181	178	160
Odense, ØNH	0	0	0	0	0	0	2	1
Middelfart	0	11	36	54	42	30	27	35
Svendborg	117	110	86	61	63	7	2	0
Svendborg, ØNH	0	0	0	0	0	0	18	36
Sønderborg	145	128	56	34	43	35	45	39
Haderslev	0	23	51	42	27	31	13	1
Aabenraa	1	0	14	9	7	6	1	0
Tønder	0	0	12	25	29	31	14	21
Esbjerg: ØNH	151	127	144	136	120	117	105	28
Fredericia	70	46	0	0	0	0	0	0
Vejle	192	188	211	195	165	190	69	51
Holstebro	170	136	132	136	123	120	105	102
Tarm	0	0	0	0	0	1	0	0
Ringkøbing	0	0	0	2	1	6	0	0
Herning	3	0	0	2	8	1	0	4
Silkeborg	57	66	58	68	52	6	6	45
Århus	201	159	180	149	158	100	149	37
Randers	120	128	122	92	97	67	52	96
Odder	0	0	0	0	5	30	26	23
Grenaa	0	0	0	0	1	19	33	22
Skive	127	119	123	118	125	78	81	100
Aalborg	227	195	176	169	68	60	49	57
Hjørring	30	55	74	79	67	99	81	20
Himmerland	0	0	0	0	10	2	0	0
Total	3.326	2.995	2.843	2.724	2.512	2.061	1.977	1.368

6.2.3 Tabel Antal udredninger i forhold til totale antal indberettede i DLCR

Region	Primære udredninger	Sekundære udredninger	Antal forløb totalt	Andel Primære udredninger (% af total)	Andel udredninger totalt (% af total)
Hovedstaden	949	8	1.092	86,9	87,6
Sjælland	530	0	605	87,6	87,6
Syddanmark	824	20	899	91,7	93,9
Midtjylland	720	2	758	95,0	95,3
Nordjylland	295	0	405	72,8	72,8
Uoplyst	8	0	20	40,0	40,0
Total	3.326	30	3.779	88,0	88,8

6.3 Udredningsmetoder

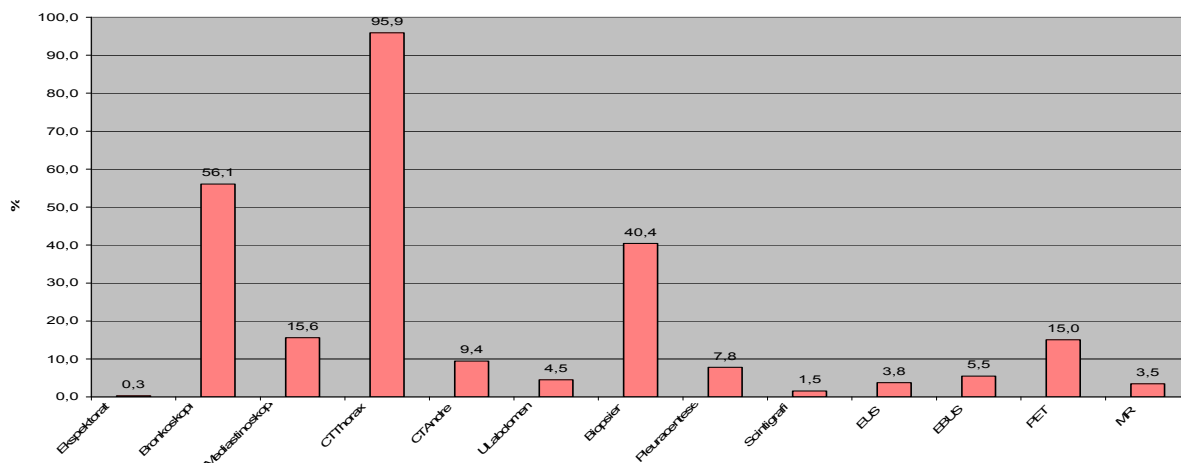
Patienterne udredtes med en lang række metoder. I 6.3.1 Tabel Udredningsmetoder - regioner ses de anvendte udredningsmetoder (%) i de enkelte regioner. Ved vurdering af tabellen bør man være opmærksom på forskelle i udredningsmønstre. Tilsvarende vist grafisk ses i Figur 6.3.2. Fordelingen vist på afdelinger er anført i 6.3.3 Tabel

Udredningsmetoder – afdelinger. Bronkoskopi og mediastinoskopi vedrører alle typer sådanne. Biopsier er nærmere beskrevet i Tabel 6.3.6. Kolonnen mediastinoskopi er eksklusiv antal udført og registrerede på kirurgiske afdelinger jvn.f. kirurgiafsnittet.

6.3.1 Tabel Udredningsmetoder – regioner (Pt's bopæl)

	Hovedstaden	Sjælland	Syddanmark	Midtjylland	Nordjylland	Total
Antal udredte	949	530	824	720	295	3.318
Udredningsmetode (% af antal udredte):						
Ekspektorat	0,0	0,0	0,2	1,0	0,3	0,3
Bronkoskopi	72,8	70,9	49,3	33,2	50,2	56,1
Mediastinoskopi	6,1	4,5	14,1	34,6	23,7	15,6
CTThorax	94,2	94,5	97,1	98,3	94,6	95,9
CTAndre	6,0	8,3	6,3	17,8	10,8	9,4
ULabdomen	2,7	1,5	2,5	12,5	1,7	4,5
Biopsier	37,6	36,0	37,5	53,5	33,6	40,4
Pleuracentese	5,7	7,0	7,0	8,6	16,3	7,8
Scintigrafi	0,6	1,1	0,4	4,0	2,4	1,5
EUS	7,9	5,3	0,2	2,2	1,4	3,8
EBUS	7,1	6,4	5,7	2,8	4,7	5,5
PET	26,1	7,7	14,1	8,6	10,8	15,0
MR	2,6	4,7	1,8	5,3	4,1	3,5

6.3.2 Fig. Udredningsmetoder DK

6.3.3 Tabel Udredningsmetoder – afdelinger

Afdeling	Antal udredte	Bronkoskopi	Torakocentese	Mediastinoskopi	EBUS	PET	EUS	TTNABUL	TTNABCT	TTNABRTG	Andre biopsier	ULabdo-en
Bispebjerg	289	87,2	2,8	1,7	8,0	77,2	0,0	0,0	12,1	23,9	4,2	1,0
Hvidovre	20	55,0	20,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	10,0	5,0
Amager	22	77,3	9,1	0,0	0,0	4,5	0,0	4,5	0,0	0,0	13,6	27,3
Gentofte	402	70,1	7,2	8,0	10,7	4,0	18,7	0,7	5,0	21,4	10,2	3,2
Hillerød	205	65,4	4,9	6,8	2,9	3,4	1,0	0,5	19,5	22,9	6,3	1,5
Kalundborg	2	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Roskilde	135	77,8	11,1	7,4	8,1	2,2	5,2	9,6	4,4	13,3	5,9	0,7
Holbæk	168	47,6	7,1	0,6	1,8	8,3	0,6	8,3	17,3	1,8	8,3	3,0
Slagelse	3	0,0	0,0	33,3	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	33,3	0,0
Næstved	208	90,4	4,8	4,3	7,2	10,6	9,1	20,2	3,8	20,7	3,8	1,0
Nykøbing F	3	0,0	0,0	33,3	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Bornholm	30	3,3	6,7	30,0	6,7	6,7	0,0	13,3	43,3	0,0	13,3	6,7
Odense	228	61,0	11,8	3,9	18,0	23,2	0,4	1,3	25,9	0,4	13,2	6,6
Svendborg	117	91,5	6,0	4,3	0,9	10,3	0,0	0,0	11,1	0,0	7,7	0,9
Sønderborg	145	32,4	5,5	23,4	0,7	8,3	0,0	2,1	35,9	1,4	5,5	1,4
Aabenraa	1	0,0	0,0	0,0	0,0	100,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Esbjerg	151	16,6	2,0	39,7	0,7	2,0	0,0	13,2	6,6	0,0	10,6	1,3
Fredericia	70	78,6	10,0	0,0	4,3	17,1	1,4	2,9	17,1	5,7	4,3	1,4
Vejle	192	32,8	4,2	9,4	0,0	23,4	0,0	0,5	48,4	0,0	4,7	0,5
Holstebro	170	55,3	6,5	39,4	1,8	4,1	1,8	10,0	38,8	4,1	12,4	14,1
Herning	3	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	100,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Silkeborg	57	47,4	17,5	22,8	0,0	1,8	1,8	3,5	1,8	35,1	5,3	10,5
Århus	201	25,4	9,0	31,3	2,5	14,9	4,5	6,0	2,0	39,3	16,9	19,4
Randers	120	14,2	9,2	50,8	0,8	2,5	0,0	14,2	10,0	17,5	6,7	15,8
Skive	127	22,0	9,4	39,4	8,7	3,1	2,4	3,1	39,4	2,4	8,7	2,4
Aalborg	227	55,9	15,9	24,2	5,7	13,2	1,3	10,6	9,7	3,5	11,0	1,3
Hjørring	30	46,7	33,3	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	10,0	0,0	3,3	0,0
Total	3.326	56,0	7,8	15,5	5,5	15,1	3,8	5,6	16,5	12,4	8,5	4,6

I DLCR registreres hvilken konkret undersøgelse, der giver anledning til diagnosen hos den enkelte patient.

I 2007 fordelte dette sig således:

6.3.4 Tabel Diagnostisk udredningsmetode – regioner

	Region, hvor diagnose blev stillet (relativ andel)					Total	
	Hovedstaden	Sjælland	Syddanmark	Midtjylland	Nordjylland	Relativ andel	Antal
Diagnosen fundet ved:							
Antal anmeldte	968	519	904	678	257	100	3.326
Uoplyst	9,6	21,4	15,6	18,9	12,1	15	504
CT-skanning Thorax + øvre abdomen	6,2	6,0	7,9	8,8	4,7	7	234
CT-skanning af abdomen	0,0	0,0	0,0	0,1	0,0	0	1
CT-skanning af binyrer	0,0	0,0	0,1	0,0	0,0	0	1
CT-skanning af cerebrum	0,1	0,2	0,1	0,0	0,0	0	3
CT-skanning af thorax + PET	0,1	0,0	0,1	0,0	0,0	0	2
MR-skanning	0,0	0,0	0,1	0,0	0,4	0	2
UL-skanning af øvre abdomen	0,0	0,2	0,0	0,0	0,0	0	1
PET-skanning	0,1	0,6	0,8	0,3	1,2	0	16
Biopsi fra perifer lymfeglandel	1,4	1,7	1,4	1,3	1,6	1	49
Pleuracentese = thorakocentese	2,3	2,9	3,0	2,9	7,8	3	104
Pleurabiopsi	0,2	0,2	0,4	0,0	0,4	0	8
Ekspektorat us. for tumorceller	0,0	0,0	0,6	0,1	0,0	0	6
TTNAB UL-vejledt	0,4	8,5	2,2	5,3	5,8	4	119
TTNAB CT-vejledt	9,1	4,4	19,4	15,3	8,6	12	412
TTNAB i gennemlysning	13,1	8,9	0,0	13,3	1,2	8	266
Expl. torakotomi	1,4	1,2	1,0	0,3	0,0	1	31
Flex. bronkoskopi u. TBNAB i l.a.	16,3	10,2	15,6	8,7	14,8	13	449
Flex. bronkoskopi m. TBNAB i l.a.	21,0	24,1	7,0	3,7	8,2	13	437
Flex. bronkoskopi u. TBNAB i u.a.	0,5	0,2	4,1	1,5	2,7	2	60
Flex. bronkoskopi m. TBNAB i u.a.	0,2	1,7	3,5	0,3	1,2	1	48
Bronkoskopi m. stift skop + biopsi	0,0	0,0	0,9	0,0	0,0	0	8
Torakoskopi i l.a.	0,3	0,4	0,1	0,3	0,0	0	8
Torakoskopi i u.a.	0,7	0,2	1,5	1,6	0,4	1	34
Bronkomediastinoskopi	0,3	0,0	5,3	6,5	15,2	4	134
Mediastinoskopi	0,5	0,0	1,2	0,4	0,4	1	20
Endobronkial ultralyd m. biopsi l.a.	2,4	1,5	0,4	0,3	0,8	1	39
Endobronkial ultralyd m. biopsi u.a.	1,5	0,2	0,8	0,3	1,9	1	30
EUS m. biopsi	3,7	1,0	0,1	0,9	0,8	2	50
UL-vejledt binyrebiopsi	0,6	0,6	0,3	0,1	0,4	0	14
UL-vejledt leverbiopsi	3,1	1,9	2,2	2,8	2,3	3	85
Andre biopsier	3,2	1,5	3,2	4,7	4,3	3	111
Andre undersøgelser	1,4	0,4	1,0	1,0	3,1	1	40

Tilsvarende tal fordelt på afdelinger:

6.3.5 Tabel Diagnostisk udredningsmetode – afdelinger

	Hovedstaden						Hovedstaden Total	
	Amager	Bispebjerg	Bornholm	Gentofte	Hillerød	Hvidovre	Relativ andel	Antal
Diagnosen fundet ved:								
Antal anmeldte	22	289	30	402	205	20	100	968
Uoplyst	31,8	8,0	0,0	9,5	11,7	5,0	9,6	93
CT-skanning Thorax + øvre abdomen	18,2	0,3	13,3	9,0	3,9	35,0	6,2	60
CT-skanning af abdomen	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0
CT-skanning af binyrer	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0
CT-skanning af cerebrum	0,0	0,0	0,0	0,2	0,0	0,0	0,1	1
CT-skanning af thorax + PET	0,0	0,0	0,0	0,2	0,0	0,0	0,1	1
MR-skanning	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0
UL-skanning af øvre abdomen	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0
PET-skanning	0,0	0,0	0,0	0,2	0,0	0,0	0,1	1
Biopsi fra perifer lymfeglandel	4,5	1,0	3,3	1,5	0,5	10,0	1,4	14
Pleuracentese = thorakocentese	0,0	1,4	3,3	2,5	2,9	5,0	2,3	22
Pleurabiopsi	0,0	0,0	0,0	0,2	0,5	0,0	0,2	2
Ekspektorat us. for tumorceller	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0
TTNAB UL-vejledt	0,0	0,0	6,7	0,5	0,0	0,0	0,4	4
TTNAB CT-vejledt	0,0	9,7	30,0	4,5	16,1	0,0	9,1	88
TTNAB i gennemlysning	0,0	18,3	0,0	12,2	12,2	0,0	13,1	127
Expl. torakotomi	0,0	3,8	10,0	0,0	0,0	0,0	1,4	14
Flex. bronkoskopi u. TBNAB i l.a.	0,0	25,3	0,0	7,0	23,9	40,0	16,3	158
Flex. bronkoskopi m. TBNAB i l.a.	13,6	16,3	0,0	28,6	18,5	0,0	21,0	203
Flex. bronkoskopi u. TBNAB i u.a.	4,5	1,0	0,0	0,0	0,5	0,0	0,5	5
Flex. bronkoskopi m. TBNAB i u.a.	0,0	0,0	3,3	0,2	0,0	0,0	0,2	2
Bronkoskopi m. stift skop + biopsi	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0
Torakoskopi i l.a.	0,0	0,0	0,0	0,7	0,0	0,0	0,3	3
Torakoskopi i u.a.	4,5	1,7	0,0	0,2	0,0	0,0	0,7	7
Bronkomediastinoskopi	0,0	0,0	10,0	0,0	0,0	0,0	0,3	3
Mediastinoskopi	0,0	0,7	3,3	0,2	0,5	0,0	0,5	5
Endobronkial ultralyd m. biopsi l.a.	0,0	6,6	0,0	1,0	0,0	0,0	2,4	23
Endobronkial ultralyd m. biopsi u.a.	0,0	0,3	6,7	2,7	0,5	0,0	1,5	15
EUS m. biopsi	0,0	0,0	0,0	9,0	0,0	0,0	3,7	36
UL-vejledt binyrebiopsi	0,0	0,0	0,0	1,5	0,0	0,0	0,6	6
UL-vejledt leverbiopsi	18,2	1,4	3,3	3,0	3,9	5,0	3,1	30
Andre biopsier	4,5	0,7	6,7	4,2	4,4	0,0	3,2	31
Andre undersøgelser	0,0	3,5	0,0	1,0	0,0	0,0	1,4	14

	Sjælland						Sjælland Total	
	Holbæk	Kalundborg	Nykøbing F	Næstved	Roskilde	Slagelse	Relativ andel	Antal
Diagnosen fundet ved:								
Antal anmeldte	168	2	3	208	135	3	100	519
Uoplyst	50,0	100,0	66,7	3,8	9,6	66,7	21,4	111
CT-skanning Thorax + øvre abdomen	10,7	0,0	33,3	3,8	3,0	0,0	6,0	31
CT-skanning af abdomen	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0
CT-skanning af binyrer	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0
CT-skanning af cerebrum	0,0	0,0	0,0	0,5	0,0	0,0	0,2	1
CT-skanning af thorax + PET	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0
MR-skanning	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0
UL-skanning af øvre abdomen	0,0	0,0	0,0	0,5	0,0	0,0	0,2	1
PET-skanning	1,8	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,6	3
Biopsi fra perifer lymfeglandel	3,6	0,0	0,0	0,0	2,2	0,0	1,7	9
Pleuracentese = thorakocentese	0,6	0,0	0,0	2,4	6,7	0,0	2,9	15
Pleurabiopsi	0,6	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,2	1
Ekspektorat us. for tumorceller	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0
TTNAB UL-vejledt	1,8	0,0	0,0	14,9	7,4	0,0	8,5	44
TTNAB CT-vejledt	6,5	0,0	0,0	2,4	5,2	0,0	4,4	23
TTNAB i gennemlysning	0,6	0,0	0,0	17,8	5,9	0,0	8,9	46
Expl. torakotomi	0,0	0,0	0,0	0,0	4,4	0,0	1,2	6
Flex. bronkoskopi u. TBNAB i l.a.	13,1	0,0	0,0	14,4	0,7	0,0	10,2	53
Flex. bronkoskopi m. TBNAB i l.a.	2,4	0,0	0,0	32,7	39,3	0,0	24,1	125
Flex. bronkoskopi u. TBNAB i u.a.	0,6	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,2	1
Flex. bronkoskopi m. TBNAB i u.a.	1,2	0,0	0,0	1,0	3,7	0,0	1,7	9
Bronkoskopi m. stift skop + biopsi	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0
Torakoskopi i l.a.	0,0	0,0	0,0	0,5	0,7	0,0	0,4	2
Torakoskopi i u.a.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,7	0,0	0,2	1
Bronkomediastinoskopi	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0
Mediastinoskopi	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0
Endobronkial ultralyd m. biopsi l.a.	0,6	0,0	0,0	2,4	1,5	0,0	1,5	8
Endobronkial ultralyd m. biopsi u.a.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,7	0,0	0,2	1
EUS m. biopsi	0,0	0,0	0,0	0,0	3,7	0,0	1,0	5
UL-vejledt binyrebiopsi	1,2	0,0	0,0	0,5	0,0	0,0	0,6	3
UL-vejledt leverbiopsi	2,4	0,0	0,0	1,4	2,2	0,0	1,9	10
Andre biopsier	1,2	0,0	0,0	1,0	2,2	33,3	1,5	8
Andre undersøgelser	1,2	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,4	2

	Syddanmark							Syddanmark Total	
	Esbjerg	Fredericia	Odense	Svendborg	Sønderborg	Vejle	Aabenraa	Relativ andel	Antal
Diagnosen fundet ved:									
Antal anmeldte	151	70	228	117	145	192	1	100	904
Uoplyst	14,6	17,1	15,4	14,5	37,9	0,0	0,0	15,6	141
CT-skanning Thorax + øvre abdomen	22,5	5,7	2,6	1,7	0,0	13,0	0,0	7,9	71
CT-skanning af abdomen	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0
CT-skanning af binyrer	0,0	0,0	0,4	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1	1
CT-skanning af cerebrum	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,5	0,0	0,1	1
CT-skanning af thorax + PET	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,5	0,0	0,1	1
MR-skanning	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	100,0	0,1	1
UL-skanning af øvre abdomen	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0
PET-skanning	0,7	0,0	0,4	0,9	0,0	2,1	0,0	0,8	7
Biopsi fra perifer lymfeglandel	2,6	0,0	1,8	0,0	0,7	2,1	0,0	1,4	13
Pleuracentese = thorakocentese	0,7	4,3	6,1	0,9	2,8	2,1	0,0	3,0	27
Pleurabiopsi	0,0	1,4	1,3	0,0	0,0	0,0	0,0	0,4	4
Ekspektorat us. for tumorceller	2,6	0,0	0,0	0,9	0,0	0,0	0,0	0,6	5
TTNAB UL-vejledt	9,9	0,0	0,9	0,0	0,7	1,0	0,0	2,2	20
TTNAB CT-vejledt	2,6	14,3	20,6	6,0	18,6	41,7	0,0	19,4	175
TTNAB i gennemlysning	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0
Expl. torakotomi	2,0	4,3	0,9	0,0	0,7	0,0	0,0	1,0	9
Flex. bronkoskopi u. TBNAB i l.a.	0,0	24,3	19,7	59,0	6,9	0,0	0,0	15,6	141
Flex. bronkoskopi m. TBNAB i l.a.	0,0	15,7	11,4	6,0	13,1	0,0	0,0	7,0	63
Flex. bronkoskopi u. TBNAB i u.a.	4,0	0,0	2,6	1,7	0,0	12,0	0,0	4,1	37
Flex. bronkoskopi m. TBNAB i u.a.	2,0	2,9	0,4	0,9	0,0	13,0	0,0	3,5	32
Bronkoskopi m. stift skop + biopsi	5,3	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,9	8
Torakoskopi i l.a.	0,0	0,0	0,4	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1	1
Torakoskopi i u.a.	0,0	1,4	4,8	0,0	0,7	0,5	0,0	1,5	14
Bronkomediastinoskopi	19,9	0,0	0,4	0,9	5,5	4,2	0,0	5,3	48
Mediastinoskopi	0,7	0,0	1,8	0,9	3,4	0,0	0,0	1,2	11
Endobronkial ultralyd m. biopsi l.a.	0,0	0,0	0,0	3,4	0,0	0,0	0,0	0,4	4
Endobronkial ultralyd m. biopsi u.a.	0,7	4,3	1,3	0,0	0,0	0,0	0,0	0,8	7
EUS m. biopsi	0,0	0,0	0,4	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1	1
UL-vejledt binyrebiopsi	2,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,3	3
UL-vejledt leverbiopsi	3,3	4,3	0,4	0,0	2,1	4,2	0,0	2,2	20
Andre biopsier	3,3	0,0	3,9	1,7	5,5	2,6	0,0	3,2	29
Andre undersøgelser	0,7	0,0	1,8	0,9	1,4	0,5	0,0	1,0	9

	Midtjylland						Midtjylland Total	
	Herning	Holstebro	Randers	Silkeborg	Skive	Århus	Relativ andel	Antal
Diagnosen fundet ved:								
Antal anmeldte	3	170	120	57	127	201	100	678
Uoplyst	0,0	16,5	33,3	8,8	12,6	19,4	18,9	128
CT-skanning Thorax + øvre abdomen	33,3	4,7	3,3	59,6	8,7	1,0	8,8	60
CT-skanning af abdomen	0,0	0,0	0,0	0,0	0,8	0,0	0,1	1
CT-skanning af binyrer	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0
CT-skanning af cerebrum	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0
CT-skanning af thorax + PET	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0
MR-skanning	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0
UL-skanning af øvre abdomen	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0
PET-skanning	0,0	0,6	0,0	0,0	0,8	0,0	0,3	2
Biopsi fra perifer lymfeglandel	0,0	1,8	0,0	1,8	0,8	2,0	1,3	9
Pleuracentese = thorakocentese	0,0	1,2	4,2	3,5	4,7	2,5	2,9	20
Pleurabiopsi	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0
Ekspektorat us. for tumorceller	0,0	0,0	0,8	0,0	0,0	0,0	0,1	1
TTNAB UL-vejledt	66,7	3,5	10,8	0,0	4,7	4,5	5,3	36
TTNAB CT-vejledt	0,0	32,9	5,8	0,0	30,7	1,0	15,3	104
TTNAB i gennemlysning	0,0	0,6	10,8	15,8	0,0	33,3	13,3	90
Expl. torakotomi	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	1,0	0,3	2
Flex. bronkoskopi u. TBNAB i l.a.	0,0	16,5	5,0	8,8	9,4	4,0	8,7	59
Flex. bronkoskopi m. TBNAB i l.a.	0,0	6,5	0,0	0,0	3,9	4,5	3,7	25
Flex. bronkoskopi u. TBNAB i u.a.	0,0	1,2	0,8	0,0	1,6	2,5	1,5	10
Flex. bronkoskopi m. TBNAB i u.a.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	1,0	0,3	2
Bronkoskopi m. stift skop + biopsi	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0
Torakoskopi i l.a.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,8	0,5	0,3	2
Torakoskopi i u.a.	0,0	2,9	1,7	0,0	0,0	2,0	1,6	11
Bronkomediastinoskopi	0,0	2,4	15,0	0,0	6,3	7,0	6,5	44
Mediastinoskopi	0,0	0,6	0,0	0,0	0,8	0,5	0,4	3
Endobronkial ultralyd m. biopsi l.a.	0,0	0,0	0,0	0,0	1,6	0,0	0,3	2
Endobronkial ultralyd m. biopsi u.a.	0,0	0,0	0,0	0,0	1,6	0,0	0,3	2
EUS m. biopsi	0,0	1,2	0,0	0,0	0,0	2,0	0,9	6
UL-vejledt binyrebiopsi	0,0	0,0	0,0	0,0	0,8	0,0	0,1	1
UL-vejledt leverbiopsi	0,0	1,8	5,0	1,8	0,8	4,0	2,8	19
Andre biopsier	0,0	2,9	2,5	0,0	7,9	7,0	4,7	32
Andre undersøgelser	0,0	2,4	0,8	0,0	0,8	0,5	1,0	7

	Nordjylland		Nordjylland Total	
	Hjørring	Aalborg	Relativ andel	Antal
Diagnosen fundet ved:				
Antal anmeldte	30	227	100	257
Uoplyst	6,7	12,8	12,1	31
CT-skanning Thorax + øvre abdomen	16,7	3,1	4,7	12
CT-skanning af abdomen	0,0	0,0	0,0	0
CT-skanning af binyrer	0,0	0,0	0,0	0
CT-skanning af cerebrum	0,0	0,0	0,0	0
CT-skanning af thorax + PET	0,0	0,0	0,0	0
MR-skanning	0,0	0,4	0,4	1
UL-skanning af øvre abdomen	0,0	0,0	0,0	0
PET-skanning	0,0	1,3	1,2	3
Biopsi fra perifer lymfeglandel	0,0	1,8	1,6	4
Pleuracentese = thorakocentese	20,0	6,2	7,8	20
Pleurabiopsi	0,0	0,4	0,4	1
Ekspektorat us. for tumorceller	0,0	0,0	0,0	0
TTNAB UL-vejledt	0,0	6,6	5,8	15
TTNAB CT-vejledt	10,0	8,4	8,6	22
TTNAB i gennemlysning	0,0	1,3	1,2	3
Expl. torakotomi	0,0	0,0	0,0	0
Flex. bronkoskopi u. TBNAB i l.a.	26,7	13,2	14,8	38
Flex. bronkoskopi m. TBNAB i l.a.	0,0	9,3	8,2	21
Flex. bronkoskopi u. TBNAB i u.a.	3,3	2,6	2,7	7
Flex. bronkoskopi m. TBNAB i u.a.	0,0	1,3	1,2	3
Bronkoskopi m. stift skop + biopsi	0,0	0,0	0,0	0
Torakoskopi i l.a.	0,0	0,0	0,0	0
Torakoskopi i u.a.	0,0	0,4	0,4	1
Bronkomediastinoskopi	0,0	17,2	15,2	39
Mediastinoskopi	0,0	0,4	0,4	1
Endobronkial ultralyd m. biopsi l.a.	0,0	0,9	0,8	2
Endobronkial ultralyd m. biopsi u.a.	0,0	2,2	1,9	5
EUS m. biopsi	0,0	0,9	0,8	2
UL-vejledt binyrebiopsi	0,0	0,4	0,4	1
UL-vejledt leverbiopsi	6,7	1,8	2,3	6
Andre biopsier	6,7	4,0	4,3	11
Andre undersøgelser	3,3	3,1	3,1	8

De transtorakale og andre biopsier fra 6.3.1 Tabel
Udredningsmetoder - regioner

fordeler sig således:

6.3.6 Tabel Biopsier (% af antal udredte):

	Hovedstaden	Sjælland	Syddanmark	Midtjylland	Nordjylland	Uoplyst	Total
Pleurabiopsi	0,5	0,2	1,2	0,4	1,0	0,0	0,7
TTNABUL	0,8	13,2	3,5	7,2	9,2	0,0	5,6
TTNABCT	11,3	8,1	24,5	21,9	12,9	0,0	16,5
TTNABRTG	21,2	11,9	0,8	17,8	3,4	25,0	12,4
Andre biopsier	7,1	6,0	7,9	9,6	9,5	25,0	7,9
"UL" biopsier	19,3	13,8	9,5	11,4	10,2	25,0	13,5

6.4 Lungefunktion

De udredende afdelinger angiver at have foretaget
følgende typer af udredning af patienternes
lungefunktion, idet det skal bemærkes at forskelle i

afdelingernes registreringspraksis kan betinge store
forskelle i metodevalg:

6.4.1 Tabel Lungefunktionsundersøgelser (% af antal udredte i afdelingen):

Lungefunktionsundersøgelse					
Afdeling	Antal udredte	Spirometri	Diffusion	Regional LFU	VO2max
Bispebjerg	289	94,8	50,2	32,9	2,1
Hvidovre	20	95,0	0,0	0,0	0,0
Amager	22	86,4	4,5	4,5	0,0
Gentofte	402	82,8	0,5	6,2	0,0
Hillerød	205	82,9	0,5	1,5	0,0
Kalundborg	2	0,0	0,0	0,0	0,0
Roskilde	135	86,7	2,2	3,0	0,0
Holbæk	168	76,2	0,6	1,8	0,0
Slagelse	3	0,0	0,0	0,0	0,0
Næstved	208	42,8	1,9	2,4	0,0
Nykøbing F	3	66,7	0,0	0,0	0,0
Bornholm	30	33,3	0,0	0,0	0,0
Odense	228	0,0	0,4	1,3	0,0
Svendborg	117	88,0	0,0	0,0	0,0
Sønderborg	145	55,2	2,1	0,7	0,0
Aabenraa	1	0,0	0,0	0,0	0,0
Esbjerg, ØNH	151	13,2	0,0	0,0	0,0
Fredericia	70	51,4	0,0	1,4	0,0
Vejle	192	96,9	0,0	0,0	0,0
Holstebro	170	87,1	1,2	13,5	0,0
Herning	3	0,0	0,0	0,0	0,0
Silkeborg	57	80,7	0,0	7,0	0,0
Århus	201	74,6	2,0	7,0	0,5
Randers	120	84,2	0,8	2,5	0,0
Skive	127	78,0	3,9	3,9	0,0
Aalborg	227	55,9	0,0	0,9	0,0
Hjørring	30	13,3	0,0	0,0	0,0
Total	3.326	68,0	5,2	5,8	0,2

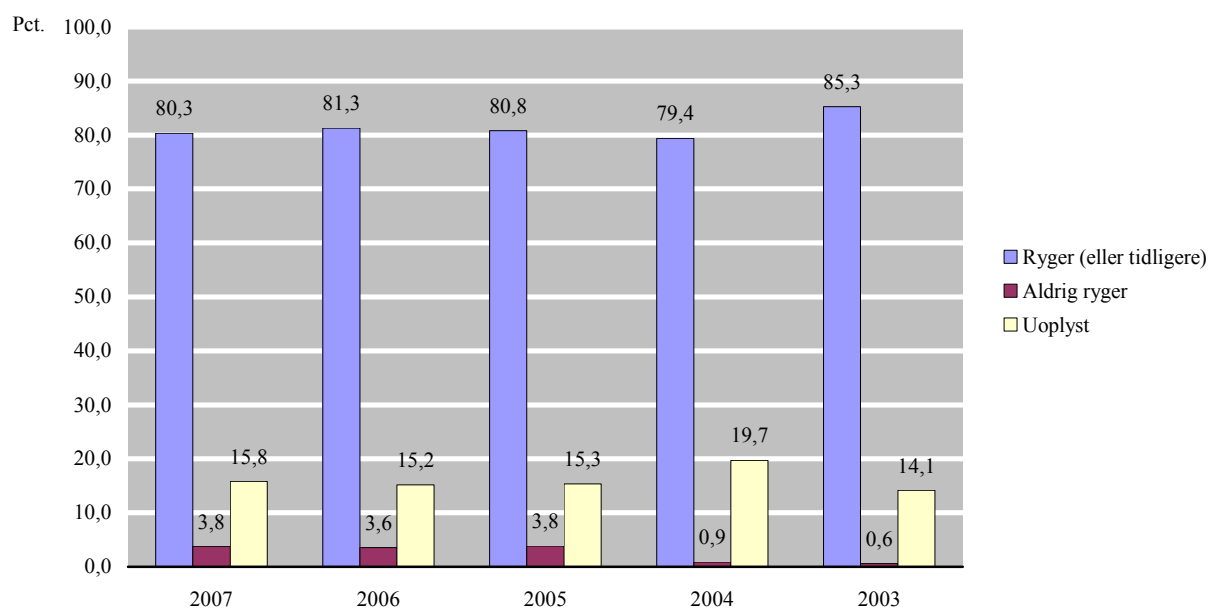
6.4.2 Tabel Lungefunktion hos henviste til kirurgi og onkologi

			Median (FEV1)					Total	
Bopælsregion	Antal udredninger Total	Antal udredninger med udfyldt FEV1	Alle	Kirurgisk beh.	Onkologisk beh.	Ej henvist til beh.	Uoplyst	Min	Max
Hovedstaden	949	826	1,6	2,0	1,6	1,2	-	0,3	4,0
Sjælland	530	378	1,6	2,0	1,6	1,4	-	0,3	6,8
Syddanmark	824	649	1,7	1,9	1,7	1,6	-	0,1	4,4
Midtjylland	720	637	1,8	2,1	1,7	1,5	-	0,4	5,0
Nordjylland	295	211	1,7	1,8	1,8	1,4	-	0,1	3,9
Uoplyst	8	6	2,0	2,1	1,6	-	2,3	0,3	2,3
Total	3.326	2.707	1,7	2,0	1,7	1,4	2,3	0,1	6,8

6.5 Rygning

Blandt de indberettede i perioden 2003, 2004, 2005, 2006 og 2007 fordelte patienterne, hvad rygeanamnese angår, således:

6.5.1 Fig. Rygestatus

Tobaksforbrug

De udredende afdelinger angiver tobaksforbruget (pakkeår) for deres indberettede patienter i 2006

således (med. = mediant forbrug; Gns. = gennemsnitligt forbrug):

6.5.2 Tabel Tobaksforbrug

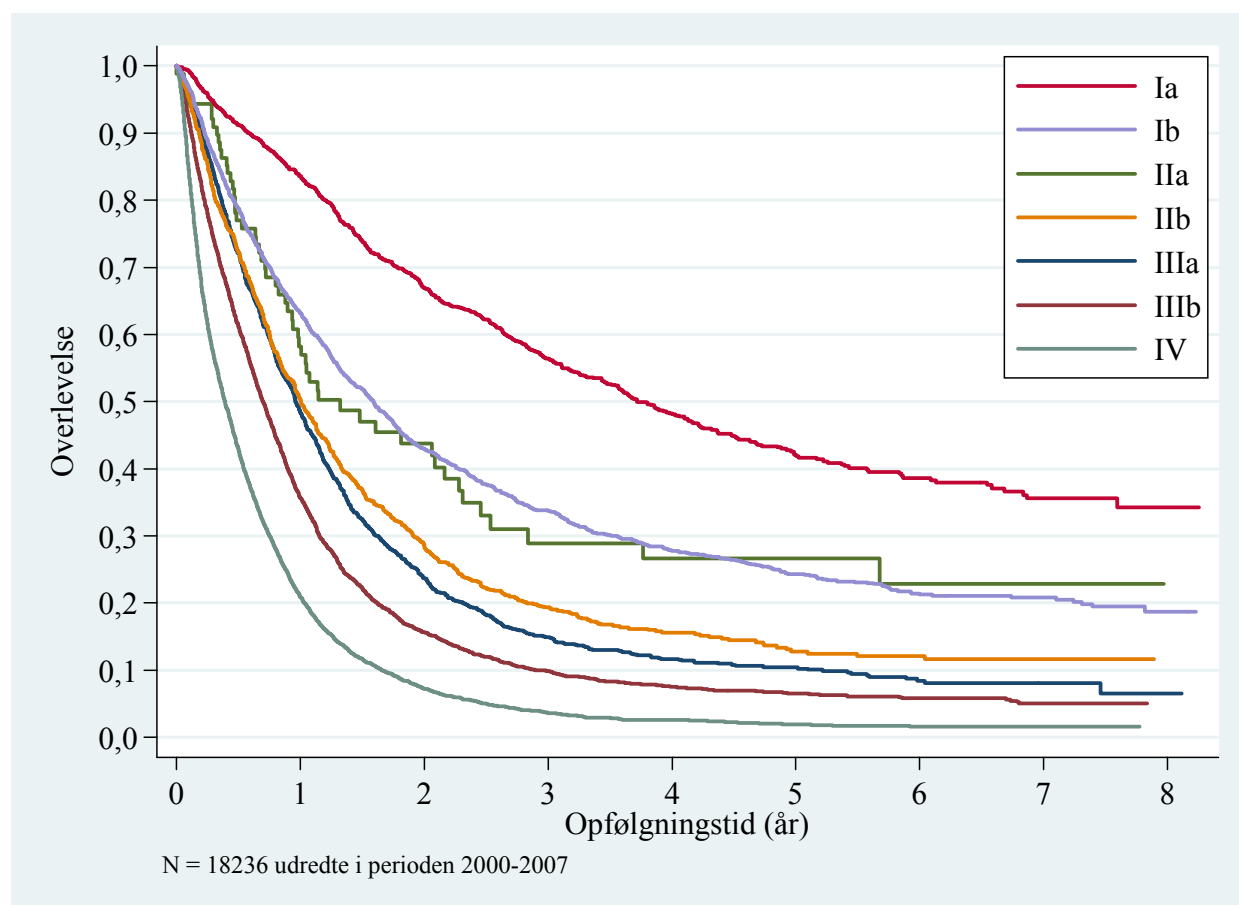
Antal udredte, som har besvaret spørgsmål vedrørende rygning, 2007					
Afdeling	N	mean	median	min	max
Bispebjerg	260	39	40	0	100
Hvidovre	20	55	50	30	100
Amager	13	40	40	0	80
Gentofte	365	40	40	0	120
Hillerød	188	39	40	0	100
Roskilde	118	40	40	0	100
Holbæk	130	41	40	2	123
Slagelse	1	50	50	50	50
Næstved	115	45	45	14	100
Nykøbing F	3	42	50	27	50
Bornholm	27	39	45	0	80
Odense	203	40	38	0	135
Svendborg	112	35	40	0	109
Sønderborg	79	40	40	0	80
Esbjerg, ØNH	130	39	40	0	180
Fredericia	56	37	34	0	90
Vejle	192	41	40	0	160
Holstebro	153	37	40	0	120
Herning	1	40	40	40	40
Silkeborg	56	41	33	10	99
Århus	181	37	34	0	125
Randers	109	40	40	0	120
Skive	105	35	30	0	100
Aalborg	169	35	35	0	120
Hjørring	13	38	45	0	54
Total	2.799	39	40	0	180

6.6 Klinisk TNM (cTNM)

På i alt 2892 patienter indberettet til registeret i 2007 findes registreret et validt klinisk sygdomsstadium (cTNM). Ser man på 2000-2007

populationen, hvor der foreligger valid stadiangivelse på i alt 18 236 patienter, ser overlevelseskurven således ud:

6.6.1 Fig. Overlevelse - cTNM

Stadiefordelingen i absolutte tal:

6.6.2 Tabel cTNM stadietfordeling

Udredningsår	Total	0	Ia	Ib	IIa	IIb	IIIa	IIIb	IV	Uoplyst
2000	1.369	9	143	277	9	96	116	294	393	32
2001	1.978	14	148	292	10	140	195	434	678	67
2002	2.061	7	135	273	11	146	194	405	772	118
2003	2.512	3	173	308	10	152	198	503	1.046	119
2004	2.724	4	179	364	9	151	229	514	1.224	50
2005	2.843	6	188	309	11	136	218	468	1.190	317
2006	2.995	4	168	291	8	128	195	493	1.327	381
2007	3.326	1	213	291	20	124	218	525	1.501	433
Total	19.808	48	1.347	2.405	88	1.073	1.563	3.636	8.131	1.517

Og i procent:

6.6.3 Tabel cTNM stadie fordeling i %

	Stadie i % af totalt antal udredte									
Udredningsår	Total	0	Ia	Ib	IIa	IIb	IIIa	IIIb	IV	Uoplyst
2000	1.369	0,7	10,4	20,2	0,7	7,0	8,5	21,5	28,7	2,3
2001	1.978	0,7	7,5	14,8	0,5	7,1	9,9	21,9	34,3	3,4
2002	2.061	0,3	6,6	13,2	0,5	7,1	9,4	19,7	37,5	5,7
2003	2.512	0,1	6,9	12,3	0,4	6,1	7,9	20,0	41,6	4,7
2004	2.724	0,1	6,6	13,4	0,3	5,5	8,4	18,9	44,9	1,8
2005	2.843	0,2	6,6	10,9	0,4	4,8	7,7	16,5	41,9	11,2
2006	2.995	0,1	5,6	9,7	0,3	4,3	6,5	16,5	44,3	12,7
2007	3.326	0,0	6,4	8,7	0,6	3,7	6,6	15,8	45,1	13,0
Total	19.808	0,2	6,8	12,1	0,4	5,4	7,9	18,4	41,0	7,7

Overlevelsesserterne i % for populationerne indberettet i

2006, 2005, 2004, 2003, 2002, 2001 og 2000 fremgår af følgende:

6.6.4 Tabel cTNM overlevelse

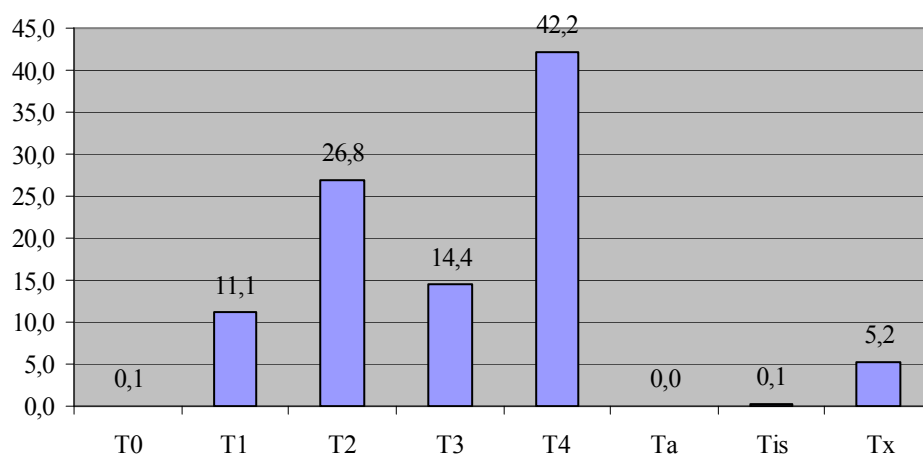
	Observeret 1 års overlevelse i % af antal udredte						
Sygdomsstadier	2006	2005	2004	2003	2002	2001	2000
0	75,0	66,7	100,0	66,7	71,4	92,9	77,8
Ia	85,7	84,6	80,4	82,1	84,4	82,4	82,5
Ib	69,1	67,6	59,6	57,1	59,3	59,6	57,4
IIa	87,5	63,6	33,3	50,0	81,8	50,0	44,4
IIb	57,8	54,4	45,7	48,7	47,9	50,0	36,5
IIIa	55,4	46,3	48,9	44,9	46,4	47,2	38,8
IIIb	34,5	39,1	34,4	33,2	37,5	33,4	28,6
IV	22,0	19,7	20,8	20,0	22,0	19,3	17,3
Uoplyst	32,8	32,2	48,0	42,9	51,7	52,2	46,9
Total	37,5	37,8	36,9	36,4	40,4	39,8	39,1

	Observeret 2 års overlevelse i % af antal udredte					
Sygdomsstadier	2005	2004	2003	2002	2001	2000
0	50,0	100,0	66,7	71,4	78,6	77,8
Ia	68,1	63,7	65,9	63,7	63,5	68,5
Ib	47,6	37,1	38,3	41,0	40,1	38,6
IIa	36,4	11,1	40,0	72,7	40,0	44,4
IIb	36,0	23,8	24,3	22,6	30,7	18,8
IIIa	26,1	23,1	20,7	24,2	23,6	15,5
IIIb	14,1	15,8	14,1	16,3	16,4	12,2
IV	6,7	7,7	5,4	7,5	5,3	5,6
Uoplyst	16,4	32,0	25,2	39,0	35,8	37,5
Total	20,6	19,6	18,8	22,4	22,5	23,5

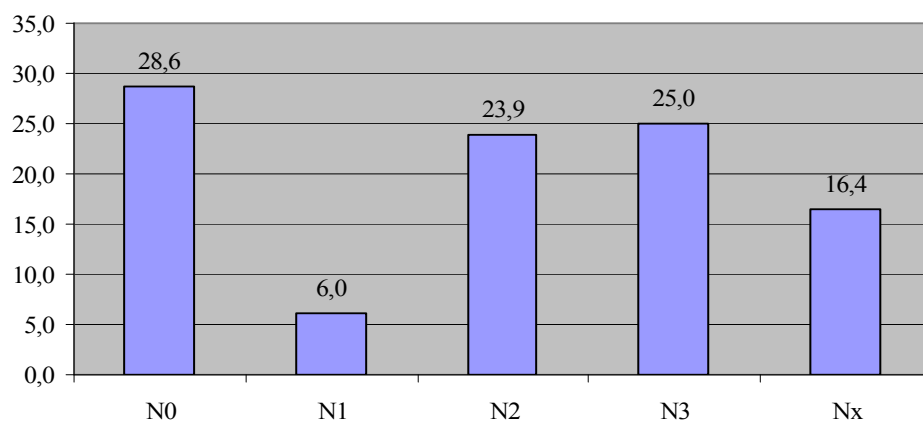
	Observeret 5 års overlevelse i % af antal udredte		
Sygdomsstadier	2002	2001	2000
0	71,4	71,4	77,8
Ia	40,7	38,5	42,0
Ib	22,7	22,6	23,8
IIa	63,6	10,0	11,1
IIb	11,6	11,4	7,3
IIIa	13,4	9,7	6,0
IIIb	6,4	6,9	6,5
IV	2,3	1,6	1,3
Uoplyst	17,8	16,4	21,9
Total	11,5	11,2	13,1

Den samlede c T, N og M klassifikation efter alle undersøgelser udført på de udredende afdelinger fordeler i % i 2007 på landsplan sig således:

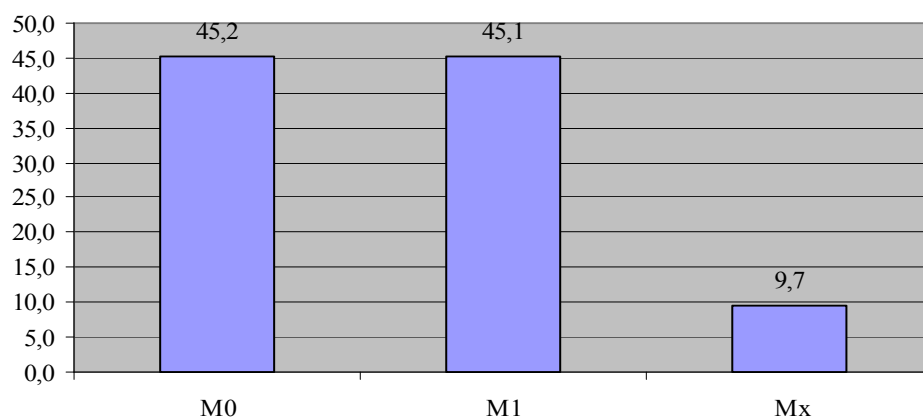
6.6.5 Fig. T fordeling

6.6.6 Fig. N fordeling

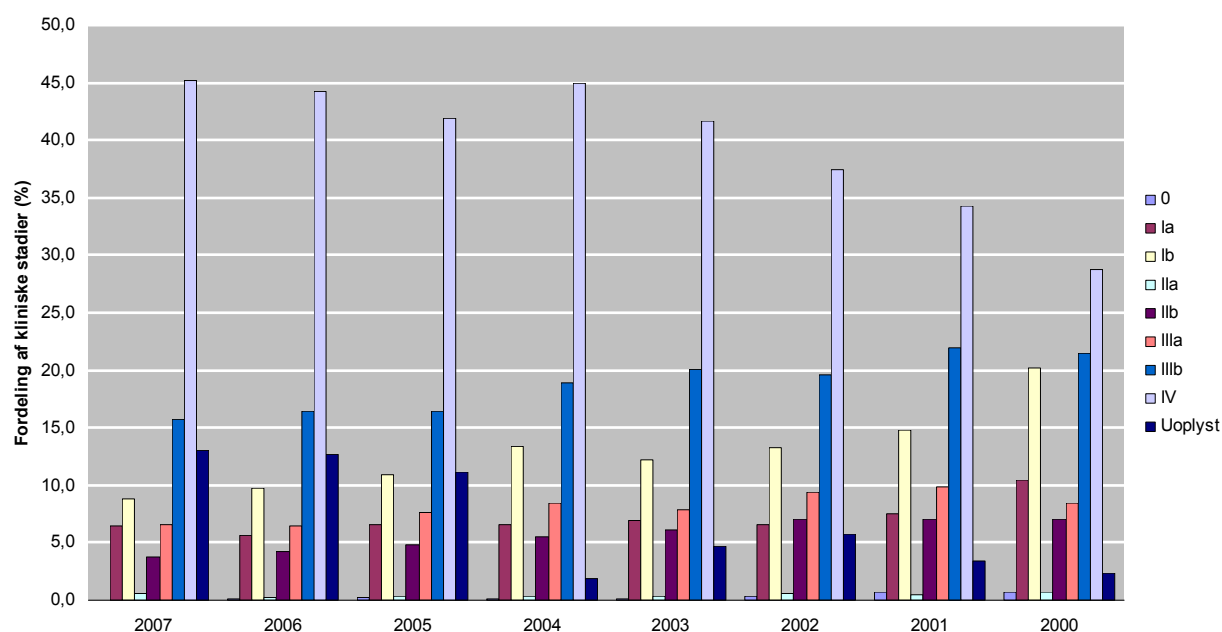
6.6.7 Fig. M fordeling

Den kliniske stadietopdeling i 2007 (n=3326), 2006 (n=2995), 2005 (n=2843), 2004 (n=2724), 2003

(n=2512), 2002 (n=2061), 2001 (n=1978) og 2000 (n=1369) på landsplan fordeler sig i % således:

6.6.8 Fig. Udvikling cTNM 2000 - 2007

cTNM fordelt på regioner 2007:

6.6.9 Tabel cTNM Stadiefordeling – regioner

Region	Total	Stadie i % af totalt antal udredte								
		0	Ia	Ib	IIa	IIb	IIIa	IIIb	IV	Uoplyst
Hovedstaden	949	0,0	5,3	6,5	0,5	3,3	5,6	18,8	50,8	9,3
Sjælland	530	0,0	4,2	7,0	0,2	4,3	7,5	15,5	47,9	13,4
Syddanmark	824	0,1	6,9	8,1	1,0	4,1	8,3	17,0	43,0	11,5
Midtjylland	720	0,0	10,3	15,1	0,6	3,9	5,8	11,5	38,6	14,2
Nordjylland	295	0,0	3,1	5,4	0,7	2,7	5,1	13,9	43,4	25,8
Uoplyst	8	0,0	12,5	0,0	0,0	0,0	0,0	12,5	62,5	12,5
Total	3.326	0,0	6,4	8,7	0,6	3,7	6,6	15,8	45,1	13,0

6.6.10 Tabel cTNM Stadiefordeling – afdelinger

	Stadie i % af totalt antal udredte									
Afdeling	Total	0	Ia	Ib	IIa	IIb	IIIa	IIIb	IV	Uoplyst
Bispebjerg	289	0,0	5,9	10,7	0,3	3,1	4,8	19,4	51,9	3,8
Hvidovre	20	0,0	5,0	0,0	0,0	0,0	0,0	5,0	75,0	15,0
Amager	22	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	18,2	77,3	4,5
Gentofte	402	0,0	8,5	5,7	0,2	3,2	4,5	19,7	47,0	11,2
Hillerød	205	0,0	1,5	3,9	1,5	3,4	9,3	19,0	49,3	12,2
Roskilde	135	0,0	3,0	8,1	0,0	1,5	5,2	18,5	41,5	22,2
Holbæk	168	0,0	5,4	7,7	0,0	3,0	9,5	10,1	50,6	13,7
Slagelse	3	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	33,3	66,7
Kalundborg	2	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	100,0	0,0
Næstved	208	0,0	1,9	6,3	0,5	7,7	7,7	18,3	51,9	5,8
Nykøbing F	3	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	33,3	0,0	0,0	66,7
Bornholm	30	0,0	6,7	0,0	0,0	6,7	6,7	6,7	53,3	20,0
Odense	228	0,0	7,5	10,5	0,0	3,1	8,3	18,9	50,4	1,3
Svendborg	117	0,0	1,7	6,0	0,0	4,3	16,2	23,1	37,6	11,1
Sønderborg	145	0,0	6,2	8,3	0,0	3,4	3,4	17,9	40,0	20,7
Aabenraa	1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	100,0	0,0	0,0
Esbjerg. ØNH	151	0,0	7,9	9,9	4,0	3,3	7,9	11,3	35,1	20,5
Fredericia	70	1,4	8,6	5,7	1,4	10,0	10,0	12,9	34,3	15,7
Vejle	192	0,0	12,5	4,7	0,5	4,7	5,7	14,6	49,0	8,3
Holstebro	170	0,0	10,0	19,4	0,6	4,1	4,1	12,4	35,9	13,5
Silkeborg	57	0,0	5,3	8,8	0,0	3,5	1,8	12,3	35,1	33,3
Herning	3	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	66,7	33,3
Århus	201	0,0	9,5	18,9	0,5	5,5	6,0	10,0	37,8	11,9
Randers	120	0,0	10,8	15,0	0,0	0,8	9,2	9,2	45,8	9,2
Skive	127	0,0	9,4	11,8	1,6	4,7	6,3	11,0	37,8	17,3
Aalborg	227	0,0	1,8	5,3	0,9	2,2	5,7	16,7	40,5	26,9
Hjørring	30	0,0	3,3	0,0	0,0	0,0	0,0	6,7	63,3	26,7
Total	3.326	0,0	6,4	8,7	0,6	3,7	6,6	15,8	45,1	13,0

6.7 ECOG Performansstatus

De udredende afdelinger registrerer patienterne ECOG Performans-status, og denne fordeles sig fordelt i % på regioner som det fremgår af følgende tabel, hvor:

0: Fuldt aktiv, ingen indskrænkninger

1: Begrænset i fysisk krævende aktiviteter, men oppegående.

2: Oppegående og kan klare sig selv. Oppe og aktiv >50 % af dagtiden

3: I stand til at udføre den nødvendige selvpleje, hvile i seng eller stol >50 % af dagtiden

4: Behov for døgn dækkende pleje, kan intet klare

5: Død

6: Ikke oplyst

6.7.1 Tabel ECOG Performansstatus – regioner

		Performancestatus i % af totalt antal udredte						
Region	Total	0	1	2	3	4	5	6
Hovedstaden	949	22,1	21,0	33,4	13,8	2,4	1,5	5,8
Sjælland	530	28,7	34,2	17,9	8,1	5,1	2,8	3,2
Syddanmark	824	25,2	28,6	19,3	14,3	5,9	1,5	5,1
Midtjylland	720	42,6	33,5	10,3	7,2	3,5	1,0	1,9
Nordjylland	295	24,1	34,6	16,9	7,1	6,8	3,1	7,5
Uoplyst	8	37,5	12,5	37,5	12,5	0,0	0,0	0,0
Total	3.326	28,6	28,9	21,0	11,0	4,3	1,7	4,5

og fordelt i % på afdelinger som det fremgår af følgende tabel:

6.7.2 Tabel ECOG Performansstatus – afdelinger

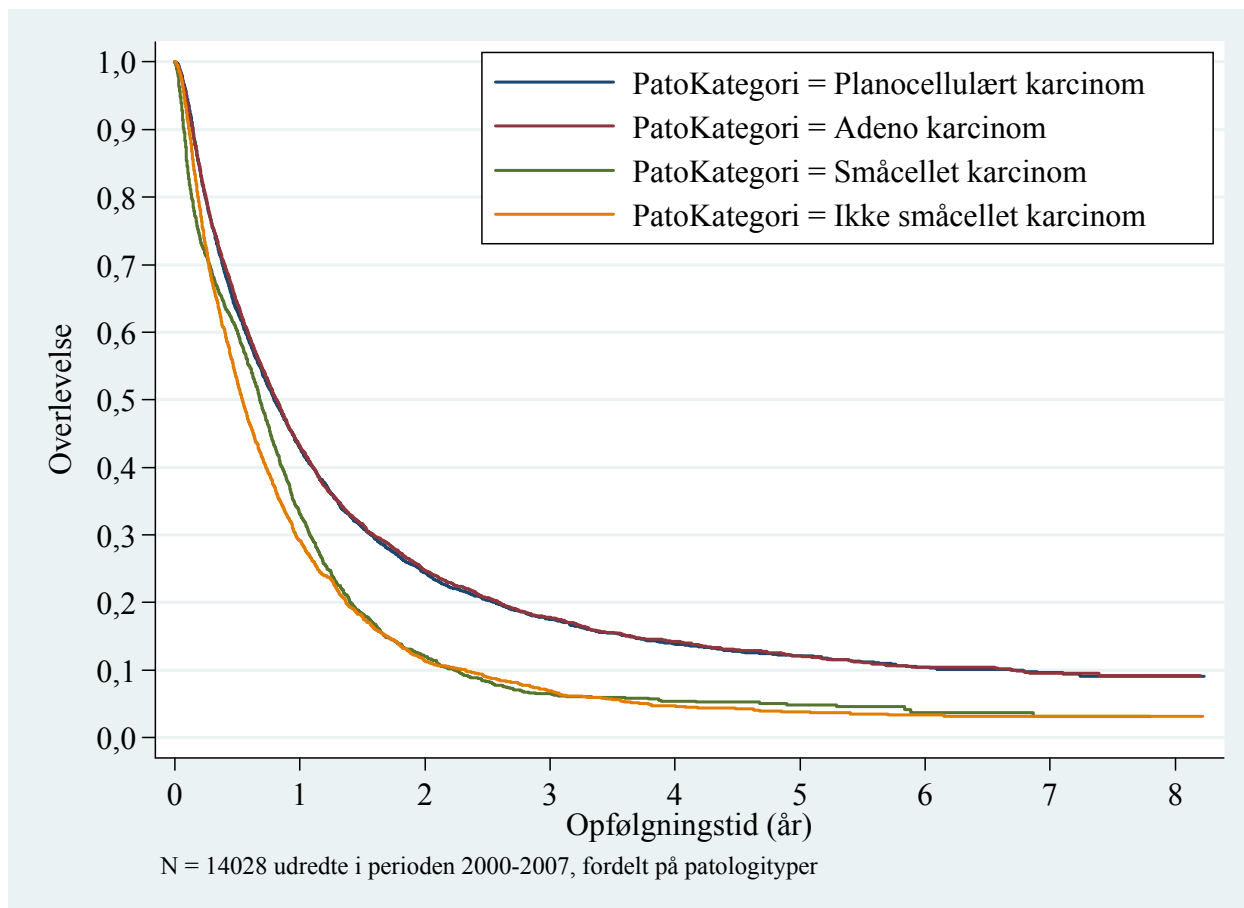
		Performancestatus i % af totalt antal udredte						
Afdeling	Total	0	1	2	3	4	5	6
Bispebjerg	289	2,1	10,0	64,0	22,1	1,4	0,3	0,0
Hvidovre	20	0,0	10,0	40,0	35,0	15,0	0,0	0,0
Amager	22	0,0	31,8	31,8	13,6	4,5	9,1	9,1
Gentofte	402	34,8	24,6	17,7	10,2	3,0	2,5	7,2
Hillerød	205	25,9	29,3	22,4	8,3	1,5	0,5	12,2
Roskilde	135	22,2	44,4	23,7	5,9	1,5	0,7	1,5
Holbæk	168	19,0	28,0	20,8	14,3	6,5	4,8	6,5
Slagelse	3	33,3	0,0	0,0	33,3	0,0	33,3	0,0
Kalundborg	2	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	100,0
Næstved	208	38,9	34,6	12,0	4,3	6,7	2,4	1,0
Nykøbing F	3	33,3	33,3	33,3	0,0	0,0	0,0	0,0
Bornholm	30	63,3	16,7	16,7	3,3	0,0	0,0	0,0
Odense	228	31,6	24,1	19,3	13,2	3,9	4,8	3,1
Svendborg	117	19,7	41,9	13,7	10,3	6,0	0,0	8,5
Sønderborg	145	15,9	31,0	24,8	15,9	9,0	0,7	2,8
Aabenraa	1	0,0	0,0	0,0	100,0	0,0	0,0	0,0
Esbjerg	151	15,2	30,5	18,5	21,9	9,9	0,0	4,0
Fredericia	70	24,3	22,9	18,6	7,1	4,3	0,0	22,9
Vejle	192	45,8	24,0	18,2	11,5	0,5	0,0	0,0
Holstebro	170	35,3	38,8	11,2	7,6	5,9	0,0	1,2
Silkeborg	57	33,3	35,1	19,3	8,8	3,5	0,0	0,0
Herning	3	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	100,0	0,0
Århus	201	44,8	34,8	9,0	6,0	3,0	1,0	1,5
Randers	120	55,8	32,5	4,2	2,5	1,7	1,7	1,7
Skive	127	34,6	32,3	10,2	8,7	8,7	0,0	5,5
Aalborg	227	25,6	33,5	18,1	8,4	4,4	3,1	7,0
Hjørring	30	13,3	30,0	13,3	6,7	16,7	6,7	13,3
Total	3.326	28,6	28,9	21,0	11,0	4,3	1,7	4,5

6.8 Patologi

Der henvises til kommentaren i beretningen fra DLCR og det indledende metodeafsnit, hvori der gøres opmærksom på dels at 2007 er det første år med data fra Patobanken og dels at der er manglende data fra sidste del af 2007 grundet manglende leverancer fra Patobanken. Næste projekt for DLCR er valideringen af de patienter, hvor der tilsyneladende er uoverensstemmelsen mellem resultatet af DLCR's algoritme til "oversættelse" af

Patobankdata og klinikernes opfattelse af patologidiagnosen. På nuværende tidspunkt har DLCR "kun" valideret på systemniveau og overordnet fordelingsniveau. Nærmere om dette i næste årsrapport og DLCR's nyhedsbreve. Ser man på 2000-2007 populationen, hvor der foreligger celletype på i alt 14 028 patienter, ser overlevelseskurven således ud:

6.8.1 Tabel Overlevelse Patologityper Kaplan Meier:

Overlevelsesseraterne i % for populationerne
indberettet i perioden 2000 - 2007 fremgår af

følgende fordelt på observationsperiode:

6.8.2 Tabel Overlevelse Patologityper - observeret:

	Observeret 1 års overlevelse i % af antal udredte							
Patologityper	2006	2005	2004	2003	2002	2001	2000	Total
Planocellulært karcinom	43,2	43,2	40,8	41,3	43,5	44,1	43,2	42,7
Adeno karcinom	45,4	44,9	42,5	40,9	43,5	40,4	33,5	42,3
Storcellet karcinom	32,7	28,6	32,2	37,4	40,4	35,6	23,4	33,6
Småcellet karcinom	36,7	33,5	33,3	27,4	24,4	26,9	33,7	31,9
Adenosquamøst karcinom	23,5	45,5	50,0	100,0	-	100,0	100,0	42,1
Specifik anden malign tumor	50,0	50,0	42,9	43,3	55,9	54,5	59,4	52,6
Uspecifik malign tumor	28,1	30,8	26,5	55,0	100,0	87,5	80,0	31,8
Sarcomatoidt karcinom	28,6	42,9	16,7	0,0	-	100,0	-	31,0
Spytkirtel tumor	66,7	60,0	66,7	-	-	-	-	63,6
Karcinoid tumor	68,4	90,5	78,9	100,0	-	100,0	-	82,6
Ikke småcellet karcinom	27,1	32,5	27,9	22,9	33,3	32,3	31,7	29,0
Bronkioalveolært karcinom	40,0	56,3	56,5	75,0	-	-	100,0	55,0
Combined small cell carcinoma	30,0	47,6	26,9	37,0	56,5	47,1	43,5	41,4
Blandingstumor	71,2	76,7	74,5	100,0	100,0	-	-	74,9
Mesotheliom	54,5	55,6	0,0	50,0	-	-	-	48,0
Uoplyst	23,2	18,1	29,5	24,1	34,4	38,8	47,9	28,7
Total	37,5	37,8	36,9	36,4	40,4	39,8	39,1	38,1

	Observeret 2 års overlevelse i % af antal udredte						
Patologityper	2005	2004	2003	2002	2001	2000	Total
Planocellulært karcinom	24,0	22,3	22,2	25,9	24,4	24,5	23,7
Adeno karcinom	26,7	24,0	20,7	23,0	24,3	21,2	23,4
Storcellet karcinom	18,4	18,9	20,0	22,8	17,8	12,5	18,9
Småcellet karcinom	11,1	13,3	10,9	8,9	7,5	8,8	10,5
Adenosquamøst karcinom	45,5	50,0	100,0	-	100,0	100,0	57,1
Specifik anden malign tumor	25,0	32,1	25,0	38,2	33,7	37,7	33,5
Uspecifik malign tumor	13,7	10,8	35,0	72,7	87,5	80,0	16,8
Sarcomatoidt karcinom	28,6	16,7	0,0	-	100,0	-	26,7
Spytkirtel tumor	60,0	33,3	-	-	-	-	50,0
Karcinoid tumor	81,0	73,7	100,0	-	100,0	-	82,0
Ikke småcellet karcinom	11,6	10,2	7,9	14,1	12,2	17,3	11,3
Bronkioalveolært karcinom	56,3	47,8	50,0	-	-	100,0	53,3
Combined small cell carcinoma	23,8	15,4	25,9	34,8	26,5	30,4	26,0
Blandingstumor	56,7	57,4	66,7	50,0	-	-	57,1
Mesotheliom	22,2	0,0	50,0	-	-	-	21,4
Uoplyst	10,9	16,8	14,9	22,8	28,3	41,1	20,7
Total	20,6	19,6	18,8	22,4	22,5	23,5	20,9

	Observeret 5 års overlevelse i % af antal udredte			
Patologityper	2002	2001	2000	Total
Planocellulært karcinom	13,2	12,5	11,2	12,4
Adeno karcinom	11,3	10,5	12,6	11,3
Storcellet karcinom	9,6	10,0	9,4	9,7
Småcellet karcinom	4,8	1,6	4,4	3,6
Adenosquamøst karcinom	-	50,0	100,0	66,7
Specifik anden malign tumor	26,5	28,7	21,7	26,1
Uspecifik malign tumor	18,2	12,5	40,0	20,8
Sarcomatoidt karcinom	-	0,0	-	0,0
Karcinoid tumor	-	100,0	-	100,0
Ikke småcellet karcinom	5,1	3,9	5,8	4,8
Bronkioalveolært karcinom	-	-	0,0	0,0
Combined small cell carcinoma	17,4	8,8	13,0	12,5
Blandingstumor	50,0	-	-	50,0
Uoplyst	15,2	16,1	29,4	18,9
Total	11,5	11,2	13,1	11,8

Patologityperne fordeler sig i % totalt og på køn i populationen 2000 – 2007 således:

6.8.3 Tabel Patologityper per år - totalt:

	2007	2006	2005	2004	2003	2002	2001	2000	Total
Antal udredte:	3.326	2.995	2.843	2.724	2.512	2.061	1.978	1.369	19.808
Patologityper i % af antal udredte:									
Planocellulært karcinom	18,9	22,2	20,1	21,2	23,4	21,7	24,7	27,4	21,9
Adeno karcinom	21,3	25,9	27,4	26,4	36,0	36,1	27,9	27,9	28,1
Storcellet karcinom	3,8	3,7	3,4	3,3	4,6	5,5	4,6	4,7	4,1
Småcellet karcinom	10,3	10,9	11,4	11,9	7,0	8,2	9,4	13,2	10,2
Adenosquamøst karcinom	0,5	0,6	0,4	0,2	0,0	0,0	0,1	0,1	0,3
Specifik anden malign tumor	0,0	0,2	0,3	1,0	2,4	3,3	5,1	5,0	1,7
Uspecifik malign tumor	6,5	7,0	8,2	9,1	1,6	0,5	0,4	0,4	4,9
Sarcomatoidt karcinom	0,3	0,5	0,2	0,2	0,0	0,0	0,1	0,0	0,2
Spytkirtel tumor	0,1	0,1	0,2	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1
Karcinoid tumor	0,5	0,6	0,7	0,7	0,4	0,0	0,1	0,0	0,4
Ikke småcellet karcinom	6,8	9,2	10,3	14,1	14,1	11,4	11,6	7,6	10,6
Bronkioalveolært karcinom	0,5	0,5	0,6	0,8	0,2	0,0	0,0	0,1	0,4
Combined small cell carcinoma	0,9	0,7	0,7	1,0	1,1	1,1	1,7	1,7	1,0
Blandingstumor	2,6	2,0	2,1	1,7	0,1	0,1	0,0	0,0	1,3
Mesotheliom	0,3	0,4	0,3	0,1	0,1	0,0	0,0	0,0	0,2
Uoplyst	26,8	15,6	13,6	8,1	9,1	12,1	14,5	11,9	14,6
Total	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

6.8.4 Tabel Patologityper per år - kvinder:

	2007	2006	2005	2004	2003	2002	2001	2000	Total
Antal udredte:	1.601	1.369	1.259	1.238	1.113	902	860	562	8.904
Patologityper i % af antal udredte:									
Planocellulært karcinom	14,2	15,6	14,8	15,4	15,4	13,7	16,4	20,5	15,4
Adeno karcinom	25,0	29,1	32,4	32,2	42,5	42,2	33,3	31,0	32,8
Storcellet karcinom	3,8	3,8	3,4	2,3	4,9	6,2	4,7	4,4	4,1
Småcellet karcinom	10,7	11,2	11,9	12,8	6,7	9,4	9,1	14,2	10,7
Adenosquamøst karcinom	0,3	0,2	0,3	0,3	0,1	0,0	0,0	0,0	0,2
Specifik anden malign tumor	0,0	0,2	0,1	0,9	2,4	3,7	5,2	5,2	1,7
Uspecifik malign tumor	6,4	7,3	8,0	9,0	1,4	0,6	0,6	0,2	5,0
Sarcomatoidt karcinom	0,3	0,7	0,2	0,2	0,1	0,0	0,1	0,0	0,2
Spytkirtel tumor	0,0	0,2	0,2	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1
Karcinoid tumor	0,5	0,7	0,8	1,0	0,6	0,0	0,1	0,0	0,5
Ikke småcellet karcinom	7,2	9,6	11,4	13,9	14,6	11,3	11,3	10,0	11,0
Bronkioalveolært karcinom	0,6	0,4	0,8	0,8	0,3	0,0	0,0	0,2	0,4
Combined small cell carcinoma	0,9	0,7	0,6	1,1	1,2	1,1	1,9	1,4	1,0
Blandingstumor	2,4	2,4	2,5	1,8	0,1	0,2	0,0	0,0	1,4
Mesotheliom	0,1	0,1	0,1	0,2	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1
Uoplyst	27,5	17,7	12,4	7,9	9,6	11,5	17,4	13,0	15,4
Total	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

6.8.5 Tabel Patologityper per år - mænd:

	2007	2006	2005	2004	2003	2002	2001	2000	Total
Antal udredte:	1.725	1.626	1.584	1.486	1.399	1.159	1.118	807	10.904
Patologityper i % af antal udredte:									
Planocellulært karcinom	23,2	27,8	24,4	26,0	29,9	28,0	31,0	32,2	27,3
Adeno karcinom	18,0	23,1	23,4	21,5	30,8	31,2	23,8	25,8	24,2
Storcellet karcinom	3,9	3,6	3,5	4,1	4,3	5,0	4,5	4,8	4,1
Småcellet karcinom	9,8	10,7	11,0	11,1	7,1	7,2	9,7	12,5	9,9
Adenosquamøst karcinom	0,6	0,9	0,4	0,1	0,0	0,0	0,2	0,1	0,3
Specifik anden malign tumor	0,1	0,2	0,4	1,1	2,4	3,0	5,0	5,0	1,8
Uspecifik malign tumor	6,5	6,8	8,4	9,2	1,7	0,5	0,3	0,5	4,9
Sarcomatoidt karcinom	0,2	0,3	0,3	0,2	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1
Spytkirtel tumor	0,1	0,0	0,1	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1
Karcinoid tumor	0,4	0,6	0,7	0,5	0,1	0,0	0,0	0,0	0,3
Ikke småcellet karcinom	6,4	8,9	9,4	14,3	13,7	11,4	11,8	5,9	10,3
Bronkioalveolært karcinom	0,3	0,6	0,4	0,9	0,1	0,0	0,0	0,1	0,3
Combined small cell carcinoma	0,9	0,7	0,8	0,9	1,0	1,1	1,6	1,9	1,0
Blandingstumor	2,8	1,6	1,8	1,7	0,1	0,0	0,0	0,0	1,2
Mesotheliom	0,5	0,6	0,5	0,1	0,1	0,0	0,0	0,0	0,3
Uoplyst	26,2	13,8	14,5	8,2	8,6	12,6	12,2	11,2	13,9
Total	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

7.0 Kirurgiske afdelinger

7.1 Indledning

Patientmaterialet: Der har i 2007 været en stigning i antallet af resecerede patienter på ca. 10 % og totalt er der udført 672 resektioner. Det er ikke muligt pga. manglende opdatering af cancerregisteret at bestemme den eksakte incidens af lungecancer i DK, og der har ikke i de sidste år været udregnet resektionsrater. Dog har man i år vurderet, at der foreligger en næsten komplet inddatering af lungecancerpatienter og har derfor beregnet resektionsraten for landet som helhed til 15,1 %, dog med ganske betydelige regionale forskelle (11,4-23,7).

Ud fra fig. 7.6.1 ser det ud til, at der en stigning i antallet af patienter med lavere stadier, hvilket er ønskeligt, da disse oftere kan behandles med en lobektomi med bedre overlevelse til følge. Tabel 6.6.9 viser, at der regionalt er ganske betydelige forskelle på andelen af muligt operable patienter. Størst andel af disse findes i region Midtjylland med ca. 30 % mod 15 - 20 % i de andre regioner, hvilket kan være en del af forklaringen på den store forskel i resektionsrate.

Af tabel 7.5.3 fremgår det, at den eksplorative andel af indgreb er stadigt faldende og nu kun 7,4 % på landsbasis, hvilket kan tolkes som, at der foretages en betydelig bedre diagnostik af de enkelte patienter og hermed en bedre udvælgelse af egnede operationskandidater. Det ses også, at andelen af kile- og segmentresektioner er faldet gennem de sidste par år, hvilket formodentlig er forårsaget af interne diskussioner i kirurgigruppen af, hvad der anses for det foretrukne indgreb mht. radikalitet og stadietbestemmelse. Glædeligt er det også at se, at lobektomiraten er steget til over 70 % samtidigt med, at pneumonektomiraten er faldet til næsten 10 %. Audits har gennem de sidste år vist, at pneumonektomi er forbundet med betydeligere større morbiditet og mortalitet, men er selvfølgelig stadig et indgreb, der bør udføres når cancerens udbredelse kræver det.

VATS lobektomi er nu på flere afdelinger blevet et indgreb der rutinemæssigt foretages på små tumorer, og af tabel 7.5.8 ses, at 21,8 % af lobektomier foretages med denne teknik, som indtil videre må anses for ligeværdig med regelret torakotomi med hensyn til overlevelse.

Ventetid inden kirurgi fremgår af NIP-tallene i kap. 5. Det er glædeligt at se, at målet på 85 % nu er nået på landsbasis, og at det forventes, at der med de nye akutforløb vil ske en udjævning af de regionale forskelle.

Regionalt er der stor variation i logistikken omkring de invasive- og noninvasive præoperative procedurer, hvilket til dels ses i tabel 7.5.15. Trods dette viser tabellen også, at der foreligger en betydelig uensartet registrering, hvilket vil blive diskuteret internt i kirurgigruppen.

En kvalitetsparameter i udredningen er overensstemmelsen mellem cTNM og pTNM, hvor specielt N-stadie kan have stor betydning for den optimale behandlingsstrategi. Tabel 7.6.3 og 7.6.4 viser disse tal. Sammenlignet med 2006 ses en betydelig forbedring muligvis forårsaget af den øgede brug af PET-skanning og EBUS.

DLCR har nu fungeret i 8 år og tabel 7.7.1 viser overlevelsen efter kirurgi. For både 1, 2 og 5 årsoverlevelsen ses forbedringer gennem registerets funktionstid og både for 1- og 2-årsoverlevelsen er forbedringerne statistiske signifikante. 30-dages mortaliteten er også en af kvalitetsparametrene og af tabel 7.7.6 ses at den stadig ligger på et meget lavt niveau. Af fig. 7.8.1 ses at in-hospital mortaliteten kun er 2,8 %, hvilket er meget lavt.

Planocellulære tumorer er ofte mere centralt placerede, hvilket indirekte fremgår af tabel 7.9.6, hvor det ses, at denne tumortype i langt højere grad undergår pneumonektomi end de andre typer.

Hans K. Pilegaard
Overlæge
Formand for DKLCG

7.2 Kirurgiforløb

Afdelingerne har indberettet i alt 708 patienter med en operationsdato i 2007 til Dansk Lunge Cancer Register. Antal indberettede fra de enkelte afdelinger fremgår af følgende, hvoraf også

fremgår indberetninger fra de foregående år. Afdelingernes aktivitet varierer en del fra år til år. Dette er delvist betinget af ændrede optageområder, men også naturlige udsving i antal henviste patienter.

7.2.1 Tabel Indberetninger

Afdeling	2007	2006	2005	2004	2003	2002	2001	2000
Rigshospitalet	100	120	108	105	131	149	113	149
Gentofte	136	126	139	129	129	107	50	55
Odense	188	176	216	149	157	142	94	73
Vejle	0	0	0	29	29	32	36	40
Skejby	208	164	157	176	131	142	107	146
Viborg	0	0	0	6	25	23	0	0
Aalborg	76	70	58	62	53	63	72	61
Total	708	656	678	656	655	658	472	524

Der er i alt fra de opererende afdelinger i 2007 således indberettet 727 patienter i registeret med operationsdato i året. Heraf er 46 % kvinder og 54 %

mænd. På de enkelte afdelinger fordeler patienterne sig på køn i % i 2007 således:

7.2.2 Tabel Kønsfordeling

Afdeling	Kvinder (%)	Mænd (%)	Antal operationer
Rigshospitalet	59,0	41,0	100
Gentofte	41,9	58,1	136
Odense	51,1	48,9	188
Skejby	39,4	60,6	208
Aalborg	42,1	57,9	76
Total	46,0	54,0	708

De enkelte afdelinger har indberettet patienter fordelt på regioner og efter køn således, hvor kolonnen I alt % viser, hvor stor en andel regionen bidrager med ud af afdelingens samlede antal indberettede og fordelt på kvinder og mænd:

7.2.3 Tabel Afdelinger, regionsfordeling og køn

Afdeling	Bopæls-region	Total (%)	Kvinder (%)	Mænd (%)
Rigshospitalet	Hovedstaden	65,0	56,9	43,1
	Sjælland	29,0	65,5	34,5
	Syddanmark	1,0	100,0	0,0
	Grønland	4,0	25,0	75,0
	Uoplyst	1,0	100,0	0,0
		100,0	59,0	41,0
Gentofte	Hovedstaden	77,2	41,9	58,1
	Sjælland	21,3	41,4	58,6
	Uoplyst	1,5	50,0	50,0
		100,0	41,9	58,1
Odense	Sjælland	13,3	24,0	76,0
	Syddanmark	75,0	51,8	48,2
	Midtjylland	11,7	77,3	22,7
		100,0	51,1	48,9
Skejby	Midtjylland	94,7	40,1	59,9
	Nordjylland	5,3	27,3	72,7
		100,0	39,4	60,6
Aalborg	Midtjylland	1,3	0,0	100,0
	Nordjylland	98,7	42,7	57,3
		100,0	42,1	57,9

Patienternes alder fordeler sig således:

7.2.4 Tabel Alder og afdelinger

Afdeling	Antal operationer	Alder ved operation				
		Median	Nedre kvartil	Øvre kvartil	Min.	Maks.
Rigshospitalet	100	65	57,5	73,5	20	86
Gentofte	136	64	60	70,5	35	84
Odense	188	68	61	73	37	85
Skejby	208	67	60,5	73	16	89
Aalborg	76	66	60,5	71,5	39	82
Total	708	66	60	73	16	89

7.3 Udredning kirurgi

På patienter der henvises til kirurgisk behandling fra en afdeling, der ikke indberetter udredningsdata til DLCR, hvilket kunne være andre kirurgiske afdelinger eller almen medicinske afdelinger, skal den kirurgiske afdeling som en erstatning for den regulære indberetning af udredningsdata indberette en erstatningsudredning. Dette er en følge af DLCR's

nye forløbsregistrering, hvor indberetning af udredningsdata er starttidspunktet for alle forløb.

De kirurgiske afdelinger indberettede i 2007 erstatningsudredninger. Nærmere om disse udredninger i de kommende årsrapporter.

7.4 Ventetider

De af afdelingerne indberettede ventetider er nærmere beskrevet i kapitel 5. Patienterne er indlagt i følgende perioder gennemsnitligt og mediant:

7.4.1 Tabel Liggetider

Afdeling	Antal operationer	Liggetid efter operation (antal dage)			
		Median	Middelværdi	Min.	Maks.
Rigshospitalet	101	7	9,5	1	36
Gentofte	149	6	7,8	0	39
Odense	192	7	9,1	1	98
Skejby	208	6	7,2	0	50
Aalborg	77	7	10,1	0	69
Total	727	7	8,5	0	98

Postoperativ liggetid er tid fra operationsdato til udskrivelse. Populationerne der medregnes i de forskellige beregninger er forskellige, idet liggetid medregner alle, ventetiderne opgjort i kap. 5 medregner alle eksklusiv patienter der har modtaget neoadjuverende terapi og patienter der har forlænget ventetid (eget valg, eller af anden årsag).

Der er på afdelingerne forskellige holdninger til og traditioner for i hvor høj grad patienterne postoperativt overflyttes til en anden afdeling, typisk den henvisende. Af følgende tabel 7.4.2 fremgår, hvor mange % af de opererede afdelingerne overflytter til anden afdeling (ikke onkologisk):

7.4.2 Tabel Overflytninger

Afdeling	Antal operationer Total	Andel overflyttede (%)
Rigshospitalet	101	1,0
Gentofte	149	0,7
Odense	192	8,3
Skejby	208	36,1
Aalborg	77	15,6
Total	727	14,4

7.5 Operativ aktivitet

Afdelingerne har i perioden 2000 – 2007 indberettet følgende antal operationer (eksplorative, resektioner,

pneumonektomier - torakotomier og torakoskopier), ligeledes opdateret per 7. marts 2008.

7.5.1 Tabel Antal operationer

Afdeling	2007	2006	2005	2004	2003	2002	2001	2000
Rigshospitalet	101	120	108	105	133	150	114	149
Gentofte	149	126	145	133	133	107	50	55
Odense	192	178	216	149	159	143	94	73
Skejby	208	167	159	178	131	145	109	146
Aalborg	77	70	59	62	53	63	72	61
Vejle	0	0	0	29	30	32	36	40
Viborg	0	0	0	6	25	23	0	0
Total	727	661	687	662	664	663	475	524

I tabel 7.5.2 er anført de enkelte afdelingers antal resektioner i 2000 - 2007, d.v.s. antal operationer

minus de eksplorative indgreb lobektomier og

7.5.2 Tabel Antal resektioner

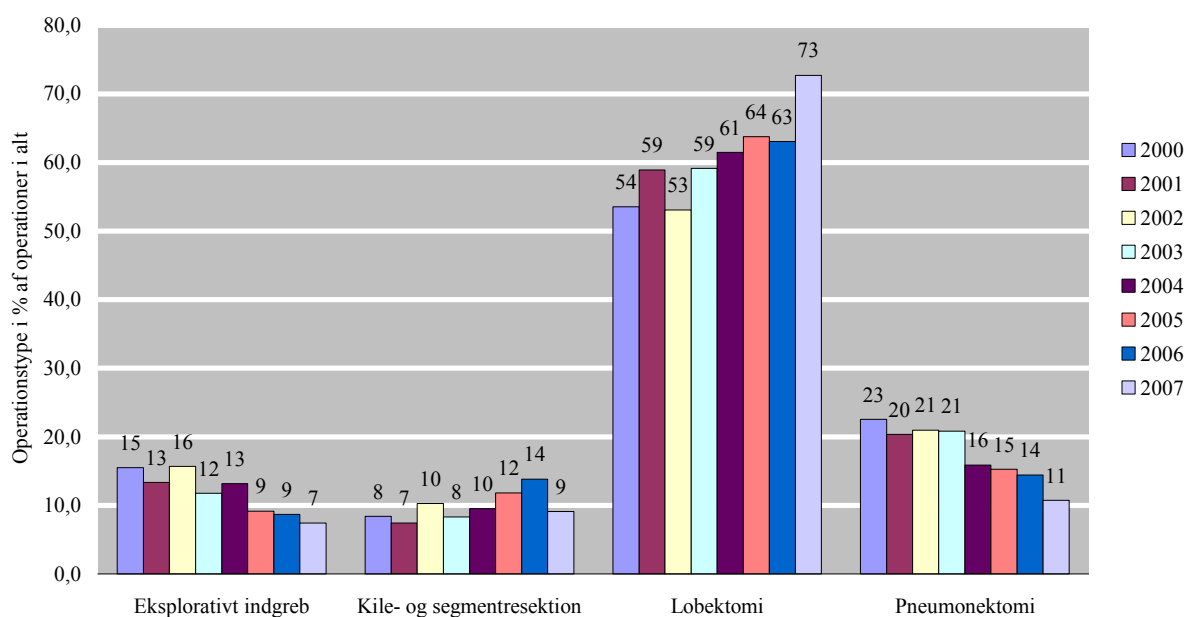
Afdeling	2007	2006	2005	2004	2003	2002	2001	2000
Rigshospitalet	83	106	98	84	108	124	92	121
Gentofte	145	113	127	106	117	84	42	42
Odense	180	160	193	134	142	121	76	61
Skejby	192	155	154	166	122	132	103	128
Aalborg	72	67	52	53	44	53	64	53
Vejle	0	0	0	26	29	28	32	37
Viborg	0	0	0	6	23	17	0	0
Total	672	601	624	575	585	559	409	442

De enkelte operationstyper fordeler sig på landsplan således med 2007, 2006, 2005, 2004, 2003, 2002, 2001 og 2000 til sammenligning:

7.5.3 Tabel Operationer fordeling i %

År	Operationstype i % af antal operationer Total				
	Total	Eksplorativt indgreb	Kile- og segmentresektion	Lobektomi	Pneumonektomi
2000	523	15,5	8,4	53,5	22,6
2001	472	13,3	7,4	58,9	20,3
2002	663	15,7	10,3	53,1	21,0
2003	663	11,8	8,3	59,1	20,8
2004	662	13,1	9,5	61,5	15,9
2005	687	9,2	11,8	63,8	15,3
2006	658	8,7	13,8	63,1	14,4
2007	726	7,4	9,1	72,7	10,7
Total	5.054	11,6	10,0	61,1	17,3

7.5.4 Fig. Operationer fordeling grafisk

Den nationale standard for lobektomier er 60 %.
Følgende tabel viser tilsvarende fordelt på

eksisterende afdelinger

7.5.5 Tabel Operationstyper – afdelinger

	Operationstype i % af antal operationer Total					
Afdeling	År	Total	Eksplorativt indgreb	Kile- og segmentresektion	Lobektomi	Pneumonektomi
Rigshospitalet	2000	149	18,8	8,7	50,3	22,1
	2001	113	18,6	5,3	54,9	21,2
	2002	150	17,3	10,7	50,7	21,3
	2003	133	18,8	10,5	48,9	21,8
	2004	105	20,0	10,5	56,2	13,3
	2005	108	9,3	12,0	63,0	15,7
	2006	120	11,7	9,2	59,2	20,0
	2007	101	17,8	4,0	64,4	13,9
Gentofte	2000	54	22,2	5,6	53,7	18,5
	2001	49	14,3	4,1	59,2	22,4
	2002	107	21,5	8,4	53,3	16,8
	2003	133	12,0	6,0	59,4	22,6
	2004	133	20,3	4,5	53,4	21,8
	2005	145	12,4	11,7	60,0	15,9
	2006	126	10,3	11,9	66,7	11,1
	2007	149	2,7	10,1	77,9	9,4
Odense	2000	73	16,4	17,8	39,7	26,0
	2001	94	19,1	14,9	47,9	18,1
	2002	143	15,4	18,9	47,6	18,2
	2003	159	10,7	10,7	54,7	23,9
	2004	149	10,1	18,8	60,4	10,7
	2005	216	10,6	17,6	52,8	19,0
	2006	178	10,1	21,9	55,6	12,4
	2007	192	6,3	14,6	67,7	11,5
Skejby	2000	146	12,3	1,4	64,4	21,9
	2001	109	5,5	0,9	81,7	11,9
	2002	145	9,0	6,9	65,5	18,6
	2003	130	6,2	3,1	75,4	15,4
	2004	178	6,7	5,6	71,9	15,7
	2005	159	3,1	4,4	82,4	10,1
	2006	164	5,5	6,7	72,0	15,9
	2007	207	7,2	4,8	78,3	9,7
Aalborg	2000	61	13,1	9,8	59,0	18,0
	2001	71	9,9	14,1	52,1	23,9
	2002	63	15,9	4,8	52,4	27,0
	2003	53	17,0	9,4	58,5	15,1
	2004	62	14,5	9,7	56,5	19,4
	2005	59	11,9	10,2	64,4	13,6
	2006	70	4,3	21,4	61,4	12,9
	2007	77	6,5	11,7	71,4	10,4

Vejle	2000	40	7,5	17,5	42,5	32,5
	2001	36	11,1	5,6	44,4	38,9
	2002	32	12,5	9,4	53,1	25,0
	2003	30	3,3	23,3	43,3	30,0
	2004	29	10,3	6,9	65,5	17,2
Viborg	2002	23	26,1	0,0	26,1	47,8
	2003	25	8,0	0,0	76,0	16,0
	2004	6	0,0	0,0	83,3	16,7
Total		5.054	11,6	10,0	61,1	17,3

Fordelingen af risikofaktorer i 2007 på de enkelte operationstyper fremgår af følgende tabel. Første kolonne viser antal opererede. Næste kolonne hvor

mange af disse der havde en eller flere risikofaktorer, hvorefter de 3 næste kolonner viser, hvor mange der havde én af de anførte risikofaktorer:

7.5.6 Tabel Risikofaktorer

Risikofaktor i % af antal operationer						
Operationstype	Antal operationer	RISK	KOL	MBCORD.	ANDRE	INGEN
Eksplorativt indgreb	54	35,2	20,4	11,1	13,0	64,8
Kile- og segmentresektion	66	59,1	27,3	15,2	30,3	40,9
Lobektomi	528	41,9	15,5	15,3	19,5	58,1
Pneumonektomi	78	30,8	11,5	10,3	14,1	69,2
Total	726	41,7	16,5	14,5	19,4	58,3

og regionalt

Operationstype	Antal operationer	Antal	RISK	KOL	MBCORD.	ANDRE	INGEN
Hovedstaden	Eksplorativt indgreb	16	31,3	18,8	0,0	18,8	68,8
	Kile- og segmentresektion	15	53,3	33,3	13,3	6,7	46,7
	Lobektomi	130	30,0	16,9	4,6	11,5	70,0
	Pneumonektomi	20	10,0	5,0	5,0	0,0	90,0
	Hovedstaden Total	181	29,8	17,1	5,0	10,5	70,2
Sjælland	Eksplorativt indgreb	9	22,2	11,1	0,0	11,1	77,8
	Kile- og segmentresektion	7	42,9	0,0	0,0	42,9	57,1
	Lobektomi	60	38,3	16,7	8,3	21,7	61,7
	Pneumonektomi	11	45,5	18,2	9,1	18,2	54,5
	Sjælland Total	87	37,9	14,9	6,9	21,8	62,1
Syddanmark	Eksplorativt indgreb	8	25,0	12,5	0,0	12,5	75,0
	Kile- og segmentresektion	20	55,0	20,0	20,0	30,0	45,0
	Lobektomi	100	40,0	16,0	14,0	17,0	60,0
	Pneumonektomi	17	35,3	0,0	17,6	23,5	64,7
	Syddanmark Total	145	40,7	14,5	14,5	19,3	59,3
Midtjylland	Eksplorativt indgreb	13	53,8	30,8	23,1	7,7	46,2
	Kile- og segmentresektion	15	73,3	40,0	26,7	40,0	26,7
	Lobektomi	170	47,6	10,6	27,1	18,8	52,4
	Pneumonektomi	21	28,6	14,3	4,8	9,5	71,4
	Midtjylland Total	219	47,9	14,2	24,7	18,7	52,1
Nordjylland	Eksplorativt indgreb	7	42,9	28,6	42,9	14,3	57,1
	Kile- og segmentresektion	9	66,7	33,3	0,0	44,4	33,3
	Lobektomi	63	60,3	25,4	15,9	41,3	39,7
	Pneumonektomi	8	62,5	37,5	25,0	37,5	37,5
	Nordjylland Total	87	59,8	27,6	17,2	39,1	40,2

Adgang og type for torakotomi operationer:

7.5.7 Tabel Torakotomitype

	Antal operationer, fordelt på torakotomitype					
Afdeling	Anterior	Posterolateral	Sternotomi	Andre	VATS	Total
Rigshospitalet	33	62	0	5	1	101
Gentofte	44	28	1	0	76	149
Odense	6	129	1	2	54	192
Skejby	201	1	2	0	4	207
Aalborg	42	16	1	9	9	77
Total	326	236	5	16	144	727

Lobektomierne fordeler sig efter type

7.5.8 Tabel Lobektomitype

				Lobektomitype i pct. af antal lobektomioperationer				
Afdeling	Total	Heraf VATS	VATS %	Lobektomi	Bilobektomi	Lobektomi m/sleeve resektion	Lobektomi m/wedge resektion	Lobektomi og resektion
Rigshospitalet	65	0	0	92,3	3,1	0,0	0,0	4,6
Gentofte	116	61	52,6	94,8	4,3	0,9	0,0	0,0
Odense	130	42	32,3	87,7	8,5	1,5	0,8	1,5
Skejby	162	2	1,2	84,6	5,6	3,7	2,5	3,7
Aalborg	55	5	9,1	80,0	3,6	10,9	3,6	1,8
Total	528	110	21,8	88,1	5,5	2,8	1,3	2,3

7.5.9 Tabel Torakoskopiske operationer PLUS totale antal og operationstyper i PROCENT

Toraskopityper i % af antal toraskopioperationer					
Afdeling	Total	Eksplorativt indgreb	Kile- og segmentresektion	Lobektomi	Pneumonektomi
Rigshospitalet	1	0,0	100,0	0,0	0,0
Gentofte	76	1,3	15,8	80,3	2,6
Odense	54	0,0	22,2	77,8	0,0
Skejby	4	25,0	25,0	50,0	0,0
Aalborg	9	22,2	22,2	55,6	0,0
Total	144	2,8	19,4	76,4	1,4

Pneumonektomierne fordeler sig efter type som følgende i absolutte tal

7.5.10 Tabel Pneumonektomier – typer

Pneumonektomityper i % af antal pneumonektomioperationer					
Afdeling	Total	Standard	Udvidet	Carina resektion	Completion
Rigshospitalet	14	85,7	14,3	0,0	0,0
Gentofte	14	78,6	7,1	0,0	14,3
Odense	22	95,5	4,5	0,0	0,0
Skejby	20	80,0	15,0	5,0	0,0
Aalborg	8	62,5	37,5	0,0	0,0
Total	78	83,3	12,8	1,3	2,6

Og følgende lokalisationer

7.5.11 Tabel Pneumonektomier - lokalisation

Pneumonektomier - lokalisation			
Afdeling	Højre	Venstre	Total
Rigshospitalet	1	13	14
Gentofte	5	9	14
Odense	8	14	22
Skejby	4	16	20
Aalborg	3	5	8
Total	21	57	78

Afdelingerne angiver at have foretaget følgende antal thoraxvægsresektioner

7.5.12 Tabel Thoraxvægsresektion

Afdeling	Antal operationer	Thoraxvægsresektion	
		Antal	%
Rigshospitalet	101	3	3,0
Gentofte	149	3	2,0
Odense	192	1	0,5
Skejby	207	3	1,4
Aalborg	77	3	3,9
Total	726	13	1,8

Neoadjuverende behandling er registreret således

7.5.13 Tabel Neoadjuverende

Afdeling	Neoadjuverende behandling		
	Antal operationer	Antal	%
Rigshospitalet	101	8	8,6
Gentofte	149	5	3,5
Odense	192	10	5,5
Skejby	207	10	5,1
Aalborg	77	2	2,7
Total	726	35	5,1

Peroperativt udtages lymfeknuder (glandelsampling). Det anbefales at der udtages fra 3 stationer på hver side. Afdelingerne har registreret følgende

7.5.14 Tabel Lymfeknuder

Afdeling	Antal operationer	Peroperativ glandelsampling			
		Median	Middelværdi	Min.	Maks.
Rigshospitalet	101	4	3,68	0	8
Gentofte	149	4	3,38	0	7
Odense	192	3	2,36	0	6
Skejby	207	4	3,93	0	7
Aalborg	77	5	4,97	0	10
Total	726	4	3,48	0	10

Afdelingerne registrerer et antal præoperative diagnostiske indgreb, således

7.5.15 Tabel Præoperative indgreb

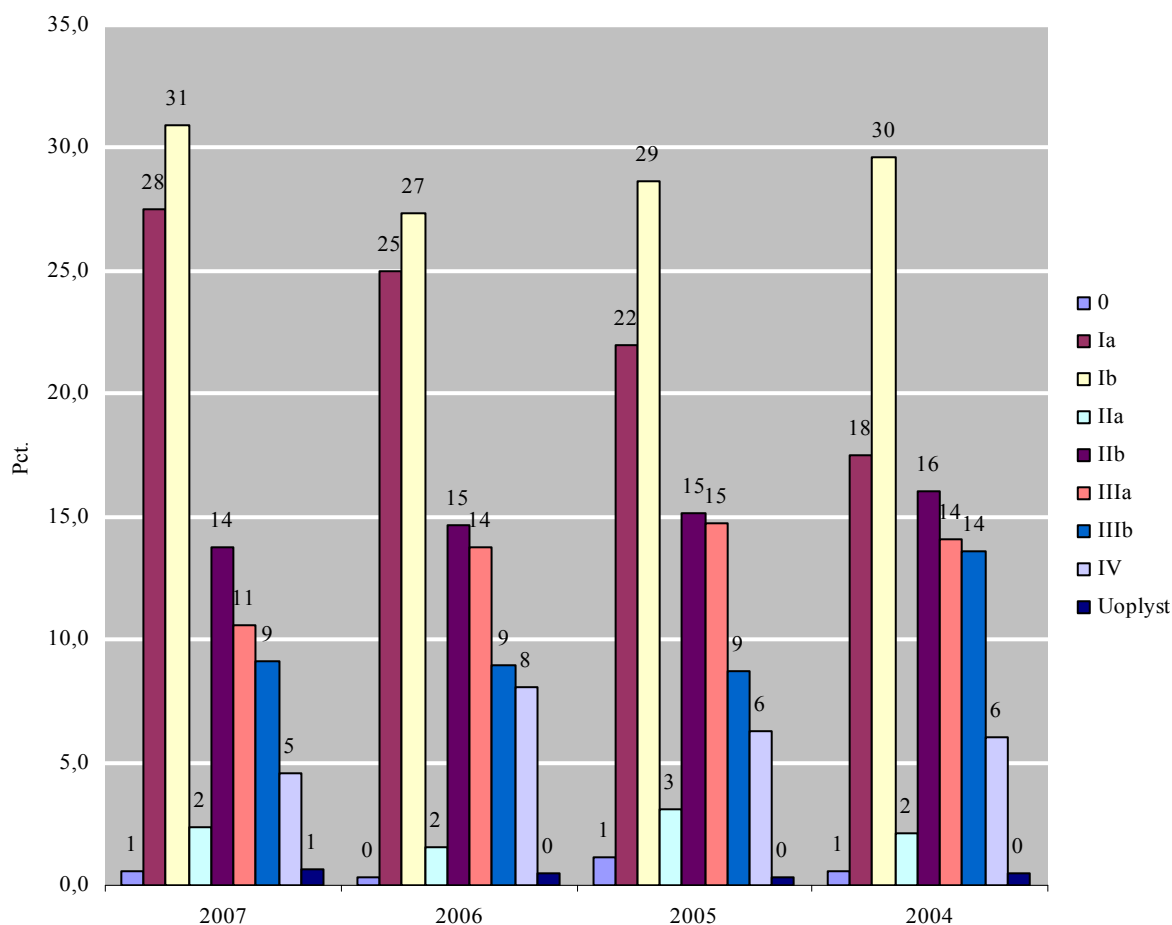
Afdeling	Ialt	Mediastino- skopi	Bronko- skopi	Centese	TT- biopsi	Torako- skopi	EBUS	EUL	Andre
Rigshospitalet	101	85	65	0	46	6	3	3	10
Gentofte	149	10	0	0	0	4	6	1	0
Odense	192	9	14	0	3	2	61	0	3
Skejby	207	1	1	0	0	4	0	0	1
Aalborg	77	2	2	0	0	0	0	0	0
Total	726	107	82	0	49	16	70	4	14

7.6 Stadier

Den procentvisse fordeling af de postoperative stadier (pTNM) var i 2007 med 2006, 2005, 2004,

2003, 2002, 2001 og 2000 til sammenligning således:

7.6.1 Fig. pTNM fordeling

7.6.2 Tabel pTNM fordeling – afdelinger

Afdeling	År	Antal	0	Ia	Ib	IIa	IIb	IIIa	IIIb	IV	Uoplyst	IA/IIIA	IIIB/IV
Rigshospitalet	2007	101	0,0	12,9	36,6	0,0	23,8	5,9	13,9	6,9	0,0	79,2	20,8
	2006	120	0,0	20,8	37,5	0,8	13,3	13,3	9,2	5,0	0,0	85,8	14,2
	2005	108	0,0	16,7	28,7	1,9	18,5	13,0	12,0	9,3	0,0	78,7	21,3
	2004	105	1,0	15,2	28,6	0,0	13,3	18,1	12,4	11,4	0,0	75,2	23,8
	Total	434	0,2	16,6	32,9	0,7	17,1	12,7	11,8	8,1	0,0	80,0	19,8
Gentofte	2007	149	1,3	27,5	36,2	3,4	9,4	10,7	10,1	1,3	0,0	87,2	11,4
	2006	126	0,8	25,4	31,7	1,6	9,5	10,3	16,7	4,0	0,0	78,6	20,6
	2005	145	0,0	19,3	26,9	3,4	17,2	15,2	11,7	6,2	0,0	82,1	17,9
	2004	133	0,0	15,0	35,3	3,0	13,5	9,0	20,3	3,8	0,0	75,9	24,1
	Total	553	0,5	21,9	32,5	2,9	12,5	11,4	14,5	3,8	0,0	81,2	18,3
Odense	2007	192	0,5	34,9	34,4	2,1	11,5	6,8	7,8	2,1	0,0	89,6	9,9
	2006	178	0,6	24,7	25,3	1,1	18,0	12,9	9,6	7,9	0,0	82,0	17,4
	2005	216	1,9	21,8	31,5	2,8	15,3	12,0	10,2	4,6	0,0	83,3	14,8
	2004	149	1,3	16,1	26,2	1,3	18,1	15,4	15,4	6,0	0,0	77,2	21,5
	Total	735	1,1	24,8	29,7	1,9	15,5	11,6	10,5	5,0	0,0	83,4	15,5
Skejby	2007	208	0,5	28,4	25,0	2,4	12,0	16,3	7,2	5,8	2,4	84,1	13,0
	2006	167	0,0	24,6	22,8	1,8	14,4	17,4	4,8	12,6	1,8	80,8	17,4
	2005	159	1,9	26,4	27,0	3,8	10,7	20,8	3,1	5,0	1,3	88,7	8,2
	2004	178	0,6	19,7	29,8	3,4	15,7	15,7	7,3	6,2	1,7	84,3	13,5
	Total	712	0,7	24,9	26,1	2,8	13,2	17,4	5,8	7,3	1,8	84,4	13,1
Aalborg	2007	77	0,0	26,0	20,8	3,9	19,5	10,4	9,1	10,4	0,0	80,5	19,5
	2006	70	0,0	32,9	18,6	2,9	18,6	14,3	2,9	10,0	0,0	87,1	12,9
	2005	59	1,7	27,1	27,1	3,4	15,3	10,2	5,1	10,2	0,0	83,1	15,3
	2004	62	0,0	25,8	21,0	1,6	16,1	16,1	16,1	3,2	0,0	80,6	19,4
	Total	268	0,4	28,0	21,6	3,0	17,5	12,7	8,2	8,6	0,0	82,8	16,8
Total		2.702	0,7	23,2	29,1	2,3	14,7	13,4	10,0	6,2	0,5	82,6	16,2

Kodetype "0" er ikke anført, hvorfor rest i forhold til 100 % kan være betinget heraf.

På de udredende afdelinger foretages stadietinddeling – cTNM på baggrund af hvilken beslutning om operation foretages. Ses udelukkende på N-stadiet vil man typisk beslutte at tilbyde patienter i stadiene N0-N1 operation uden forudgående behandling,

hvorimod patienter i stadiet N2 oftest tilbydes neoadjuverende kemoterapi, mens patienter i stadiet N3 tilbydes palliativ kemoterapi/strålebehandling. Det er derfor en kvalitetsparameter at antallet af "fejlvurderede" cN-stadier er så lille som muligt. Dette kan bedømmes vha. den peroperative N-stadietinddeling – pN. Følgende tabeller viser resultaterne vedrørende dette fordelt på afdelinger og regioner:

7.6.3 Tabel cN/pN skift – afdelinger

Afdeling	Antal	pN	cN	cN/pN skift	Pct.
Rigshospitalet	101	101	71	2	2,0
Gentofte	149	149	118	6	4,0
Odense	192	192	166	13	6,8
Skejby	208	202	182	34	16,3
Aalborg	77	77	18	2	2,6

7.6.4 Tabel cN/pN skift – regioner

Region	Antal	pN	cN	cN/pN skift	Pct.
Region Hovedstaden	181	181	148	8	4,4
Region Sjælland	87	87	63	2	2,3
Region Syddanmark	145	145	125	10	6,9
Region Midtjylland	220	214	191	31	14,1
Region Nordjylland	87	87	28	6	6,9

7.7 Overlevelse og mortalitet

Den samlede observerede overlevelseshastighed for lungecancerpatienter behandlet kirurgisk i DK for

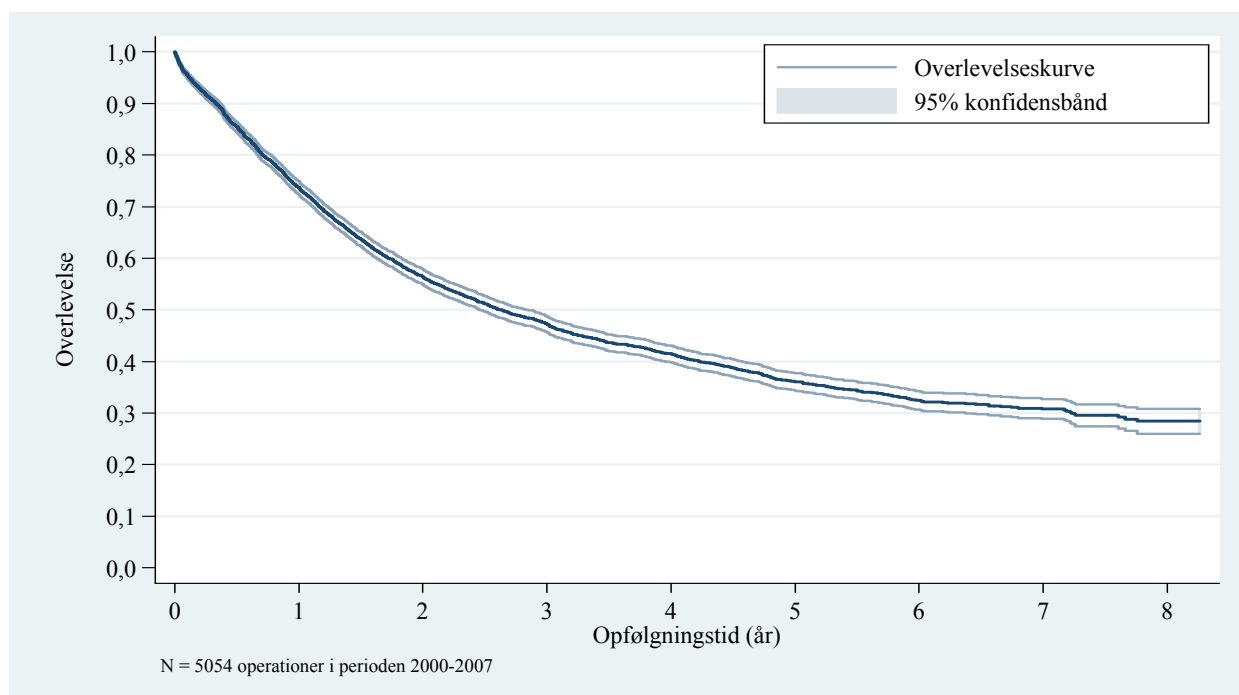
de enkelte indrapporterede år fremgår af følgende tabel:

7.7.1 Tabel Overlevelse 1, 2, 3, 4 og 5 år fordelt på indberettede per år

	Antal operationer	1 års overlevelse	2 års overlevelse	3 års overlevelse	4 års overlevelse	5 års overlevelse
2000	524	68,5	49,8	41,2	35,5	32,3
2001	475	70,3	54,5	44,4	38,5	32,0
2002	663	70,1	52,5	45,2	40,0	35,1
2003	664	72,0	56,3	47,1	40,2	-
2004	662	72,7	53,0	43,7	-	-
2005	687	76,7	60,1	-	-	-
2006	661	77,3	-	-	-	-
Total	4.336	72,8	54,6	44,5	38,7	33,3

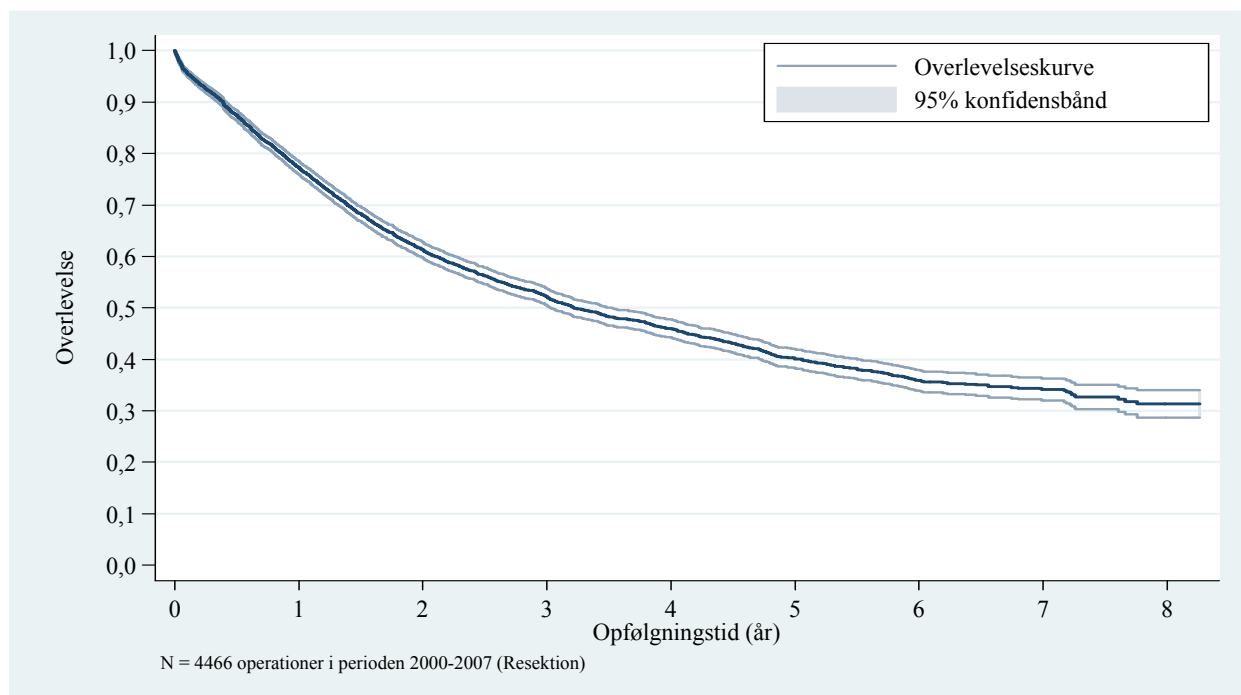
På landsplan kan følgende Kaplan Meier kurver opgjort per 17/3 2008 for patienterne opereret i perioden 2000-2007 (n= 5054) vises:

7.7.2 Fig. Overlevelse totalt – Kaplan Meier

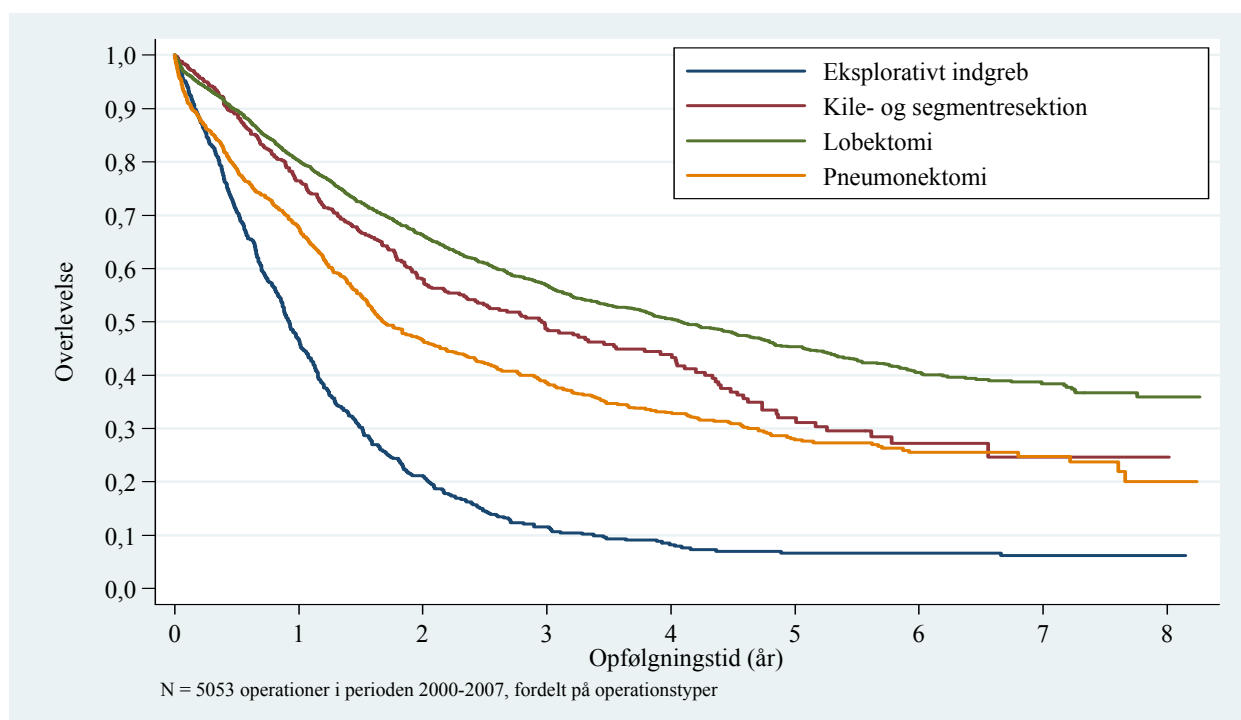
Ser man i stedet på kun de resecerede patienter dvs. alle opererede undtagen de eksplorative, fås følgende kurve:

7.7.3 Fig. Overlevelse resecerede patienter

Kaplan Meier kurve for patienterne opereret i 2000-2007 (n=5053):

7.7.4 Fig. Overlevelse operationstyper 2000 – 2007 – Kaplan Meier

De ”rå” – ikke standardiserede overlevelsesserater for hele landspopulationen i % kan opstilles i følgende tabel:

7.7.5 Tabel Operationstyper kohorter

År	Operationstype	Antal	1 års overlevelse	2 års overlevelse	3 års overlevelse	4 års overlevelse	5 års overlevelse
2000	Eksplorativt	81	45,7	24,7	18,5	12,3	9,9
	Resektion	44	56,8	38,6	27,3	25,0	18,2
	Lobektomi	280	77,9	62,1	53,6	47,9	45,0
	Pneumonektomi	118	66,1	41,5	32,2	25,4	22,0
	Total	523	68,5	49,7	41,1	35,4	32,1
2001	Eksplorativt	63	34,9	17,5	12,7	12,7	11,1
	Resektion	35	82,9	62,9	48,6	42,9	31,4
	Lobektomi	278	76,3	62,6	51,4	44,6	38,5
	Pneumonektomi	96	71,9	53,1	43,8	36,5	27,1
	Total	472	70,3	54,7	44,5	38,6	32,0
2002	Eksplorativt	104	43,3	17,3	8,7	5,8	3,8
	Resektion	68	73,5	55,9	48,5	39,7	27,9
	Lobektomi	352	78,7	63,6	56,3	51,1	47,2
	Pneumonektomi	139	66,9	48,9	43,2	37,4	31,7
	Total	663	70,1	52,5	45,2	40,0	35,1
2003	Eksplorativt	78	50,0	24,4	10,3	5,1	-
	Resektion	55	81,8	65,5	52,7	45,5	-
	Lobektomi	392	78,6	65,8	57,9	50,0	-
	Pneumonektomi	138	61,6	43,5	34,8	29,7	-
	Total	663	71,9	56,3	47,1	40,1	-
2004	Eksplorativt	87	51,7	21,8	13,8	-	-
	Resektion	63	77,8	60,3	49,2	-	-
	Lobektomi	407	78,1	61,4	51,1	-	-
	Pneumonektomi	105	65,7	41,9	36,2	-	-
	Total	662	72,7	53,0	43,7	-	-
2005	Eksplorativt	63	54,0	23,8	-	-	-
	Resektion	81	76,5	58,0	-	-	-
	Lobektomi	438	81,7	68,9	-	-	-
	Pneumonektomi	105	69,5	46,7	-	-	-
	Total	687	76,7	60,1	-	-	-
2006	Eksplorativt	57	45,6	-	-	-	-
	Resektion	91	81,3	-	-	-	-
	Lobektomi	415	83,1	-	-	-	-
	Pneumonektomi	95	67,4	-	-	-	-
	Total	658	77,4	-	-	-	-

Den postoperative mortalitet (30 dages mortaliteten) for de enkelte operationstyper er anført i tabel 7.7.6 med 2007, 2006, 2005, 2004, 2003, 2002,

2001 og 2000 anført til sammenligning. Den samlede 30-dages mortalitet i DK i 2007 var 3,6 %:

7.7.6 Tabel Postoperativ mortalitet

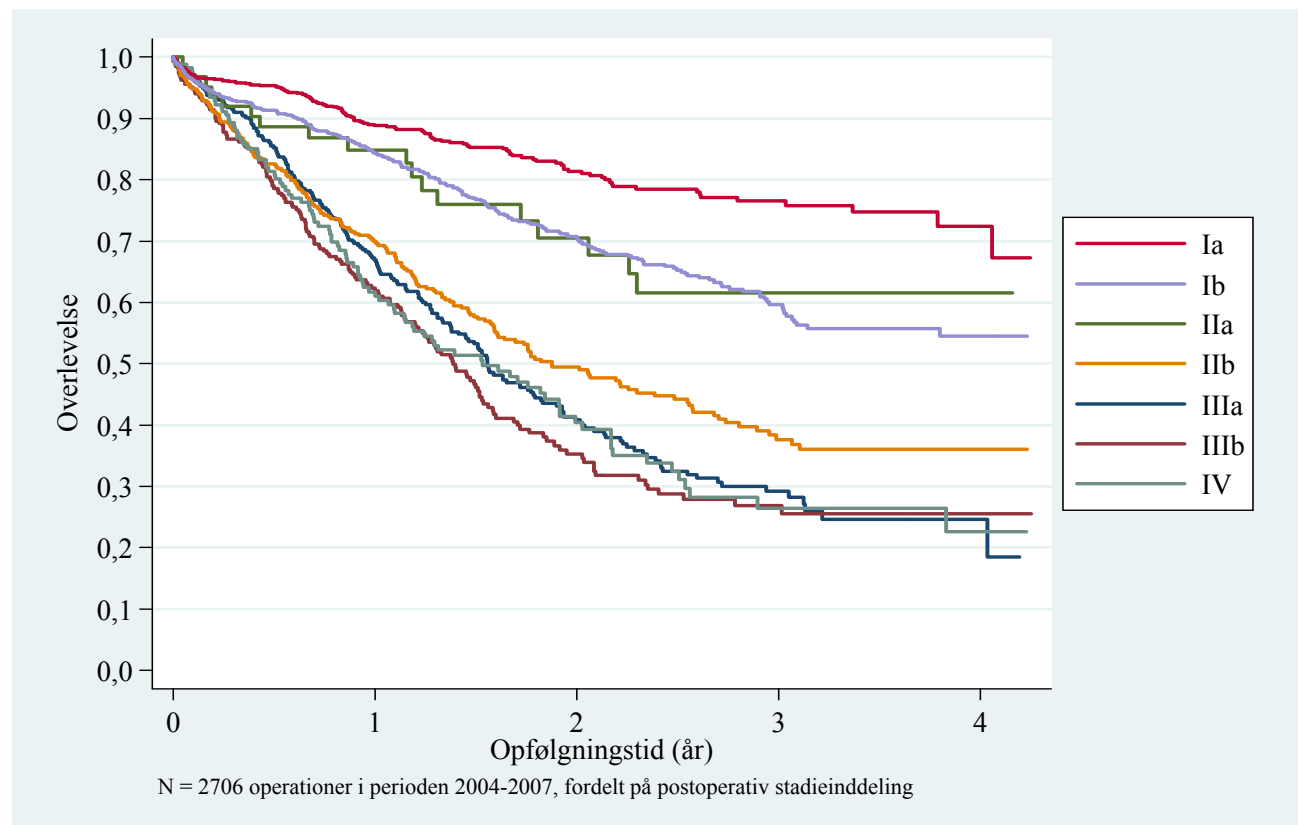
	2007 30 dages mortalitet	2006 30 dages mortalitet	2005 30 dages mortalitet	2004 30 dages mortalitet	2003 30 dages mortalitet	2002 30 dages mortalitet	2001 30 dages mortalitet	2000 30 dages mortalitet	2000- 2007 30 dages mortalitet
Eksplorative	7,4	5,3	3,2	8,0	5,1	8,7	4,8	3,7	6,0
Resektioner	3,0	2,2	0,0	1,6	1,8	0,0	2,9	4,5	1,8
Lobektomier	2,7	2,4	3,0	2,9	3,3	3,4	5,0	3,9	3,2
Pneumonektomier	7,7	6,3	6,7	8,6	14,5	6,5	2,1	9,3	8,0
Total	3,6	3,2	3,2	4,4	5,7	4,5	4,2	5,2	4,2

og per afdeling:

Afdeling	Operations type	2007	2006	2005	2004	2003	2002	2001	2000	I alt
Rigshospitalet:	Eksplorativt indgreb	0,0	7,1	0,0	4,8	4,0	11,5	0,0	3,6	4,3
	Kile- og segmentresektion	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	16,7	15,4	3,4
	Lobektomi	0,0	1,4	2,9	0,0	1,5	6,6	6,5	4,0	3,0
	Pneumonektomi	0,0	4,2	0,0	7,1	17,2	6,3	4,2	9,1	7,0
Rigshospitalet total		0,0	2,5	1,9	1,9	5,3	6,7	5,3	6,0	4,0
Gentofte:	Eksplorativt indgreb	0,0	0,0	11,1	11,1	0,0	8,7	14,3	0,0	6,7
	Kile- og segmentresektion	13,3	6,7	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	4,0
	Lobektomi	2,6	0,0	1,1	4,2	0,0	3,5	3,4	3,4	2,0
	Pneumonektomi	7,1	7,1	13,0	13,8	6,7	0,0	0,0	10,0	8,1
Gentofte total		4,0	1,6	4,1	7,5	1,5	3,7	4,1	3,7	3,8
Odense:	Eksplorativt indgreb	8,3	0,0	0,0	6,7	11,8	0,0	5,6	8,3	4,4
	Kile- og segmentresektion	0,0	2,6	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,5
	Lobektomi	3,8	4,0	0,9	3,3	5,7	2,9	2,2	10,3	3,6
	Pneumonektomi	13,6	4,5	4,9	0,0	13,2	0,0	5,9	10,5	7,0
Odense total		4,7	3,4	1,4	2,7	7,5	1,4	3,2	8,2	3,7
Skejby:	Eksplorativt indgreb	13,3	11,1	0,0	8,3	0,0	15,4	0,0	0,0	7,0
	Kile- og segmentresektion	0,0	0,0	0,0	10,0	0,0	0,0	0,0	0,0	1,8
	Lobektomi	2,5	3,4	3,8	3,9	5,1	2,1	6,7	2,1	3,6
	Pneumonektomi	10,0	7,7	12,5	10,7	20,0	11,1	0,0	6,3	9,9
Skejby total		3,9	4,3	4,4	5,6	6,9	4,8	5,5	2,7	4,7
Aalborg:	Eksplorativt indgreb	20,0	33,3	0,0	11,1	11,1	20,0	0,0	0,0	10,3
	Kile- og segmentresektion	0,0	0,0	0,0	0,0	20,0	0,0	0,0	0,0	1,7
	Lobektomi	3,6	2,3	10,5	0,0	6,5	3,0	5,4	5,6	4,5
	Pneumonektomi	0,0	11,1	0,0	8,3	25,0	17,6	0,0	9,1	8,9
Aalborg total		3,9	4,3	6,8	3,2	11,3	9,5	2,8	4,9	5,6
Vejle:	Eksplorativt indgreb				0,0	0,0	0,0	25,0	33,3	13,3
	Kile- og segmentresektion				0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	Lobektomi				5,3	0,0	0,0	0,0	0,0	1,2
	Pneumonektomi				0,0	0,0	0,0	0,0	15,4	4,1
Vejle total					3,4	0,0	0,0	2,8	7,5	3,0
Viborg:	Eksplorativt indgreb				0,0	0,0	0,0			0,0
	Lobektomi				0,0	0,0	0,0			0,0
	Pneumonektomi				0,0	50,0	9,1			18,8
Viborg total					0,0	8,0	4,3			5,6
I alt		3,6	3,2	3,2	4,4	5,7	4,5	4,2	5,2	4,2

Kaplan Meier kurver for de enkelte postoperative stadier (pTNM) på patienter opereret i 2000-2007 (n = 2706):

7.7.7 Fig. Overlevelse pTNM – Kaplan Meier

Hvorved følgende overlevelseshrater kan opstilles:

7.7.8 Tabel pTNM overlevelser – totalt

	Observeret 1 års overlevelse (%)				Observeret 2 års overlevelse (%)		
	2006	2005	2004	Total	2005	2004	Total
IA	89,7	88,1	88,8	88,9	81,5	79,3	80,5
IB	85,1	84,8	78,1	82,6	69,5	64,3	66,9
IIA	90,0	90,5	71,4	84,4	66,7	64,3	65,7
IIB	70,1	63,5	70,8	68,1	46,2	47,2	46,7
IIIA	61,5	71,3	62,4	65,3	46,5	30,1	38,7
IIIB	67,8	61,7	56,7	61,2	33,3	28,9	30,7
IV	62,3	55,8	65,0	61,0	39,5	42,5	41,0

7.7.9 Tabel Overlevelse 1, 2 og 5 år – afdelinger

1 års overlevelse

Afdeling	Operationstype	2006 population	2005 population	2004 population	2003 population	2002 population	2001 population	2000 population
RH	Eksplorative	42,9	60,0	57,1	64,0	34,6	33,3	57,1
	Resektion	81,8	100,0	72,7	78,6	62,5	83,3	53,8
	Lobektomi	88,7	85,3	86,4	81,5	72,4	80,6	73,3
	Pneumonektomi	79,2	70,6	57,1	58,6	65,6	70,8	66,7
Gentofte	Eksplorative	69,2	66,7	66,7	62,5	52,2	14,3	33,3
	Resektion	86,7	70,6	100,0	100,0	77,8	100,0	0,0
	Lobektomi	91,7	83,9	80,3	81,0	87,7	86,2	93,1
	Pneumonektomi	71,4	60,9	65,5	80,0	77,8	45,5	50,0
Odense	Eksplorative	44,4	47,8	40,0	35,3	59,1	33,3	50,0
	Resektion	82,1	81,6	75,0	82,4	81,5	78,6	61,5
	Lobektomi	80,8	86,0	76,7	78,2	80,9	80,0	79,3
	Pneumonektomi	68,2	78,0	75,0	60,5	80,8	88,2	68,4
Skejby	Eksplorative	11,1	20,0	25,0	25,0	38,5	33,3	44,4
	Resektion	81,8	57,1	80,0	75,0	80,0	100,0	100,0
	Lobektomi	76,3	77,9	72,7	75,5	74,7	71,9	83,0
	Pneumonektomi	57,7	50,0	64,3	45,0	59,3	76,9	65,6
Ålborg	Eksplorative	66,7	57,1	55,6	44,4	30,0	57,1	37,5
	Resektion	73,3	33,3	83,3	60,0	0,0	80,0	50,0
	Lobektomi	81,4	71,1	82,9	74,2	81,8	70,3	61,1
	Pneumonektomi	55,6	87,5	75,0	37,5	52,9	58,8	81,8

2 års overlevelse

Afdeling	Operationstype	2005 population	2004 population	2003 population	2002 population	2001 population	2000 population
RH	Eksplorative	20,0	38,1	36,0	11,5	14,3	39,3
	Resektion	76,9	54,5	64,3	43,8	16,7	23,1
	Lobektomi	70,6	67,8	70,8	59,2	69,4	57,3
	Pneumonektomi	52,9	35,7	41,4	46,9	58,3	39,4
Gentofte	Eksplorative	27,8	25,9	25,0	26,1	14,3	25,0
	Resektion	35,3	100,0	100,0	44,4	100,0	0,0
	Lobektomi	72,4	66,2	65,8	64,9	82,8	75,9
	Pneumonektomi	47,8	48,3	63,3	61,1	36,4	30,0
Odense	Eksplorative	21,7	20,0	17,6	18,2	11,1	25,0
	Resektion	65,8	53,6	58,8	70,4	71,4	53,8
	Lobektomi	70,2	58,9	67,8	64,7	62,2	58,6
	Pneumonektomi	51,2	62,5	42,1	61,5	64,7	52,6
Skejby	Eksplorative	20,0	0,0	25,0	7,7	0,0	11,1
	Resektion	57,1	60,0	25,0	60,0	100,0	50,0
	Lobektomi	67,2	54,7	64,3	63,2	55,1	68,1
	Pneumonektomi	25,0	28,6	20,0	37,0	46,2	34,4
Ålborg	Eksplorative	28,6	11,1	0,0	20,0	42,9	12,5
	Resektion	33,3	66,7	40,0	0,0	60,0	33,3
	Lobektomi	60,5	65,7	61,3	63,6	59,5	41,7
	Pneumonektomi	50,0	50,0	37,5	41,2	41,2	72,7

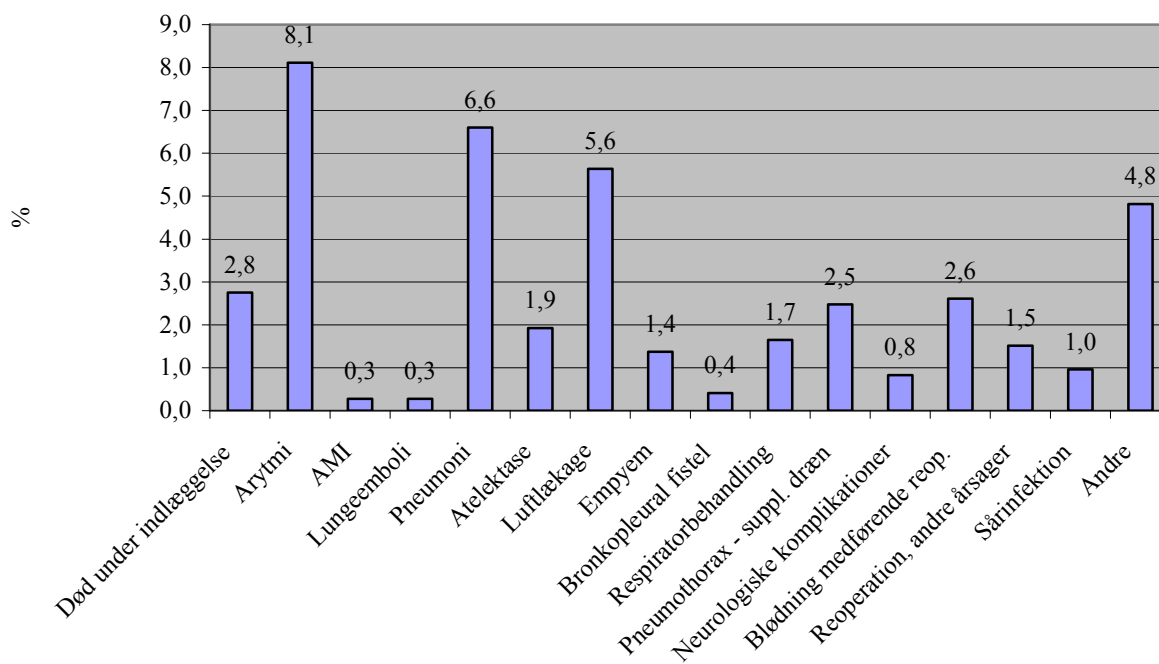
5 års overlevelse

Afdeling	Operationstype	2002 population	2001 population	2000 population
RH	Eksplorative	3,8	9,5	14,3
	Resektion	12,5	0,0	7,7
	Lobektomi	38,2	41,9	44,0
	Pneumonektomi	40,6	25,0	18,2
Gentofte	Eksplorative	4,3	0,0	8,3
	Resektion	22,2	50,0	0,0
	Lobektomi	54,4	44,8	51,7
	Pneumonektomi	22,2	18,2	10,0
Odense	Eksplorative	9,1	11,1	8,3
	Resektion	40,7	35,7	38,5
	Lobektomi	48,5	35,6	51,7
	Pneumonektomi	34,6	29,4	31,6
Skejby	Eksplorative	0,0	0,0	11,1
	Resektion	20,0	100,0	0,0
	Lobektomi	47,4	36,0	47,9
	Pneumonektomi	29,6	15,4	18,8
Ålborg	Eksplorative	0,0	14,3	0,0
	Resektion	0,0	30,0	16,7
	Lobektomi	45,5	37,8	25,0
	Pneumonektomi	29,4	23,5	36,4

7.8 Komplikationer

Komplikationsfrekvensen på de udførte operationer i DK i 2007 angives på den følgende kurve, idet død angiver død under indlæggelse:

7.8.1 Fig. Komplikationer grafisk

og fordelt på afdelinger:

	Rigshospitalet	Gentofte	Odense	Skejby	Aalborg	Total
Antal operationer, 2007	101	149	192	208	77	727
Komplikationer (% af antal operationer)						
Død under indlæggelse	0,0	1,3	3,6	3,4	5,2	2,8
Arytmi	1,0	0,0	8,3	15,4	13,0	8,1
AMI	0,0	0,0	0,0	1,0	0,0	0,3
Lungeemboli	0,0	0,0	0,0	1,0	0,0	0,3
Pneumoni	4,0	0,0	5,2	11,5	13,0	6,6
Atelektase	0,0	0,7	2,6	2,4	3,9	1,9
Luftlækage	4,0	4,7	10,4	2,9	5,2	5,6
Empyem	0,0	2,7	0,5	1,4	2,6	1,4
Bronkopleural fistel	0,0	0,7	0,0	0,5	1,3	0,4
Respiratorbehandling	2,0	0,0	1,0	1,9	5,2	1,7
Pneumothorax - suppl. dræn	1,0	2,7	2,1	3,4	2,6	2,5
Neurologiske komplikationer	1,0	0,0	1,0	1,0	1,3	0,8
Blødning medførende reop.	2,0	0,0	4,2	3,4	2,6	2,6
Reoperation, andre årsager	0,0	0,7	2,6	1,4	2,6	1,5
Sårinfektion	0,0	0,0	1,6	1,9	0,0	1,0
Andre	7,9	0,0	5,7	6,7	2,6	4,8

Fordeles komplikationerne på de enkelte operationer får følgende fordeling:

7.8.2 Tabel Komplikationer antal

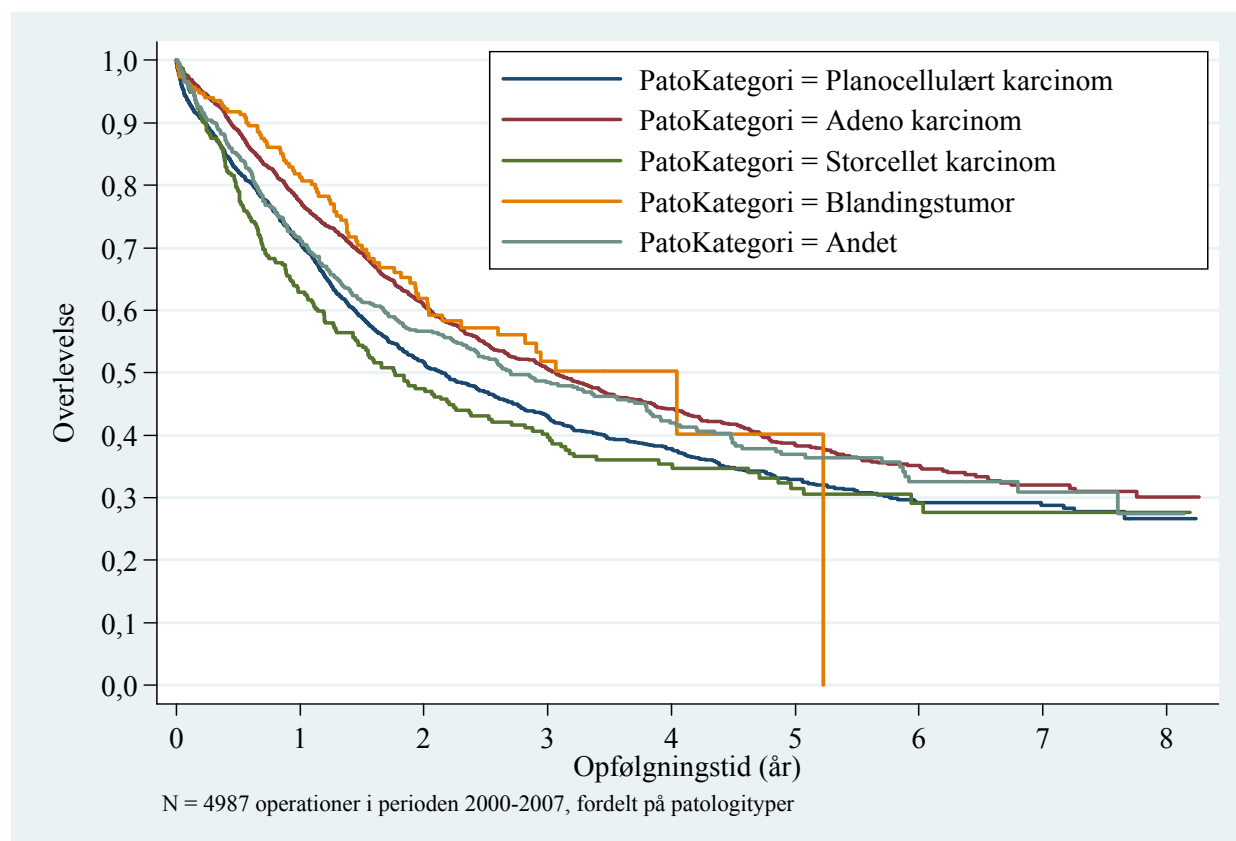
Antal komplikationer	Operationer		Indlæggelsestid	
	Antal	Antal (%)	Median	Mean
0	528	72,6	7	9,0
1	135	18,6	10	12,4
2	38	5,2	13	14,2
3 eller mere	26	3,6	20,5	23,8
Total	727	100,0	8	10,4

7.9 Patologi

Der henvises til kommentaren i beretningen fra DLCR og det indledende metodeafsnit, hvori der gøres opmærksom på dels at 2007 er det første år med data fra Patobanken og dels at der er manglende data fra sidste del af 2007 grundet manglende leverancer fra Patobanken. Næste projekt for DLCR er valideringen af de patienter, hvor der tilsyneladende er uoverensstemmelsen mellem resultatet af DLCR's algoritme til

”oversættelse” af Patobankdata og klinikernes opfattelse af patologidiagnosen. På nuværende tidspunkt har DLCR ”kun” valideret på systemniveau og overordnet fordelingsniveau. Nærmere om dette i næste årsrapport og DLCR's nyhedsbreve. Ser man på 2000-2007 populationen, hvor der foreligger celletype på i alt 4987 patienter, ser overlevelseskurven således ud

7.9.1 Tabel Overlevelse Patologytyper Kaplan Meier:

Overlevelsesserterne i % for populationerne indberettet i perioden 2000 - 2007 fremgår af følgende fordelt på observationsperiode:

7.9.2 Tabel Overlevelse Pathologytyper - observeret:

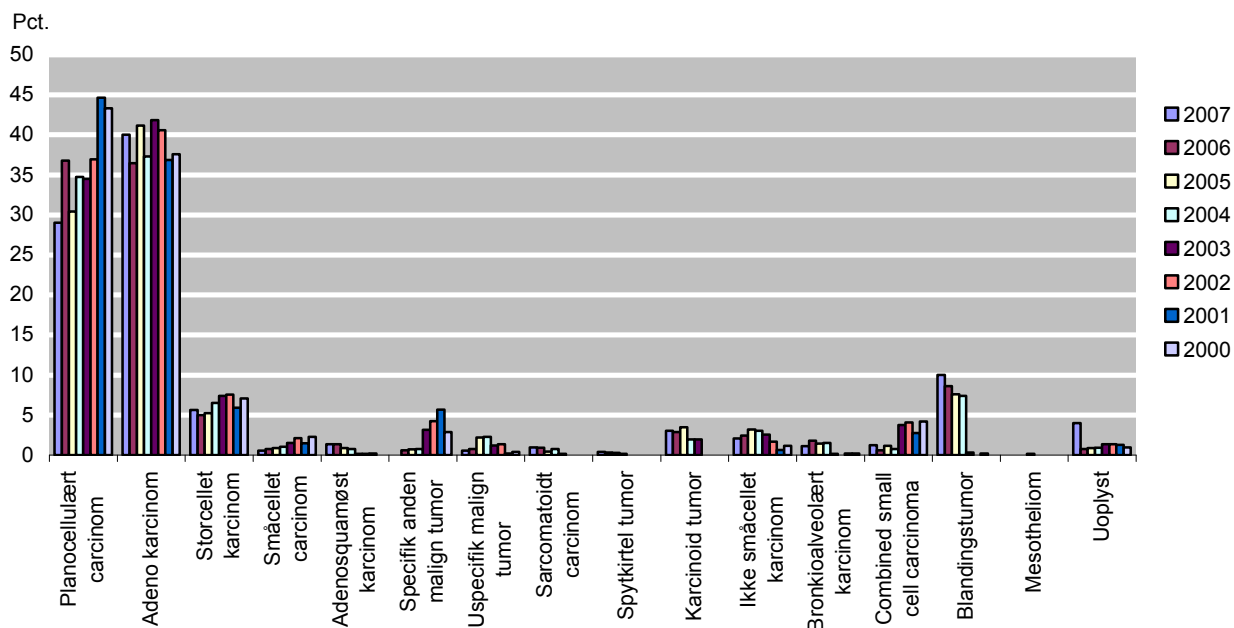
	2006	2005	2004	2003	2002	2001	2000	Total
Antal operationer, totalt	661	687	662	664	663	475	524	4.336
Pathologytyper, 1 års overlevelse i % af operationer:								
Planocellulært karcinom	70,8	75,1	70,9	64,6	73,1	69,8	67,4	70,2
Adeno karcinom	84,6	80,9	78,1	77,7	68,8	71,4	73,1	76,7
Storcellet karcinom	66,7	55,6	60,5	63,3	58,0	57,1	64,9	60,9
Småcellet karcinom	80,0	16,7	42,9	80,0	78,6	57,1	50,0	60,7
Adenosquamøst karcinom	33,3	100,0	60,0	100,0	100,0	100,0	-	65,2
Specifik anden malign tumor	75,0	60,0	60,0	71,4	71,4	77,8	53,3	69,5
Uspecifik malign tumor	60,0	60,0	53,3	75,0	88,9	100,0	50,0	65,5
Sarcomatoidt karcinom	66,7	66,7	60,0	0,0	-	-	-	60,0
Spytkirtel tumor	100,0	100,0	100,0	-	-	-	-	100,0
Karcinoid tumor	89,5	95,8	100,0	100,0	-	-	-	95,7
Ikke småcellet karcinom	75,0	63,6	55,0	82,4	72,7	100,0	83,3	70,5
Bronchioalveolært karcinom	75,0	90,0	80,0	100,0	-	100,0	100,0	82,9
Combined small cell carcinoma	75,0	62,5	60,0	60,0	63,0	69,2	59,1	62,5
Blandingstumor	84,2	78,8	75,5	100,0	-	100,0	-	80,1
Mesotheliom	-	-	100,0	-	-	-	-	100,0
Uoplyst	100,0	100,0	83,3	88,9	77,8	66,7	80,0	84,8
Total	77,3	76,7	72,7	72,0	70,1	70,3	68,5	72,8

	2005	2004	2003	2002	2001	2000	Total
Antal operationer, totalt	687	662	664	663	475	524	3.675
Patologityper, 2 års overlevelse i % af operationer:							
Planocellulært karcinom	56,5	48,3	49,3	52,2	53,3	44,5	50,6
Adeno karcinom	65,0	58,3	58,6	52,4	58,3	57,4	58,5
Storcellet karcinom	38,9	53,5	53,1	46,0	25,0	43,2	44,9
Småcellet karcinom	0,0	14,3	40,0	35,7	42,9	41,7	32,1
Adenosquamøst karcinom	100,0	40,0	100,0	100,0	100,0	-	78,6
Specifik anden malign tumor	20,0	60,0	66,7	67,9	66,7	33,3	59,4
Uspecifik malign tumor	46,7	26,7	50,0	77,8	100,0	50,0	48,0
Sarcomatoidt karcinom	66,7	40,0	0,0	-	-	-	44,4
Spytkirtel tumor	100,0	100,0	-	-	-	-	100,0
Karcinoid tumor	95,8	100,0	100,0	-	-	-	98,0
Ikke småcellet karcinom	36,4	20,0	70,6	45,5	66,7	83,3	45,6
Bronkioalveolært karcinom	90,0	70,0	100,0	-	100,0	100,0	82,6
Combined small cell carcinoma	37,5	60,0	56,0	44,4	53,8	45,5	49,0
Blandingstumor	57,7	55,1	50,0	-	100,0	-	56,7
Mesotheliom	-	100,0	-	-	-	-	100,0
Uoplyst	100,0	83,3	88,9	77,8	50,0	80,0	80,5
Total	60,1	53,0	56,3	52,5	54,5	49,8	54,6

	2002	2001	2000	Total
Antal operationer, totalt	663	475	524	1.662
Patologityper, 5 års overlevelse i % af operationer:				
Planocellulært karcinom	34,3	31,1	27,3	31,0
Adeno karcinom	36,1	31,4	38,6	35,6
Storcellet karcinom	34,0	17,9	29,7	28,7
Småcellet karcinom	21,4	14,3	25,0	21,2
Adenosquamøst karcinom	100,0	0,0	-	50,0
Specifik anden malign tumor	46,4	55,6	26,7	45,7
Uspecifik malign tumor	11,1	0,0	50,0	16,7
Ikke småcellet karcinom	27,3	0,0	66,7	35,0
Bronkioalveolært karcinom	-	0,0	0,0	0,0
Combined small cell carcinoma	25,9	46,2	22,7	29,0
Blandingstumor	-	100,0	-	100,0
Uoplyst	77,8	50,0	60,0	65,0
Total	35,1	32,0	32,3	33,3

Patologityperne fordeler sig i % i populationen
2000 – 2007 således:

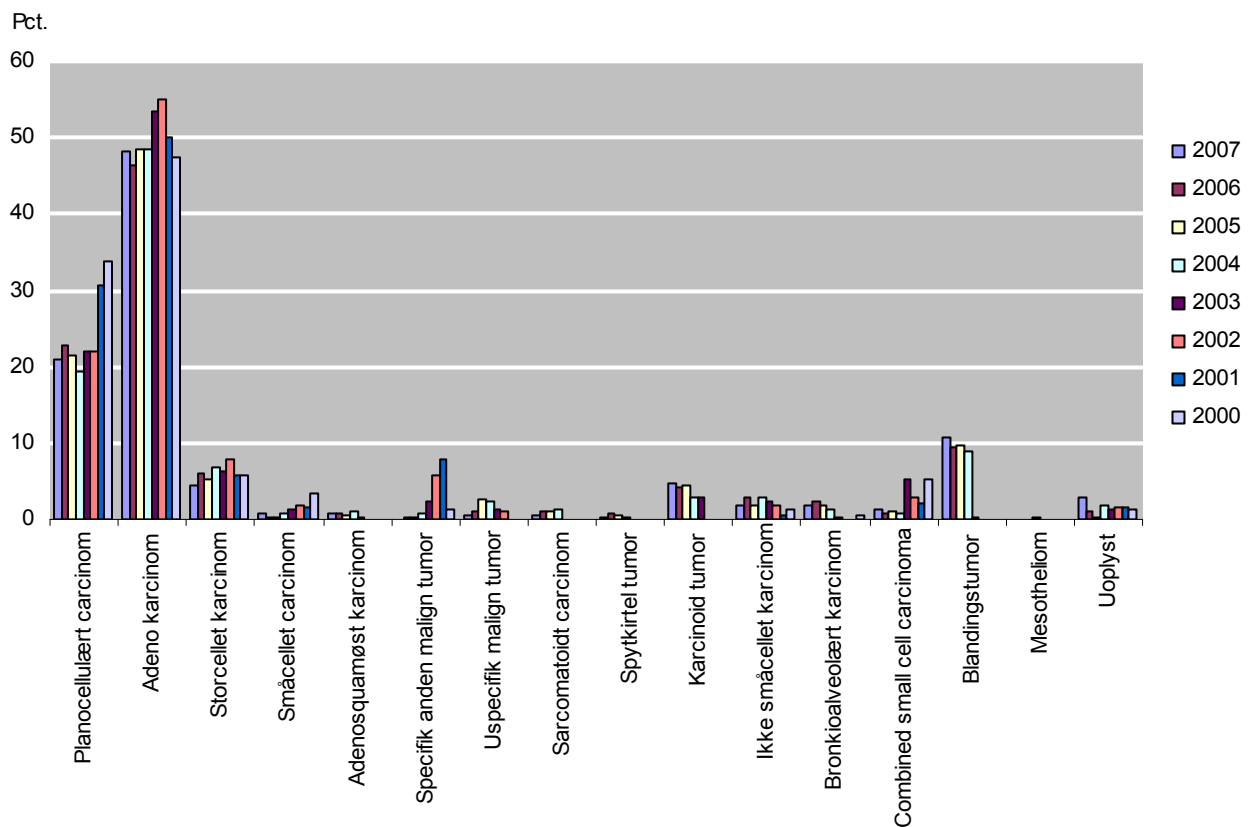
7.9.3 Figur Patologityper per år - totalt:

Fordelt på kvinder og mænd:

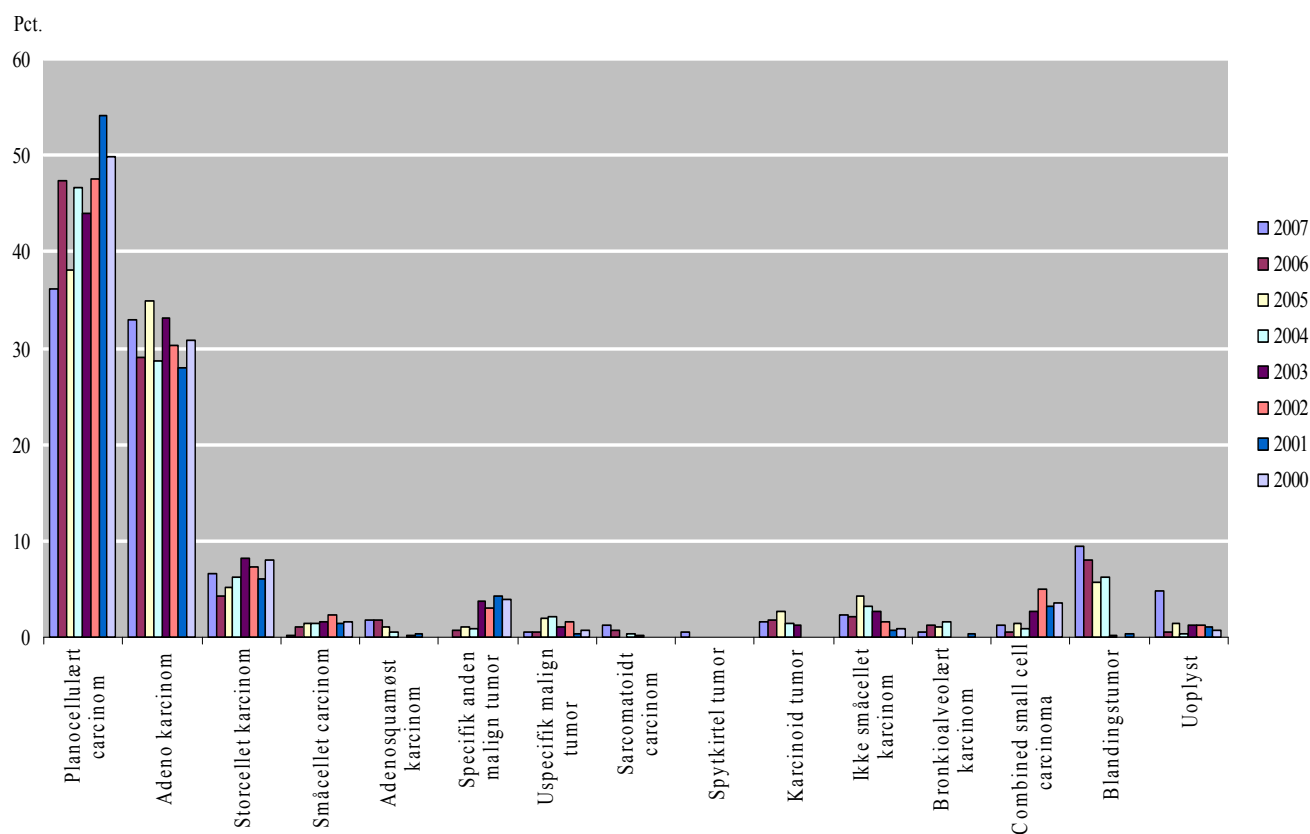
7.9.4 Tabel Patologityper per år - kvinder:

	2007	2006	2005	2004	2003	2002	2001	2000	Total
Antal operationer, totalt	336	285	317	289	286	276	192	213	2.194
Patologityper i % af antal operationer:									
Planocellulært karcinom	20,8	22,8	21,5	19,4	22,0	22,1	30,7	33,8	23,4
Adeno karcinom	48,2	46,3	48,6	48,4	53,5	55,1	50,0	47,4	49,7
Storcellet karcinom	4,5	6,0	5,4	6,9	6,3	8,0	5,7	5,6	6,0
Småcellet karcinom	0,9	0,4	0,3	0,7	1,4	1,8	1,6	3,3	1,2
Adenosquamøst karcinom	0,9	0,7	0,6	1,0	0,3	0,0	0,0	0,0	0,5
Specifik anden malign tumor	0,0	0,4	0,3	0,7	2,4	5,8	7,8	1,4	2,1
Uspecifik malign tumor	0,6	1,1	2,5	2,4	1,4	1,1	0,0	0,0	1,2
Sarcomatoidt karcinom	0,6	1,1	0,9	1,4	0,0	0,0	0,0	0,0	0,5
Spytkirtel tumor	0,3	0,7	0,6	0,3	0,0	0,0	0,0	0,0	0,3
Karcinoid tumor	4,8	4,2	4,4	2,8	2,8	0,0	0,0	0,0	2,6
Ikke småcellet karcinom	1,8	2,8	1,9	2,8	2,4	1,8	0,5	1,4	2,0
Bronchioalveolært karcinom	1,8	2,5	1,9	1,4	0,3	0,0	0,0	0,5	1,1
Combined small cell carcinoma	1,2	0,7	0,9	0,7	5,2	2,9	2,1	5,2	2,2
Blandingstumor	10,7	9,5	9,8	9,0	0,3	0,0	0,0	0,0	5,5
Mesotheliom	0,0	0,0	0,0	0,3	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Uoplyst	3,0	1,1	0,3	1,7	1,4	1,4	1,6	1,4	1,5
Total	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

7.9.5 Tabel Patologityper per år - mænd:

	2007	2006	2005	2004	2003	2002	2001	2000	Total
Antal operationer, totalt	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Patologityper i % af antal operationer:									
Planocellulært carcinom	36,1	47,3	38,1	46,6	43,9	47,5	54,1	49,8	45,0
Adeno carcinom	33,0	29,0	34,9	28,7	33,1	30,2	27,9	30,9	31,1
Storcellet carcinom	6,6	4,3	5,1	6,2	8,2	7,2	6,0	8,0	6,4
Småcellet carcinom	0,3	1,1	1,4	1,3	1,6	2,3	1,4	1,6	1,4
Adenosquamøst carcinom	1,8	1,9	1,1	0,5	0,0	0,3	0,4	0,0	0,8
Specifik anden malign tumor	0,0	0,8	1,1	0,8	3,7	3,1	4,2	3,9	2,1
Uspecifik malign tumor	0,5	0,5	1,9	2,1	1,1	1,6	0,4	0,6	1,1
Sarcomatoidt carcinom	1,3	0,8	0,0	0,3	0,3	0,0	0,0	0,0	0,3
Spytkirtel tumor	0,5	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1
Karcinoid tumor	1,5	1,9	2,7	1,3	1,3	0,0	0,0	0,0	1,2
Ikke småcellet carcinom	2,3	2,1	4,3	3,2	2,6	1,6	0,7	1,0	2,3
Bronkioalveolært carcinom	0,5	1,3	1,1	1,6	0,0	0,0	0,4	0,0	0,6
Combined small cell carcinoma	1,3	0,5	1,4	0,8	2,6	4,9	3,2	3,5	2,2
Blandingstumor	9,5	8,0	5,7	6,2	0,3	0,0	0,4	0,0	3,9
Uoplyst	4,9	0,5	1,4	0,3	1,3	1,3	1,1	0,6	1,5
Total	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

7.9.6 Tabel Operationstyper og Patologityper:

	Antal operationer	Operationstype i % af antal operationer			
		Eksplorativt indgreb	Kile- og segmentresektion	Lobektomi	Pneumonektomi
Planocellulært carcinom	211	6,6	7,1	68,2	18,0
Adeno carcinom	291	5,5	11,0	77,3	6,2
Storcellet carcinom	41	7,3	4,9	80,5	7,3
Småcellet carcinom	4	50,0	0,0	50,0	0,0
Adenosquamøst carcinom	10	0,0	0,0	80,0	20,0
Uspecifik malign tumor	4	0,0	0,0	100,0	0,0
Sarcomatoidt carcinom	7	0,0	14,3	85,7	0,0
Spytkirtel tumor	3	33,3	33,3	0,0	33,3
Karcinoid tumor	22	4,5	9,1	86,4	0,0
Ikke småcellet carcinom	15	40,0	0,0	53,3	6,7
Bronchioalveolært carcinom	8	0,0	25,0	75,0	0,0
Combined small cell carcinoma	9	0,0	22,2	55,6	22,2
Blandingstumor	73	2,7	8,2	75,3	13,7
Uoplyst	28	32,1	10,7	46,4	10,7
Total	726	7,4	9,1	72,7	10,7

8.0 Onkologiske afdelinger

8.1 Indledning

Antallet af indberetninger fra onkologiske afdelinger ligger konstant omkring 2100 forløb (tabel 8.2.1). Frekvensen af kvinder med lungecancer er i fortsat stigning og udgør nu 46 % af de indberettede (tabel 8.2.2). Behandlingstilbuddene er stadig under gradvis øgning, også til patientgrupper som ofte ikke tidligere kunne tilbydes en relevant behandling. Et eksempel er, at stadig flere patienter i høj alder over 75 år får behandlingstilbud med kemoterapi eller anden systemisk behandling. Den mediane alder for alle onkologisk indberettede patienter er nu 66 år (tabel 8.2.4). Med den fortsatte udvikling af nye targeterede behandlinger må denne trend antages at fortsætte.

Imidlertid er antallet af nyhenviste patienter blot et aspekt til beskrivelse af den onkologiske aktivitet. En meget væsentlig tendens er, at der også tilkommer flere behandlingstilbud til den enkelte patient efter den primære behandling. Der gives ofte både 1.-, 2.-, og 3.- linie medicinsk kræftbehandling, og samme

patient har ofte også fået enten kurativt intenderet eller palliativ stråleterapi. Behandlingsforløbene bliver således væsentligt længere end tidligere. Dette medfører et kraftigt øget ressourcebehov for de onkologiske afdelinger. Der er også en logistisk udfordring i at beskrive disse komplicerede behandlingsforløb på en overskuelig og relevant måde.

Frekvensen af patienter som har modtaget targeteret behandling er fortsat ganske lav (tabel 8.5.3), men må forventes at stige betydeligt når resultaterne fra gennemførte randomiserede undersøgelser omsættes til daglig klinisk praksis. Dette er en nødvendighed for at bedre prognosen for lungecancer, som fortsat er blandt de alvorligste.

Jens Benn Sørensen
Overlæge, dr.med.
Formand for DOLG

8.2 Onkologiske forløb.

Afdelingerne har indberettet i alt 2084 patienter med en onkologisk henvisningsdato i 2007. Antal indberettede fra de enkelte afdelinger fremgår af følgende, hvoraf også fremgår indberetninger fra de

foregående år. I lighed med tidligere år bemærkes, at indberetningerne pga. de lange patientforløb har et delay og at det endelige antal først kan konstateres efter 1 – 2 år:

8.2.1 Tabel Antal forløb – afdelinger

Afdeling	2007	2006	2005	2004	2003	2002	2001	2000
Rigshospitalet	380	295	331	424	42	0	0	0
Herlev	155	259	381	422	306	81	28	3
Hillerød	165	140	69	2	16	7	0	0
Bornholm	14	20	0	0	0	0	0	0
Roskilde	124	146	134	77	20	0	0	0
Næstved	51	106	106	76	27	2	1	0
Odense	351	388	390	345	322	97	5	0
Sønderborg	17	18	21	24	22	0	0	0
Vejle	344	374	336	279	249	23	0	0
Herning	16	25	13	17	11	13	0	0
Århus	158	273	435	352	5	0	0	0
Aalborg	309	265	290	291	215	7	1	0
Total	2.084	2.309	2.506	2.309	1.235	230	35	3

En del af disse indberetninger vedrører patienter med anden diagnose end primær lungecancer f.eks. mesotheliom eller andet. Afdelingerne har indberettet i alt 2084 patienter med primær lungecancer og med

en onkologisk henvisningsdato i 2007 til Dansk Lunge Cancer Register. På de enkelte afdelinger fordeler patienterne sig på køn i % i 2007 således:

8.2.2 Tabel Kønsfordeling

Afdeling	Antal henvisninger	Køn i % af antal henvisninger	
		Kvinde	Mand
Rigshospitalet	380	47,4	52,6
Herlev	155	43,9	56,1
Hillerød	165	52,7	47,3
Bornholm	14	42,9	57,1
Roskilde	124	40,3	59,7
Næstved	51	45,1	54,9
Odense	351	48,4	51,6
Sønderborg	17	29,4	70,6
Vejle	344	40,1	59,9
Herning	16	31,3	68,8
Århus	158	52,5	47,5
Aalborg	309	48,2	51,8
Total	2.084	46,3	53,7

De enkelte afdelinger har indberettet patienter fordelt på regioner og efter køn således, hvor kolonnen I alt viser, hvor stor en andel regionen bidrager med ud af

afdelingens samlede antal indberettede og fordelt på kvinder og mænd.:

8.2.3 Tabel Afdelinger, regionsfordeling og køn

Afdeling	Bopæls-region	Total (%)	Kvinder (%)	Mænd (%)
Rigshospitalet	Hovedstaden	66,1	53,8	46,2
	Sjælland	27,4	37,5	62,5
	Syddanmark	1,1	50,0	50,0
	Midtjylland	0,8	33,3	66,7
	Nordjylland	2,1	25,0	75,0
	Grønland	0,8	0,0	100,0
	Uoplyst	1,8	14,3	85,7
	Total	100,0	47,4	52,6
Herlev	Hovedstaden	81,9	42,5	57,5
	Sjælland	17,4	51,9	48,1
	Nordjylland	0,6	0,0	100,0
	Total	100,0	43,9	56,1
Hillerød	Hovedstaden	99,4	53,0	47,0
	Nordjylland	0,6	0,0	100,0
	Total	100,0	52,7	47,3
Bornholm	Hovedstaden	100,0	42,9	57,1
	Total	100,0	42,9	57,1
Roskilde	Hovedstaden	0,8	100,0	0,0
	Sjælland	99,2	39,8	60,2
	Total	100,0	40,3	59,7
Næstved	Hovedstaden	2,0	0,0	100,0
	Sjælland	96,1	44,9	55,1
	Uoplyst	2,0	100,0	0,0
	Total	100,0	45,1	54,9
Odense	Hovedstaden	0,3	100,0	0,0
	Sjælland	7,1	52,0	48,0
	Syddanmark	92,6	48,0	52,0
	Total	100,0	48,4	51,6
Sønderborg	Syddanmark	94,1	31,3	68,8
	Uoplyst	5,9	0,0	100,0
	Total	100,0	29,4	70,6
Vejle	Sjælland	0,3	100,0	0,0
	Syddanmark	75,3	39,8	60,2
	Midtjylland	23,8	41,5	58,5
	Nordjylland	0,6	0,0	100,0
	Total	100,0	40,1	59,9
Herning	Midtjylland	100,0	31,3	68,8
	Total	100,0	31,3	68,8
Århus	Midtjylland	99,4	52,2	47,8
	Nordjylland	0,6	100,0	0,0
	Total	100,0	52,5	47,5
Aalborg	Syddanmark	0,3	100,0	0,0
	Midtjylland	1,6	0,0	100,0
	Nordjylland	98,1	48,8	51,2
	Total	100,0	48,2	51,8
Total		-	46,3	53,7

Patienternes alder fordeler sig således:

8.2.4 Tabel Aldersfordeling

Afdeling	Antal henvisninger	Mean	Median	p5	p95	Min	Maks.
Rigshospitalet	380	66	65	49	81	40	93
Herlev	155	69	69	52	80	47	93
Hillerød	165	64	64	45	77	39	83
Bornholm	14	63	63	46	77	46	77
Roskilde	124	66	66	52	78	44	82
Næstved	51	67	67	50	83	45	86
Odense	351	67	67	50	82	29	87
Sønderborg	17	70	72	48	79	48	79
Vejle	344	66	66	50	79	39	85
Herning	16	64	64	54	79	54	79
Århus	158	67	67	51	82	38	92
Aalborg	309	65	65	49	80	36	88
Total	2.084	66	66	50	80	29	93

8.3 Udredning onkologi.

På patienter der henvises til onkologisk behandling fra en afdeling, der ikke indberetter udredningsdata til DLCR, hvilket kunne være kirurgiske afdelinger eller almen medicinske afdelinger, skal den onkologiske afdeling som en erstatning for den regulære indberetning af udredningsdata indberette

en erstatningsudredning. Dette er en følge af DLCR's nye forløbsregistrering, hvor indberetning af udredningsdata er starttidspunktet for alle forløb. De onkologiske afdelinger indberettede i 2007 erstatningsudredninger. Nærmere om disse udredninger i de kommende årsrapporter.

8.4 Ventetider

Afdelingerne har i 2007 indberettet "ventetider" på nyhenviste patienter. Nærmere herom i kapitel 5.

8.5 Behandlingsaktivitet

Nogle af de henviste til de onkologiske afdelinger modtager ikke behandling. Antal og årsager fremgår af følgende tabel:

8.5.1 Tabel Behandlingsrate

Afdeling	Antal henvisninger	Antal ikke behandlede
Rigshospitalet	458	78
Herlev	198	43
Hillerød	171	6
Roskilde	174	50
Næstved	79	28
Bornholm	17	3
Odense	431	80
Sønderborg	21	4
Vejle	373	29
Herning	18	2
Århus	185	27
Aalborg	380	71
Total	2.505	421

Afdelingerne har i 2007 indberettet behandlingsmodaliteter som det fremgår af det følgende. Den intenderede kurative terapi gives således:

8.5.2 Tabel Behandlingsmodaliteter – kurativ intenderet terapi

Afdeling	Antal	KEMO	TARGETERET	STRÅLETERAPI	ANDEN
Rigshospitalet	146	85,6	0,0	35,6	0,0
Herlev	3	0,0	0,0	100,0	0,0
Hillerød	7	100,0	0,0	0,0	0,0
Bornholm	1	100,0	0,0	0,0	0,0
Roskilde	12	100,0	0,0	0,0	0,0
Næstved	4	100,0	0,0	25,0	0,0
Odense	51	74,5	0,0	92,2	0,0
Sønderborg	4	100,0	0,0	75,0	0,0
Vejle	34	91,2	0,0	79,4	0,0
Herning	4	100,0	0,0	0,0	0,0
Århus	16	62,5	0,0	87,5	0,0
Aalborg	11	63,6	0,0	100,0	0,0
Total	293	82,9	0,0	53,9	0,0

Den palliative terapi gives således:

8.5.3 Tabel Behandlingsmodaliteter – palliativ intenderet terapi

Afdeling	Antal	KEMO	TARGETERET	STRÅLETERAPI	ANDEN
Rigshospitalet	211	36,0	0,0	75,4	0,0
Herlev	149	34,9	1,3	74,5	0,7
Hillerød	153	99,3	1,3	0,0	0,0
Bornholm	11	100,0	0,0	9,1	0,0
Roskilde	106	99,1	1,9	0,0	0,0
Næstved	45	97,8	2,2	4,4	0,0
Odense	275	57,5	16,7	56,0	0,0
Sønderborg	12	91,7	0,0	25,0	0,0
Vejle	294	68,7	0,0	52,0	0,3
Herning	12	100,0	0,0	16,7	0,0
Århus	136	55,9	0,0	76,5	0,0
Aalborg	274	45,6	5,5	63,1	1,5
Total	1.678	61,0	4,1	51,4	0,4

Nogle patienter får mere end én type terapi. Hos patienter der modtager palliativ intenderet stråleterapi gives denne på følgende indikationer i %:

8.5.4 Tabel Behandlingsmodaliteter – pallierende stråleterapi - indikation

Afdeling	Antal	Primær tumor	Knogle	Hjerne- metastaser	Medullært tværsnit	V. cava sup. syndrom	Anden
Rigshospitalet	159	31,4	18,9	31,4	10,7	0,6	5,0
Herlev	111	30,6	6,3	20,7	5,4	0,0	38,7
Bornholm	1	100,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Næstved	2	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	100,0
Odense	154	61,0	15,6	23,4	5,2	1,9	1,9
Sønderborg	3	0,0	0,0	33,3	0,0	0,0	33,3
Vejle	153	40,5	14,4	39,9	3,3	3,9	2,0
Herning	2	100,0	0,0	50,0	0,0	0,0	0,0
Århus	104	22,1	6,7	29,8	1,9	1,9	50,0
Aalborg	173	51,4	16,2	24,9	1,7	1,2	7,5
Total	862	41,2	13,7	28,5	4,8	1,6	14,5

Den neoadjuverende terapi gives således:

8.5.5 Tabel Behandlingsmodaliteter – neoadjuverende terapi

Afdeling	Antal	KEMO	TARGETERET	STRÅLETERAPI	ANDEN
Rigshospitalet	6	100,0	0,0	33,3	0,0
Hillerød	1	100,0	0,0	0,0	0,0
Næstved	1	100,0	0,0	0,0	0,0
Odense	6	100,0	0,0	16,7	0,0
Vejle	3	100,0	0,0	33,3	0,0
Århus	3	100,0	0,0	0,0	0,0
Aalborg	12	100,0	0,0	66,7	0,0
Total	32	100,0	0,0	37,5	0,0

Den adjuverende terapi gives således:

8.5.6 Tabel Behandlingsmodaliteter – adjuverende terapi

Afdeling	Antal	KEMO	TARGETERET	STRÅLETERAPI	ANDEN
Rigshospitalet	16	100,0	0,0	12,5	0,0
Herlev	3	100,0	0,0	0,0	0,0
Hillerød	6	100,0	0,0	0,0	0,0
Bornholm	2	100,0	0,0	0,0	0,0
Roskilde	6	100,0	0,0	0,0	0,0
Næstved	1	100,0	0,0	0,0	0,0
Odense	19	68,4	0,0	42,1	0,0
Sønderborg	1	100,0	0,0	100,0	0,0
Vejle	13	76,9	0,0	23,1	0,0
Århus	3	100,0	0,0	33,3	0,0
Aalborg	12	100,0	0,0	8,3	0,0
Total	82	89,0	0,0	19,5	0,0

8.6 Overlevelse og mortalitet

Kun afdelinger med mere end 20 indberettede patienter er anført i tabellerne.

Den kurativt intenderede terapi resultater i følgende overlevelsesdata for de enkelte afdelinger og samlet i DK:

8.6.1 Tabel Overlevelse – kurativ intenderet terapi

Medianoverlevelse for samtlige behandlede.

Afdeling	Antal	Median
Rigshospitalet	611	10,4
Herlev	95	19,0
Roskilde	76	12,8
Odense	257	14,4
Sønderborg	26	15,0
Vejle	168	15,9
Århus	126	13,9
Aalborg	52	12,3
Total	1.464	12,9

1 års overlevelse i % af antal henvisninger til behandling

	2006		2005		2004		2003		2002		2001		Total	
Afdelinger	Antal	Overlevede	Antal	Overlevede	Antal	Overlevede	Antal	Overlevede	Antal	Overlevede	Antal	Overlevede	Antal	Overlevede
Rigshospitalet	113	36,3	176	50,0	164	51,8	12	0,0	0	-	0	-	465	46,0
Herlev	12	75,0	21	81,0	18	77,8	26	73,1	10	90,0	5	100,0	92	79,3
Roskilde	26	69,2	22	40,9	13	61,5	3	33,3	0	-	0	-	64	56,3
Odense	49	75,5	53	60,4	43	72,1	49	75,5	11	54,5	1	100,0	206	69,9
Sønderborg	2	100,0	8	62,5	4	100,0	8	50,0	0	-	0	-	22	68,2
Vejle	35	74,3	51	64,7	22	90,9	23	73,9	3	100,0	0	-	134	73,9
Århus	19	73,7	45	64,4	44	77,3	2	100,0	0	-	0	-	110	71,8
Aalborg	12	50,0	12	50,0	7	71,4	9	66,7	1	100,0	0	-	41	58,5
Total	281	58,4	395	56,7	319	63,9	138	65,9	31	74,2	7	100,0	1171	60,9

2 års overlevelse i % af antal henvisninger til behandling

Afdeling	2005		2004		2003		2002		2001		Total	
	Antal	Overlevede	Antal	Overlevede	Antal	Overlevede	Antal	Overlevede	Antal	Overlevede	Antal	Overlevede
Rigshospitalet	176	25,0	164	24,4	12	0,0	0	-	0	-	352	23,9
Herlev	21	33,3	18	38,9	26	34,6	10	60,0	5	60,0	80	40,0
Roskilde	22	22,7	13	23,1	3	0,0	0	-	0	-	38	21,1
Odense	53	41,5	43	44,2	49	40,8	11	9,1	1	100,0	157	40,1
Sønderborg	8	37,5	4	100,0	8	0,0	0	-	0	-	20	35,0
Vejle	51	41,2	22	68,2	23	43,5	33	100,0	0	-	99	49,5
Århus	45	20,0	44	27,3	2	0,0	0	-	0	-	91	23,1
Aalborg	12	16,7	7	28,6	9	11,1	1	100,0	0	-	29	20,7
Total	395	29,4	319	32,0	138	30,4	31	38,7	7	71,4	890	31,1

Den palliativt intenderede terapi resultater i følgende overlevedesdata for de enkelte afdelinger og samlet i DK:

8.6.2 Tabel Overlevelse – palliativ intenderet terapi

Medianoverlevelse for samtlige behandlede.

Afdeling	Antal	Median
Rigshospitalet	713	4,5
Herlev	1.501	6,6
Hillerød	373	7,1
Roskilde	392	6,9
Næstved	338	6,4
Bornholm	26	4,1
Odense	1.479	6,2
Sønderborg	74	7,1
Vejle	1.354	6,0
Herning	79	8,9
Århus	1.059	5,0
Aalborg	1.261	6,0
Total	8.649	5,9

1 års overlevelse i % af antal henvisninger til behandling

Afdeling	2006		2005		2004		2003		2002		2001		2000		Total	
	Antal	Overlevede	Antal	Overlevede	Antal	Overlevede	Antal	Overlevede	Antal	Overlevede	Antal	Overlevede	Antal	Overlevede	Antal	Overlevede
Rigshospitalet	168	13,1	135	20,0	171	23,4	28	0,0	0	-	0	-	0	-	502	17,7
Herlev	243	12,8	336	25,9	404	25,5	274	31,0	69	55,1	23	82,6	3	100,0	1352	27,1
Hillerød	130	31,5	68	35,3	2	100,0	14	35,7	6	33,3	0	-	0	-	220	33,6
Roskilde	110	26,4	99	20,2	61	36,1	16	18,8	0	-	0	-	0	-	286	25,9
Næstved	98	19,4	98	31,6	70	37,1	26	23,1	1	100,0	0	-	0	-	293	28,3
Odense	302	26,5	285	29,1	279	21,9	250	23,6	84	14,3	4	50,0	0	-	1204	24,7
Sønderborg	16	12,5	13	23,1	20	30,0	13	7,7	0	-	0	-	0	-	62	19,4
Vejle	308	23,4	272	29,4	244	27,5	217	21,2	19	26,3	0	-	0	-	1060	25,5
Herning	22	36,4	11	36,4	17	17,6	8	12,5	9	44,4	0	-	0	-	67	29,9
Århus	245	11,4	370	13,2	305	18,4	3	33,3	0	-	0	-	0	-	923	14,5
Aalborg	229	24,5	266	24,1	280	32,1	206	27,7	6	66,7	0	-	0	-	987	27,5
Total	1886	20,6	1953	24,2	1853	25,7	1055	25,0	194	34,0	27	77,8	3	100,0	6971	24,2

2 års overlevelse i % af antal henvisninger til behandling

Afdeling	2005		2004		2003		2002		2001		2000		Total	
	Antal	Overlevede	Antal	Overlevede	Antal	Overlevede	Antal	Overlevede	Antal	Overlevede	Antal	Overlevede	Antal	Overlevede
Rigshospitalet	135	5,2	171	8,2	28	0,0	0	-	0	-	0	-	334	6,3
Herlev	336	8,0	404	9,2	274	9,1	69	18,8	23	60,9	3	66,7	1109	10,6
Hillerød	68	16,2	2	50,0	14	21,4	6	0,0	0	-	0	-	90	16,7
Roskilde	99	9,1	61	14,8	16	6,3	0	-	0	-	0	-	176	10,8
Næstved	98	5,1	70	10,0	26	15,4	1	100,0	0	-	0	-	195	8,7
Odense	285	10,2	279	6,8	250	7,6	84	2,4	4	25,0	0	-	902	7,8
Sønderborg	13	0,0	20	20,0	13	0,0	0	-	0	-	0	-	46	8,7
Vejle	272	10,3	244	9,8	217	7,4	19	5,3	0	-	0	-	752	9,2
Herning	11	0,0	17	5,9	8	12,5	9	11,1	0	-	0	-	45	6,7
Århus	370	2,2	305	4,9	3	0,0	0	-	0	-	0	-	678	3,4
Aalborg	266	6,8	280	11,1	206	5,8	6	16,7	0	-	0	-	758	8,2
Total	1953	7,3	1853	8,7	1055	7,7	194	9,8	27	55,6	3	66,7	5085	8,3

Den neoadjuverende terapi resultater i følgende overlevelsedata for de enkelte afdelinger og samlet i DK:

8.6.3 Tabel Overlevelse – neoadjuverende terapi

Medianoverlevelse for samtlige behandlede.

Afdeling	Antal	Median
Rigshospitalet	94	14,4
Odense	29	17,3
Vejle	66	20,4
Aalborg	21	11,2
Total	221	14,8

Den adjuverende terapi resultater i følgende overlevelsedata for de enkelte afdelinger og samlet i DK:

1 års overlevelse i % af antal henvisninger til behandling

Afdeling	2006		2005		2004		2003		2002		Total	
	Antal	Overlevede	Antal	Overlevede	Antal	Overlevede	Antal	Overlevede	Antal	Overlevede	Antal	Overlevede
Rigshospitalet	1	100,0	1	0,0	86	55,8	0	-	0	-	88	55,7
Odense	5	100,0	6	83,3	5	100,0	5	40,0	2	100,0	23	82,6
Vejle	22	77,3	15	66,7	17	76,5	8	37,5	1	0,0	63	68,3
Total	33	78,8	27	66,7	111	61,3	13	38,5	5	40,0	189	63,0

2 års overlevelse i % af antal henvisninger til behandling

Afdeling	2005		2004		2003		2002		Total	
	Antal	Overlevede	Antal	Overlevede	Antal	Overlevede	Antal	Overlevede	Antal	Overlevede
Rigshospitalet	1	0,0	86	31,4	0	-	0	-	87	31,0
Odense	6	66,7	5	20,0	5	40,0	2	50,0	18	44,4
Vejle	15	66,7	17	58,8	8	37,5	1	0,0	41	56,1
Total	27	63,0	111	35,1	13	38,5	5	20,0	156	39,7

8.6.4 Tabel Overlevelse – adjuverende terapi

Medianoverlevelse for samtlige behandlede.

Afdeling	Antal	Median
Rigshospitalet	69	14,8
Herlev	41	30,3
Roskilde	32	18,8
Odense	147	18,2
Vejle	55	17,0
Århus	33	24,4
Aalborg	48	17,5
Total	456	18,2

1 års overlevelse i % af antal henvisninger til behandling

Afdeling	2006		2005		2004		2003		2002		2001		Total	
	Antal	Overlevede	Antal	Overlevede	Antal	Overlevede	Antal	Overlevede	Antal	Overlevede	Antal	Overlevede	Antal	Overlevede
Rigshospitalet	15	86,7	19	84,2	17	70,6	2	0,0	0	-	0	-	53	77,4
Herlev	4	75,0	24	95,8	2	0,0	6	66,7	2	100,0	0	-	38	84,2
Roskilde	10	100,0	13	69,2	2	100,0	1	100,0	0	-	0	-	26	84,6
Odense	34	91,2	48	85,4	24	66,7	20	50,0	2	100,0	0	-	128	78,1
Vejle	25	92,0	10	70,0	2	50,0	5	80,0	0	-	0	-	42	83,3
Århus	9	77,8	19	84,2	2	100,0	0	-	0	-	0	-	30	83,3
Aalborg	20	95,0	12	75,0	3	100,0	0	-	0	-	1	100,0	36	88,9
Total	131	90,1	149	83,9	54	70,4	35	57,1	4	100,0	1	100,0	374	81,8

2 års overlevelse i % af antal henvisninger til behandling

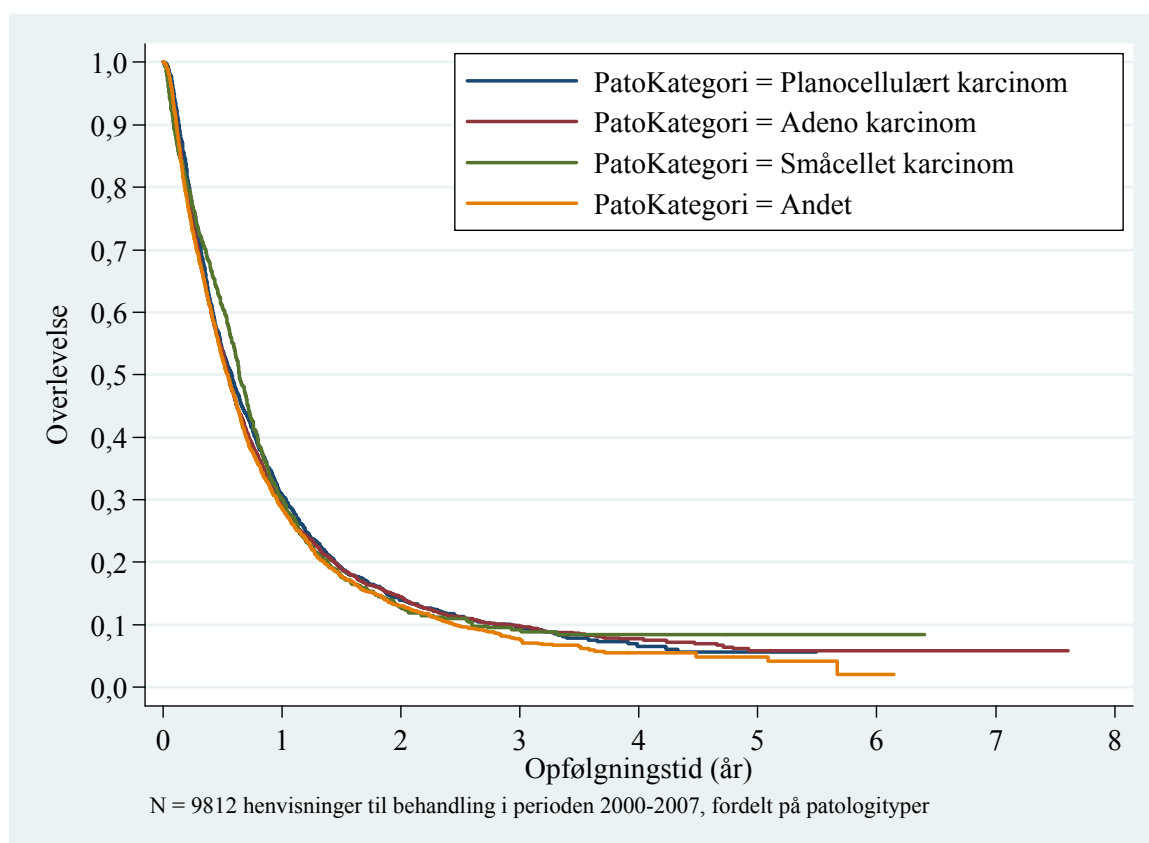
Afdeling	2005		2004		2003		2002		2001		Total	
	Antal	Overlevede	Antal	Overlevede	Antal	Overlevede	Antal	Overlevede	Antal	Overlevede	Antal	Overlevede
Rigshospitalet	19	52,6	17	23,5	2	0,0	0	-	0	-	39	36,8
Herlev	24	87,5	2	0,0	6	50,0	2	100,0	0	-	34	76,5
Odense	48	60,4	24	16,7	20	35,0	2	0,0	0	-	94	42,6
Århus	19	63,2	2	100,0	0	-	0	-	0	-	21	66,7
Total	149	63,1	54	27,8	35	37,1	4	50,0	1	100,0	243	51,4

8.7 Patologi

Der henvises til kommentaren i beretningen fra DLCR og det indledende metodeafsnit, hvori der gøres opmærksom på dels at 2007 er det første år med data fra Patobanken, og dels at der er manglende data fra sidste del af 2007 grundet manglende leverancer fra Patobanken. Næste projekt for DLCR er valideringen af de patienter, hvor der tilsyneladende er uoverensstemmelsen mellem resultatet af DLCR's algoritme til

”oversættelse” af Patobankdata og klinikernes opfattelse af patologidiagnosen. På nuværende tidspunkt har DLCR ”kun” valideret på systemniveau og overordnet fordelingsniveau. Nærmere om dette i næste årsrapport og DLCR's nyhedsbreve. Ser man på 2000-2007 populationen, hvor der foreligger celletype på i alt 9812 patienter, ser overlevelseskurven således ud:

8.7.1 Fig. Overlevelse Patologityper Kaplan Meier:

Overlevelsesserterne i % for populationerne indberettet i perioden 2000 - 2007 fremgår af følgende fordelt på observationsperiode:

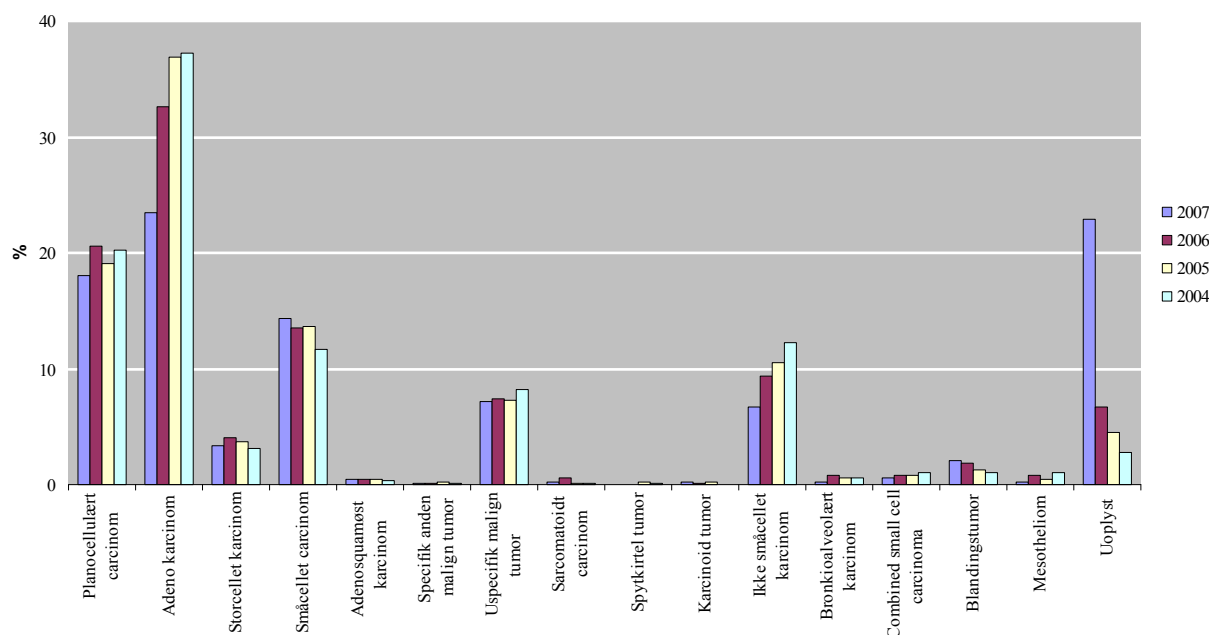
8.7.2 Tabel Overlevelse Patologityper - observeret:

	2006	2005	2004	2003	2002	2001	2000	Total
Antal henvisninger til behandling, totalt	2.309	2.506	2.309	1.235	230	35	3	8.627
Patologityper, 1 års overlevelse i % af henvisninger:								
Planocellulært karcinom	31,4	35,4	31,2	31,3	37,5	70,0	-	32,8
Adeno karcinom	31,6	32,9	33,4	28,9	39,1	94,4	100,0	32,5
Storcellet karcinom	17,2	32,3	32,4	41,0	50,0	100,0	-	30,2
Småcellet karcinom	32,9	34,0	37,2	66,7	33,3	100,0	-	35,0
Adenosquamøst karcinom	0,0	36,4	50,0	-	-	-	-	27,6
Specifik anden malign tumor	0,0	42,9	25,0	55,6	-	100,0	-	41,7
Uspecifik malign tumor	23,8	29,5	30,0	45,5	100,0	-	-	28,6
Sarcomatoidt karcinom	15,4	33,3	0,0	-	-	100,0	-	20,0
Spytkirtel tumor	0,0	50,0	50,0	-	-	-	-	44,4
Karcinoid tumor	0,0	40,0	0,0	-	-	-	-	20,0
Ikke småcellet karcinom	20,7	26,1	30,6	30,0	40,0	0,0	-	26,7
Bronkioalveolært karcinom	44,4	50,0	50,0	0,0	-	-	-	46,8
Combined small cell carcinoma	21,1	47,6	37,5	55,6	-	100,0	-	41,0
Blandingstumor	58,1	57,6	45,8	-	-	-	-	55,0
Mesotheliom	55,0	81,8	52,2	0,0	-	-	-	57,1
Uoplyst	21,8	22,3	32,8	18,8	47,4	0,0	-	24,2
Total	29,3	32,9	33,2	30,6	40,4	82,9	100,0	32,1

	2005	2004	2003	2002	2001	2000	Total
Antal henvisninger til behandling, totalt	2.506	2.309	1.235	230	35	3	6.318
Patologityper, 2 års overlevelse i % af henvisninger:							
Planocellulært karcinom	14,9	12,0	10,9	7,1	60,0	-	12,9
Adeno karcinom	15,5	13,5	10,5	13,5	61,1	66,7	13,8
Storcellet karcinom	17,2	12,7	19,7	33,3	100,0	-	17,2
Småcellet karcinom	10,9	15,6	16,7	33,3	100,0	-	13,3
Adenosquamøst karcinom	36,4	37,5	-	-	-	-	36,8
Specifik anden malign tumor	0,0	25,0	22,2	-	100,0	-	19,0
Uspecifik malign tumor	12,0	11,6	27,3	66,7	-	-	12,7
Sarcomatoidt karcinom	0,0	0,0	-	-	100,0	-	14,3
Spytkirtel tumor	50,0	0,0	-	-	-	-	37,5
Karcinoid tumor	20,0	0,0	-	-	-	-	16,7
Ikke småcellet karcinom	8,0	10,2	8,3	10,0	0,0	-	9,0
Bronkioalveolært karcinom	50,0	28,6	0,0	-	-	-	37,9
Combined small cell carcinoma	23,8	12,5	33,3	-	0,0	-	21,9
Blandingstumor	30,3	12,5	-	-	-	-	22,8
Mesotheliom	36,4	43,5	0,0	-	-	-	38,9
Uoplyst	9,8	18,8	5,8	31,6	0,0	-	12,5
Total	14,2	13,4	11,3	14,8	60,0	66,7	13,6

	2004	2003	2002	2001	2000	Total
Antal henvisninger til behandling, totalt	2.309	1.235	230	35	3	3.812
Patologityper, 3 års overlevelse i % af henvisninger:						
Planocellulært karcinom	5,6	7,2	5,4	30,0	-	6,4
Adeno karcinom	6,6	4,9	9,0	27,8	66,7	6,5
Storcellet karcinom	7,0	3,3	33,3	100,0	-	7,2
Småcellet karcinom	9,3	16,7	0,0	100,0	-	9,8
Adenosquamøst karcinom	0,0	-	-	-	-	0,0
Specifik anden malign tumor	25,0	11,1	-	100,0	-	21,4
Uspecifik malign tumor	4,2	18,2	33,3	-	-	5,4
Sarcomatoidt karcinom	0,0	-	-	100,0	-	25,0
Spytkirtel tumor	0,0	-	-	-	-	0,0
Karcinoid tumor	0,0	-	-	-	-	0,0
Ikke småcellet karcinom	5,6	3,3	10,0	0,0	-	5,4
Bronkioalveolært karcinom	21,4	0,0	-	-	-	20,0
Combined small cell carcinoma	12,5	16,7	-	0,0	-	14,0
Blandingstumor	8,3	-	-	-	-	8,3
Mesotheliom	17,4	0,0	-	-	-	16,0
Uoplyst	14,1	0,0	15,8	0,0	-	7,8
Total	6,9	5,5	9,6	34,3	66,7	6,9

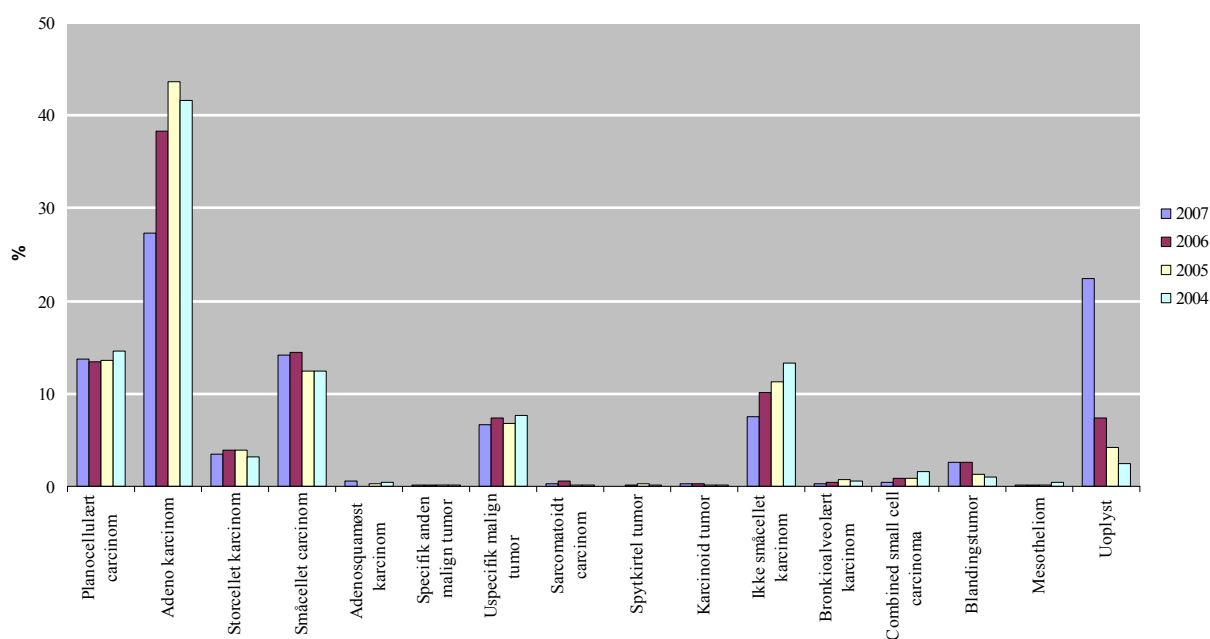
8.7.3 Fig. Patologityper per år - totalt:

Fordelt på kvinder og mænd:

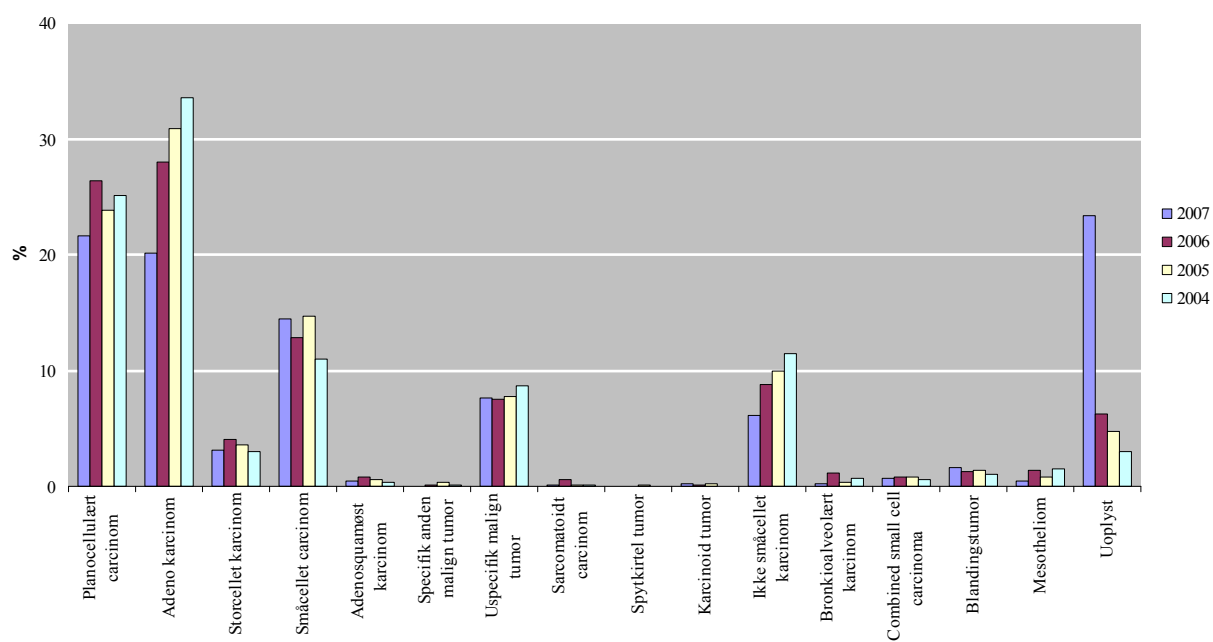
8.7.4 Tabel Patologityper per år - kvinder:

	2007	2006	2005	2004	2003	2002	2001	2000	Total
Antal henvisninger til behandling, totalt	964	1.038	1.181	1.064	568	110	18	2	4.945
Patologityper i % af henvisninger:									
Planocellulært karcinom	13,8	13,4	13,6	14,6	15,1	13,6	22,2	0,0	14,0
Adeno karcinom	27,3	38,3	43,7	41,6	63,9	66,4	44,4	100,0	41,8
Storcellet karcinom	3,5	3,9	3,9	3,2	6,0	2,7	5,6	0,0	3,9
Småcellet karcinom	14,1	14,5	12,4	12,4	1,6	0,9	5,6	0,0	11,6
Adenosquamøst karcinom	0,5	0,0	0,3	0,4	0,0	0,0	0,0	0,0	0,3
Specifik anden malign tumor	0,2	0,1	0,2	0,2	1,1	0,0	0,0	0,0	0,3
Uspecifik malign tumor	6,6	7,3	6,8	7,7	0,9	2,7	0,0	0,0	6,3
Sarcomatoidt karcinom	0,3	0,6	0,2	0,2	0,0	0,0	5,6	0,0	0,3
Spytkirtel tumor	0,0	0,1	0,3	0,2	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1
Karcinoid tumor	0,3	0,3	0,2	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,2
Ikke småcellet karcinom	7,5	10,1	11,3	13,3	4,2	3,6	5,6	0,0	9,7
Bronkioalveolært karcinom	0,3	0,4	0,8	0,6	0,2	0,0	0,0	0,0	0,5
Combined small cell carcinoma	0,4	0,9	0,8	1,6	1,1	0,0	5,6	0,0	1,0
Blandingstumor	2,6	2,6	1,3	1,0	0,0	0,0	0,0	0,0	1,6
Mesotheliom	0,1	0,2	0,1	0,5	0,2	0,0	0,0	0,0	0,2
Uoplyst	22,4	7,3	4,1	2,4	5,8	10,0	5,6	0,0	8,3
Total	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

8.7.5 Tabel Patologityper per år - mænd:

	2007	2006	2005	2004	2003	2002	2001	2000	Total
Antal henvisninger til behandling, totalt	1.120	1.271	1.325	1.245	667	120	17	1	5.766
Patologityper i % af henvisninger:									
Planocellulært karcinom	21,6	26,4	23,8	25,1	32,7	34,2	35,3	0,0	25,5
Adeno karcinom	20,1	27,9	30,9	33,5	48,7	50,0	58,8	100,0	31,3
Storcellet karcinom	3,1	4,1	3,5	3,0	4,0	2,5	0,0	0,0	3,5
Småcellet karcinom	14,5	12,8	14,6	11,0	0,4	1,7	0,0	0,0	11,5
Adenosquamøst karcinom	0,4	0,8	0,5	0,3	0,0	0,0	0,0	0,0	0,5
Specifik anden malign tumor	0,0	0,2	0,4	0,2	0,4	0,0	5,9	0,0	0,2
Uspecifik malign tumor	7,6	7,6	7,8	8,7	0,9	0,0	0,0	0,0	6,9
Sarcomatoidt karcinom	0,1	0,6	0,1	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,2
Spytkirtel tumor	0,0	0,0	0,2	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Karcinoid tumor	0,2	0,1	0,2	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1
Ikke småcellet karcinom	6,1	8,8	9,9	11,4	5,4	5,0	0,0	0,0	8,6
Bronkioalveolært karcinom	0,3	1,1	0,4	0,6	0,0	0,0	0,0	0,0	0,5
Combined small cell carcinoma	0,7	0,8	0,8	0,6	1,8	0,0	0,0	0,0	0,8
Blandingstumor	1,6	1,3	1,4	1,0	0,0	0,0	0,0	0,0	1,1
Mesotheliom	0,4	1,4	0,8	1,4	0,1	0,0	0,0	0,0	0,9
Uoplyst	23,3	6,3	4,8	3,1	5,4	6,7	0,0	0,0	8,4
Total	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

9.0 Bilag

9.1 Bilag A – Tilsluttede afdelinger.

Amager, Intern medicinsk klinik
Bispebjerg, Lungemedicinsk afd.
Bornholm, Medicinsk afd.
Esbjerg, Øre- næse- og hals afd.
Fredericia, Medicinsk afd.
Gentofte, Lungemedicinsk afd.
Gentofte, Thoraxkirurgisk afd.
Herlev, Onkologisk afd.
Herning, Medicinsk afd.
Herning, Onkologisk afd.
Hillerød, Lungemedicinsk afd.
Hillerød, Onkologisk afd.
Hjørring, Lungemedicinsk afd.
Holbæk, Lungemedicinsk afd.
Holstebro, Medicinsk afd.
Hvidovre, Lungemedicinsk afd.
Kalundborg, Lungemedicinsk afd.,
Nykøbing F, Medicinsk afd.
Næstved, Onkologisk afd.
Næstved, Medicinsk afd.
Odense, Medicinsk afd.
Odense, Onkologisk afd.
Odense, Thoraxkirurgisk afd.
Randers, Medicinsk afd.
Rigshospitalet, Onkologisk klinik
Rigshospitalet, Thoraxkirurgisk klinik
Roskilde, Medicinsk afd.
Silkeborg, Medicinsk afd.
Skejby, Thoraxkirurgisk afd.
Skive, Medicinsk afd.
Slagelse, Lungemedicinsk afd.
Svendborg, Medicinsk afd.
Sønderborg, Medicinsk afd.
Vejle, Lungemedicinsk afd.
Vejle, Onkologisk afd.
Aabenraa, Medicinsk afd.
Aalborg, Lungekirurgisk afd.
Aalborg, Lungemedicinsk afd.
Aalborg, Onkologisk afd.
Århus, Lungemedicinsk afd.
Århus, Onkologisk afd.

9.2 Bilag B – Tabel og Figur fortegnelse

4.3.1 Tabel Oversigt over lungecancerforløb i DLCR	11
4.3.2 Tabel Oversigt over lungecancerforløb, Grønland/udlandet	11
4.3.3 Tabel Datakomplethed	13
4.3.4 Figur Latenstid for indberetning af data i DLCR	13
4.5.1 Figur Incidensrate	15
4.5.2 Figur Incidensrate – kønsopdelt	16
4.5.3 Figur Kønsfordeling	16
4.5.4 Figur Fordeling på stadie for patientforløb med primær lungecancer i DLCR	17
4.5.5 Tabel Oversigt over lungecancerforløbene - patologi	18
4.5.6 Figur Mortalitetsrater	18
4.5.7 Figur Lungecancerforløb for patienter med diagnose i året 2005	20
4.5.8 Figur Box-model	21
4.5.9 Figur Tendenser over tid i dødsrater	22
4.5.10 Figur Tendenser over tid i progressionsrater	23
5.0.1 Tabel Indikatorskema	26
5.1.1 Tabel Andel af patienter i live efter 1 år	28
5.1.2 Tabel Andel af patienter i live efter 2 år	29
5.1.3 Tabel Samlet ventetid på behandling – kirurgi	30
5.1.4 Tabel Samlet ventetid på behandling – onkologi – kemoterapi	31
5.1.5 Tabel Samlet ventetid på behandling – onkologi - stråleterapi	32
5.1.6 Tabel Resektionsrate	33
5.2.1 Tabel Ventetider på udredning - regionalt	34
5.2.2 Tabel Ventetider på udredning – afdelinger	35
5.2.3 Tabel cTNM / pTNM overensstemmelse	36
5.2.4 Tabel cTNM / pTNM overensstemmelse – afdelinger	37
5.3.1 Tabel Ventetider på kirurgi – afdelinger	38
5.3.2 Tabel 30-dages overlevelse efter kirurgi - afdelinger	39
5.3.3 Tabel Overlevelse efter kirurgi	40
5.4.1 Tabel Ventetider på onkologi kemoterapi – afdelinger	41
5.4.2 Tabel Ventetider på onkologi stråle – afdelinger	42
6.2.1 Tabel Udredningspopulation – nationalt og regionalt 2000 – 2007	44
6.2.2 Tabel Udredningspopulation – afdelinger 2000 - 2007	44
6.2.3 Tabel Antal udredninger i forhold til totale antal indberettede i DLCR	45
6.3.1 Tabel Udredningsmetoder – regioner (Pt's bopæl)	45
6.3.2 Fig. Udredningsmetoder DK	46
6.3.3 Tabel Udredningsmetoder – afdelinger	46
6.3.4 Tabel Diagnostisk udredningsmetode – regioner	47
6.3.5 Tabel Diagnostisk udredningsmetode – afdelinger	48
6.3.6 Tabel Biopsier (% af antal udredte):	53
6.4.1 Tabel Lungefunktionsundersøgelser (% af antal udredte i afdelingen):	53
6.4.2 Tabel Lungefunktion hos henviste til kirurgi og onkologi	54
6.5.1 Fig. Rygestatus	54
6.5.2 Tabel Tobaksforbrug	55
6.6.1 Fig. Overlevelse - cTNM	56
6.6.2 Tabel cTNM stadie fordeling	56
6.6.3 Tabel cTNM stadie fordeling i %	57
6.6.4 Tabel cTNM overlevelse	57
6.6.5 Fig. T fordeling	58
6.6.6 Fig. N fordeling	58
6.6.7 Fig. M fordeling	59
6.6.8 Fig. Udvikling cTNM 2000 - 2007	59

6.6.9 Tabel cTNM Stadiefordeling – regioner	59
6.6.10 Tabel cTNM Stadiefordeling – afdelinger	60
6.7.1 Tabel ECOG Performansstatus – regioner	61
6.7.2 Tabel ECOG Performansstatus – afdelinger	61
6.8.2 Tabel Overlevelse Patologityper - observeret:	63
7.2.1 Tabel Indberetninger	67
7.2.2 Tabel Kønsfordeling	67
7.2.3 Tabel Afdelinger, regionsfordeling og køn	68
7.2.4 Tabel Alder og afdelinger	68
7.4.1 Tabel Liggetider	69
7.4.2 Tabel Overflytninger	69
7.5.1 Tabel Antal operationer	69
7.5.2 Tabel Antal resektioner	70
7.5.3 Tabel Operationer fordeling i %	70
7.5.4 Fig. Operationer fordeling grafisk	70
7.5.5 Tabel Operationstyper – afdelinger	71
7.5.6 Tabel Risikofaktorer	72
7.5.7 Tabel Torakotomitype	73
7.5.8 Tabel Lobektomitype	73
7.5.9 Tabel Torakoskopiske operationer PLUS totale antal og operationstyper i PROCENT	73
7.5.10 Tabel Pneumonektomier – typer	73
7.5.11 Tabel Pneumonektomier - lokalisation	74
7.5.12 Tabel Thoraxvægsresektion	74
7.5.13 Tabel Neoadjuverende	74
7.5.14 Tabel Lymfeknuder	74
7.5.15 Tabel Præoperative indgreb	75
7.6.1 Fig. pTNM fordeling	75
7.6.2 Tabel pTNM fordeling – afdelinger	76
7.6.3 Tabel cN/pN skift – afdelinger	76
7.6.4 Tabel cN/pN skift – regioner	77
7.7.1 Tabel Overlevelse 1, 2, 3, 4 og 5 år fordelt på indberettede per år	77
7.7.2 Fig. Overlevelse totalt – Kaplan Meier	77
7.7.3 Fig. Overlevelse resecerede patienter	78
7.7.4 Fig. Overlevelse operationstyper 2000 – 2007 – Kaplan Meier	78
7.7.5 Tabel Operationstyper kohorter	79
7.7.6 Tabel Postoperativ mortalitet	80
7.7.7 Fig. Overlevelse pTNM – Kaplan Meier	81
7.7.8 Tabel pTNM overlevelser – totalt	81
7.7.9 Tabel Overlevelse 1, 2 og 5 år – afdelinge	82
7.8.1 Fig. Komplikationer grafisk	83
7.8.2 Tabel Komplikationer antal	84
8.2.1 Tabel Antal forløb – afdelinger	91
8.2.2 Tabel Kønsfordeling	91
8.2.3 Tabel Afdelinger, regionsfordeling og køn	92
8.2.4 Tabel Aldersfordeling	93
8.5.1 Tabel Behandlingsrate	93
8.5.2 Tabel Behandlingsmodaliteter – kurativ intenderet terapi	94
8.5.3 Tabel Behandlingsmodaliteter – palliativ intenderet terapi	94
8.5.4 Tabel Behandlingsmodaliteter – pallierende stråleterapi - indikation	95
8.5.5 Tabel Behandlingsmodaliteter – neoadjuverende terapi	95
8.5.6 Tabel Behandlingsmodaliteter – adjuverende terapi	95
8.6.1 Tabel Overlevelse – kurativ intenderet terapi	96
8.6.2 Tabel Overlevelse – palliativ intenderet terapi	97
8.6.3 Tabel Overlevelse – neoadjuverende terapi	99
8.6.4 Tabel Overlevelse – adjuverende terapi	99
8.7.1 Fig. Overlevelse Patologityper Kaplan Meier:	101

8.7.2 Tabel Overlevelse Patologityper - observeret:	101
8.7.3 Fig. Patologityper per år - totalt:	103
8.7.4 Tabel Patologityper per år - kvinder:.....	103
8.7.5 Tabel Patologityper per år - mænd:	104

9.3 Bilag B – Organisationsoversigt DLCCG

Dansk Lunge Cancer Gruppe Organisationsoversigt

Juni 2008

Arbejdsgruppernes medlemmer

Mesotheliom

Overlæge, dr.med. Jens Benn Sørensen, (**formand**), Onkologisk Klinik, Rigshospitalet
Overlæge, dr.med. Karen Damgaard, Radiologisk Afdeling, Rigshospitalet
Overlæge, ph.d. Jørgen Johansen, Onkologisk Afdeling, Odense Universitetshospital
Overlæge Hans Pilegaard, Thoraxkirurgisk Afdeling, Skejby Sygehus
Overlæge Jesper Ravn, Thoraxkirurgisk Afdeling, Rigshospitalet
Overlæge, dr. med. Birgit Guldhammer Skov, Patologisk Afdeling, KAS Gentofte
Overlæge, dr.med. Kell Østerlind, Onkologisk Klinik, Rigshospitalet

Translationsforskning / Biobank

Overlæge, dr.med. Hans Skovgaard Poulsen, (**formand**), Onkologisk Klinik, Rigshospitalet
Professor, dr. med. Fred R Hirsch, University of Colorado Cancer Center, USA
Overlæge, Erik Jakobsen, Thoraxkirurgisk Afdeling, Odense Universitetshospital
Overlæge Mark Krasnik, Thoraxkirurgisk Afdeling, KAS Gentofte
Overlæge, ph.d. Peter Meldgaard, Onkologisk Afdeling, Århus Sygehus
Overlæge, dr.med. Torben Palshof, Onkologisk Afdeling, Århus Sygehus
Forskningschef, dr.med. Jørgen Olsen, Institut for Epidemiologisk Kræftforskning, Kræftens Bekæmpelse
Overlæge, ph.d. Torben Riis Rasmussen, Lungemedicinsk Afdeling, Århus Sygehus

Dansk Lunge Cancer Gruppe Organisationsdiagram

Juni 2008

Videnskabelige selskaber - Råd - Organisationer

STYREGRUPPE

Forretnings-
udvalg (FU)

Årsmøde

Arbejdsgrupper

Permanente (egne vedtægter)

Dansk Lunge Cancer Register (DLCR)

FU for DLCR

Dansk Onkologisk Lunge Cancer Gruppe (DOLCG)

Arbejdsgrupper: Stråle kvalitetsmonitorering
Behandling af ældre

Dansk Kirurgisk Lunge Cancer Gruppe (DKLCG)

Dansk Diagnostisk Lunge Cancer Gruppe (DDLCG)

Arbejdsgruppe: Lungemedicinsk Forum

Forsknings- og Kvalitetsudvalget (FKU)

Projektgrupper

Ad-hoc

Tidlig varsling
Screening (klinisk)
Screening (molekylær)
Palliation
Rehabilitering
Mesotheliom
Translation/Biobank

Carcinoider/
Neuroendo-
krine tumorer

**De 11 DMCG.dk
arbejdsgrupper**

**Arbejdsgruppe for
forløbsbeskrivelser**

Samarbejdspartnere

Danske Regioner

Sundhedsstyrelsen

Kompetencecenter Syd

Cancerregisteret

Kræftens Bekæmpelse

Langtved-Data A/S

Lungekræft.dk

DMCG.dk

IASLC

Det Nationale Indikatorprojekt

Den Danske Kvalitetsmodel

Dansk Lunge Cancer Gruppe Organisationsoversigt

Juni 2008

STYREGRUPPENS MEDLEMMER

Overlæge, dr.med. Torben Palshof ^{1 & 2)}, (**formand**), Onkologisk Afdeling, Århus Sygehus NBG
Sygeplejerske, cand cur. Birgitte Espersen ¹⁾, Onkologisk Afdeling, Århus Sygehus NBG
Prof., ph.d., mag. scient. Helle Ploug Hansen ³⁾, Institut for Idræt og Biomekanik, Syddansk Universitet
Overlæge, ph.d. Olfred Hansen ³⁾, Onkologisk Afdeling, Odense Universitetshospital
Professor, dr. med. Fred R Hirsch ⁴⁾, University of Colorado Cancer Center, USA
Overlæge Mogens Hüttel ¹⁾, Anæstesiologisk Afdeling, Odense Universitetshospital
Overlæge Erik Jakobsen ^{2 & 5)}, Thoraxkirurgisk Afdeling, Odense Universitetshospital
Overlæge, dr. med., direktør, Peter Buhl Jensen ¹⁾, Onkologisk Klinik, Rigshospitalet
Afdelingslæge, ph.d. Ole Dan Jørgensen ³⁾, Thoraxkir. Afdeling, Odense Universitetshospital
Overlæge Mark Krasnik ^{1 & 2)}, Thoraxkirurgisk Afdeling, KAS Gentofte
Praktiserende læge, klinisk lektor, Roar Maagaard ¹⁾, Skødstrup
Overlæge, dr. med. Jann Mortensen ¹⁾, Klinik for Klinisk fysiologi og Nucleær medicin, Rigshospitalet
Forskningschef, dr.med. Jørgen Olsen ¹⁾, Institut for Epidemiologisk Kræftforskning, Kræftens Bekæmpelse
Overlæge, dr.med. Jesper Holst Pedersen ³⁾, Thoraxkirurgisk Afdeling, KAS Gentofte
Overlæge, dr.med. Ulrik Pedersen ¹⁾, Øre-næse-hals Afdelingen, Århus Sygehus NBG
Overlæge, dr.med. Hans Skovgaard Poulsen ³⁾, Onkologisk Klinik, Rigshospitalet
Overlæge, ph.d. Torben Riis Rasmussen ^{1 & 2)}, Lungemedicinsk Afdeling, Århus Sygehus NBG
Overlæge Hans Pilegaard ¹⁾, Thoraxkirurgisk Afdeling, Skejby Sygehus
Overlæge, dr.med. Finn Rasmussen ¹⁾, Radiologisk Afdeling, Århus Universitetshospital
Overlæge Jesper Ravn ¹⁾, Thoraxkirurgisk Afdeling, Rigshospitalet
Overlæge, dr.med. Birgit Guldhammer Skov ¹⁾, Patologisk Afdeling, KAS Gentofte
Overlæge, dr.med. Jens Benn Sørensen ³⁾, Onkologisk Klinik, Rigshospitalet
Overlæge, MSc Tove Vejlgård ³⁾, Onkologisk Afdeling, Vejle Sygehus
Overlæge, dr.med. Kell Østerlind ¹⁾, Onkologisk Klinik, Rigshospitalet

1): Udpeget af de videnskabelige selskaber

2) Styregruppens forretningsudvalg

3): Formænd for arbejdsgrupper

4): Udpeget af DLCG

5): DLCR's projektleder

Styregruppens forretningsudvalg:

Torben Palshof - Erik Jakobsen - Mark Krasnik & Torben Riis Rasmussen

Dansk Lunge Cancer Gruppe Organisationsoversigt

Juni 2008

Arbejdsgruppernes medlemmer

Dansk Lunge Cancer Register (DLCR)

Forretningsudvalg:

Overlæge, dr.med. Kell Østerlind, (**formand**), Onkologisk Klinik, Rigshospitalet

Overlæge, Erik Jakobsen, (projektleder), Thoraxkirurgisk Afdeling, Odense Universitetshospital

Overlæge Mark Krasnik, Thoraxkirurgisk Afdeling, KAS Gentofte

Overlæge, dr.med. Torben Palshof, Onkologisk Afdeling, Århus Sygehus

Overlæge, dr.med. Ulrik Pedersen, Øre-næse-hals Afdelingen, Århus Sygehus

Overlæge, ph.d. Torben Riis Rasmussen, Lungemedicinsk Afdeling, Århus Sygehus

Overlæge, dr.med. Birgit Guldhammer Skov, Patologi Afdeling, KAS Gentofte

Professor Anders Green, KCS, Syddansk Universitet

Forskningschef, dr.med. Jørgen Olsen, Institut for Epidemiologisk Kræftforskning, Kræftens Bekæmpelse

Informatikkonsulent Niels Pedersen, KCS, Odense Universitetshospital

Kvalitetsmedarbejder Jørgen Østergaard, Regionsrepræsentant.

Dansk Lunge Cancer Gruppe Organisationsoversigt

Juni 2008

Arbejdsgruppernes medlemmer

Dansk Onkologisk Lungecancer Gruppe (DOLG)

Overlæge, dr.med. Jens Benn Sørensen, (**formand**), Onkologisk Klinik, Rigshospitalet
Overlæge Marianne Ryberg, (sekretær), Onkologisk Afdeling, KAS Herlev
Ledende overlæge, ph.d. Bente Sørensen, Onkologisk Afdeling, Vejle Sygehus
Overlæge Britta Bjerregaard Jensen, (kasserer), Onkologisk Afdeling, Sønderborg Sygehus
Overlæge, dr.med. Kristian Aabo, Onkologisk Afdeling, Viborg Sygehus
Overlæge, Kim Wedervang, Onkologisk Afdeling, Næstved Sygehus
Overlæge, Lars Drivsholm, Onkologisk Afdeling, Næstved Sygehus
Overlæge Hanna Frank, Onkologisk Afdeling, Aalborg Sygehus
Overlæge, ph.d. Olfred Hansen, Onkologisk Afdeling, Odense Universitetshospital
Overlæge Peter Sørensen, Onkologisk Afdeling, Odense Universitetshospital
Overlæge, dr. med., direktør, Peter Buhl Jensen, Onkologisk Klinik, Rigshospitalet
Overlæge, ph.d. Seppo W Langer, Onkologisk Klinik, Rigshospitalet
Overlæge, ph.d. Ulrik Lassen, Onkologisk Klinik, Rigshospitalet
Afdelingslæge, ph.d. Morten Sørensen, Onkologisk Klinik, Rigshospitalet
Overlæge, dr. med., Helle Rappot, Onkologisk Klinik, Rigshospitalet
Overlæge, Nina Kjeldsen, Onkologisk Afdeling, Roskilde
Overlæge, dr. med., Ellen Friche, Onkologisk Afdeling, Roskilde
Overlæge, ph.d. Peter Meldgaard, Onkologisk Afdeling, Århus Sygehus
Overlæge, dr.med. Torben Palshof, Onkologisk Afdeling, Århus Sygehus
Overlæge, ph.d. Anders Mellempgaard, Onkologisk Afdeling, KAS Herlev
Klinikchef, Niels Hollænder, Onkologisk Afdeling, Hillerød
Overlæge, Henrik Nielsen, Onkologisk Afdeling, Hillerød
Overlæge Kund Aage Møller, Onkologisk Afdeling, Herning Centralsygehus

Arbejdsgruppe for strålekvalitet:

Overlæge, ph.d. Olfred Hansen, (**formand**), Onkologi Afdeling, Odense Universitetshospital
Overlæge Marianne Ryberg, (sekretær), Onkologisk Afdeling, KAS Herlev
Overlæge Hanna Frank, Onkologisk Afdeling, Aalborg Sygehus
Overlæge, ph.d. Morten Høyer, Onkologisk Afdeling, Århus Sygehus
Overlæge, ph.d. Jørgen Johansen, Onkologisk Afdeling, Odense Universitetshospital

Dansk Lunge Cancer Gruppe Organisationsoversigt

Juni 2008

Arbejdsgruppernes medlemmer

Dansk Kirurgisk Lunge Cancer Gruppe (DKLCG)

Overlæge Hans Pilegaard, (**formand**), Thoraxkirurgisk Afdeling, Skejby Sygehus
Overlæge Jesper Ravn, Thoraxkirurgisk Afdeling, Rigshospitalet
Overlæge Henrik Jessen Hansen, Thoraxkirurgisk Afdeling, Gentofte Hospital
Overlæge Lars Ladegaard, Thoraxkirurgisk Afdeling, Odense Universitetshospital
Overlæge Erik Jakobsen, Thoraxkirurgisk Afdeling, Odense Universitetshospital
Overlæge Poul Erik Haahr, Thoraxkirurgisk Afdeling, Aalborg Sygehus

Dansk Diagnostisk Lunge Cancer Gruppe (DDLCG)

Overlæge, ph.d. Torben Riis Rasmussen, (**formand**), Lungemedicinsk Afdeling, Århus Sygehus
Overlæge, ph.d. Ulrik Baandrup, Patologisk Institut, Århus Sygehus
Overlæge Mark Krasnik, Thoraxkirurgisk Afdeling, Gentofte Hospital
Overlæge, dr. med. Jann Mortensen, Klinik for Klinisk fysiologi og Nucleær medicin, Rigshospitalet
Overlæge, dr. med. Finn Rasmussen, Radiologisk Afdeling, Århus Sygehus
Overlæge John Wildt, Otologisk Afdeling, Regionshospitalet i Randers

Dansk Lunge Cancer Gruppe Organisationsoversigt

Juni 2008

Arbejdsgruppernes medlemmer

Lungemedicinsk Forum Arbejdsgruppe under Dansk Diagnostisk Lunge Cancer Gruppe (DDLCG)

Overlæge Torben Riis Rasmussen (**formand**), Århus Sygehus

Overlæge Michael Hansen , Frederikssund Sygehus

Overlæge Kirsten Brandholt Rasmussen, RAS Roskilde

Overlæge Ditte Hygum Nielsen, Bornholm Centralsygehus

Overlæge Henrik Harving, Ålborg Sygehus

Overlæge Niels-Chr. G. Hansen, Odense Universitetshospital

Overlæge Eric Kindt, Skive Sygehus, Sygehus Viborg

Overlæge Hans Ryegaard Rasmussen, Sønderborg Sygehus

Overlæge Henriette Enevoldsen, Amager Hospital

Overlæge Jost Wessels, Holstebro Sygehus

Overlæge Søren Kristensen, Esbjerg Centralsygehus

Overlæge Klaus Richter Larsen, Bispebjerg Hospital

Overlæge Paul Clementsen, Gentofte Hospital

Overlæge Asbjørn Høeg Holm, Næstved Centralsygehus

Dansk Lunge Cancer Gruppe Organisationsoversigt

Juni 2008

Arbejdsgruppernes medlemmer

Tidlig varsling

Overlæge Mark Krasnik, (**formand**), Thoraxkirurgisk Afdeling, KAS Gentofte
Overlæge, ph.d. Olfred Hansen, Onkologisk Afdeling, Odense Universitetshospital
Overlæge, dr.med. Torben Palshof, Onkologisk Afdeling, Århus Sygehus
Overlæge, dr.med. Finn Rasmussen, Radiologi Afdeling, Århus Sygehus
Overlæge Jesper Ravn, Thoraxkirurgisk Afdeling, Rigshospitalet
Overlæge, dr.med. Birgit Guldhammer Skov, Patologisk Afdeling, KAS Gentofte
Overlæge, dr.med. Jens Benn Sørensen, Onkologisk Klinik, Rigshospitalet
Overlæge, dr.med. Kell Østerlind, Onkologisk Klinik, Rigshospitalet

Screening - klinisk

Overlæge, dr.med. Jesper Holst Pedersen, (**formand**), Thoraxkirurgisk Afdeling, KAS Gentofte
Overlæge Karen Bach, Radiologisk Afdeling, KAS Gentofte
Læge John Brodersen, Almen Medicin, Panum Institutet
Professor, overlæge, dr.med., Asger Dirksen, Lungemedicinsk Afdeling, KAS Gentofte
Overlæge Mark Krasnik, Thoraxkirurgisk Afdeling, KAS Gentofte
Overlæge, dr.med., Martin Iversen, Lungemedicinsk Afdeling, Rigshospitalet
Overlæge, dr. med. Jann Mortensen, Klinik for Klinisk fysiologi og Nucleair medicin, Rigshospitalet
Overlæge Lars Nielsen, Radiologisk Afdeling, KAS Gentofte
Overlæge, dr.med., Birgit Guldhammer Skov, Patologisk Afdeling, KAS Gentofte
Overlæge Poul Stentoft, Thoraxkirurgisk Afdeling, Rigshospitalet
Overlæge, dr.med., Philip Tønnesen, Lungemedicinsk Afdeling, KAS Gentofte
Overlæge, dr.med., Kell Østerlind, Onkologisk Klinik, Rigshospitalet

Dansk Lunge Cancer Gruppe Organisationsoversigt

Juni 2008

Arbejdsgruppernes medlemmer

Screening - molekylæbiologisk

Forskningschef, dr.med. Jørgen Olsen, (**formand**), Institut for Epidemiologisk Kræftforskning, Kræftens Bekæmpelse

Overlæge Mark Krasnik, Thoraxkirurgisk Afdeling, KAS Gentofte

Overlæge, dr.med. Torben Palshof, Onkologisk Afdeling, Århus Sygehus

Overlæge, ph.d. Torben Riis Rasmussen, Lungemedicinsk Afdeling, Århus Sygehus

Overlæge, dr.med. Kell Østerlind, Onkologisk Klinik, Rigshospitalet

Palliation

Overlæge, MSc Tove Vejlgård, (**formand**), Onkologisk Afdeling, Vejle Sygehus

Afsnitsleder, sygeplejerske Ane Bonderup, Palliative Team, Onkologisk Afdeling, Århus Sygehus

Specialeansvarlig sygeplejerske Trine Ebdrup, Lungemedicinsk Afdeling, Århus Sygehus

Specialeansvarlig sygeplejerske Birgitte Espersen, Onkologisk Afdeling, Århus Sygehus

Overlæge, ph.d. Torben Riis Rasmussen, Lungemedicinsk Afdeling, Århus Sygehus

Fysioterapeut Annemarie Salomonsen, Palliative Team, Onkologisk Afdeling, Århus Sygehus

Praktiserende læge Hanne Skou, Risskov

Fysioterapeut Anne Vase, Fysioterapi Afdeling, Århus Sygehus

Rehabilitering

Prof., ph.d., mag. scient. Helle Ploug Hansen, (**formand**), Syddansk Universitet

Professor, praktiserende læge, dr.med. Frede Olesen, Forskningsenheden for Almen Medicin, Århus Universitet

Overlæge, dr.med. Torben Palshof, Onkologisk Afdeling, Århus Sygehus

9.4 Bilag C – Budget DLCR

Budget poster	Budget kr. (2007)	Budgetfordeling af Bevilling fra				Bevilling Totalt
		SUM	NIP	RF	DLCG	
Projektledelse og sekretærbistand	500.000					
Kompetencecenter Syd	200.000					
Møder	50.000					
Kontor	60.000					
Rapporter	50.000					
Hard- og software	20.000					
Programdrift	135.000					
Vedligehold	60.000					
Samkørsel	30.000					
Udvikling	155.000					
I Alt	1.260.000	710.000	50.000	500.000	0	1.260.000

Budget poster	Budget kr. (2008)	Budgetfordeling af Bevilling fra				Bevilling Totalt
		SUM	NIP	RF	DLCG	
Projektledelse og sekretærbistand	600.000					
Kompetencecenter Syd	300.000					
Møder	60.000					
Kontor	70.000					
Rapporter	50.000					
Hard- og software	20.000					
Programdrift	135.000					
Vedligehold	60.000					
Samkørsel	50.000					
Udvikling	175.000					
I Alt	1.520.000	290.000	50.000	550.000	630.000	1.520.000

Budget poster	Budget kr. (2009)	Budgetfordeling af Bevilling fra				Bevilling Totalt
		SUM	NIP	RF	DLCG	
Projektledelse og sekretærbistand	600.000					
Kompetencecenter Syd	300.000					
Møder	60.000					
Kontor	70.000					
Rapporter	50.000					
Hard- og software	20.000					
Programdrift	135.000					
Vedligehold	60.000					
Samkørsel	50.000					
Udvikling	175.000					
I Alt	1.520.000	0	50.000	550.000	280.000	880.000

SUM: Ministeriet for Forebyggelse og Sundhed
NIP: Det Nationale Indikator Projekt
RF: Regionsforeningen
DLCG: Dansk Lunge Cancer Gruppe